

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Arhitektūra un būvniecība" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Arhitektūra un būvniecība</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"</i>
Reģistrācijas kods	<i>3343802029</i>
Juridiskā adrese	<i>MEŽA IELA 3, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1048</i>
Tālrunis	<i>67500251</i>
E-pasts	<i>riseba@riseba.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Arhitektūra un būvniecība"

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	4
1. Informācija par augstskolu/ koledžu	4
2.1. Studiju virziena pārvaldība	11
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	25
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums	40
2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	58
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	67
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	75
Pielikumi	79
Citi pielikumi	80
Arhitektūra (43581)	82
Studiju programmas informācija	85
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	85
3.2. Studiju saturs un īstenošana	90
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	106
3.4. Mācībspēki	107
Pielikumi	114
Arhitektūra (47581)	115
Studiju programmas informācija	118
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	118
3.2. Studiju saturs un īstenošana	127
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	150
3.4. Mācībspēki	151
Pielikumi	160

1. Informācija par augstskolu/ koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem.

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA ir privāta augstskola ar gandrīz 30 gadu pieredzi, kas piedāvā konkurētspējīgu izglītību un sagatavo augsta līmeņa speciālistus un vadītājus biznesa un radošajās industrijās darbam starptautiskā vidē. Augstskola dibināta 1992. gadā. Augstskolas galvenā ēka atrodas Rīgā, un tai ir filiāle Daugavpilī, kur pasniedz [mūžizglītības kursus](#). Vidējo profesionālo izglītību iespējams iegūt RISEBA Profesionālajā vidusskolā "Victoria".

RISEBA ir akreditēta Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijā, kā arī ieguvusi Starptautiskā menedžmenta attīstības asociācijas dinamiskās sabiedrības (CEEMAN) starptautiskās kvalitātes akreditāciju (International Quality Accreditation).

Augstskola **RISEBA** pirmā un vienīgā no Baltijas augstskolām ieguvusi prestižo **European Foundation for Management (EFMD) programmu akreditāciju EPAS**.

RISEBA trīs fakultātēs - Biznesa un ekonomikas fakultātē, Mediju un radošo tehnoloģiju fakultātē, un Arhitektūras un dizaina fakultātē iespējams iegūt izglītību no bakalaura līdz doktora līmenim, piedāvājot studijas pilna laika klātienē (dienas), nepilna laika klātienē (vakara) un nepilna laika neklātienē (tālmācības) studiju formās, latviešu un angļu valodās.

Kopš 2013.gada Augstskolā darbojas RISEBA Radošais biznesa inkubators, kas piedāvā studentiem iespēju attīstīt savas biznesa, un sociālās mijiedarbības idejas.

2019.gadā, līdz ar strauji mainīgo ārējo vidi, RISEBA formulējusi jaunu augstskolas misiju, vīziju un vērtības.

RISEBA misija

"Mūsu galvenais mērķis ir sagatavot sociāli atbildīgus uzņēmējus, līderus, vadītājus un profesionāļus darbam Latvijas un starptautiskos uzņēmumos, kā arī izveidot mācību kopienas, kas tiecas kļūt par starptautisku kompetences centru uzņēmējdarbības, mākslas un tehnoloģiju jomā, sniedzot kvalitatīvu, interaktīvu, uz studentiem vērstu, izpētē un inovācijās balstītu vairāku profilu bakalaura, maģistra un doktora līmeņa augstāko izglītību, kā arī mūžizglītību".

RISEBA vīzija

"Mēs uzskatām sevi par ilgtspējīgu un starptautiski atzītu uzņēmējdarbības, mākslas un tehnoloģiju universitāti - universitāti ar uzņēmējdarbības garu, kas ir piemērota cilvēkiem ar visdažādākajām rakstura iezīmēm, izglītības un profesionālās attīstības vajadzībām, pateicoties īpašām mācību metodēm un novatoriskai pieejai, kas ietver starpdisciplināru pieeju, kurā uzņēmējdarbība sastop mākslu, un kalpo par kontaktu apmaiņas vietu uzņēmējdarbības un radošo nozaru profesionāļiem".

RISEBA vērtības

Atvērtība - *"Mēs strādājam un darbojamies atvērtā un morāli atbalstošā vidē, kurā valda abpusēja uzticēšanās un cieņa. Ar savu uzņēmējdarbības garu un attieksmi mēs veicinām atvērtību pret inovācijām un radošumu".*

Izcila apkalpošana - *"Visā savā darbībā mēs koncentrējamies uz izcilu apkalpošanu un augstas kvalitātes sniegumu".*

Daudzveidība - *"Mēs nodrošinām daudzveidīgu un iekļaujošu multikulturālu vidi, piedāvājot*

dažādas studiju programmas, mācību formātus un studiju valodas”.

Dialogs - “Mēs pastāvīgi sadarbojamies un dalāmies zināšanās un pieredzē ar dažādām ieinteresētajām pusēm, tostarp uzņēmumiem un nozares profesionāļiem, mūsu studentiem, absolventiem, pasniedzējiem, darbiniekiem un citiem interesentiem”.

Mūžizglītība - Mēs popularizējam nepārtrauktu personisko un profesionālo izaugsmi savu studentu un partneru, kā arī mūsu pašu vidū”.

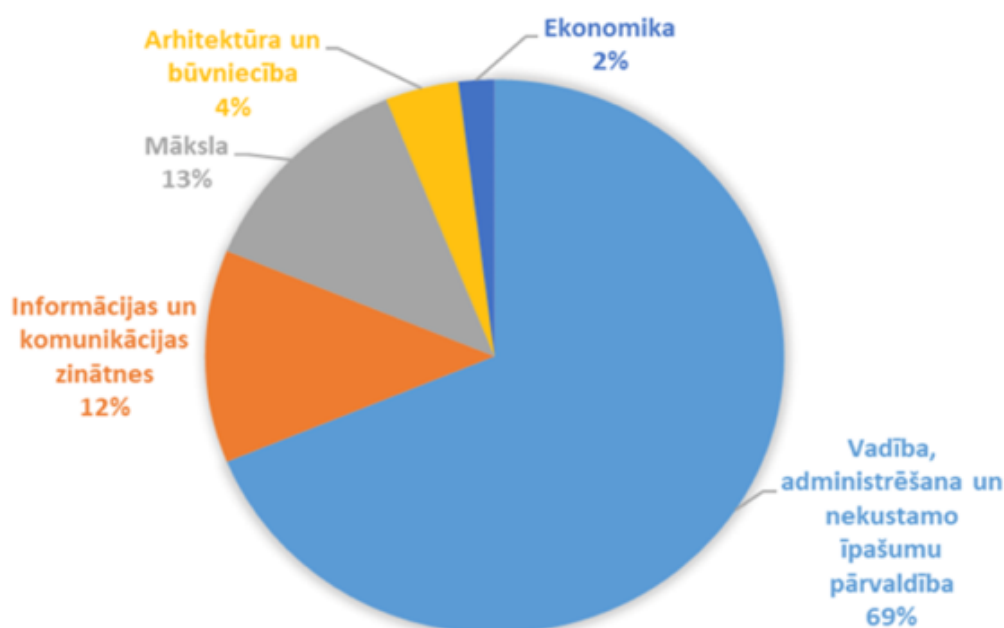
Ētika un sociālā atbildība - “Mēs rīkojamies sociāli atbildīgi un sagatavojam sociāli atbildīgus līderus un profesionāļus”.

Ietekme - “Mēs rīkojamies tā, lai atstātu pozitīvu ietekmi uz sabiedrības straujo un ilgtspējīgo attīstību”.

RISEBA tiek īstenoti 5 studiju virzieni. Vislielākais studiju virziens ar 13 studiju programmām veidojies “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”, tā kā vēsturiski biznesa vadības programmas bijušas augstskolas portfeli kopš augstskolas dibināšanas. Šajā studiju virzienā tiek īstenotas studiju programmas sākot no akadēmiskā bakalaura līmeņa, līdz pat doktora līmeņa studiju programmām.

Pamazām augstskolas studiju programmas diferencējušās, attīstoties arī radošām, tehniskām un ekonomikas studiju programmām. Kopš 2008. gada attīstīts "Informācijas un komunikācijas zinātnes" studiju virziens ar 2 studiju programmām, tam seko studiju virziens “Mākslas” ar 3 studiju programmām, "Arhitektūra un būvniecība" studiju virziens ar 2 studiju programmām un “Ekonomika” studiju virziens ar 3 studiju programmām (skat.1.1. attēlu).

RISEBA STUDĒJOŠO SKAITA ATTIECĪBA PA STUDIJU VIRZIENIEM %

1.1. attēls. RISEBA studējošo skaita attiecība pa studiju virzieniem

Detalizēts studiju virziena un tā ietilpstošo studiju programmu un studējošo skaits apkopots pielikumā

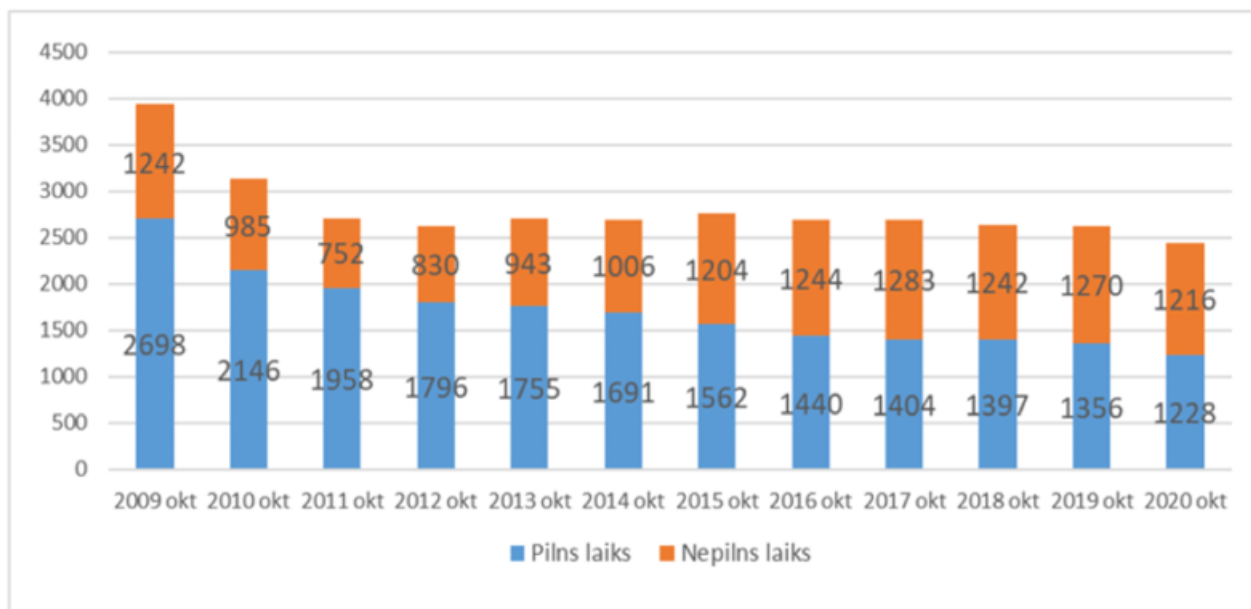
199.gadā Daugavpilī Mihoelsa ielā 47 tika atvērta augstskolas RISEBA nodaļa, kas 2002. gadā ieguva filiāles statusu. Šajos gados Daugavpils filiāli absolvējuši ap **2000 studentu**, realizēti vairāki

Eiropas Savienības projekti, kā arī apmācīti bezdarbnieki, sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru.

Ekonomiskās situācijas Latgales reģionā dēļ, kur ik gadu samazinās iedzīvotāju skaits, līdz ar to arī studētgrībētāju skaits, kas neļauj nokomplektēt pilnas, rentablas studentu grupas, augstskolas vadība pieņēmusi lēmumu kopš 2016./2017. studiju gada vairs neuzņemt studējošos studijām Daugavpilī. Daugavpils filiāle turpmāk darbosies kā RISEBA atbalsta centrs Rīgas struktūrvienībām, bet studiju programmas turpmāk Daugavpilī netiks īstenotas.

Kopējo studējošo skaita dinamiku kopš 2014. gada var raksturot kā stabilu, tomēr proporcijas starp nepilna un pilna laika studijām pēdējos gados nedaudz mainās (skat. 1.2. attēlu). Novērots, ka pieaug studējošo skaits nepilna laika studijās, bet samazinās pilna laika studijās. Tas, iespējams, skaidrojams ar tālmācības popularitātes pieaugumu un studējošo vēlmi studēt attālināti, tiem ērtā laikā un vietā.

Covid-19 pandēmijas dēļ vērojama studējošo skaita samazināšanās gan pilna laika, gan nepilna laika studijās. Kopējais studējošo skaits 2020./2021. studiju gada 1. oktobrī bija 2444, kas ir par 182 studējošajiem mazāk kā 2019./2020. studiju gadā.

1.2. attēls. Studējošo skaita dinamika pilna un nepilna laika studijās (2009.-2020.gads, dati uz 1.oktobri)

Izmaiņas globālajā ekonomiskajā situācijā, ekonomikas radošo sektoru lomas nozīmīguma palielināšanās, kā arī globālās tendences starptautiskās izglītības jomā, veicinājušas izmaiņas RISEBA sākotnējā biznesa modelī un pieprasa veikt izmaiņas iestādes kopējā jēdziena izpratnē un fokusā. [RISEBA attīstības stratēģija](#) paredz darboties tā, lai no mazas, ambiciozas biznesa skolas RISEBA kļūtu par universitāti, kas papildu biznesa un menedžmenta programmām nodrošinātu studentus ar iespēju studēt komunikāciju zinātnei, audio vizuālo mediju mākslu un arhitektūru, tādējādi padarot augstskolu par “vietu, kur business tiekas ar mākslu”. Tā kā augstskolas mērķis ir sagatavot kompetentus profesionāļus, kas spējīgi darboties mainīgā, konkurējošā starptautiskā biznesa vidē, RISEBA cenšas nodrošināt studiju programmu integrāciju dažādās jomās, lai sasniegtu augsta līmeņa sinerģiju starp biznesu un mākslu. Integratīvais modelis (kvantitatīvā un analītiskā paradigma kopā ar radošumu un inovāciju) ir veicinājis multidisciplinārās pieejas izmantošanu izglītības procesā. Augstāk minētais modelis nodrošina starpdisciplināro efektu, veicina uz studentu centrētu holistisko pieeju mācību procesā, veicina radošumu, izpratni par

uzņēmējdarbības kultūru, mūžizglītības vērtībām, kā arī sociālo atbildību multikulturālā vidē, kas balstās uz uzticēšanos, cieņu un atbildību. Izmantojot šādu veiksmīgu inovatīva modeļa platformu, kur notiek abu dimensiju saplūšana gan ar mākslu saistītās aktivitātēs, gan dažāda līmeņa projektos, RISEBA nodrošina attīstības iespējas gan studentiem, gan mācībspēkiem, kas palīdz tiem apgūt inovatīvas, netradicionālas pieejas, kā arī attīsta spēju vadīt izmaiņas, dažādību un uzņemties risku.

Stratēģiskās prioritātes:

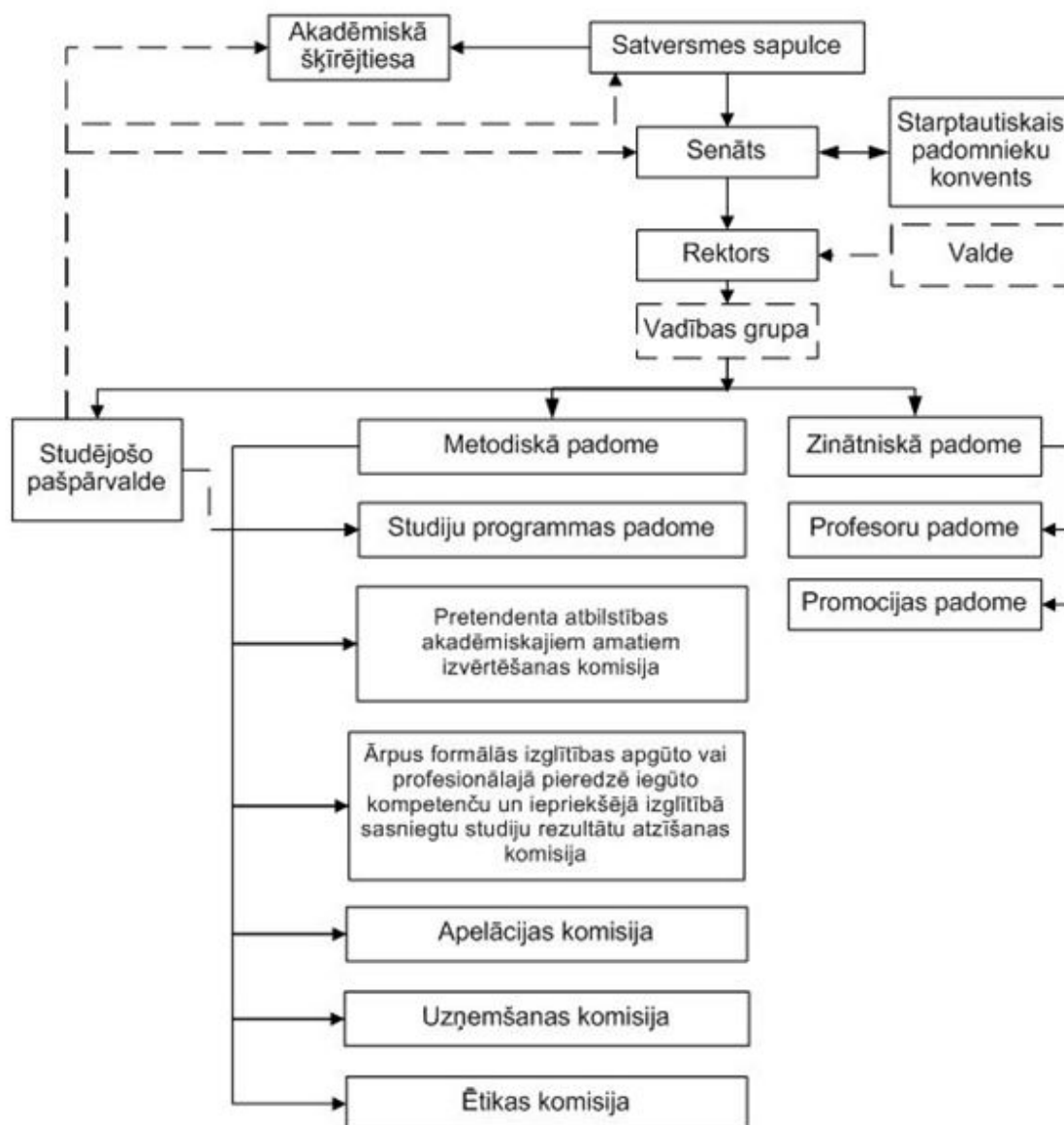
1. Studiju programmu klāsta konsolidācija atbilstoši mūsdienu tendencēm un nākotnes izaicinājumiem.
2. Zinātnes attīstība
3. Internacionalizācija
4. Akadēmiskā personāla attīstība
5. Attiecību pilnveidošana ar absolventiem
6. Mūžizglītības attīstība
7. Tehniski attīstīta, multidisciplināra pasniegšana un studiju atbalstoša vide
8. Augstskolas zīmola stiprināšana
9. Sociālās atbildības sekmēšana

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

RISEBA pārvaldības struktūra veidota balstoties uz Adizes metodoloģiju, kas paredz dažāda līmeņa administratīvā personāla iesaisti struktūras izveidē. Kopš 2019. gada 24. aprīļa spēkā stājusies jaunā **RISEBA struktūra** (skat. **2. pielikumā**).

RISEBA ievēro Augstskolu likumā noteikto lēmēj institūciju un koleģiālo lēmēj institūciju noteikto funkciju pilnvaras. RISEBA ir 4 RISEBA galvenās lēmēj institūcijas (Satversmes sapulce, Senāts, Rektors, Akadēmiskā šķīrējtiesa) un vairākas koleģiālās lēmēj institūcijas, kurās iesaistīti studējošie, akadēmiskais un administratīvais personāls, darba devēji un absolventi (Studējošo pašpārvalde, Studiju programmu padomes, Ētikas komisija, Apelācijas komisija, Metodiskā padome, Uzņemšanas komisija, Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas komisija, Pretendenta atbilstības akadēmiskajiem amatiem izvērtēšanas komisija, RISEBA starptautiskais padomnieku konvents, RISEBA/BA/VeA Kopīgā profesoru padome vadībzinātnes un ekonomikas zinātņu nozarē, Zinātniskā padome, Promocijas padome). Iepriekš minēto lēmēj institūciju mijiedarbības vizualizācija, attēlota

1.3. attēlā.

1.3. attēls. RISEBA lēmējinstītūciju mijiedarbība.

RISEBA galvenie normatīvie akti un regulējumi pievienoti **1. pielikumā**.

Lēmējinstītūciju procentuālo sastāvu pēc piederības un pilnvaru raksturojumu sīkāk, lūdzu, skat.13.v pielik. "RISEBA augstākā vadība un lēmējinstītūcijas" esošajā tabulā.

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

Kvalitātes nodrošināšana un pilnveidošana kopumā ir viena no RISEBA stratēģiskajām prioritātēm. Augstskolas kvalitātes nodrošināšanas sistēma veidota balstoties uz ENQA sagatavotajiem Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG 2015), Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modeli (EFQM izcilības modeli), kā arī uz EFMD (European Foundation for Management Development) studiju programmu akreditācijas sistēmas (EPAS) kritērijiem.

RISEBA Kvalitātes vadības sistēmas mērķis ir izpildīt Latvijas Republikas un Eiropas Savienības kvalitātes kritēriju prasības, nodrošināt šo kritēriju uzraudzību, un ieviest nepārtrauktas pilnveides procesu, lai pakalpojumi pilnībā atbilstu klientu, likumdevēju un uzraudzības iestāžu prasībām. Kvalitātes vadības sistēma nodrošina starptautiskajā darba tirgū nepieciešamo speciālistu sagatavošanu studiju procesā, kas ne tikai ir zinoši un prasmīgi katrs savā jomā, bet ir sagatavoti profesionālajai dzīvei arī vērtību un attieksmes ziņā.

RISEBA noteiktie kvalitātes **uzdevumi**:

- sagatavot augsta līmeņa speciālistus, atbilstoši tirgus pieprasījumam un normatīvo aktu prasībām;
- stiprināt akadēmisko kvalitāti un brīvību;
- nodrošināt kompetencēs balstītu izglītību;
- veicināt studentcentrētu mācīšanos, mācīšanu un novērtēšanu;
- veicināt iekšējo un ārējo klientu (studējošo un darbinieku) apmierinātību;
- veicināt augstskolas darba efektivitāti, konkurētspēju un elastību;
- veicināt augstskolas zinātnisko potenciālu;
- stiprināt akadēmisko godīgumu;
- pilnveidot RISEBA kvalitātes vadību;
- uzlabot augstskolas tēlu sabiedrībā un starptautisko konkurētspēju.

RISEBA **kvalitātes politika** balstās uz RISEBA stratēģiju un vērtībām. Kvalitātes vadība RISEBA tiek īstenota un pilnveidota atbilstoši Eiropas standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai (ESG), Eiropas vadības attīstības nodibinājuma (EFMD) studiju programmu akreditācijas sistēmas (EPAS) kritērijiem. Augstskola tiecas uz izcilību, ieviešot Eiropas nodibinājuma kvalitātes vadībai (EFQM) modeli, tostarp RISEBA izmanto nepārtrauktas attīstības principus – nosaka sasniedzamos rezultātus, identificē veicamos pasākumus un tos īsteno, novērtē sniegumu un veic nepieciešamos uzlabojumus (RADAR). RISEBA kvalitātes politika nodrošina RISEBA veido kvalitātes kultūru, kurā ikkatrs (studējošie, mācībspēki, personāls un ārējās iesaistītās puses) sistemātiski veic pasākumus kvalitātes paaugstināšanai, tajā skaitā studiju programmu, studiju procesa un pētniecības pilnveidošanā.

Studējošie, mācībspēki, personāls un ārējās iesaistītās puses aktīvi iesaistās kvalitātes nodrošināšanā, studiju programmu, studiju procesa un pētniecības pilnveidošanā. Kvalitātes politika izplatīta, izskaidrota un saistoša visam augstskolas personālam. RISEBA personālam savā darbā ir jāievēro noteiktā politika un jāizpilda saviem pienākumiem noteiktās prasības. Politika publicēta RISEBA tīmekļa vietnē un ir viegli pieejama personālam, klientiem un citām ieinteresētajām pusēm.

RISEBA kvalitātes politika detalizēti aprakstīta RISEBA Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā, kas pieejama visam personālam. Kvalitātes vadības sistēma definē un nosaka organizācijas struktūru, darbinieku pienākumus un pilnvaras, kvalitātes politikas mērķus, formulējumu un darbības sfēru, kā arī RISEBA kvalitātes pamatdarbības procesu struktūru un aprakstu un ar to saistītās dokumentācijas struktūru un aprakstu. RISEBA Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā aprakstītie procesi aptver gan pamatdarbības, gan vadības, gan arī atbalsta jeb resursu vadības procesus, kā arī nosaka kvalitātes indikatorus un kritērijus.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas īstenošanai noteikti šādi **mehānismi**:

- iesaistīto pušu anketēšana, rezultātu analīze un uzlabojumu veikšana;
- darba devēju (prakses) atsauksmju analīze un uzlabojumu veikšana;
- mācībspēku un administratīvo darbinieku darbības ikgadējais novērtējums un attīstības plānošana;
- nodarbību hospitēšana;

- minimālo prasību studiju kursu izstrādei definēšana un pilnveide;
- studiju kursu vietņu kvalitātes pārbaude un pilnveidošana;
- atbalsts studējošajiem un mācībspēkiem studiju kvalitātes uzlabošanai;
- metodisko semināru mācībspēkiem īstenošana;
- mācības administratīvajam personālam;
- studējošo snieguma (sekmes studiju laikā, studiju parādi, noslēguma darbu vērtējumi) novērtējums un uzlabojumu veikšana;
- studiju pārtraukumu monitorings un preventīvu darbību veikšana studiju pārtraukšanas samazināšanai;
- institūcijas ikgadējs pašnovērtējums (studiju gada pārskats);
- pašnovērtējums un uzlabojumu plānošana un ieviešana, izmantojot EFQM, AACSB un EPAS principus;
- studiju virzienu un programmu ikgadējais pašnovērtējums un attīstības plānošana;
- studiju virziena pašnovērtējums akreditācijai un rekomendāciju ieviešanas plāns;
- struktūrvienību darbības un attīstības plānu, funkcionālo jomu stratēģiju izstrāde un īstenošana;
- institūcijas vidēja termiņa stratēģija un ikgadējo prioritāšu noteikšana un īstenošana
- procedūru izstrāde un pilnveidošana;
- kvalitātes mehānismu pārskatīšana;
- problēmu novēršana un priekšlikumu izskatīšana;
- labo prakšu apguve, piedaloties ārējā kvalitātes vērtēšanā citās institūcijās.

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2(1) daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

1	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	RISEBA tiek uzturēta un aktualizēta Kvalitātes vadības sistēma, kas ietver kvalitātes politiku un kvalitātes rokasgrāmatu ar definētiem procesiem, normatīvajiem aktiem un atbildībām. Kvalitātes politika tiek publicēta e.RISEBA tīmekļa vietnē un visiem viegli pieejama: https://e.riseba.lv/pluginfile.php/91973/mod_folder/content/0/Reglament%C4%93jo%C5%A1ie%20dokumenti/Politikas/PL0002-03_Kvalit%C4%81tes%20politika.pdf?forcedownload=1
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	RISEBA ir spēkā "Studiju programmas izstrādāšanas, grozījumu veikšanas un slēgšanas noteikumi", kas nosaka programmas izstrādes un apstiprināšanas kārtību, kā arī "Nolikums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādi", kas nosaka kā tiek veikts ikgadējais studiju programmas un studiju virziena izvērtējums
3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	Katrai studiju programmai ir noteikti programmas mērķi, uzdevumi un sasniedzamie programmas rezultāti, kas atbilstoši kartēšanas metodikai, tiek saskaņoti ar kursu studiju rezultātiem un sekmju vērtēšanas kritērijiem studiju kursu aprakstos. Studiju kursu apraksti tiek izvietoti e.riseba.lv (moodle) pie attiecīgā studiju kursa un ir pieejami studējošajiem

4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	RISEBA ir spēkā "Akadēmiskā personāla politika", kas nosaka iekšējo kārtību akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai. Papildus tai, ir spēkā arī "Ikgadējā akadēmiskā personāla novērtēšanas kārtība", "Kompetenču modelis", kā arī nosacījums par obligāto Metodisko semināru apmeklējumu kvalifikācijas celšanas nolūkos.
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem	RISEBA veic studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas, atbilstoši "Aptauju veikšanu kārtībai". Absolventu nodarbinātība tiek monitorēta balstoties uz Centrālās statistikas pārvaldes ikgadēji sniegtajiem pārskatiem.
6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	"Nolikums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādi" nosaka ikgadēju studiju virzienu pārraudzības kārtību, kas ietver galveno rādītāju, SVID analīzes un attīstības plānu prezentāciju vadības grupai ar mērķi nodrošināt nepārtrauktu studiju virziena pilnveidi.

2.1. Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums.

"Arhitektūras un būvniecības" studiju virziena **Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Arhitektūra”** un **Profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra”** loģiski iekļaujas kopējā augstskolas RISEBA stratēģiskajā mērķī kļūt par starptautiski atzītu biznesa, mākslas un tehnoloģiju universitāti. Veiksmīgai augstskolas stratēģijas īstenošanai, atbilstoši vienotās Eiropas augstākās izglītības sistēmas veidošanas un reformēšanas norisei (saskaņā ar Boloņas procesa mērķiem), definētas šādas stratēģiskās attīstības prioritātes:

- Studiju programmu klāsta konsolidācija atbilstoši mūsdienu tendencēm un nākotnes izaicinājumiem;
- Zinātnes attīstība;
- Internacionalizācija;
- Akadēmiskā personāla attīstība;
- Attiecību pilnveidošana ar absolventiem;
- Mūžizglītības attīstība;

- Tehniski attīstīta, multidisciplināra pasniegšana un studiju atbalstoša vide;
- Augstskolas zīmola stiprināšana;
- Sociālās atbildības sekmēšana.

Šīs prioritātes izvirzītas atbilstoši augstskolas definētajai misijai, vīzijai un izvirzītajām vērtībām (skatīt [Šeit](#)). Saskaņā ar RISEBA stratēģiju un tās prioritātēm, augstskolai definēti konkrēti stratēģiskie mērķi un uzdevumi, kā arī izpildes termiņi, atbildīgie darbinieki, uzdevumu izpildes mērījumu metodika un kritēriji.

Globālās ekonomiskās krīzes iespaidā Latvijā no 2010. – 2012. gadam būtiski samazinājās arhitektūras pakalpojumu pieprasījums valstī. Attiecīgi samazinājās arī arhitektu skaits birojos (23% samazinājums), tomēr jau sākot ar 2013. gadu arhitektūras pakalpojumu pieprasījuma apjoms valstī pieaug. Arhitektūras nozare iekļaujas Latvijas valsts radošo industriju sektorā. Sektora apgrozījums kopumā ir aptuveni viens miljards eiro vidēji gadā. Lielākās radošo industriju nozares apgrozījuma jomā ir reklāmas aģentūru darbība, datorprogrammēšana, mēbeļu ražošana un arhitektūras pakalpojumi; to apgrozījuma kopsumma veido aptuveni 64% no radošo industriju sektora kopējā ikgadējā apgrozījuma.

Līdz 2011. gadam Latvija bija vienīgā valsts reģionā ar vienu arhitektūras skolu. Informācijai – Igaunijā šobrīd ir trīs arhitektūras skolas, Lietuvā – četras. Svarīgi akcentēt, ka augstskolas RISEBA Arhitektūras skola ir arī vienīgā privātā arhitektūras skola Baltijas reģionā, kurā arhitektūras studijas tiek finansētas no privātpersonu līdzekļiem.

Viens no studiju virziena attīstības punktiem paredzēja 2016. gadā sagatavot un iesniegt pilnvarotajā institūcijā (AIC) licencēšanas iesniegumu maģistra studiju programmai, nodrošinot studiju virziena attīstību un pilnveidi. Ar AIC Studiju programmu licencēšanas komisijas 2016. gada 14. decembra lēmumu Nr. 32 - L tika piešķirta licence 2 gadu un 80 KP Profesionālā maģistra studiju programmas „Arhitektūra” uzsākšanai 2017. gada februārī.

Studiju virziena „Arhitektūra un būvniecība” mērķis turpmākajos gados ir nodrošināt pilnvērtīgu, inovatīvu, kvalitatīvu un Eiropas Savienības normatīviem atbilstošu arhitektūras izglītību bakalaura un maģistra programmu līmenī, ar iespēju iegūt profesionālo arhitekta kvalifikāciju. Studiju virziena „Arhitektūra un būvniecība” uzdevums ir sagatavot studējošos patstāvīgai arhitekta praksei vai arī tālākām studijām arhitektūrā.

Studiju virzienā šajā pārskata periodā akadēmiskai bakalaura studiju programmai tika pievienota profesionālā maģistra studiju programma – studiju sākums 2017. gada pavasara semestrī.

Studiju virziena „Arhitektūra un būvniecība” attīstība un realizācija atbilst RISEBA augstskolas stratēģiskā plāna realizācijai, kļūst par Baltijas reģionā atzītu un pieprasītu arhitektūras skolu.

Studiju virziens „Arhitektūra un būvniecība” ieviešana un realizācija RISEBA augstskolā tiek veikta saskaņā ar Latvijas Republikas Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, «Latvija 2030», Nacionālo attīstības plānu 2014. – 2020. gadam, Kultūras ministrijas politikas dokumenta “Radošā Latvija 2014-2020” pamatnostādņem un tajā ietvertajai arhitektūras nozares attīstības stratēģijai.

Studiju virziens un arhitektūras studiju programmas RISEBA augstskolā tiek realizētas angļu valodā starptautiski atzītu pasniedzēju vadībā, nodrošinot studentu konkurētspēju darba tirgū un ļauj veismīgi attīstīt uzņēmējdarbību Latvijā un ārvalstīs.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no

draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Studiju virziena diagnostika tiek veikta divās sadaļās:

- studiju virziena iekšējā diagnostika un
- studiju virziena ārējā diagnostika.

Studiju virziena iekšējā diagnostika uzrāda, ka **galvenās stiprās puses** veido studiju virziena realizācijā iesaistītā administrācijas un akadēmiskā personāla starptautiskā pieredze, kvalifikācija un sadarbības partneru plašais tīklojums. **Vājās puses** saistītas galvenokārt ar augsti kvalificētu vietējo pasniedzēju ar doktora grādu arhitektūras jomā trūkumu un strauji attīstāmu specializētās bibliotēkas resursu un studiju vides telpisko un tehnoloģisko nodrošinājumu – tieši šajā jomā gadu pirms pārskata perioda panākti būtiski uzlabojumi – RISEBA tiešās investīcijas 54, 5 tūkst. EUR apjomā.

Studiju virziena ārējā diagnostika uzrāda, ka stiprās puses saistāmas ar unikālo studiju un pētniecisko vidi – Latvijas un Rīgas ģeopolitiskā situācija, Arhitektūras programmas atrašanās H₂O 6 – vienā no Rīgas radošajiem kvartāliem, kā arī tieša Arhitektūras programmu saikne ar Audiovizuālo un mediju mākslas programmu un citām RISEBA programmām, kas nodrošina saikni ar biznesa vidi. Noteikta priekšrocība ir iespējai iegūt izglītību angļu valodā starptautiski atzītu pasniedzēju vadībā.

Pie **vāmajām** (no konkurences aspekta studentu piesaistes jomā) **pusēm** uzskatāmas salīdzinoši augstās programmas studiju izmaksas un studējošo kredītu pieejamības ērtums, kā arī valsts subsīdijas konkurējošām valsts augstskolas realizētām studiju programmām.

1.4.tabula

Studiju virziena iekšējā diagnostika

Kritēriji	Stiprās puses	Vājās puses	Vājo pušu novēršana
Pieredze tirgū	Uzkrātā pieredze organizējot studijas no 2011.g. Studijas notiek angļu valodā.	Augsti kvalificētu vietējo pasniedzēju ar labām angļu valodas zināšanām trūkums.	Aktīvi aicinām darbā vieslektorus ar teicamām angļu valodas zināšanām un starptautisku pieredzi. Katrā arhitektūras un dizaina projektēšanas kursā cenšamies nodrošināt vienu ārvalstu pasniedzēju.

Studiju virziena saturs	Skaidri definēti studiju virziena un atsevišķu programmu mērķi, uzdevumi un iegūstamie rezultāti. Studiju kursu loģiska secība un moduļu sistēma.	Saturs var tikt pakārtots iespējām (pieejamie pasniedzēji u.c.)	Fakultāte nav liela, tāpēc spēja operatīva pielāgošanās studiju programmas satura izmaiņām ir vērtējama vairāk pozitīvi.
Mācībspēki	Liels ārvalstu vieslektoru īpatsvars. Kvalificēts akadēmiskais personāls. Augsts programmas realizācijā iesaistīto doktoru īpatsvars. Augsta akadēmiskā personāla mākslieciskās jaunrades un zinātniski pētnieciskā aktivitāte. Veidojas stabils pasniedzēju sastāvs.	Augsti kvalificētu vietējo pasniedzēju ar doktora grādu arhitektūras jomā trūkums. Pasniedzēju trūkums arhitektūras un būvniecības specialitātēs kopumā (liela daļa nodarbināti savās praksēs).	Pārskata perioda laikā ir virkne pasniedzēju, kas ir uzsākuši studijas doktorantūrā vai arī domā to darīt tuvākajā laikā (piemēram H.Gūtmane, V.Celmiņš, R.D.Šmits u.c.)
Mācību metodes/ process	Pārņemta labā prakse no Eiropas augstskolām un sintezētas jaunas metodes. Studiju laikā studenti izstrādā dažādus projektus un patstāvīgos darbus saistītus ar reālo darba vidi un pasūtītāju. Izmanto jaunākās interaktīvās studiju metodes un darbu projektēšanas darbnīcā. Regulāri notiek individuālo un grupas projektu prezentācijas Sagatavoti programmas realizācijai nepieciešamie mācību materiāli un līdzekļi. Mācību process pastāvīgi tiek uzlabots.	Jaunu mācību metožu izstrāde prasa papildus cilvēkresursu, laika un finansiālos ieguldījumus.	No 2019.-2021.gadam Covid-19 situācijas dēļ gan pasniedzējiem, gan studentiem nācās pielāgoties jaunai situācijai, ātri apgūt jaunas tehniskās iespējas, lai turpinātu studijas attālināti vai daļēji attālināti un nezaudētu esošo kvalitāti. Bijušo ierobežojumu dēļ tika rīkotas hibrīdlekcijas (daļēji attālināti, daļēji klātienē).

Studiju materiāli, tehniskais nodrošinājums	<p>Laba IT bāze mācību procesa nodrošināšanai (t.sk. datu bāzes). Ir iespējas paplašināt bibliotēkas resursus. Laba mācību bāze un infrastruktūra. Labs nodrošinājums ar multimediju tehnoloģijām.</p>	Vēsturisko grāmatu bibliotēkas resursu apjoms ir salīdzinoši neliels, taču veidojas unikāls jaunāko grāmatu krājums.	Bibliotēkas krājumi ik gadu tiek papildināti ar jaunu grāmatu iegādi, tiek saņemti arī grāmatu dāvinājumi.
Studējošie	<p>Augsts programmas novērtējums no studējošiem. Stabils studējošo skaits.</p>	Neliels ārvalstu studējošo skaits.	Pārskata periodā ikgadu ir vērojams studentu skaita pieaugums. Skat. Pielikumu nr.17. Statistikas dati par ārvalstu studējošiem.
Sadarbība	<p>Izveidota sadarbība ar darba devējiem un profesionāļu asociācijām. Sadarbība ar pašvaldībām.</p>	Sadarbības veidošana uzturēšanai nepieciešams regulārs darbs.	Daudzi studenti jau studiju laikā vai pēc absolvēšanas tiek pieņemti darbā vieslektoru birojos, piemēram DJA Architects, Arhis Arhitekti, Alsiņš Architecture, UPB, Laaga architects, Sarma & Norde, Mailītis Architects u.c.
Studiju virziena un programmas cena	<p>Konkurences spējīga studiju maksa Latvijas un Eiropas Savienības pilsoņiem un pastāvīgajiem iedzīvotājiem studiju maksa ir noteikta ar 20% atlaidi no standarta cenas 4200 EUR / 6000 EUR. Studējošiem pieejama viena budžeta vieta par labām sekmēm. Pieejamas dažādas studiju maksas atlaides, cita starpā par sasniegumiem sportā un izcilību studijās, kā arī sociālā atbalsta stipendijas.</p>	<p>Relatīvi augsta studiju maksa. Katrā studiju kursā paredzēta tikai viena budžeta vieta.</p>	<p>Augstskola ir privāta un nesaņem valsts dotācijas. Lai samazinātu studiju maksu vai palielinātu budžeta vietu skaitu ir jāpiesaista mecenāti.</p>

Apmācības valoda	Angļu	Augsti kvalificētu vietējo pasniedzēju trūkums, kas var pasniegt lekciju kursus angļu valodā.	Vairumu studiju kursu šobrīd lasa ārvalstu vieslektori vai pasniedzēji ar starptautisku pieredzi, kam angļu valoda ir dzimtā vai arī brīvi pārvaldīta.
Administratīvais personāls	Kvalificēts programmas Administratīvais prsonāls	Nepietiekama administratīvā kapacitāte.	Pārskata perioda laikā fakultātes administratīvais personāls palielinājies par 3 pozīcijām: zinātnes grupas vadītājs, projektu vadītājs un asistents.

Studiju virziena ārējo apstākļu diagnostika

1.5.tabula

Kritēriji	Stiprās puses	Vājās puses	Risinājums
Konkurences intensitāte	Turpināt programmas attīstību, ievērojot izmaiņas Latvijas darba tirgū un svarīgākās pasaules attīstības tendences.	Līdzīgu studiju programmu piedāvājums citās augstskolās, t.sk. ar budžeta vietu skaita palielinājumu ietekmē studentu skaitu, spēcīga konkurence.	Pirmajā kursā uzņemto studentu skaits katru gadu pieaug un 2021. gadā sasniedza maksimālo kapacitāti 26 studenti.
Pirktspēja/ inflācija	Studiju kredīti	Ierobežoti finanšu līdzekļi studēt gribētājiem.	Augstskola piedāvā studējošiem dažāda veida studiju maksas atlaides un grantus, kā arī sadarbību ar bankām finansējuma iegūšanai.
Demogrāfiskā situācija	Studiju kursu nodrošināšana. Studijas angļu valodā potenciālajiem studējošajiem. Stabils studējošo skaits.	Pasliktinās. Studējošo skaita samazināšanās, kas saistīta ar demogrāfijas dinamiku.	Pārskata periodā Arhitektūras fakultāte nav izjutus demogrāfiskās situācijas ietekmi uz studējošo skaita dinamiku.
Ekonomiskā situācija	Tendence situācijai uzlaboties.	Nestabila ekonomiskā situācija valstī var ietekmēt arhitektūras un būvniecības nozari.	Pēdējo divu gadu laikā arhitektūras un būvniecības nozarē ir vērojams kritiens, taču studētgrībētāju skaits turpina pieaugt.

Akadēmiskais personāls	Ārvalstu vieslektoru piesaistīšana. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas un profesionālās meistarības paaugstināšanas sekmēšana.	Valstī trūkst augsti kvalificēti pasniedzēji ar doktora grādu arhitektūras jomā. Novērojama problēma pasniedzēju piesaistīšanā, pārsvarā nodarbināti praksēs, par neatbilstošu uzskata atalgojumu.	2021.gadā tika pārskatīta pasniedzēju darba samaksa sakarā ar vispārējo ekonomisko situāciju un kvalificētu speciālistu piesaisti studiju programmām.
Valdības politika/ likumdošana	Sakārtota likumdošanas bāze.	Nepietiekoši sakārtota valdības politika un likumdošana augstākās izglītības, arhitektūras un būvniecības jomās.	Arhitektūras fakultātes pārstāvji darbojās Nacionālajā arhitektūras padomē pie arhitektūras statēģijas un arhitektūras standartiem, lai tie būtu attiecināmi uz esošām profesionālajām un tirgus prasībām.

Pielikumā pievienots studiju virziena attīstības plāns (3.pielikums)

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Virzienā iekļauto studiju programmu organizāciju gan studējošiem gan akadēmiskajam personālam reglamentē RISEBA studiju nolikumi un procedūru noteikumi.

Galvenie studiju noteikumi un procedūras, kas reglamentē studiju organizāciju, mācību procesu un studentu radošo un pētniecisko darbu, kā arī citas aktivitātes ir atspoguļoti e.riseba.lv.

Studiju virzienu "Arhitektūra un būvniecība" un Studiju programmu attīstību pārrauga un pilnveido RISEBA Arhitektūras un dizaina katedra, RISEBA Studiju programmu Padome un programmu direktori. Katrai studentu grupai tiek nozīmēts arī kurators, kā arī grupas vecākais, kuru uzdevums ir sniegt atbalstu dažādu problēmjautājumu risināšanā.

Operatīvo organizatorisko un plānošanas darbu nodrošina augstskolas programmu administratores un Studiju departaments.

Studiju programmas pārvaldības struktūrshēma pievienota 4.pielikumā

Studiju procesa kvalitāti nodrošina iekšējie kvalitātes vadības pasākumi, izvirzot noteiktas prasības gan akadēmiskajam personālam, gan studentu mācību darba rezultātam.

Programmas direktors regulāri organizē studentu grupu sanāksmes, kā arī tikšanās ar studentu grupu vecāko, lai uzklautu viņu viedokļus par aktuālām problēmām studiju gaitā. RISEBA lēmēj institūciju un struktūrvienību atbildības sfēras atspoguļotas 1.6.tabulā.

Studiju virzienu „Arhitektūra un būvniecība” un Studiju programmu attīstību pārrauga un pilnveido lēmēj institūcijas, kas atspoguļotas 1.6.tabulā

Tabula 1.6.

Studiju programmā iesaistītās struktūrvienības un to uzdevumi

RISEBA struktūrvienība/atbildīgā persona	Uzdevums
RISEBA Senāts	Apstiprina dokumentus, kas reglamentē RISEBA akadēmiskās un zinātniskās darbības sfēras
Arhitektūras departaments	Virziena ietvaros iniciē jaunu studiju programmu izveidi, veido jaunas un pilnveido jau esošās programmas, veic tirgus izpēti par jaunām programmām, nodrošina apmācības kvalitāti
Programmu direktors	Studiju programmas ikdienas darbības organizēšana un attīstība, mācību procesa kvalitātes nodrošināšana, programmas licencēšanas un akreditācijas procesu vadīšana
Programmas Padome	Studiju programmas stratēģiskās plānošanas un realizācijas pārraudzības veikšana (lēmumiem ir rekomendējošs raksturs)
Profesoru grupas	Iniciē un iesaista studējošos zinātniskā darba veikšanā, piemēram Studentu zinātniskai konferencei
Karjeras izaugsmes centrs	Sadarbībā ar attiecīgo departamentu veic tirgus izpēti jaunām programmām, iniciē dažādu pasākumu organizēšanu virziena/programmas ietvaros, iesaista studējošos dažāda veida aktivitātēs
Ārējo sakaru daļa	Veicina sadarbību ar citām izglītības iestādēm Latvijā un ārzemēs (starp studējošiem un mācībspēkiem), ārzemju pasniedzēju iesaistīšana programmā un mācību procesā, studējošo apmaiņas organizēšana
Studiju daļa	Organizē mācību procesu, ārzemju pasniedzēju iesaistīšana mācību procesā
Projektu daļa	Informē RISEBA akadēmisko un administratīvo personālu, studentus par projektu iespējām, veicina zinātnisko pētījumu veikšanu, izmantojot Eiropas un Valsts atbalsta iespējas un nodrošināt studentu praktisko iemaņu apguvi projektu vadībā.
Radošais biznesa inkubators	Veicina un atbalsta RISEBA studentus biznesa ideju attīstīšanai, projektu izveidei un uzņēmējdarbības uzsākšanai. Vieslekciju un pieredzes apmaiņas pasākumu organizēšana.

Studējošo pašpārvalde

Studentu pašpārvalde RISBEA nodrošina demokrātijas principu īstenošanu augstskolas pārvaldē. Studentu pašpārvalde darbojas kā tilts starp studentiem un augstskolas administrāciju. RISEBA studējošo pašpārvaldei veido augstskolas studenti, kas organizē skolas aktivitātes un studentu dzīvi. Pārstāv studējošo intereses Programmu padomēs.

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, cita starpā norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

RISEBA ir izstrādāta sistēma un ieviestas procedūras studējošo uzņemšanai, studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanai un studējošo sasniegumu un studiju rezultātu vērtēšanai.

Uzņemšanas kārtību un prasības reglamentē [Uzņemšanas noteikumi](#), kas katru gadu tiek apstiprināti RISEBA Senāta sēdē. Uzņemšanas noteikumi izstrādāti saskaņā ar Augstskolu likuma 46. pantu, 2006. gada 10. oktobrī izdotiem Ministru kabineta noteikumiem Nr.846 „Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās” un Augstskolas RISEBA Studiju nolikumu.

Augstskolas RISEBA Uzņemšanas noteikumos paredzētās uzņemšanas prasības un tām atbilstošā reflektantu atlase atbilst normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai un ir piemērota un pietiekama, lai ikviens imatrikulētais students spētu sasniegt paredzētos studiju programmas rezultātus.

Lai studētu Augstskolā RISEBA, nepieciešams Latvijā atzīts un dokumentāli apliecināts dokuments par pabeigtu vidējo vai augstāko izglītību, vai arī par studijām citā augstskolā, kā arī jāizpilda Uzņemšanas noteikumi. Tiesības studēt un saņemt Augstskolas RISEBA pakalpojumus Latvijas Republikā ir vienādas Latvijas un citu valstu pilsoņiem.

Pieteikšanās programmā notiek, izmantojot e-pakalpojumu „vienotā pieteikšanās pamatstudiju programmās” (VUPP) portālā www.latvija.lv/studijas. Pieteikšanās pamatstudiju programmām ārpus VUPP konkursa notiek, aizpildot elektronisko pieteikumu augstskolas RISEBA iekšējās informācijas sistēmā my.riseba.lv (RIS).

Sistēma ir salāgota ar RISEBA lietoto sistēmu Horizon, kas augstskolas administrācijai ļauj sekot līdzi imatrikulēto un eksmatrikulēto studentu skaitam gan uzņemšanas, gan studiju periodā.

Pilna laika studiju formā katru gadu ir pieejamas atlaides – viena studiju vieta paredz atlaidi studiju maksai 100% apmērā (Arhitektūras un būvniecības virziena bakalaura studiju programmā tiek ņemta vērā profilējošo mācību priekšmetu (angļu valoda, latviešu valoda un literatūra (izņemot tiem, kuri ieguvuši izglītību ārvalstīs), informātika, matemātika (vai vidējā atzīme no algebra + ģeometrija), fizika vai ķīmija vai dabaszinības) vidējā atzīme. Konkursa rezultāts tiek aprēķināts pēc formulas: Vērtējums = (CE latviešu valodā x 0.2 + CE angļu valodā x 0.4 + CE matemātikā x 0.4)/10;

Studiju maksas atlaide tiek pārskatīta katru semestri rotācijas kārtībā, kā arī ir pieejamas vairāk nekā 15 cita veida atlaides studiju maksai, lai veicinātu studējošo iesaisti studiju programmā.

Studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas procedūru RISEBA reglamentē "Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu".

Persona, kas vēlas atzīt tās iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtus studiju rezultātus, iesniedz RISEBA programmas direktoram iesniegumu par sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu, kopā ar pamatojošiem dokumentiem. Lēmumu par rezultātu atzīšanu pieņem RISEBA izveidota komisija, kas darbojas balstoties uz LR normatīvajiem aktiem un ES rekomendācijām.

Nolikums „Studiju kursu salīdzinājuma protokola un individuālā studiju plāna sagatavošana” paredz pretendenta vai studējošā iepriekš apgūto studiju programmas studiju kursu salīdzinājumu ar vēlamās studiju programmas studiju kursiem.

Iepriekš apgūto studiju kursu vai izglītības atzīšana ir paredzēta šādos gadījumos:

1. Personai atsākot studijas pēc eksmatrikulācijas (atskaitīšanas) augstskolā RISEBA;
2. Studentam atsākot studijas pēc studiju pārtraukuma;
3. Studentam, mainot izvēlēto studiju programmu, kvalifikāciju, formu, valodu augstskolā RISEBA;
4. Studējošam atgriežoties no ERASMUS + vai Dubultgrāda programmām;
5. Personai pārnākot no citas augstākās izglītības iestādes vai uzsākot studijas pēc citas augstākās izglītības iegūšanas. Papildus 10% atlaide studiju maksai uz visiem gadiem saskaņā ar savstarpējās sadarbības līgumu piešķirta Liepājas Dizaina un mākslas vidusskolas absolventiem. Rīgas Celtniecības koledžas, Rīgas Amatniecības vidusskolas un Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolas absolventiem tiek piešķirta papildus 10% atlaide maksai pirmajam studiju gadam.
6. Studējošam, kuram ir apgūti studiju programmas studiju kursi citā augstākās izglītības iestādē.

Iepriekš apgūtie studiju kursi tiek salīdzināti ar vēlamā studiju programmu gan satura, gan apjoma (apgūtie KP) ziņā. Studiju kursus ieskaita, ja to apjoms KP salīdzināmajās studiju programmās ir vienāds vai arī KP skaits iepriekš apgūtajā priekšmetā ir bijis lielāks.

Kā piemēru var minēt studiju kursu salīdzinājuma protokola un individuālā studiju plāna sagatavošanu bakalaura studiju programmā “Arhitektūra”: studentu ārējā pārnākšana no citas studiju programmas:

- ja students pārnāk uz augstskolu RISEBA no citas augstākās izglītības iestādes vai uzsākot studijas pēc citas augstākās izglītības iegūšanas, kā arī studenti no ERASMUS+ apmaiņas programmām;

Bieži uz RISEBA bakalaura studiju programmu “Arhitektūra” pārnāk studenti no Rīgas Celtniecības koledžas, VIA University College (Dānija). Tāpat studenti mēdz pārnākt arī no Rīgas Tehniskās universitātes.

Nolikums „Par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu” nosaka ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, vai iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas kārtību un kritērijus, kā arī definē komisijas veidošanas nosacījumus, tās tiesības un pienākumus.

Profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču atzīšana visbiežāk tiek piemērota maģistra studiju programmās studējošiem:

1. Personām ar iepriekšēju neprofilējošu izglītību vai akadēmisko izglītību var tikt pielīdzinātas

profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences, ja rezultāti ir sasniegti tajā profesionālās darbības jomā, kura atbilst studiju programmas izglītības tematiskajai jomai, un ieskaitītas programmā paredzētās prakses;

2. Personām ar iepriekšēju neprofilējošu izglītību var tikt pielīdzinātas profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences, ja rezultāti ir sasniegti tajā profesionālās darbības jomā, kura atbilst studiju programmas izglītības tematiskajai jomai, un ieskaitīti ievadmodulī paredzētie studiju kursi.

Elektroniskā saite uz iekšējo normatīvo regulējumu "Uzņemšanas noteikumi", kur noteikta studējošo uzņemšanas kārtība un prasības ir [šeit](#).

Elektroniskā saite uz iekšējo normatīvo regulējumu "Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu atzīšanu", kas reglamentē atzīšanas procedūras ir [šeit](#).

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Studiju sasniegumu un studiju rezultātu īstenošana notiek **pamatojas uz studentcentrētas izglītības principiem, atbilstoši Augstskolu likumam un augstskolas RISEBA iekšējās kārtības noteikumiem**. Studiju procesā tiek nodrošinātas studentu vajadzībām atbilstošas, daudzveidīgas mācīšanās un studiju rezultātu izvērtēšanas metodes. Studējošo sasniegumus un studiju rezultātus vērtē praktiskajās nodarbībās, semināros, kontroldarbos, patstāvīgos studiju darbos, diskusijās, meistarklasēs, prasmju attīstīšanas vingrinājumos, ekskursijās un citos pārbaudījumos, kā arī dažādās sabiedriskajās augstskolas aktivitātēs. Studijas balstās uz studējošā patstāvību, vienlaicīgi nodrošinot pasniedzēja vadību un atbalstu – katra studiju kursa aprakstā ir norādīts studējošo patstāvīgā darba apjoms un saturs, kā arī tā vērtēšanas metodes. E-RISEBA vidē tiek publiskoti katra studiju kursa vērtēšanas prasības, kritēriji un metodes atzīmju izlikšanai katram studiju kursam, kā arī vērtējumu skaidrojums. Studenti saņem skaidrojumu par vērtējumu, un, ja nepieciešams, padomus darba uzlabošanai. Prakšu un maģistra darbu vērtēšanu veic vairāki eksaminētāji; vērtēšana notiek ar apstiprinātām procedūrām, tiek taisnīgi pielietota visiem studentiem un ir konsekventa.

Visi studiju programmā paredzētie studiju kursi tiek īstenoti atbilstoši studiju kursu aprakstiem, kuros noteikta arī attiecīgā kursa vērtēšanas sistēma, ievērojot RISEBA vienoto vērtēšanas sistēmu. RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma ir veidota balstoties uz 2014.gada 26.augusta LR MK noteikumiem Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”:

- vērtēšanas atklātības princips – atbilstoši izvirzītajiem programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem ir noteikts prasību kopums studiju rezultātu sasniegšanas vērtēšanai. Prasību kopums ir norādīts katrā studiju kursa aprakstā.
- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu, attiecīgi par visu programmas satura apguvi. Studējošais var aizstāvēt maģistra darbu tikai tad, kad ir apgūts viss programmas saturs.
- vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips – augstskola nosaka kārtību iegūtā vērtējuma pārskatīšanai. RISEBA Studiju nolikuma, kas apstiprināts Senātā, 3.6.punktā ir noteikts – ja studējošais vēlas uzlabot savu gala atzīmi, viņam ir jāvienojas ar attiecīgo mācībspēku un

programmas direktoru par laiku, jāsaņem no attiecīgās studiju programmas administratores noteiktas formas norīkojums atbilstoši papildus maksas pakalpojumu cenrādim.

- vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips – programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus.

Katrs mācībspēks savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, prasmes un kompetences izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos pārbaudes veidus. Pārbaudījumu prasības ir atkarīgas no katra studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. **Studiju rezultātus vērtē ne tikai attiecīgais mācībspēks vai komisija, bet tiek izmantots arī studentu mācīšanās rezultātu pašizvērtējums un savstarpējais vērtējums.** Kursu darbu, lietišķo pētījumu un prakses atskaides saturu un kvalitāti, kā arī studējošo prezentācijas prasmi vērtē komisija.

Iesākot katru jaunu kursu, attiecīgais mācībspēks informē studējošos par vērtēšanas prasībām, izmantojot augstskolas RISEBA noteikto vērtēšanas sistēmu.

Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtēšanas termiņa pagarinājums. RISEBA studiju un apgūto zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanas metodes ir objektīvas un tiek konsekventi ievērotas.

Ikvienas studiju rezultātu pārbaudes apjoms un saturs **atbilst katras studiju programmas kartēšanas rezultātiem**, ievērojot attiecīgā studiju kursa saturu, Profesijas standartā noteikto zināšanu, prasmju un kompetenču prasības, atbilstoši Eiropas kvalifikācijas ietvaru struktūras (EKI) un Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) līmeņiem.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums procentos un gala atzīme 10 balļu sistēmā (skat. 1.7. tabulu)
- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču kvalitāti - eksāmenu, kontroldarbu, kursu darbu un citu pārbaudījumu rezultātus vērtē procentos atbilstoši Metodiskajā padomē apstiprinātiem kritērijiem un pēc tam gala vērtējumu izsaka ar atzīmi 10 balļu sistēmā, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas prasībām.

1.7.tabula

Apguves līmenis	Vērtējums %	Atzīme	Skaidrojums	Aptuvenā ECTS atzīme	Vērtēšanas kritēriji: zināšanas prasmes un kompetences
ļoti augsts	96-100	10	Izcili With distinction	A	Pārsniedz studiju programmas prasības, liecina par patstāvīgiem pētījumiem, par problēmu dziļu izpratni.
	90-95	9	Teicami Excellent	A	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, iegūta prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas.
augsts	80-89	8	Ļoti labi Verry Good	B	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, taču reizēm trūkst dziļākas izpratnes un spējas zināšanas patstāvīgi piemērot sarežģītākiem jautājumiem.
	70-79	7	Labi Good	C	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējami arī atsevišķi mazāk svarīg trūkumi zināšanu apguvē.
vidējs	60-69	6	Gandrīz labi Almost Good	D	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējamās atsevišķu lielāku problēmu nepietiekoši dziļa izpratne.
	50-59	5	Viduvēji Satisfactory	E	Apgūtas studiju programmas prasības, kaut arī konstatējama vairāku svarīgu problēmu nepietiekami dziļa izpratne.
	40-49	4	Gandrīz viduvēji Almost Satisfactory	E/FX	Apgūtas studiju programmas prasības, konstatējamās vairāku svarīgu problēmu nepietiekama izpratne un grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā.

Apguves līmenis	Vērtējums %	Atzīme	Skaidrojums	Aptuvenā ECTS atzīme	Vērtēšanas kritēriji: zināšanas prasmes un kompetences
zems	26-39	3	Vāji Bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču nav spēju tās praktiski izmantot.
	10-25	2	Ļoti vāji Verry bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču citās svarīgākās problēmās pilnīgi trūkst orientācijas.
	1-9	1	Ļoti, ļoti vāji Verry, verry bad	Fail	Nav izpratnes par studiju kursa pamat problemātiku.

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studējošā kartē. Lai novērtētu studējošo izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 stundām.

Studējošo **sasniegumi tiek vērtēti arī ārpus mācību nodarbību aktivitātēm**, piedaloties augstskolas RISEBA sabiedriskajos pasākumos un studentu zinātniskajās konferencēs. Par sasniegumiem minētajā jomā studenti saņem mutisku atzinību, sadarbības partneru piešķirtās naudas balvas, kā arī nominācijas "Gada students", "Gada pasākums", u.c.) augstskolas rīkotajās ikgadējā gada noslēguma pasākumā "Zelta balva".

Lai uzlabotu studiju kvalitāti un novērtētu studiju zināšanu progresu, attīstību, personīgo izaugsmi, kā arī atzīmētu centīgākos studentus, Arhitektūras un dizaina fakultātes studējošo mācību sasniegumi tiek vērtēti atbilstoši divās nominācijās:

- RISEBA ADF "Personīgās izaugsmes balva" (RISEBA FAD "Award of Personal Growth" tiek pasniegta par studējošā personīgo izaugsmi un sasniegumiem studiju kursos Projektēšanas pamati I, II un Arhitektūras projektēšana I, II, III, IV;
- RISEBA ADF "Akadēmiskā izcilības balva" (RISEBA FAD "Award of Academic Excellence") par izciliem sasniegumiem akadēmiskajā, zinātniskajā un organizatoriskajā darbā.

Apbalvojumi tiek piešķirti saskaņā ar ["Nolikumu par RISEBA apbalvojumiem bakalaura studiju programmā "Arhitektūra"](#).

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretpasākumus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

Akadēmiskā godīguma principu ievērošanu regulē RISEBA izstrādāts Akadēmiskā godīguma kodekss, Nolikums par plaģiātismu un Ētikas kodekss. (skat.elektronisko saiti uz dokumentiem).

Augstskolas akadēmiskā godīguma politika nozīmē apņemšanos ievērot godīguma, ētikas un taisnīguma vērtības, kas sekmētu mācībspēku un studentu akadēmisko, personīgo un profesionālo panākumu sasniegšanu. Akadēmiskais godīgums ir Augstskolas mācībspēku un studentu darbības akadēmiskā vidē nepieciešama komponente un saikne starp akadēmisko vidi un ilgtermiņa profesionālo un akadēmisko karjeru. Akadēmiskā godīguma galvenais **mērķis** ir veicināt godīgu akadēmisko kultūru Augstskolā, nevis atmaskot mācībspēku un studentu akadēmiskos pārkāpumus un sodīt par tiem.

Akadēmiskā godīguma kodeksa ievērošana ir jāveicina visam Augstskolas kolektīvam, tostarp visiem mācībspēkiem, vieslektoriem un fakultāšu darbiniekiem, studiju programmu administratoriem, dekāniem un skolas vadībai.

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola „RISEBA”, kā Akadēmiskā godīguma kodeksa pamatnoteikumus nosaka tālāk norādītos akadēmiskā godīguma principus:

- Objektivitāte;
- Taisnīgums;
- Atbildība;
- Zinātniskums;
- Atklātība, savstarpēja cieņa un uzticēšanās.

Nolikums par plaģiātismu nosaka kārtību kādā tiek identificēts plaģiātisms RISEBA studējošo un pasniedzēju rakstu darbos, kā arī plaģiātisma gadījumā piemērojamās sankcijas. RISEBA kopš 2013.gada ir Vienotā datorizētā plaģiātu kontroles sistēmā, kur katrs akadēmiskais personāls, ar IT nodaļas palīdzību visa studiju gada garumā var pārbaudīt studējošo rakstu darbus starp 14 Latvijas augstskolām. Tāpat arī pret plaģiātu tiek pārbaudīti visi RISEBA noslēguma darbi pirms studējošo aizstāvēšanas, kad studējošiem ir pienākums gatavo noslēguma darbu iesniegt IT nodaļa elektroniskā formā.

RISEBA ētikas kodekss balstās uz Akadēmiskā godīguma koncepciju un Latvijas zinātnieka ētikas kodeksu. RISEBA studentu, mācībspēku un darbinieku Ētikas kodeksa mērķis ir stimulēt augstskolā godīgu un taisnīgu vidi, veidojot labvēlīgu, atvērtu un atbildīgu RISEBA saimi, kas balstās uz RISEBA vērtībām.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

RISEBA kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir izveidota ar mērķi sakārtot iekšējo komunikāciju, skaidri noteikt darbinieku pilnvaras, atbildību un rīcības dažādās situācijās, tai skaitā, problēmu un studējošo neapmierinātības gadījumos, uzlabot studējošo apkalpošanas kvalitāti un veicināt RISEBA noteikto uzdevumu izpildi un mērķu sasniegšanu – kopumā, uzlabot studiju kvalitāti kā tādu, kā arī nodrošināt tās nepārtrauktību. Efektīva kvalitātes nodrošināšanas sistēma dod iespēju augstskolai

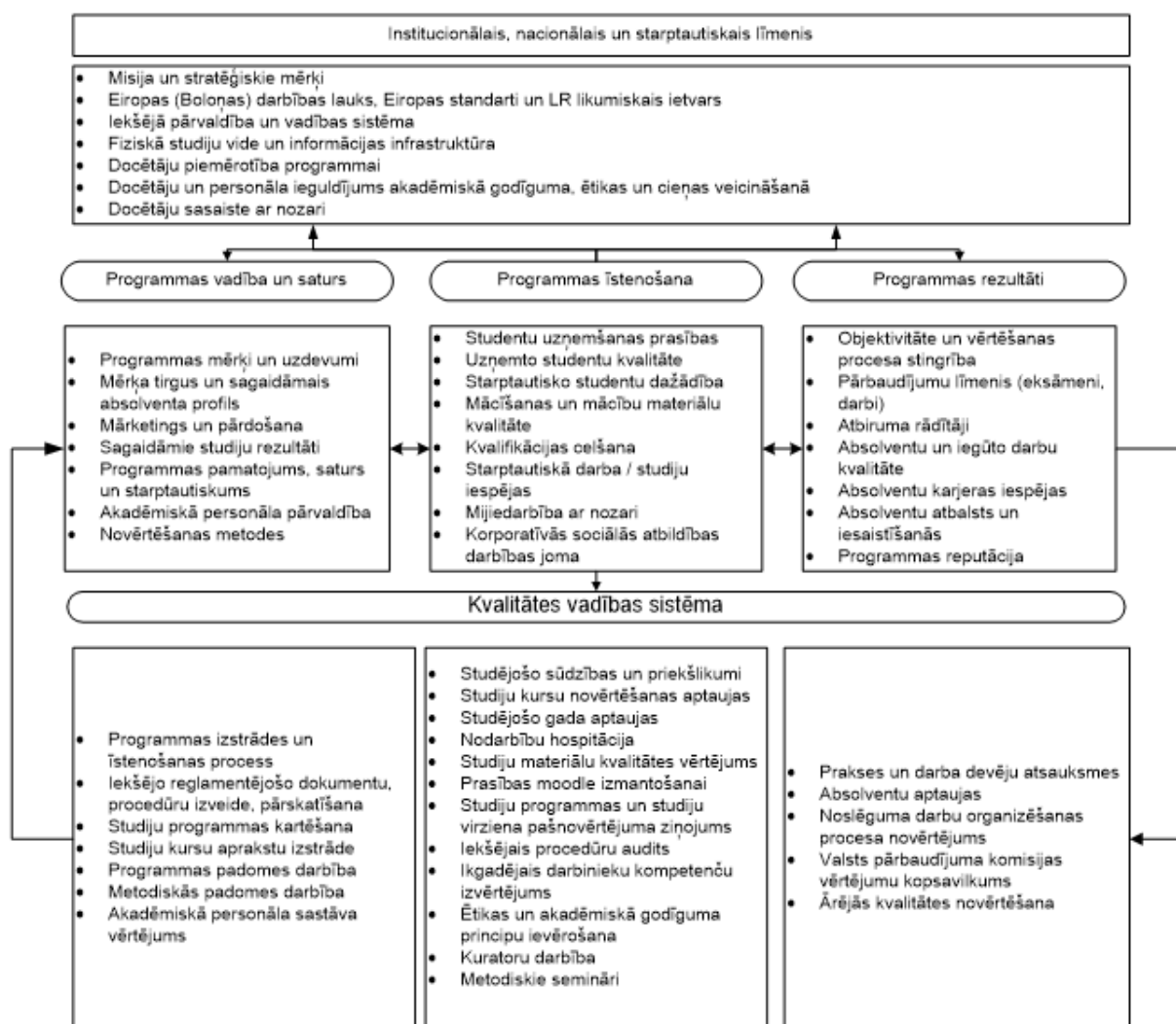
saskatīt problēmas savā studiju procesa nodrošināšanas sistēmā, izmeklēt to cēloņus un veikt darbības situācijas uzlabošanu.

Līdz ar RISEBA skaidri definētajiem kvalitātes nodrošināšanas principiem, kas atrunāti [RISEBA kvalitātes politikā](#) un [Kvalitātes rokasgrāmatā](#), studiju virziena iekšējā kvalitāte arī tiek īstenota pēc šīs kvalitātes nodrošināšanas sistēmas (skat. 2.1. attēlu).

Studiju virziens, ar tā iekļautajām programmām, tiek pārvaldīts pēc šādiem procesiem:

- programmas vadība un saturs,
- programmas īstenošana,
- programmas rezultāti.

Programmas direktors, atrodoties katedras vadītāja un fakultātes dekāna pakļautībā, ir atbildīgs par programmas kvalitāti, tās vadību un īstenošanu, sasniedzot izvirzītos programmas rezultātus visaugstākajā kvalitātes pakāpē ar iepriekš definētajiem kvalitātes rīkiem, kas attēloti 2.1. attēlā un sīkāk izklāstīti turpmāk tekstā.

2.1. attēls. Studiju virziena kvalitātes vadības sistēma

Par būtiskākajiem darbības novērtēšanas kritērijiem tiek pieņemti tādi rādītāji kā:

Programmas vadība un saturs

- **Programmas izstrādes un īstenošanas process**

Lai jaunas studiju programmas tiktu izstrādātas iekļaujoties kopējā augstskolas stratēģijā, tiek noteikta vienota kārtība, kas reglamentē programmas izstrādi un grozījumu veikšanu. RISEBA ir izstrādāti [“Studiju programmas izstrādāšanas, grozījumu veikšanas un slēgšanas noteikumi”](#). Studiju programmas organizēšanas kārtību nosaka [“Studiju nolikums”](#).

- **Iekšējo reglamentējošo dokumentu, procedūru izveide, pārskatīšana**

Lai noteiktu vienotu kārtību augstskolas normatīvo dokumentu izstrādei, apstiprināšanai un izplatīšanai, augstskolā ir apstiprināta [“Dokumentu vadības procedūra”](#), kas ļauj ievērot zināmu un saprotamu kārtību rīcībai ar dokumentiem visam augstskolas personālam.

- **Studiju programmas kartēšana**

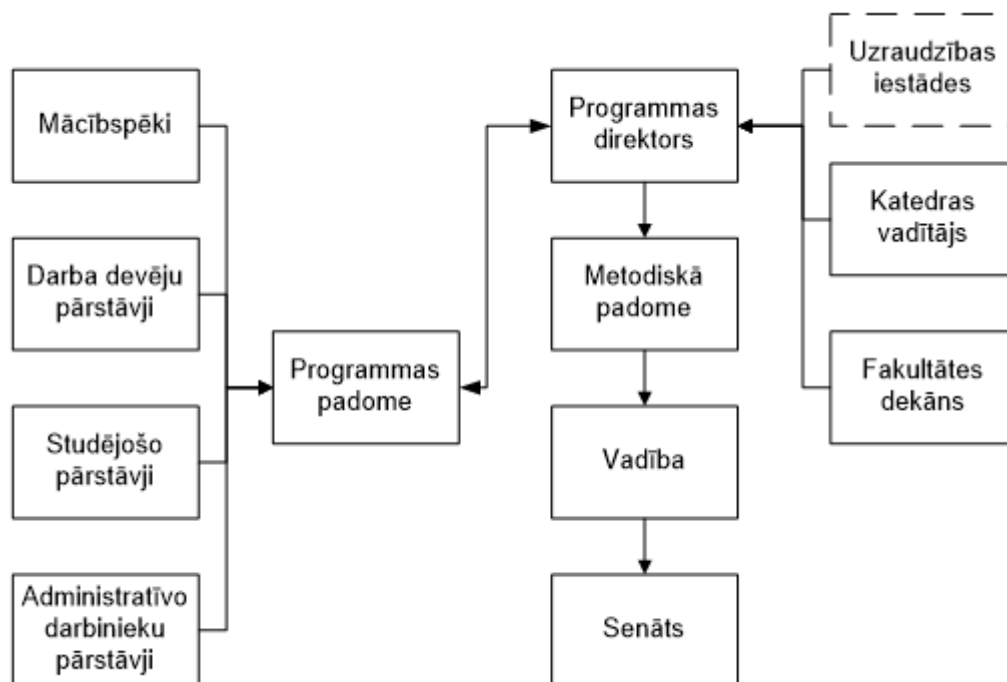
Augstskola nosaka, ka katrai studiju programmai ir jābūt veiktai kartēšanai, kas parāda programmas mērķu un studiju rezultātu atbilstību profesijas standartam un EKI, LKI līmeņiem. 64 Studiju programmas [“Studiju kartēšanas metodiskais materiāls”](#) ir veidots kā palīgmateriāls programmas direktoriem, veiksmīgai kartēšanas rezultātu sasniegšanai. Kartēšanas nodrošināšanai RISEBA ir organizējusi vairākus metodiskos seminārus un akadēmiskā, kā arī administratīvā personāla mācības.

- **Studiju kursu aprakstu izstrāde**

Studiju programmas direktors, sadarbībā ar katedru vadītāju, ir atbildīgs par studiju kursa satura kvalitāti un par studiju programmas ieviešanu un attīstību. Katram studiju programmas ietvaros īstenotajam studiju kursam ir tā apraksts, ko apstiprinājis programmas direktors un katedras vadītājs. Docētājs, kurš nodrošina noteiktu studiju kursu, sagatavo tā aprakstu, saskaņojot kursa saturu un vērtēšanas kritērijus atbilstoši studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem pie studiju programmas direktora un katedras vadītāja. Kursu apraksti, kā to nosaka [“Kursa apraksta aktualizācijas process”](#), glabājas un ir pieejami studējošajiem Moodle sistēmā. Mācībspēku pienākums ir ar studiju kursa aprakstu, studiju rezultātiem un vērtēšanas kritērijiem iepazīstināt studentus to pirmajā nodarbībā.

- **Studiju programmas padomes darbība**

Nodrošinot katras studiju programmas kvalitāti un tās pārraudzību, regulāri tiek organizētas studiju **programmu padomes** (skat. 2.2. attēlu), kurās studiju programmas direktori, sadarbojoties ar programmu mācībspēkiem, studējošajiem, absolventiem un darba devējiem, veic programmu izvērtējamu. Tiek ņemts vērā visu iesaistīto pušu viedoklis un līdz ar to veicināta studiju programmu attīstība, atbilstoši nozares speciālistu un darba tirgus prasībām, kā arī studējošo ieskatiem un absolventu pieredzei, uzsākot vai turpinot profesionālo attīstību. Studiju programmas padomes darbību reglamentē [“Studiju programmas padomes nolikums”](#).

2.2.attēls. Studiju programmas pārvaldības struktūra

• Metodiskās padomes darbība

Metodiskai padomei kā RISEBA koleģiālai institūcijai ir liela loma ar studijām saistītu lēmumu pieņemšanā, pieņemot atbilstošus normatīvos dokumentus, kas turpmāk var ietekmēt programmas vadību un studiju organizāciju. Metodiskajā padomē darbojas pārstāvji no studiju programmas un administrācijas un to reglamentē [“Metodiskās padomes nolikums”](#).

• Akadēmiskā personāla sastāva vērtējums

Akadēmiskā personāla augsta zinātniskā, pedagoģiskā un organizatoriskā līmeņa uzturēšanu un pastāvīgu darba kvalitātes celšanu sekmē Latvijas Republikā noteiktā kārtība, ka akadēmiskais personāls ik pēc 6 gadiem tiek pārvēlēts akadēmiskajā amatā atklātā konkursā. Akadēmiskā personāla pārvēlēšana akadēmiskajos amatos notiek atbilstoši Augstskolu likumam un citiem Latvijas Republikas spēkā esošiem normatīvajiem aktiem, kā arī RISEBA [“Nolikumam par vēlēšanām akadēmiskajos amatos”](#) un [“Akadēmiskā personāla politikai”](#). Akadēmiskā personāla pārvēlēšana ir pietiekoši motivējoša akadēmiskajam personālam uzturēt augstus darbības rezultātus, kā arī iespēja administrācijai veikt mērķtiecīgu akadēmiskā personāla kvalitātes uzlabošanu un atjaunošanu, piesaistot jaunus perspektīvus mācībspēkus. Papildus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām akadēmiskajam personālam katru gadu ir darba vērtēšana, kurā tiek skatīti zinātniskā, akadēmiskā un organizatoriskā darba sasniegumi. Balstoties uz novērtēšanas rezultātiem akadēmiskais personālam ir izveidotas četras atalgojuma kategorijas.

Programmas īstenošana

• Studējošo sūdzības un priekšlikumi

RISEBA ir izstrādāta [“Sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas procedūra”](#), kas attiecināma uz RISEBA studējošajiem, darbiniekiem un citām ieinteresētajām pusēm. Sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas procedūra ietver sūdzības un priekšlikumus, kas saistīti ar: augstskolas sniegto pakalpojumu kvalitāti, studiju procesa kvalitāti, tehniskā nodrošinājuma vai mācību līdzekļu kvalitāti, negodīgu vai neētisku rīcību no studējošo, mācībspēku vai administratīvā personāla puses.

- **Studiju kursu novērtēšanas aptaujas un studējošo gada aptaujas**

Studiju kursu novērtēšanas aptaujas un studējošos gada aptaujas ir obligāts kvalitātes novērtēšanas instruments augstskolā RISEBA. Aptauju veikšanas kārtību reglamentē [“Aptauju veikšanas kārtība”](#). Vairāk par aptauju veikšanas kārtību, skat 2.2. punktā par atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu.

- **Nodarbību hospitācija**

RISEBA fakultātes tiek mudinātas ieviest novatoriskas mācīšanas pieejas. Pirms tiek pieņemts lēmums par pieejas piemērotību, jaunās metodes tiek vērtētas, izmantojot studentu aptaujas un profesionālapskati – hospitēšanu. Klātienes nodarbību ikgadēju kvalitātes pārbaudi veic katedras vadītājs vai citi mācībspēki, veicot nodarbību hospitāciju. Hospitēšanas sistēma paredz pieredzes un informācijas apmaiņu mācībspēku starpā ar mērķi uzlabot studiju procesa kvalitāti. RISEBA ir apstiprināta [“Hospitācijas procedūra”](#). Par nodarbību hospitāciju hospitētais mācībspēks iepriekš netiek informēts, līdz ar to radot priekšnoteikumus visu nodarbību kvalitatīvai norisei. Katram mācībspēkam tiek rekomendēts veikt vismaz četras nodarbību hospitācijas gadā.

- **Studiju materiālu kvalitātes un moodle izmantošanas vērtējums**

Studiju materiālu kvalitātes un moodle izmantošanas vērtējums sastāv no mācību materiālu kvalitātes pārbaudes (gan pēc satura, gan pēc formas), ko veic studiju programmu administratori, studiju programmu direktori un katedru vadītāji atbilstoši apstiprinātiem noteikumiem - [“Studiju kursa sastāvdaļu mācību-metodisko materiālu pamatprasības”](#). Tālmācības materiālu atbilstību šīs studiju formas specifiskajām prasībām pārbauda tālmācības studiju nodaļas administratori. Par katra studiju kursa izstrādi tiek slēgts līgums ar mācībspēku un nodošanas/ pieņemšanas akts apstiprina, ka kurss atbilst RISEBA noteiktajiem nosacījumiem.

- **Studiju programmas un studiju virziena pašnovērtējuma ziņojums**

Studiju programmas ikgadējais pašnovērtējuma ziņojums ir nozīmīgs studiju programmas pārskatīšanas instruments, kas atspoguļo studiju gada laikā paveikto, norāda uz programmas stiprajām un vājajām pusēm, atspoguļo studējošo un absolventu viedokli par studiju procesu un pasniedzēju darbu, sekmē veiksmīgu turpmāko programmas realizācijas gaitu un fiksē nepieciešamās izmaiņas turpmākai attīstībai. Kārtību reglamentē [“Nolikums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādi”](#).

- **Ikgadējais darbinieku kompetenču izvērtējams**

Lai veiktu kvalitātes novērtēšanu un sekmētu mācībspēku zinātniskās, pedagoģiskās, mākslinieciskās un organizatoriskās kvalifikācijas paaugstināšanu, katru gadu tiek veikts mācībspēku novērtējums saskaņā ar apstiprināto [“Darba izpildes vadības sistēmu”](#), [“Kompetenču modeli”](#) un [“Akadēmiskā personāla politiku”](#). Mācībspēks veic sava darba pašnovērtējumu, kam seko novērtēšanas darba lapas aizpildīšana un Katedras vadītāja diskusijas ar mācībspēku par sasniegtajiem rezultātiem. Tā kā viens no mācībspēka vērtēšanas kritērijiem ir studējošo aptauju rezultāts, kas sasaistīts ar turpmāko atalgojuma sistēmu, mācībspēks ir motivēts sasniegt pēc iespējas labākus studējošo vērtējumus un atsauksmes, lai turpmāk veiktu uzlabojumus sava docētā kursa ietvaros.

- **Ētikas un akadēmiskā godīguma principu ievērošana**

RISEBA lielu uzmanību pievērš ne tikai akadēmiskā personāla zinātniskajai un pedagoģiskajai darbībai, bet arī ētiskajiem aspektiem. RISEBA ir pievienojusies PRME iniciatīvai (PRME - Principles for Responsible Management Education) un arī savā akadēmiskā personāla politikā īsteno PRME atbildīgas izglītības vadības izglītības principus. RISEBA ir izstrādāts un tiek ievērots [“Ētikas](#)

[kodekss](#)" un darbojas RISEBA Ētikas komisija, kura nepieciešamības gadījumā izskata iespējamus ētikas principu pārkāpumus un pieņem attiecīgus lēmumus. Īpaša uzmanība tiek veltīta tam, lai akadēmiskais personāls savā pedagoģiskajā un zinātniskajā darbībā ievērotu antiplaģiātisma principus. Ir izstrādāts ["Akadēmiskā godīguma kodekss"](#) un ["Nolikums par plaģiātismu"](#).

- **Kuratoru darbība**

Lai veicinātu studējošo informētību par augstskolā notiekošajiem procesiem, kā arī studējošo iesaisti un kursa saliedēšanu, katrai studiju programmas grupai tiek nozīmēts kurators, kurš darbojas ievērojot izstrādāto ["Kuratoru kārtību"](#).

- **Metodiskie semināri**

Pedagoģiskās kvalifikācijas celšanai augstskola organizē ikmēneša tematiskos Metodiskos seminārus, kas veltīti ar studiju procesu, jaunajām mācību metodēm, pedagoģiju, dažādības vadību u.c. aktuālu jautājumu risināšanai.

- **Ienākošo, izejošo studentu mobilitāte**

Lai veicinātu studējošo internacionalizāciju, augstskola motivē studējošos un personālu iesaistīties apmaiņas programmās. Mobilitātes kārtību nosaka ["ERASMUS+ programmas mobilitātes organizēšanas kārtība augstskolā RISEBA"](#).

Programmas rezultāti

- **Prakses devēju aptaujas, darba devēju aptaujas, absolventu aptaujas un noslīguma darbu organizēšanas procesa novērtējums**

Prakses devēju, darba devēju un absolventu aptaujas, kā arī noslīguma darbu organizēšanas procesa novērtējums ir obligāts kvalitātes novērtēšanas instruments augstskolā RISEBA. Aptauju veikšanas kārtību reglamentē ["Aptauju veikšanas kārtība"](#), ["Metodiskie norādījumi prakses organizēšanai"](#) un ["Nolikums par noslīguma pārbaudījumiem"](#). Vairāk par aptauju veikšanas kārtību, skatīt 2.2. punktā par atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu.

- **Valsts pārbaudījuma komisijas vērtējumu kopsavilkums**

Beidzoties Valsts pārbaudījuma aizstāvēšanai, komisija sniedz rakstisku ziņojumu, kurā norāda vērtējumu par tēmu aktualitāti, noslīguma darbu tēmu atbilstību studiju programmai, norāda uz raksturīgākajām kļūdām un aizstāvēto darbu kvalitāti kopumā. Rezultāti tiek apkopoti un nodoti programmu direktoram, turpmākā noslīguma darba procesa un programmas satura uzlabošanai. Vērtējuma iesniegšanas kārtību reglamentē ["Nolikums par noslīguma pārbaudījumiem"](#).

- **Ārējās kvalitātes novērtēšana**

Papildus LR likumdošanā noteiktai akreditācijas kārtībai, RISEBA ir arī ieguvusi Starptautiskā menedžmenta attīstības asociācijas dinamiskās sabiedrības (CEEMAN) starptautiskās kvalitātes akreditāciju (International Quality Accreditation).

Augstskolas rezultātu vērtēšanai ir noteikti šādi galvenie **kvalitātes indikatori**:

1. mācīšana;
2. pētniecība;
3. inovācijas;
4. internacionalizācija;
5. absolventu konkurētspēja;
6. resursi.

Šobrīd turpinās darbs pie indikatoru izstrādāšanas un ieviešanas.

2.2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Ja pārskata periodā studiju virzienā tikušas izstrādātas jaunas studiju programmas, raksturot to izveides procesu (t.sk. studiju programmu apstiprināšanas procesu).

Jaunas studiju programmas izstrādāšana Jaunas studiju programmas izstrādāšanas, apstiprināšanas, izmaiņu veikšanas un programmas slēgšanas kārtību procesu augstskolā RISEBA regulē "[Studiju programmas izstrādāšanas, grozījumu veikšanas un slēgšanas noteikumi](#)" (18.04.2018), kas izstrādāti balstoties uz LR normatīvajiem aktiem un AIC izstrādātājam vadlīnijām "Vadlīnijas studiju programmas raksturojuma izstrādei".

Studiju programmas izstrādi var iedalīt trīs galvenajos posmos:

1. Studiju programmas idejas un priekšizpētes posms;
2. Studiju programmas raksturojuma izstrāde;
3. Dokumentācijas sagatavošana un iesniegšana vērtēšanas institūcijām.

1.posms - Studiju programmas ideja izstrāde un priekšizpēte

Studiju programmu var izstrādāt akadēmiskās vai zinātniskās struktūrvienības darbinieks (turpmāk tekstā – programmas iniciators.). Pirms jauna studiju programma tiek nodota vērtēšanai, programmas izveides iniciators sagatavo pamatojumu jaunas studiju programmas nepieciešamībai RISEBA Arhitektūras katedrai – norāda sasniedzamo mērķi, galvenos rezultātus, iekļauj ziņas par programmas mērķauditoriju, veic konkurentu analīzi u.c. Katedra sniedz komentārus programmas iniciatoram, ja nepieciešams. Pēc profilējošās katedras rekomendāciju saņemšanas, programmas iniciators sagatavo un iesniedz programmas pamatojumu jaunas studiju programmas izstrādei RISEBA Vadības grupā.

Vadības grupa izskata jaunas studiju programmas pamatojumu un lemj par iespēju augstskolai īstenot jaunu studiju programmu. Ja vadība lemj, ka jaunu studiju programmu nav iespējams īstenot, programmas īstenošana tiek atteikta. Ja augstskolai ir iespēja un vajadzība realizēt jaunu studiju programmu un tas saskan ar augstskolas misiju, vīziju un studiju programmu attīstības stratēģiju, rektors izdod rīkojumu par jaunas studiju programmas izstrādes uzsākšanu, nozīmē atbildīgo personu – programmas izstrādātāju, nosaka programmas izstrādes darba grupas sastāvu, nosaka programmas izstrādei paredzēto finanšu un tehnisko nodrošinājumu un noslēdz līgumu ar programmas izstrādātāju par darba izpildi. Pēc rektora rīkojuma saņemšanas, programmas izstrādātājs, balstoties uz ārējiem normatīviem aktiem, gatavo studiju programmas raksturojumu.

2.posms - Studiju programmas raksturojuma izstrāde

Gatavojot programmas raksturojumu, programmas izstrādātājs programmas saturu apspriež ar nozares ekspertiem, kas ir nozares industrijas pārstāvji. Pēc ekspertu rekomendācijām, tiek veiktas korekcijas, ja nepieciešams.

Sagatavoto programmas raksturojuma projektu programmas izstrādātājs atkārtoti prezentē Vadības grupā, kur detalizēti tiek vērtēts programmas saturs, programmas atbilstība RISEBA misijai un vīzijai, Vadības grupa sniedz priekšlikumus pēdējām korekcijām. Ja programmas projekts tiek atzīts par atbilstošu, programmas izstrādātājs iesniedz studiju programmu apstiprināšanai Senātā.

Senāts izskata sagatavoto programmas projektu. Ja programma tiek apstiprināta, programmas

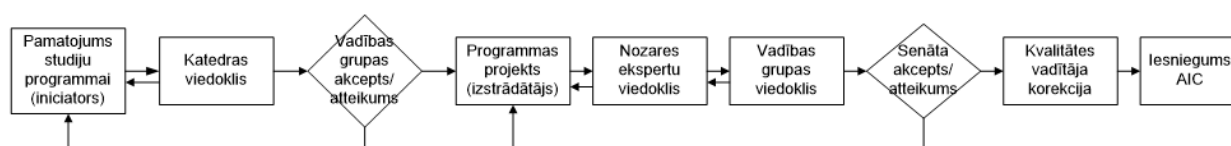
izstrādātājs sagatavo licencēšanas dokumentāciju un iesniedz dokumentus kvalitātes vadītājam. Ja programma netiek apstiprināta, tās realizācija tiek atteikta vai arī tiek norādīts uz nepieciešamajām korekcijām, atkārtotai programmas izskatīšanai Senātā.

3.posms - Dokumentācijas sagatavošana un iesniegšana vērtēšanas institūcijām.

Kvalitātes vadītājs izskata sagatavoto programmas raksturojumu atbilstoši LR Ministru kabineta prasībām un “AIC Vadlīnijām studiju programmas raksturojuma izstrādei”, sniedz komentārus programmas izstrādātājam par labojumiem, ja nepieciešams.

Sagatavoto programmas dokumentāciju, programmas izstrādātājs iesniedz Akadēmiskajā informācijas centrā licencēšanas procesa uzsākšanai.

Studiju programmas izstrādes sagatavošanas posmus skat. 2.3. attēlā.

2.3. attēls. Studiju programmas izstrādāšanas posmi

Pārskata periodā (pēdējie 6 gadi) tika izveidota, licencēta un šobrīd veiksmīgi darbojas iecerētā profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra”, tādējādi nodrošinot studējošiem pilnvērtīgu un kvalitatīvu arhitekta izglītību atbilstoši arhitekta profesijas standartam.

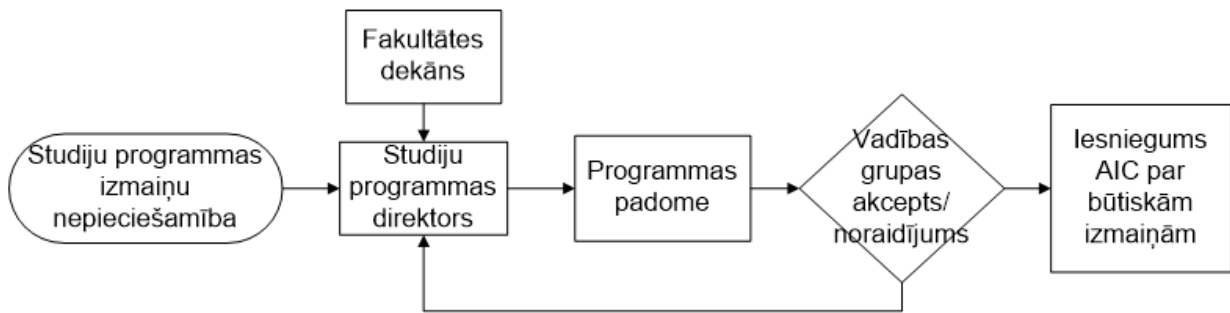
Šobrīd tiek strādāts pie profesionālās maģistru programmas “Arhitektūra” jaunas specializācijas “Ainavu arhitektūrā” izstrādes un ieviešanas. Minētās studiju programmas specializācijas izveide tika uzsākta pēc vietējā un starptautiskā darba tirgus vajadzību izvērtēšanas un programmas absolventu potenciālo nodarbinātības perspektīvu analīzes.

Studiju programmu pārskatīšana

Studiju programmu pārskatīšana būtisku izmaiņu gadījumā

Pēc studiju programmas licencēšanas, notiek regulārs studiju programmas pārskatīšanas process, lai sekotu līdzi programmas ilgtspējībai un sasniedzamo studiju rezultātu un pasniegšanas kvalitātei, studentu ekspektācijām, kā arī absolventu perspektīvai darba tirgū atbilstoši nozares attīstībai.

Ikgadēji, fakultātes dekāns, veicot pārrunas ar programmu direktoriem, diskutē par studiju programmas attīstību, būtisku grozījumu nepieciešamību vai programmas slēgšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par būtisku izmaiņu veikšanu studiju programmā, tas tiek apspriests ar **programmas padomi**, kurā iekļauti nozares eksperti un RISEBA studenti. Pēc programmas padomes atzinuma, fakultātes dekāns saskaņo grozījumus vadības grupā, kur tiek izvērtēts programmas būtisko izmaiņu saturs un to realizēšanai nepieciešamie resursi. Ja vadības grupa atbalsta būtiskās izmaiņas studiju programmā, programmas direktors gatavo visu nepieciešamo dokumentāciju Studiju akreditācijas komisijai (skat. 2.4. attēlu).

2.4.attēls. Studiju programmas būtisku izmaiņu veikšanas process

Ikgadēja studiju programmu pārskatīšana

Ikgadējais studiju programmas pašnovērtējums tiek uzskatīts par vienu no būtiskākajiem augstskolas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas elementiem. Vienu reizi gadā, kā to nosaka LR normatīvie akti un RISEBA 29.11.2017 "[Nolikums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādi](#)", tiek veikts iekšējais studiju programmas un studiju virziena izvērtējums.

Par ikgadējā studiju programmu raksturojuma sagatavošanu un kvalitāti ir atbildīgs attiecīgās studiju **programmas direktors**, bet par ikgadējā studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanu un kvalitāti ir atbildīgs attiecīgā studiju virziena **katedras vadītājs**.

Studiju programmas ikgadējais pašnovērtējuma ziņojums jeb programmas raksturojums atspoguļo studiju gada laikā paveikto, norāda uz programmas stiprajām un vājajām pusēm, atspoguļo studējošo un absolventu viedokli par studiju procesu un pasniedzēju darbu, sekmē veiksmīgu turpmāko programmas realizācijas gaitu un fiksē nepieciešamās izmaiņas turpmākai attīstībai.

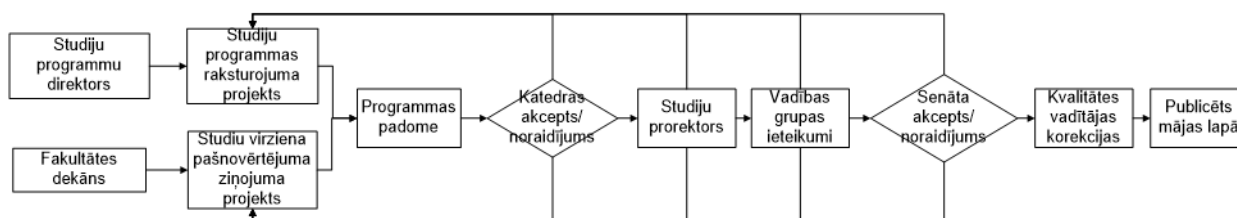
Pašnovērtējuma ziņojuma izstrādē būtiska loma ir **programmas padomei**, jo tās sastāvā darbojas visas ieinteresētās puses, kas sniedz viedokli par studiju programmas starpdisciplināro komunikāciju atbilstoši tirgus prasībām, lemj par studiju kursu iekļaušanu vai izņemšanu no studiju programmas satura, kā arī pārspriež studējošiem aktuālus jautājumus. Pēc programmas padomes atzinuma, pašnovērtējuma ziņojums tiek izskatīts **katedras sēdē**, lai lemtu par programmas padomes priekšlikumu realizāciju studiju programmas īstenošanā no resursu, metodiski un tehnisko iespēju risinājuma viedokļa.

Pēc katedras sēdes apstiprinājuma saņemšanas, fakultātes dekāns gatavo ziņojumu iesniedz **studiju prorektoram**, kurš tālāk sagatavoto dokumentāciju virza izskatīšanai **vadības grupā**.

Vadības grupas loma ir novērtēt programmas stratēģisko virzību un attīstības tendences, sniegt būtiskus ieteikumus studiju programmas pārskatīšanas nepieciešamībai un uzlabojumu veikšanai. Programmu direktori prezentācijas veidā vadības grupai ziņo par studiju programmu raksturojumā iekļauto kritisko analīzi, norādot:

- programmas mērķi un aktualitāti tirgū;
- galveno statistikas datu par studējošiem analīzi;
- programmā nodarbinātā akadēmiskā personāla sastāvu;
- studiju programmas SVID analīzi;
- studiju programmas kartējumu;
- programmas attīstības plānu nākamajam studiju gadam.

Pēc vadības grupas novērtējuma saņemšanas, studiju prorektors līdz kārtējā gada 15. decembrim iesniedz ikgadējos studiju programmu raksturojumus un studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumus apstiprināšanai augstskolas **Senātā**. Pēc apstiprināšanas tie tiek publiskoti RISEBA mājas lapā. (skat. 2.5. attēlu)

2.5. attēls. Ikgadējais studiju programmas un studiju virziena pārskatīšanas process

Atgriezeniskās saites veidošana

RISEBA izstrādātā “[Aptauju veikšanas kārtība](#)” nosaka atgriezeniskās saites par īstenoto studiju procesu iegūšanas kārtību. Iegūtie rezultāti ļauj elastīgi reaģēt un novērst nepilnības augstskolas darbā.

Aptauju anketu izplatīšanas biežums ir atkarīgs no aptaujas veida. Izdala šāda veida aptaujas:

- Studiju kursu novērtēšanas aptaujas
- Studiju programmas novērtēšanas aptauja
- Augstskolas studējošo gada aptauja
- Absolventu aptauja
- Darba devēju aptauja
- Prakses devēju aptauja
- Noslēguma darba izstrādāšanas procesa novērtēšanas aptauja

Studējošo un absolventu aptaujas tiek izsūtītas elektroniski un ir anonīmas. Prakses un darba devēju aptaujas nav anonīmas ar mērķi noskaidrot īstenotās sadarbības kvalitāti. Par aptauju organizāciju, uzskaiti un apstrādi atbildīgs ir Kvalitātes vadītājs.

Studiju kursu novērtēšanas aptaujas ir obligāts kvalitātes novērtēšanas instruments kā mērķis ir nodrošināt mācībspēkus un programmas vadību ar informāciju par kursā sasniegtajiem studiju rezultātiem un studējošo apmierinātību ar pasniegšanas metodēm, vienlaicīgi veicinot visu studējošo un mācībspēku iesaisti studiju kursa uzlabošanas procesā.

Pēc studiju kursa noslēguma, studējošie saņem elektroniskas aptaujas (webpolsurveys.com) par katru docēto studiju kursu, kas turpmāk tiek apkopotas un saglabātas RISEBA iekšējā sistēmā. Konkrētā studiju kursa mācībspēki saņem aptaujas anketu rezultātus par savu studiju kursu e-pasta veidā, kur mācībspēkiem ir iespējams izteikt savu viedokli par aptaujas rezultātiem kvalitātes vadītājam vai programmas direktoram. Programmas direktora pienākums ir regulāri sekot līdzi apkopoto aptauju rezultātiem un reaģēt uz studējošo izteiktajiem komentāriem. Konstatētu problēmu gadījumā ar attiecīgo mācībspēku tiek veiktas pārrunas, negaidot ikgadējo mācībspēku izvērtēšanu.

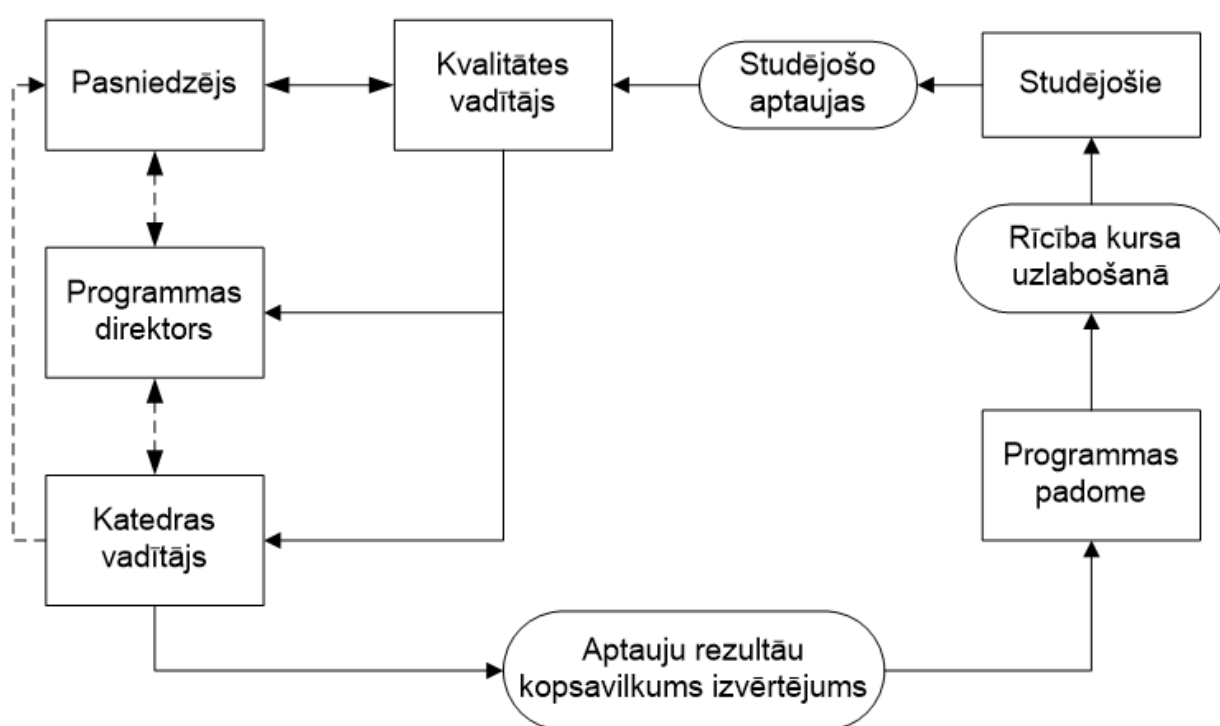
Aptauju rezultāti ir konfidenciāli un pieeja pie visiem augstskolā docēto studiju kursu rezultātiem tiek nodrošināta rektoram, studiju prorektoram, attīstības prorektoram un kvalitātes vadītājam. Pieeja konkrētās studiju programmas mācībspēku aptauju rezultātiem tiek nodrošināta attiecīgās programmas direktoram, katedras vadītājam un fakultātes dekānam.

Studiju gada noslēgumā kvalitātes vadītājs izveido studiju kursu novērtējumu reitingu, sagrupējot visus docētos kursus pēc to vidējā vērtējuma. Aptaujās paustie komentāri par studiju kursu tiek atzīmēti ar indikatoriem, kas ļauj pievērst uzmanību studiju kursiem, kuriem nepieciešami uzlabojumi. Ja aptauju komentāros par studiju kursu saņemti tikai pozitīvi viedokļi – kurss tiek marķēts ar zaļu, ja ir gan pozitīvi gan negatīvi komentāri – dzeltenu, bet ja ir tikai negatīvi komentāri – ar sarkanu.

Apkopojumam tiek ņemtas vērā tās aptaujas, kuras aizpildījuši ne mazāk kā 25% no grupā studējošajiem. Ja konkrētā mācībspēka vērtējums ir zemāks par visu apkopoto studiju kursu aptauju vidējo vērtējumu vai ir saņemti negatīvi komentāri (dzeltens vai sarkans indikators), programmas direktors veic pārrunas ar mācībspēku un/vai studentiem, nepieciešamības gadījumā piesaistot katedras vadītāju. Par pārrunu rezultātiem informē kvalitātes vadītāju.

RISEBA akadēmiskā personāla studentu aptauju vērtējumi tiek pārrunāti ar katedras vadītāju ikgadējā akadēmiskā personāla darbības izvērtēšanas intervijā, lai formulētu konkrētus uzdevumus mācībspēkam turpmākai nodarbību kvalitātes uzlabošanai, noteiktu atalgojuma kategoriju atbilstoši Akadēmiskā personāla politikai, kā arī izvērtētu par atkārtota mācībspēka piesaisti kursa lasīšanai.

Studiju kursu aptauju veikšanas sistēmu skat. 2.6. attēlā.

2.6. attēls. Studiju kursu aptauju veikšanas sistēma

Studiju programmas novērtēšanas aptaujas mērķis ir novērtēt studiju programmas organizācijas un īstenošanas kvalitāti. Studiju programmas novērtēšanas aptauja ir rekomendējoša katrai studiju programmai un aptaujas anketas aizpildīšanā piedalās visi studiju programmā studējošie. Studējošie aizpilda aptauju programmas direktora noteiktā laika periodā.

Augstskolas studējošo gada aptaujas mērķis ir noskaidrot studējošo viedokli par augstskolas studiju procesa organizāciju, materiāltehniskās bāzes nodrošinājumu, studējošo pašpārvaldes darbības kvalitāti u.c. ar studijām un studiju vidi saistītiem jautājumiem. Aptaujas tiek veiktas elektroniski (webpolsurveys.com), studiju gadam noslēdzoties.

Studējošo pašpārvalde veic aptaujas anketas rezultātu apkopošanu, informē par rezultātu RISEBA vadības grupu un kvalitātes vadītāju.

Absolventu aptaujas ir obligāts kvalitātes novērtēšanas instruments ar mērķi iegūt informāciju par absolvētās studiju programmas organizācijas un īstenošanas kvalitāti, kā arī absolventu darba gaitām pēc augstskolas absolvēšanas. Absolventu aptauju aizpilda visi RISEBA absolventi, kuri piekrituši personas datu apstrādei pēc studiju absolvēšanas. Kvalitātes vadītājs veic aptaujas anketas rezultātu apkopošanu, informē par rezultātu RISEBA vadības grupu un attiecīgās studiju

programmas direktoru.

Darba devēju aptaujas ir obligāts kvalitātes novērtēšanas instruments ar mērķi iegūt informāciju no darba devējiem par absolventa zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Kvalitātes vadītājs veic aptaujas anketas rezultātu apkopošanu, informē par rezultātu RISEBA vadības grupu un attiecīgās programmas direktoru.

Prakses devēju aptaujas mērķis ir iegūt informāciju no prakses devējiem par praktikanta zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Prakses devēji aizpilda aptauju praktikanta pēdējā prakses dienā. Programmas direktors veic aptaujas anketas rezultātu apkopošanu, rezultātus iekļauj ikgadējā studiju programmas raksturojumā.

Noslēguma darba izstrādāšanas procesa novērtējuma aptaujas mērķis ir noskaidrot studējošā viedokli par noslēguma darba izstrādāšanas procesu un zinātniskā vai radošā vadītāja sadarbību ar studentu, procesa kvalitātes pilnveidošanai. Studiju departaments aptauju kopumu nodod kvalitātes vadītājam, rezultātu apkopošanai. Apkopotie rezultāti tiek nosūtīti elektroniski programmas direktoram noslēguma darba izstrādes procesa un sadarbības ar zinātnisko vai radošo vadītāju uzlabošanai. Papildus studējošo vērtējumam par zinātniskā vadītāja darbu, arī zinātniskais vadītājs sniedz atsauksmi par studējošā sadarbību ar noslēguma darba vadītāju noslēguma darba izstrādes procesā. Aptaujas vērtējums var tikt ņemts vērā Valsts pārbaudījuma komisijā, vērtējot noslēguma darba kvalitāti.

2.2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

RISEBA ir izstrādāta "[Sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas procedūra](#)" (16.09.2020), kas attiecināma uz RISEBA studējošajiem, darbiniekiem un citām ieinteresētajām pusēm, un ir publicēta un brīvi pieejama [RISEBA mājas lapā](#).

Sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas procedūra ietver sūdzības un priekšlikumus, kas saistīti ar:

- augstskolas sniegto pakalpojumu kvalitāti;
- studiju procesa kvalitāti;
- tehniskā nodrošinājuma vai mācību līdzekļu kvalitāti;
- negodīgu vai neētisku rīcību no studējošo, mācītspēku vai administratīvā personāla puses.

Sūdzību vai priekšlikumu var iesniegt jebkuram RISEBA darbiniekam vai RISEBA kvalitātes vadītājam rakstiski, aizpildot noteiktas formas veidlapu, mutiski vai telefoniski, kā arī izmantojot RISEBA saziņas formu, kas izvietota [RISEBA mājas lapā](#) vai saņemot e-pastā my_opinion@riseba.lv. Ja sūdzība tiek iesniegta jebkuram darbiniekam, tā tālāk tiek nodota kvalitātes vadītājam, kurš to reģistrē, nozīmē attiecīgo atbildīgo par sūdzības risināšanu balstoties uz sūdzības saturu, veic monitoringu reģistrēto sūdzību risinājuma vai priekšlikumu īstenošanas plāna gaitai, kā arī, balstoties uz atklāto neatbilstību RISEBA procesiem, pārskata esošos procesus un veic izmaiņas tajos.

Priekšlikums tiek nodots attiecīgajam atbildīgajam par priekšlikuma iespējamo realizēšanu, kurš

to izskata un 10 darba dienu laikā sniedz informāciju Kvalitātes vadītājam par izteiktā priekšlikuma iespējamā ieviešanas plāna īstenošanu vai atteikumu priekšlikumu īstenot. Kvalitātes vadītājs pieņemto lēmumu reģistrē sūdzību un priekšlikumu reģistrā.

Sūdzību procedūrai ir trīs posmi:

Pirmais posms (neformālas sūdzības izskatīšana-nekavējoties);

Ja sūdzību iespējams atrisināt neformāli un ātri, sadarbojoties ar RISEBA personālu un bez dziļākas izpētes, tad par sūdzības risinājumu var uzskatīt atvairināšanos vai problēmsituācijas izskaidrošanu attiecīgā RISEBA struktūrvienībā klātienē vai attālināti (pa e-pastu vai telefonu). Par radušos sūdzību sūdzības saņēmējam ir pienākums ziņot tiešajam vadītājam, kurš analizē situāciju, nepieciešamības gadījumā, informējot par to Kvalitātes vadītāju.

Ja sūdzību nevar atrisināt pirmajā posmā, sūdzības iniciators tiek aicināts sūdzību formalizēt un iestājas sūdzības procedūras otrais posms.

Otrais posms (formālas sūdzības izskatīšana-līdz 30 dienām);

Sūdzības, kas ir sarežģītākas un prasa dziļāku izmeklēšanu, tiek nodotas Kvalitātes vadītājam, kurš to reģistrē un kopā ar atbildīgo struktūrvienības vadītāju, meklē risinājumus un apspriež sūdzības risināšanas plānu. Atbildīgais par sūdzības risinājumu, pieņemto lēmumu elektroniski nosūtīta sūdzības iesniedzējam. Pēc sūdzības satura un tās risinājuma, kvalitātes vadītājs analizē procesus, kurus nepieciešams uzlabot, veic izmaiņas procesos.

Trešais posms (apelācija augstākām lēmēj institūcijām-izskatīšana līdz 30 dienām).

Ja sūdzības iesniedzējs pēc otrā posma noslēgšanās joprojām ir neapmierināts ar sūdzības risinājumu, iestājas trešais posms - apelācija. Sūdzības iesniedzējs rakstiski pamato savu viedokli, iesniedzot to RISEBA Kvalitātes vadītājam, kurš tālāk lemj par augstākās lēmēj institūcijas - Programmas padomes, Šķirējtiesas, Senāta u.tml. iesaistīšanu lēmuma pārskatīšanā.

Sīkāks katras procedūras apraksts un atbildīgie aprakstīti ["RISEBA Sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas procedūrā"](#).

Pārskatā periodā Arhitektūras un būvniecības virzienā oficiāli ir saņemta 1 sūdzība.

Sūdzības par pārskata periodu 2016./2020.

2020. gadā kopā ir bijušas 20 oficiālas* sūdzības, neviena (0) Arhitektūras virzienā.

2021. - 25, Arhitektūrā - 1.

2022. - 27, Arhitektūrā - 0.

2023. - 29, Arhitektūrā - 0.

2024. - 19, Arhitektūrā - 0.

*Neformāli risinātās sūdzības netiek uzskaitītas.

Visas domstarpības un neskaidrības, kas rodas studiju procesā tiek risinātas sarunu veidā.

2020/2021 studiju gada laikā ir saņemtas vairākas mutiskas sūdzības no studentiem, piemēram par grūtībām attālināti veikt praktiskās nodarbības un grupu darbus Covid-19 pandēmijas apstākļos, par kļūdām e-riseba sistēmā, par teorētisko priekšmetu pasniegšanas veidu attālinātajās nodarbībās.

Visas domstarpības un neskaidrības, kas rodas studiju procesā tiek risinātas sarunu veidā rodot vislabāko risinājumu studiju procesa kvalitātes nodrošināšanai.

2.2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Augstskola RISEBA regulāri apkopo un analizē statistiku, kas tiek ikgadēji iesniegta Centrālajai statistikas pārvaldei (CSP). Galvenie rādītāji, kas tiek analizēti un vēlāk diskutēti RISEBA vadības grupā ir: studējošo skaits, imatrikulēto studentu skaits kopā un pa programmām, atskaitīto studentu skaits kopā un pa programmām, mobilo studentu skaits, grādu ieguvušo studentu skaits, kopējā personāla skaits, akadēmiskā personāla skaits, ieņēmumu un izdevumu rādītāji pret iepriekšējo pārskata periodu pilna un nepilna laika studijās. Uzņemšanas periodā katru nedēļu tiek sekots līdzi noslēgto līgumu un imatrikulēto studentu rādītājiem pa studiju programmām.

Tāpat arī RISEBA apkopo Centrālās statistikas pārvaldes informāciju par RISEBA absolventu nodarbinātību, reģistrētajiem bezdarbniekiem, absolventu profesiju, emigrējošo absolventu skaitu pēc nozarēm un studiju programmām. Dati nesatur sensitīvus datus un tiek iesūtīti tikai apkopotā veidā katra gada beigās. Informācijas sagatavošanā izmantoti Nodarbinātības valsts aģentūras dati, kā arī Valsts ieņēmumu dienesta sniegtie dati CSP.

Papildus, studiju virziena pilnveides nolūkos, sīkāk tiek analizēti sekojoši rādītāji:

- **Statistika par eksmatrikulācijas iemesliem**

Augstskola analizē eksmatrikulēto studējošo eksmatrikulācijas iemeslus studiju programmā. Studējošais, kurš uzrakstījis iesniegumu par eksmatrikulāciju, iesniegumā norāda pamatojumu kādēļ vēlas pārtraukt studijas: nespēja pildīt akadēmiskas prasības, finansiāli iemesli, personīgi/ģimenes apstākļi, programma neatbilst gaidītajam, jaunas darba iespējas, nespēja apvienot studijas ar esošo darbu, cits (neatgriežas no studiju pārtraukuma, atteikums no PMLP, u.c.). RISEBA kvalitātes vadītājs, sadarbībā ar IT nodaļu, veic iesnieguma pamatojumu apkopojumu un analīzi, izsakot katra iemesla attiecību pret kopējo eksmatrikulēto studentu skaitu studiju programmā. Iegūtie rezultāti tiek apkopoti un ļauj izvērtēt to, kuri iemesli ir dominējoši un vai studējošais pārtraucis studijas studiju procesa vai studiju programmas satura nepilnību dēļ, vai arī iemesli ir bijuši personīgi. Ikgadēji rezultāti tiek nosūtīti studiju programmu direktoriem, kā arī apspriesti kopā ar vadības grupu, pašnovērtējumu ziņojumu prezentāciju laikā, izvērtējot kāds rīcības plāns nepieciešams katras studiju programmas eksmatrikulēto studentu skaita rādītāju mazināšanai.

- **Mācībspēku “Tops”, kas veidojies no studentu vērtējuma par kursu**

Studiju gadam noslēdzoties, RISEBA kvalitātes vadītājs veic studiju kursu aptauju novērtējumu kopsavilkumu, norādot studentu vidējo vērtējumu par studiju kursu. Rezultāti tiek sarindoti pēc vērtējuma un iegūtie dati sniedz informāciju par visaugstāk un viszemāk vērtētajiem studiju kursiem. Šie dati tiek ņemti vērā, pieaicinot mācībspēkus docēt studiju kursus un sastādot nākamā studiju gada studiju plānus. Ja vērtējums ir neatbilstoši zems, tiek veiktas pārrunas ar mācībspēku un kritiskos gadījumos mācībspēkam slodze šajā studiju kursā netiek piešķirta. Ja rādītājs ir vidējs, programmas direktors veic pārrunas ar mācībspēku un norāda uz nepilnībām, ko nākamajā studiju gadā nepieciešams labot. Katru gadu izlaidumos tiek godināti labākie pasniedzēji, kurus anonīmās aptaujās ir nominējuši studējošie.

Arhitektūras un būvniecības virzienā iesaistītie mācībspēki ir saņēmuši atzinību no studentiem

nominācijas “Mīļākais pasniedzējs” veidā. Tie ir Dina Suhanova.

Mācībspēka kategoriju vērtējums

Ikgadēji, studiju gadam noslēdzoties, štata mācībspēkiem noris pārrunas ar katedras vadītāju, kā laikā tiek vērtēts mācībspēka darbs pēc vairākiem vērtēšanas kritērijiem. Rezultātā mācībspēki tiek iedalīti 3 kategorijās – augstākā, vidējā un zemākā, kas sasaistās ar mācībspēka nākam gada atalgojuma likmi. Rezultātus apkopo studiju prorektors, norādot kādas kategorijas mācībspēku īpatsvars ir augstskolā un studiju virzienā kopumā. Studiju prorektors veic pārrunas ar katedras vadītāju par iespējām uzlabot zemākā līmeņa kategoriju mācībspēku attīstību uz aukstākas kategorijas sasniegšanu.

• Sūdzību skaits

Studiju gadam noslēdzoties, RISEBA kvalitātes vadītājs veic apkopojumu par saņemto sūdzību skaitu, to dinamiku un izteikto sūdzību tēmām. Šo rādītāju analīze ļauj spriest par kādas izteiktas problēmas esamību, kam turpmāk nepieciešams pievērst uzmanību un veikt atbilstošus preventīvus pasākumus turpmāko problēmu novēršanai. Rezultāti apkopotā veidā tiek ziņoti kopsapulcē, studiju gada sākumā, visam personālam piedaloties un pievēršot uzmanību nepilnībām.

• Akadēmiskā personāla kvalifikāciju apkopojuma rādītāji

Studiju programmas direktors, ikgadēji vērtē studiju programmā esošo mācībspēku kvalifikāciju un izglītību. Atbilstoši RISEBA stratēģiskajiem plāniem un Akadēmiskā personāla politikas nostādņām, akadēmiskā personāla ar doktora grādu īpatsvaram jāsasniedz 70%. Akadēmiskā personāla politikas ietvaros programmas direktoram nepieciešams piesaistīt vairāk akadēmisko personālu ar doktora grādu īstenotajā studiju programmā. Ikgadēji rezultāti tiek apkopoti, analizēti katedras sēdēs un publiskoti Ikgadējā RISEBA studiju gada sākuma sapulcē, kur augstskolas personāls tiek informēts par sasniegtajiem rezultātiem un uzstādītajiem mērķiem jaunajam studiju gadam.

• Zinātnisko vadītāju novērtējums

RISEBA kvalitātes vadītājs veic pēdējā kursa studējošo aptauju vērtējumu par noslēguma darba organizēšanas procesu, kā arī noslēguma darbu zinātnisko un radošo vadītāju darbu. Rezultāti tiek apkopoti un nodoti programmas direktoram, noslēguma darba izstrādes procesa un sadarbības ar zinātnisko vai radošo vadītāju uzlabošanai.

• Valsts pārbaudījuma komisijas kopsavilkums

RISEBA kvalitātes vadītājs veic Valsts pārbaudījuma komisijas vērtējumu apkopojumu par aizstāvēto noslēguma darbu kvalitāti. Beidzoties Valsts pārbaudījuma aizstāvēšanai, komisija sniedz rakstisku ziņojumu, kurā norāda vērtējumu par tēmu aktualitāti, noslēguma darbu tēmu atbilstību studiju programmai, norāda uz raksturīgākajām kļūdām un aizstāvēto darbu kvalitāti kopumā. Rezultāti tiek apkopoti un nodoti programmu direktoram, turpmākā noslēguma darba procesa un programmas satura uzlabošanai.

2.2.5. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros (VIIS un E-platforma) pieejamajai informācijai.

Informācija par studiju virziena Arhitektūra un būvniecība programmām pieejama šādās vietnēs:

Augstskolas RISEBA mājas lapā www.riseba.lv un Augstskolas RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātes mājas lapā: <http://architecture.riseba.lv/lv>

Bakalaura studiju programma Arhitektūra:

- Latviešu valodā
- Angļu valodā

Maģistra studiju programma Arhitektūra:

- Latviešu valodā
- Angļu valodā

Informācija RISEBA mājas un Arhitektūras un dizaina fakultātes lapas saturā tiek pārskatīta un nepieciešamības gadījumā precizēta gan pirms katras uzņemšanas, gan gadījumos, ja programmās ir norisinājušās kādas būtiskas aktualitātes.

Atbildīgais par informācijas saturu programmas mājas lapā – programmas direktors, atbildīgais par informācijas ievietošanas tehnisko nodrošināšanu – RISEBA Mārketinga un komunikācijas nodaļas darbinieks.

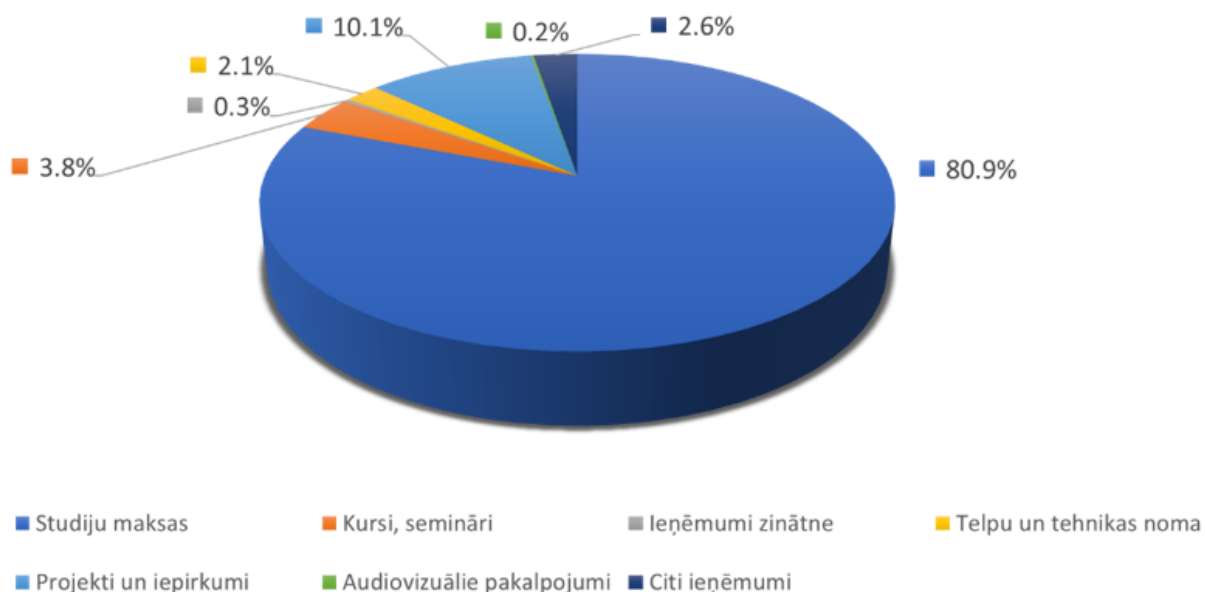
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

2.3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai un pārdalei. Norādīt datus par pieejamo finansējumu pētniecībai un/ vai mākslinieciskajai jaunradei, tā avotiem un to izmantošanu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai.

Kopš RISEBA dibināšanas brīža ieņēmumi no studiju maksas ir galvenais studiju procesa finansējuma avots. Studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem. Tie var būt studējošo personīgie līdzekļi, studējošo vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi, kā arī studējošo darba devēju līdzekļi. Studējošajiem ir iespēja pieteikties studiju kredītiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu, komerc kredītiem vai sponsoru līdzekļiem. RISEBA sniedz nepieciešamās konsultācijas kredītu saņemšanai un pieņem pieteikumus studiju kredītu jautājumos.

Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts. RISEBA ir noteiktas sekojošas studiju maksas samaksas iespējas: par visu studiju programmu kopumā, par vienu studiju gadu, par vienu studiju semestri vai saskaņā ar studiju līgumā paredzēto studiju maksas maksājumu grafiku (mēnešmaksa), t.i., 9 maksājumi katrā studiju gadā.

Kopumā no visiem augstskolas ieņēmumiem vairāk kā 80% sastāda ieņēmumi no studiju maksām. RISEBA aktīvi darbojas arī pieaugušo izglītības jomā, kura nav saistīta ar augstāko izglītību, rīkojot dažādus kursus un seminārus, piedalās iepirkumos un projektos, kā arī iznomā telpas izglītojošu pasākumu rīkošanai. Kopējā ieņēmumu struktūra ir redzama 3.1. attēlā.

3.1. attēls RISEBA ieņēmumu struktūra

Studentiem, kuru sekmes iestājoties vai turpinot mācības ir teicamas (vidējā atzīme vismaz deviņas balles un nav zemāku vērtējumu par astoņām ballēm), ir pieejamas RISEBA finansētās budžeta vietas. Budžeta vietas tiek pilnībā finansētas no RISEBA līdzekļiem. Konsultējoties ar Studentu pašpārvaldi ir izstrādāta "RISEBA budžeta vietu piešķiršanas un rotācijas kārtība", lai nodrošinātu to pieejamību izcilākajiem studentiem. Kopumā RISEBA, skaitot visas studiju programmas, katrā kursā ir pieejamas 18 budžeta vietas. Budžeta vietas tiek piešķirtas dienas nodaļas pilna laika studējošajiem. Neskaitot, iepriekš minētās budžeta vietas studenti saņem dažādas atlaides. Kopumā studējošajiem pieejamas 20 dažāda veida studiju maksas atlaides - par izcilību studijās, sasniegumiem sportā, radniecību, sadarbības partneru, absolventu, sociālā atbalsta u.c. Studiju maksas atlaides tiek noteiktas atbilstoši „[Noteikumiem par studiju maksas atlaidēm](#)".

Arhitektūras un būvniecības virziena un tam atbilstošo programmu īstenošanai nepieciešamie finanšu resursi katru gadu tiek plānoti atbilstoši RISEBA budžetam un tiek izlietoti atbilstoši RISEBA vadības apstiprinātajiem tarifiem, plāniem un tāmēm, kas nodrošina finanšu resursu izlietojuma kontroli. Studējošo pašpārvalde tiek finansēta no RISEBA centralizētajiem līdzekļiem atbilstoši Augstskolu likumam un RISEBA nodrošina pašpārvaldi ar nepieciešamām telpām (infrastruktūru).

Katru gadu, plānojot finanšu resursus, tiek paredzēti līdzekļi ar studiju procesu un zinātniski-pētniecisko darbu saistītiem komandējumiem. No šiem līdzekļiem apmaksā darbinieku komandējumus dalībai starptautiskajās konferencēs un zinātniskās publikācijas, kā arī maksā autoratlīdzības par publikācijām augsta ranga akadēmiskajos žurnālos, indeksētajām Web of Science vai Scopus.

Arhitektūras studiju virziens kopā ar Audio vizuālo mediju studiju virzienu kopā izdod zinātnisko žurnālu "ADAMarts", kurā publicējas gan akadēmiskais personāls, gan studenti, gan absolventi. Studiju virziens lielu uzsvaru liek uz studējošo publikācijām, regulāri tiek izdotas projektēšanas studiju kursu semestra pētījumu analīzes apkopojumu bukleti, kā arī katru gadu tiek izdota noslēguma darbu gadagrāmata.

RISEBA budžetā tiek izdalīts finansējums literatūras iegādei un elektronisko datu bāzu un izdevumu abonēšanai, kuras ir pieejamas gan darbiniekiem gan studentiem. Studiju virzienam "Arhitektūra" katru gadu grāmatu iegādei paredzēts budžets 1000 Eiro apmērā.

Ik gadu tiek rīkota zinātniskā un studentu konferences. Studentu konferences “Mainīgā pasaule jaunu risinājumu meklējumos” finansēšanai un balvu fondam papildus RISEBA līdzekļiem tiek piesaistīti sponsori kas ļauj labāko ziņojumu autoriem izmaksāt naudas balvas robežās līdz EUR 450. Labāko studentu publikācijas un noslēguma darbi, tiek publicētas ne tikai RISEBA izdevumos, bet arī sadarbības partneru žurnālos, kā, piemēram, “Latvijas Arhitektūra”.

Pēdējo gadu laikā īpaši tiek pievērsta uzmanība, iespējām piedalīties dažādos projektos un iepirkumos, kuri ir saistīti ar zinātni un izglītību un to skaits, un tajos piesaistīto līdzekļu summa pieaug. Tā, piemēram, studējošiem ir iespēja piedalīties ERAF projektā “Vērtībās balstītu prasmju attīstība cilvēkkapitāla kvalitātes paaugstināšanai” (Nr. 1.1.1.1/18/A/151).

Arhitektūras studiju virzienā mācībspēkiem un studentiem tiek nodrošināta iespēja piedalīties ārvalstu un ES finansētajos projektos, t.sk. ERASMUS+ , nodrošinot zināšanu pārnēsi, prasmju un kompetenču attīstību.

Finanšu plānošanas un uzraudzības jomā ir uzsākta uzskaites sistēmas modernizācija, t.sk. grāmatvedības un finanšu vadības sistēmas nomaiņa. Finanšu plānošana un uzraudzība tiks veikta balstoties uz Adizes metodoloģiju. Finanšu uzskaites modernizācija nodrošinās detalizētāku un efektīvāku finanšu uzraudzību, tai skaitā operatīvāku informāciju griezumos pa studiju programmām.

Procentuālais izmaksu sadalījums uz vienu studentu Arhitektūras un būvniecības studiju virziena programmās var skatīt 3.1. tabulā.

3.1.tabula

Finansējuma procentuālais sadalījums uz vienu studentu izteikts procentos

Nr.	Izdevumu pozīcija	Bakalaura studiju programma “Arhitektūra”	Maģistra studiju programma “Arhitektūra”
1	Darba alga akadēmiskajam personālam (t.sk. nodokļi)	56.9%	53.8%
2	Darba samaksa ārštata mācībspēkiem	15.6%	14.7%
3	Telpu noma (t.sk. remonts un apsaimniekošana)	3.9%	3.4%
4	Komunālie maksājumi	6.7%	5.9%
5	Komandējumi, kvalifikācijas paaugstināšana	2.7%	5.5%
6	Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu nolietojums	6.1%	5.3%
7	Mazvērtīgais un ātri nolietojamais inventārs	0.3%	0.2%
8	Kopēšanas izdevumi studiju procesam	0.1%	0.1%
9	Interneta pakalpojumi	0.4%	0.3%
10	Datortehnikas uzturēšana	0.1%	0.1%
11	Studentu prakses izdevumi	0.7%	0.6%
12	Zinātniskās darbības izdevumi	1.2%	2.5%
13	Akreditācijas izdevumi	0.9%	3.8%

14	Studiju procesa nodrošināšanas izdevumi	0.4%	0.3%
15	Studentu pašpārvaldes izdevumi	2.1%	1.8%
16	Remontu izdevumi	0.9%	0.8%
17	Konferenču un semināru izdevumi	0.3%	0.3%
18	Citi ar studiju procesu saistītie izdevumi	0.7%	0.6%

Tabulā ir iekļautas tiešās un pieskaitāmās izmaksas un to sadalījums, nav iekļautas administrācijas, mārketinga un ar saimniecisko darbību nesaistītās izmaksas, kā arī nav iekļautas projektu izmaksas. Veicot aprēķinus par pamatu ir ņemtas izmaksas uz vienu studentu.

Minimālais studentu skaits bakalaura studiju programmā “ Arhitektūra” noteikts – 10 studējošie. Savukārt maģistra programmā – 7 studējošie.

2.3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādot, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem.

Lai nodrošinātu studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” īstenošanu, RISEBA rūpējas par atbilstošu metodisko, materiāltehnisko un informatīvo materiālu bāzi.

Kopš augstskolas dibināšanas RISEBA būtiski paplašinājusi telpas studiju procesa nodrošināšanai. Telpu kopplatība ir 11350.61 m². Studiju process RISEBA tiek īstenots divās ēkās Rīgā - Meža iela 3 un Durbes ielā 4 (H2O6 RISEBA Arhitektūras un mediju centrs, Rīgas radošo kvartālu daļa) skat. 3.2. tabulu. Ēka Durbes ielā 4 ir pielāgota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

3.2.tabula.

Meža iela 3, Rīga	Durbes iela 4, Rīga	Kopā
18 mācību telpas (668 sēdvietas)	9 mācību telpas (263 sēdvietas)	27 mācību telpas (951 sēdvietas)
3 datorklases (85 sēdvietas)	4 mācību telpas (video montāžas studija/ datorklases) (71 sēdvietas)	7 datorklases (156 sēdvietas)

Kopēšanas centrs	2 video montāžas darba telpas (5 sēdvietas)
Studentu pašpārvaldes telpas	arhitektūras un dizaina studija (731 m²)
	arhitektu darbnīca
	fotostudija (30 sēdvietas)
1 pārrunu telpa	skaņu ierakstu studija (10 sēdvietas)
	video studija (50-60 sēdvietas)
	mākslas studija (15 sēdvietas)
	aktiermeistarības zāle (30-40 sēdvietas)
Radošais biznesa inkubators	Mediju laboratorija (5 darba stacijas)

Visas auditorijas ir aprīkotas ar vizuālās demonstrēšanas iekārtām. Auditorijās ir uzstādīti jaudīgi stacionāri video projektori un lielākajās auditorijās ir papildus uzstādīti monitori, labākas redzamības nodrošināšanai no tālākajām rindām.

2021.gadā arhitektūras un dizaina fakultātes resursi ir papildināti ar jaunu ploteri (Canon TM 305), multifunkcionālu kopētāju (Canon 3730i) un datorklasi uz 12 vietām ar studiju kursa īstenošanai nepieciešamo programmatūru (Adobe CC pilnu komplektu, Autodesk Building Design Suite, SketchUp, Rhino, ArhiCAD, MS Office). Ir veikta LED apgaismojuma uzstādīšana RISEBA ēkā Meža ielā 3 un Durbes ielā 4.

2.3.3.Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei: Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datubāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas „RISEBA” bibliotēka nodrošina studiju procesu un zinātniskā darba sekmēšanu, kā arī sniedz studējošiem un akadēmiskajam personālam nepieciešamos informācijas pakalpojumus, piedāvājot bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus, kā arī pasūtot informācijas resursus no citām bibliotēkām lietošanai uz noteiktu laika periodu (Starpbibliotēku abonements). Bibliotēka lieto integrēto bibliotēku informācijas sistēmu ALEPH 500 un piedalās valsts nozīmes bibliotēku kopkataloga veidošanā. Bibliotēka nodrošina studiju procesā nepieciešamo mācību un uzziņu literatūru, pieeju datu bāzēm un preses izdevumiem, sniedz pakalpojumus augstskolas studentiem un akadēmiskajam personālam, darbiniekiem – datorizētas darba vietas ikdienas studiju procesā, konsultācijas par epakalpojumu izmantošanu, apmācības informācijas meklēšanas prasmju pilnveidošanai, bibliogrāfiskās uzziņas, veido diplomdarbu sarakstus un uzglabā diplomdarbus. Bibliotēkas krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar augstskolas studiju programmu saturu, sadarbībā ar studiju programmu direktoriem un akadēmisko personālu. RISEBA bibliotēkā ir vairāk kā 26000 informācijas avotu – monogrāfiju, uzziņu literatūras, preses izdevumu latviešu valodā un svešvalodās, lasāmatmiņas ciparvideodisku krājums.

60% bibliotēkas grāmatu un citu informācijas vienību ir angļu valodā, 15% - latviešu un 25% krievu valodā.

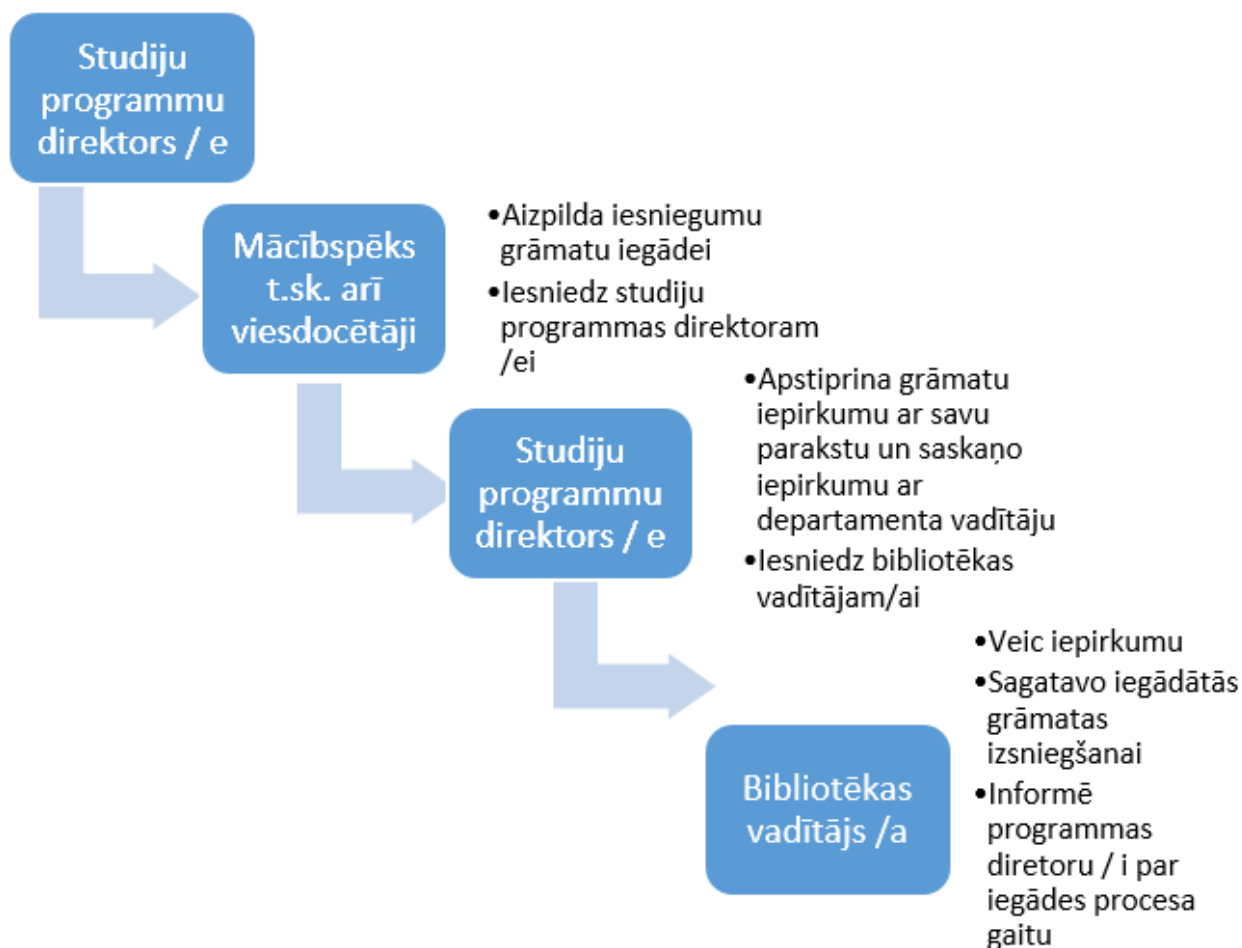
Kopš 2016. gada 17.jūnija „RISEBA” bibliotēka ir akreditēta Latvijas Kultūras ministrijā un ieguvusi vietējas nozīmes bibliotēkas statusu.

Bibliotēkas telpas Meža ielā 3 aizņem 453 m². Tajā ir pieejama plaša lasītava ar 32 darbavietām, kā arī datortelpa ar 6 datorizētām darba vietām. Studējošo ērtībai RISEBA bibliotēkai izveidotas divas filiāles – Arhitektūras un mediju centrā, Rīgā Durbes 4. Bibliotēka atvērta sešas dienas nedēļā 10.00 – 18.00, sestdienās 10.00-15.00.

Ik gadu kvalitatīva studiju procesa atbalstam tiek abonētas un izmantotas datubāzes EBSCO Academic Search Complete (pilnteksta publikācijas humanitārajās un sociālajās zinātnēs), Web of Science (pilnteksta publikācijas dabaszinātnēs, sociālajās, humanitārajās zinātnēs, mākslā u.c.), Emerald (biznesa vadības informācija, lejupielādētas 4116 pilnteksta zinātniskās publikācijas), Greenleaf Publishing PRMEC (e-grāmatas, kas aptver dažādas tēmas: korporatīvā atbildība, biznesa ētika, vides politika un pārvaldība), Leta.lv, Nozare.lv, kas ir pieejamas arī attālināti, lietošanai ārpus augstskolas telpām. Gada beigās abonēto datu bāzu uzturētāji nosūta bibliotēkai ekolekciju lietojuma statistikas pārskatu, tiek aptaujāti arī augstskolas studiju programmu direktori un docētāji par abonēto datu bāzu piedāvāto resursu kvalitāti, kā rezultātā tiek nolemts par datu bāzu tālāko abonēšanu. Studenti un mācībspēks ir informēti par studijās noderīgiem brīvpieejas resursiem – datu bāzēm, e-žurnāliem, e-grāmatām, kā arī e-bibliotēkām un ārvalstu pilnteksta izmēģinājuma datu bāzēm, kas pieejamas uz noteiktu laika periodu. Izmēģinājuma datu bāzu pieeja tiek nodrošināta ar Kultūras informācijas sistēmu centra starpniecību. 2018. gadā tika nodrošināti bezmaksas Taylor&Francis Group eBooks izmēģinājumi.

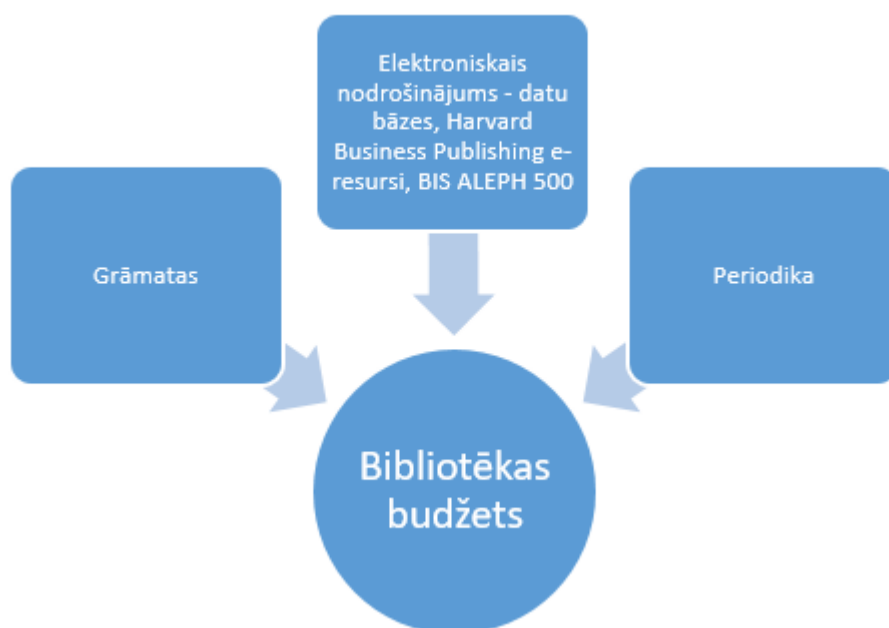
Augstskolas mājas lapā ir izveidota tiešā pieeja gan abonētajām datu bāzēm, gan brīvpieejas resursiem un izmēģinājuma datu bāzēm. Mūsu studējošiem ir iespējas izmantot Latvijas Nacionālās bibliotēkas, kā arī citu augstskolu (LU, RTU, RSU u.c.) bibliotēku piedāvātās datu bāzes. Augstskolai ir noslēgts sadarbības līgums ar Harvard Business Publishing. Docētājiem ir iespēja pasūtīt un lietot, kā arī pavairot studiju programmas apguvei nepieciešamos informācijas resursus (cases, online courses, simulations, video u.c.). Studentu un docētāju vajadzībām bibliotēka abonē preses izdevumus - Dienas business, Kapitāls, Ir nauda, Harvard Business Review, Blumberg Business Week, The Economist, DETAIL, A10 u.c.

RISEBA augstskolas mājas lapā ir pieejama informācija par bibliotēku, saites uz tās katalogu un abonētajām datu bāzēm, kā arī nolikumu, izmantošanas noteikumiem.

3.2. attēls Grāmatu iepirkuma process

Informācijas resursu iepirkumi tiek veikti saskaņā ar Bibliotēkas budžetu, kurš tiek plānots katra studiju gada beigās nākamajam studiju gadam. Bibliotēkas budžetu apstiprina RISEBA rektore. Piešķirtais finansējums tiek izmantots nepieciešamo informācijas avotu iegādei, abonēto datubāžu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai.

3.3. attēls Bibliotēkas budžeta pozīcijas

2015./2016. studiju gadā tika veikta Arhitektūras programmas bibliotēkas pārvietošana, izveidojot studentiem pieejamu atvērto lasītavu (Durbes iela, 304. telpa). 2016./2017. studiju gadā arhitektūras studijām nepieciešamo grāmatu krājums tika papildināts (gan iegādātas, gan saņemtas kā dāvinājums) par 101 jaunu vienību. Literatūras vienību skaits ik gadu tiek papildināts tam īpaši paredzēta budžeta ietvaros un saskaņā ar grāmatu iepirkuma procedūru. Uz pārskata perioda beigām kopējais arhitektūras un būvniecības jomai specifisko grāmatu skaits – 470 vienības. Arhitektūras studentiem tiek abonēti un pieejamie sekojoši periodiskie izdevumi: El Croquis, Detail, The Architectural Review, Latvijas Architektūra, Latvijas Būvniecība. Lasītavā pieejami arī tādi iepriekšējo gadu periodiskie izdevumi kā Latvijas Architektūra, Deko.

2016./2017. studiju gadā arhitektūras studentiem izmēģinājuma versijā tika piedāvāta "Birkhauser" tiešsaistes datubāze "Building types online".

2.3.4. Sniegt raksturojumu un novērtējumu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumiem, kas tiek izmantoti studiju procesā (piemēram, MOODLE). Ja studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īsteno tālmācībā, jānorāda arī šai studiju formai īpaši piemērotie rīki.

Kopumā RISEBA mācību procesu auditorijās, datorklasēs un montāžas telpās nodrošina 261 dators ar instalēto Windows operētājsistēmu, tai skaitā 75 portatīvie datori un 84 „Apple” dators. Studiju procesa vajadzībām ir aprīkotas 198 datorizētas darba vietas, no kurām 160 ir pieejamas tieši studentiem. Datori ir bāzēti uz Intel Core procesoriem ar instalētām MS Win-dows un MS Office programmatūru vai Apple MacOS X programmatūru. Viena datorklase Meža ielā 3 un visas datorklases Durbes ielā 4 ir aprīkotas ar paaugstinātas veiktspējas datoriem, kuri spēj nodrošināt audiovizuālo materiālu ātru apstrādi un apmācību. Datortehnika tiek regulāri apsekota un pakāpeniski atjaunināta.

Visi RISEBA datori ir pieslēgti lokālam augstskolas datortīklam un Internetam. Augstskolas telpās ir nodrošināts bezvada Interneta pieslēgums (WiFi). Interneta pieslēguma ātrums ir 200 Mbps (Meža iela) un 200 Mbps (Durbes iela 4).

RISEBA strādā 14 daudzfunkcionāla tīkla printeri ar skeneriem. Seši no tiem nodrošina krāsaino izdrucku. Darbiniekiem un studentiem ir pieejams kopēšanas centrs izdales materiālu un iesniedzamo darbu drukāšanai, iesiešanai u.tml.

Multimediju prezentāciju un mācību materiālu sagatavošanai un demonstrēšanai, kā arī datu vizualizēšanai tiek izmantotas dažādas multivides tehniskās iespējas: konferenču auditorijas ar LCD un lāzer projektoriem, ekrāniem un skaņas ierīcēm; 5 pārnēsājami projektori; 5 portatīvie datori, kas varētu būt izmantojami kopā ar pārnēsājamiem projektoriem bez papildus stacionārām iekārtām.

Lekciju ierakstīšanas iespējas augstskolā ir nodrošinātas stacionāri 3 auditorijās – 2 auditorijās Meža ielā 3, kur lekciju ierakstīšanas iespēja bāzēta uz RISEBA abonētās, Panopto video ierakstīšanas, pārvaldības un translācijas sistēmas un 1 auditorijā Arhitektūras un mediju centrā H2O6 (Durbes ielā 4), kur lekciju ierakstīšanas iespēja bāzēta uz Blackmagicdesign un video translācijas sistēmas Thomson Video Networks VS7000. Papildus augstskolā ir iespēja nodrošināt lekciju video un audio ierakstu ar pārvietojamu daudzkameru aprīkojumu sistēmu (Live GV Director Nonlinear Live Production System), kura nodrošina ierakstu un translāciju ar 8 kamerām (Sony FS700 sērijas kameras ar īpašas ar SLOW MOTION funkciju un 4K video formātu), kā arī 3D filmēšana ar Insta 360

Pro kamerām. Audio ierakstam izmanto Rode mic, Rode GO II, Shure mic, Sennheiser Gv serijas un AVX ME2, MKE600, Zoom H6.

Ar 2012./2013. studiju gadu studiju process tiek īstenots Arhitektūras un mediju centrā H2O6 (Durbes ielā 4), kur studējošiem ir pieejamas - fotostudija (aprīkota ar pārvietojamu BOWENS Gemini 750 un 400Rx apgaismošanas tehniku), skaņu ierakstu studija (aprīkota ar stacionāru un pārvietojamu audio ierakstu un montāžas aparāturu, Yamaha N16, ALLEN&HE-ATH Q16, ALLEN&HEATH D Live, BOSE 2x F1 Model 812 Flexible Array loudspeakers with 2x F1 Subwoofer, Martin audio), video studija (aprīkota ar stacionāru apgaismošanas tehniku ARRI, Swit un MOLE-RICHARDSON-CO prožektoriem, ģērbtuvi, grimētava, rekvizītu un kostīmu noliktavu un melnu zaļu un zilu fonu), trīs Video montāžas studijas (59 darba vietas – aprīkojums Apple datori ar Apple Final Cut, Apple Logic un Adobe Creative Suite programmatūrām), divas Video montāžas darba telpas (viena aprīkota ar 2 Apple datoriem ar Apple Final Cut, Apple Logic un Adobe Creative Suite programmatūrām un otra ar 3 Apple datoriem ar Apple Final Cut, Apple Logic un Adobe Creative Suite programmatūrām), Mediju laboratorijas telpa ar 2 Apple datoriem ar Apple Final Cut, Apple Logic un Adobe Creative Suite programmatūrām un 2 Windows datoriem ar Adobe Creative Suite programmatūru, aktiermeistarības zāle Nodarbībām un patstāvīgajam darbam studentiem un mācībspēkiem ir iespēja izmantot: video translācijas sistēma Thomson Video Networks VS7000, daudzkameru Live GV Director Nonlinear Live Production System ar 8 kameru ieraksta un translācijas iespēju kas tiek kom-plektēta ar Sony FS700 sērijas kamerām kas īpašas ar SLOW MOTION funkciju un 4K video formātu. DJI Phantom 4 PRO PLUSS, DJI Inspire 2 Premium Combo (CinemaDNG & Apple ProRes Activation Key + X5S) kā arī 3D filmēšana ar Insta 360 Pro kamerām. Audio ierakstam izmanto Rode mic, Rode GO II, Shure mic, Sennheiser Gv serijas un AVX ME2, MKE600, Zoom H6.

2011. gadā RISEBA ieviesa ERP sistēmu HansaWorld Enterprise (HW), kura tiek plaši izmantota uzņēmumu finanšu resursu vadībai. RISEBA ir noslēgts līgums ar HW piegādātāju par sistēmas pielāgošanu augstskolas biznesa un studiju procesa prasībām un atbalstu sistēmas uzturēšanā. 2013. gada aprīlī RISEBA ieviesa Web bāzēto portālu studentu atzīmju atspoguļošanai. HW ir integrēts ar e-apmācības platformu MOODLE, rezultātā starp abām sistēmām tiek regulāri sinhronizēti personīgie studentu dati, dati par studiju programmām un studiju kursiem. 2019. gadā ir parakstīti līgumi un uzsākta jaunas grāmatvedības sistēmas Horizon un studiju procesa pārvaldes sistēmas Unimetis ieviešana vienlaicīgi ar to savstarpējo integrēšanu, ar mērķi pilnveidot RISEBA uzskaiti, gan finanšu uzskaites, gan studiju procesu ziņā, kā arī nodrošinās labāku servisu studentu virzienā. Jaunas sistēmas pamatmoduļi sāka darboties ar 2020/2021 mācību gada sākumu, vien-laicīgi ar MOODLE platformas pāriešanas uz jaunāko versiju. Visas jauno sistēmu funkcijas ir plānots ieviest līdz 2022.g.beigām.

Sākot ar 2020. gadu attālināto studiju nodrošināšanai RISEBA izmanto videokonferenču platformu Zoom. Šīm mērķim tiek iegādātas 100 licences mācībspēkiem, auditoriju datori tiek aprīkoti ar mikrofoniem, skaļruņiem un timekļa kamerām. Tāpat tiek iegādāts aprīkojums hibrīdlekcijām: 3 konferenču iekārtas Meeting Owl Pro, kas iekļauj 360-grādu videokameru, mikrofonu un skaļruņus, kā arī 6 interaktīvas tāfeles, no kuriem 3 ir uzstādītas auditorijās un 3 ir pārvietojamas.

2021.gadā RISEBA ieviesa dokumentu pārvaldības sistēmu Namejs, kas nodrošina augstskolas iekšējo un ārējo dokumentu apriti, tajā skaitā dokumentu parakstīšanu ar drošo elektronisko parakstu.

RISEBA ir noslēgusi līgumu par MS Office educational izmantošanu studiju procesā, administratīvajā darbā un studentu un pasniedzēju privātai lietošanai.

Vairākus gadus RISEBA izmanto programmatūras paketi IBM SPSS (Statistical Pa-ckage for the

Social Sciences) statistisko datu analīzei. IBM SPSS ir instalēta datorklasēs, kopā instalētas 38 lietotāju licences pasniedzēju un studentu darbības nodrošināšanai.

Studentiem un mācībspēkiem zinātnisko pētījumu veikšanai ir pieejamas 1 Smart PLS un 5 NVIVO licences.

Studiju procesā RISEBA studenti plaši izmanto, RISEBA abonēto, e-platformu Webro-pol. RISEBA ir noslēgts Līgums par Webropol lietošanu web veidā neierobežotam lietotāju skaitam.

2013.gadā RISEBA kopā ar četrām Latvijas augstskolām parakstīja Līgumu par kopējās pret – plaģiāta platformas izveidošanu un izmantošanu un no 2014.gadā uzsaka to izmantošanu.

Pašlaik kopējā anti-plaģiāta platformā piedalās 25 Latvijas augstskolas.

Sākot ar 2021.gadu RISEBA izmanto anti-plaģiāta platformu Ouriginal, kura dot iespēju salīdzināt studentu darbu saturu gan pret brīvi pieejamiem tekstiem, tā arī pret publikācijām kas ir pieejamas tikai zinātnisko izdevniecību datubāzēs. Platforma ir integrēta ar RISEBA e-pamācības platformu MOODLE, kas ļauj veikt automatizēto pārbaudi pret plaģiātu visiem tajā ielādētiem studentu darbiem.

Reizi gadā materiālo resursiem tiek veikts audits un noteikta to atjaunošanas un papildināšanas nepieciešamība tuvākajam gadam un tiek atjaunoti plāni nākamo gadu IT infrastruktūras attīstībai. Regulāri tiek veiktas apkopes un atjaunotas programatūras versijas, datortīkla antivīrusu programatūra un ugunsdrošības nodrošinājums.

2015./2016. studiju gadā notika būtiskas izmaiņas Arhitektūras programmas tehniskā nodrošinājuma jomā – tika veikta telpu renovācija, atbilstoši pasniedzēju un studentu kopīgi izstrādātam projektam, un jaunās tehnoloģijās tika investēti 54.5 tūkstoši EUR. Tika uzstādīti 3 stacionāri videoprojektori ar datorstacijām, izbūvētas speciālas telpas maģistrantūras studiju procesa nodrošināšanai 80 m² kopplatībā, nodalītas lekciju telpas, veikta Arhitektūras bibliotēkas-lasītavas pārvietošana studentiem ērtas pieejamības kontekstā. Pārskata periodā turpināta arī maketu darbnīca labiekārtošana un aprīkojuma atjaunošana (papildus jau iepriekšējā periodā veiktajām investīcijām tehniskajā aprīkojumā 2,4 tūkst. EUR apjomā).

Arhitektūras studentiem pieejama lielformāta CANON 305 drukas iekārta. Drukas darbus, papīra iegādi un plotera tehnisko apkalpošanu daļēji subsidē augstskola (studentiem par drukas darbiem atkarībā no formāta jāmaksā 0.50 – 2 EUR).

2016./ 2017. studiju gadā tika uzstādīti 6 ar atbilstošu programmatūru (Adobe CC pilns komplekts, Autodesk Building Design Suite, SketchUp, Rhino, ArhiCAD, MS Office) aprīkoti datori studentu projektēšanas studijā (Durbes ielā 4, 302. telpā):

- Apple iMac 21.5" DC i5 2.8GHz/16GB/1TB/Intel 6200/Win10Pro OEM – 4 gab.
- HP Z2 Mini G3 Performance Workstation Intel Xeon E3-1225/16GB/256GB+1TB/nVidia Quadro M620 2GB GFX/Win10Pro + HP Z24nq monitors – 2 gab.

Arhitektūras studentiem projektēšanas darbnīcā pieejams A3 skeneris. Kopēšanas, kā arī iesiešanas pakalpojumus par maksu nodrošina Info centrs Durbes ielā 4.

2.3.5. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

Arhitektūras un būvniecības studiju virziena, tāpat kā visas augstskolas RISEBA akadēmiskā personāla izvēle, piesaiste, ievēlēšana un pieņemšana darbā notiek atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, ņemot vērā Pasaules bankas izstrādātās rekomendācijas Latvijas augstskolām, kā arī AACSB vadlīnijas augstskolu akadēmiskajam personālam. Atbilstoši augstskolas misijai un vīzijai, kā arī RISEBA stratēģijai ir izstrādāta un apstiprināta [Akadēmiskā personāla politika](#) (turpmāk, APP). Tās mērķis ir nodrošināt augstskolu ar augsti kvalificētu, profesionālu un kompetentu akadēmisko personālu. APP ir definēti svarīgākie kritēriji štata akadēmiskā personāla atlasei – tie ir doktora grāds, zinātniskā vai radošā darbība, profesionālā un pedagoģiskā darba pieredze. Atbilstoši RISEBA akadēmiskā personāla politikai ir izstrādāts detalizēts [Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos](#).

Arhitektūras un būvniecības studiju virzienā, tāpat pārējos studiju virzienos augstskolā, akadēmiskais personāls (turpmāk AP) tiek ievēlēts publiskā atklātā konkursā atbilstoši Augstskolu likuma prasībām. Tā kā RISEBA ir šo mācībspēku pamatdarba vieta, tad vēlētajam akadēmiskajam personālam, atšķirībā no vieslektoriem, tiek izvirzītas paaugstinātas prasības attiecībā uz zinātnisko (radošo) un pedagoģisko līmeni, pastāvīgu kvalifikācijas līmeņa celšanu, notiek ikgadēja akadēmiskā personāla izvērtēšana. Izvērtēšana, attiecīgi garantējot arī augstāku darba samaksu. Lai nodrošinātu augsta līmeņa personāla piesaisti un izvērtēšanu ir izstrādāts "[RISEBA personāla kompetenču modelis](#)". Lai uz ievēlēšanas brīdi pārliecinātos par potenciālā AP atbilstību RISEBA kvalitātes prasībām, personāla atlases procedūra paredz ne tikai kandidātu dokumentu analīzi un klātienē interviju, bet arī atklāto lekciju pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanai un kandidātu izvērtēšanu profilējošās katedrās.

Papildus tam, lai nodrošinātu neatkarīgu kandidāta ekspertīzi, augstskolā RISEBA ir izveidota un ar rektora rīkojumu apstiprināta Atbilstības komisija, kuras uzdevums ir dot neatkarīgu slēdzienu par pretendentu atbilstību akadēmiskajam amatam. Atbilstības komisijas priekšlikumi par pretendenta atbilstību tiek iesniegti augstskolas Senātam un tiek vērtēti kopā ar profilējošās katedras virzīto priekšlikumu. Gala lēmumu pieņem RISEBA Senāts, aizklāti balsojot. Pretendentu konkurss uz vakanto AP vietu ir publisks un atklāts. Pirms vēlēšanām pretendents tiek iepazīstināts ar darba nosacījumiem un arī ar potenciālo darba līguma projektu. Pēc ievēlēšanas ar AP tiek noslēgts darba līgums.

2.3.6. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

Augstskolā RISEBA ir izstrādāta vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai, kas pilnībā attiecas arī uz Vadības studiju virzienu. Personāla politikas sastāvdaļa ir Akadēmiskā personāla vadības sistēma (APVS). Tā ietver ne tikai AP izvēli un atlasi, bet arī AP darba kvalitātes nodrošināšanu, AP attīstību un sastāva atjaunošanu. APVS darba kvalitātes nodrošināšanai paredz: ikgadēju AP izvērtēšanu, pastāvīgu nodarbību hospitēšanu (peer assesment), regulāru studentu atsauksmju analīzi, pastāvīgu AP kvalifikācijas paaugstināšanu un akadēmiskā personāla pārvēlēšanu ik pēc 6 gadiem. Ikgadēja AP darba kvalitātes izvērtēšanas

sistēma (DKIS) paredz AP izvērtēšanu katru gadu trijos galvenajos virzienos:

- zinātniskais (radošais) darbs;
- pedagoģiskais darbs;
- organizatoriskais darbs.

Rezultātu izvērtēšana un nākamā perioda plānu un uzdevumu apspriešana notiek ikgadējā intervijā ar tiešo vadītāju. Katru no virzieniem detalizēti izvērtē vadītājs, izmantojot kvantitatīvos kritērijus. Kritēriji var tikt aktualizēti un precizēti atbilstoši augstskolas prioritātēm. Atsevišķiem kritērijiem ir paaugstināts svars, piemēram, zinātniskā darba virzienā starptautiski citējamu publikāciju skaitam, pedagoģiskajā virzienā - studentu aptauju rezultātiem par nodarbību kvalitāti u.c. Detalizēts ikgadējās DKIS apraksts dots pielikumā. AP izvērtēšanai ir arī noteikts motivējošs efekts mācībspēkam sasniegt pēc iespējas labākus rezultātus, jo ikgadējās izvērtēšanas rezultāts ir sasaistīts ar AP atalgojuma sistēmu.

RISEBA APP paredz, ka AP pienākums ir pastāvīga savas zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas paaugstināšana. Zinātniskās kvalifikācijas paaugstināšana notiek AP iesaistoties patstāvīgos pētījumos un projektos vai līgumdarbos. Zinātniskās (radošās) kvalifikācijas paaugstināšana tiek regulāri plānota un tās nodevums ir zinātniskās publikācijas vai radošie darbi, dalība konferencēs, pētniecisko vai mākslinieciskās jaunrades projektu un līgumdarbu vadība, līdzdalība izstādēs un radošos konkursos. RISEBA virza un atbalsta zinātniskās (radošās) kvalifikācijas paaugstināšanu:

- materiāli stimulējot augsta līmeņa publikācijas un radošos darbus;
- apmaksājot AP dalību zinātniskajās konferencēs;
- apmaksājot konsultatīvus pakalpojumus rezultātu matemātiskajā apstrādē;
- apmaksājot zinātnisko rakstu rediģēšanu;
- sniedzot atbalstu monogrāfiju u.c. iespieddarbu sagatavošanā;
- piešķirot apmaksātu atvaļinājumu promocijas darba sagatavošanai u.c.

Arī pedagoģiskās kvalifikācijas paaugstināšana tiek regulāri plānota un tās nodevums ir promocijas un maģistru darbu vadība, jaunu studiju kursu izstrāde, mācību grāmatu un mācību līdzekļu sagatavošana un publicēšana, dalība akadēmiskajās konferencēs, lekciju lasīšana ārvalstu augstskolās, piedalīšanās metodiskajos semināros un kvalifikācijas celšanasursos.

Lai stimulētu AP pedagoģiskās kvalifikācijas paaugstināšanu, RISEBA:

- organizē akadēmiskajam personālam regulārus metodiskos seminārus;
- apmaksā AP dalību akadēmiskajās konferencēs;
- apmaksā AP dalību kvalifikācijas paaugstināšanasursos Latvijā un ārzemēs;
- organizē un daļēji apmaksā AP svešvalodu kursus un starptautisko svešvalodas zināšanu līmeņa sertifikāciju;
- daļēji apmaksā kursus augstskolu docētājiem "Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse";
- daļēji apmaksā AP studijas doktorantūrā vai maģistratūrā u.c.

AP aktīvi iesaistās augstskolas organizētajos kvalifikācijas paaugstināšanasursos (skat. 3.3.tab.).

3.3.tabula

RISEBA organizētie metodiskie semināri pārskata periodā.

Akadēmiskais gads	Semināra tēma	Semināra vadītājs	Stundu skaits	Dalīb nieku skaits
------------------------------	----------------------	--------------------------	--------------------------	-----------------------------------

2016./2017.	Tālmācības materiālu izmantošanas labā prakse	A. Bārzdaine	2	22
	Moodle izmantošanas labā prakse	doc. J.Bierne	2	13
	Mūsdienu video-tehnoloģiju izmantošana tālmācības lekciju sagatavošanā	doc. L.Krēmers	2	23
	Labās prakses piemērs tālmācības videolekcijas izveidē - Max Planck institūta videolekcija "Making scientific writing painless"	asoc.prof. G.Lapiņa	2	23
	Studiju Rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika	Doc. Sanita Baranova	2	24
	Kvalitatīva RISEBA noslēguma darbu vadīšana	Asoc.prof. I. Brence, Asoc.prof. I.Ludviga	2	27
	Studiju rezultātu vērtēšanas psiholoģiskie un ētiskie aspekti	prof. Lūcija Rutka	2	36
	Labās prakses piemēri programmu vadībā	Irēna Komarova, Dina Suhanova, Diāna Krone	2	22
2017./2018.	Tālmācības audita rezultāti un tālmācības kvalitātes uzlabošanas iespējas	prof.L.Rutka, prof.I.Senņikova, asoc.prof. I.Kreituss,	4	38
	Didaktiskie principi un mācību metodes studiju rezultātu sasniegšanā	doc.I.Graurs, I.Brence, A.Skvorcovs, T.Vasiljeva, D.Geitners	4	38
	Jaunas iespējas Moodle vides lietošanā studiju procesā	prof.Tatjana Vasiljeva, Oksana Ušakova, Dmitrijs Geitners, Inese Slūka	2	24
	Studiju kursu kartēšana: no profesijas standarta līdz studiju kursa sasniedzamajiem rezultātiem	S.Dobrovoļska, prof.L.Rutka; asoc.prof.I.Ludviga	2	37
	Studiju programmu kartēšana	RSU pieredze	2	35
	Mūsdienu mācību metodes studiju procesa kvalitātes paaugstināšanai"	EKA konference		11
	Infografikas un jaunās PowerPoint iespējas lekciju un semināru materiālu sagatavošanā"	doc. L.Krēmers	2	28
	Studentcentrēta pieeja izglītībā: būtība un neirokognitīvais ieskats"	prof.L.Rutka; K.Užule	2	20
	Kā uzrakstīt labu "CASE STUDY"	prof.t.Vasiljeva, doc. A.Streļčonoka	2	31
	Personas datu aizsardzības pamatelementi.	I.Aleksejenkova	2	32
	Noslēguma darbu kvalitāte	prof.L.Rutka, asoc.prof. I.Kreituss, programmu direktori	2	27
2018./2019.	GDPR - Datu aizsardzības regula (GDPR) – vai esam gatavi?	Ilana, Einmane, Valsts SIA Latvijas Televīzija IT nodaļas vadītāja	2	24
	Kvantitatīvo un kvalitatīvo pētījuma metožu pielietošana studentu pētījumos.	Profesore Anita Pipare, profesore, Iveta Ludviga	8	52

	Piecas IT tendences, kas mainīs pasauli 2018. gadā	Kristaps Banga, Accenture inovāciju vadītājs Latvijā	2	43
	"Ieskats atvērtā zinātnē (Open Science). Datubāzu Web of Science un Scopus izmantošana studiju un pētniecības darbā"	Gita Rozenberga, LU bibliotēkas	2	11
	Datorspēļu izstrādes tendences Latvijā un pasaulē	Elviss Strazdiņš, Latvijas Spēļu izstrādātāju asociācija	2	12
	Kādā veidā lieli dati mainīs veidu, kā mēs strādājam un izklaidējamies?	Aldis Ērglis, Emergn Latvija	2	17
	Mūsdienų finanšu kalkulatori, to pielietojums, priekšrocības un trūkumi	Sigita Misiņa, IT arhitekts	2	8
	Mācīšanās no eksistenciālās pieredzes dzīves kvalitātei	docents Mārtiņš Veide,	2	18
	"Spēlo" vai zaudē! Kā spēlošanas elementi ienāk mūdienu biznesā?"	Juris Zalāns, "Benefits Latvia"	2	12
	Datos balstītu lēmumu labā prakse saistībā ar Business intelligence (BI) sistēmām	Aldis Ērglis, Machine Learning Lab led	2	10
	Tehnoloģiju pielietošana produktivitātes celšanā	K.Skutelis, sabiedrisko attiecību vadītājs,	2	14
	Pieaugušo mācīšanās psiholoģiskās īpatnības	praktizējoša psiholoģe un psihoterape A.Vagale	2	14
2019./2020.	MOODLE izmantošanas interaktīvās metodes	Mg. sc. edu, mg. paed., Kaspars Kiris RISEBA	2	
	Starpkultūru komunikācija un dažādu kultūru atšķirības RISEBA	Mg. pol.sc., bc,phil. Vineta Kantāne	2	
2020./2021.	"Modernās digitālās tehnoloģijas" - Technology Vision tendenču lekcija - Dizaina domāšanas meistarklase - Modernā prezentācija. Informācijas vizualizēšana - Tipveida slodžu normatīvu jaunā redakcija - Darbs ar RISEBA jaunām informācijas sistēmām – UNIMETIS, e-riseba.lv	Ksenija Puriņa, Dana Žviriņa, Accenture, Zane Raščevska, RISEBA Radošā biznesa Inkubatora vadītāja, Nadežda Rika, RISEBA Studiju departamenta vadītāja	8	
	"Studējošo nodarbību apmeklējuma reģistrācija ZOOM un informācijas par apmeklējumu ievade UNIMETIS"	Ivars Javaitis, Studiju kvalitātes centra vadītājs	2	28
	Par minimālajām prasībām studiju kursu izstrādei MOODLE vidē (eRISEBA) PLK, NLK un tālmācības studijās Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolā "RISEBA"		2	39
	"Tiešsaistes rīki studiju procesā: MIRO daudzveidīgās iespējas"	Ivars Javaitis, Studiju kvalitātes centra vadītājs	2	
	"Kvalitatīvs darbs MOODLE vidē"	Ivars Javaitis, Studiju kvalitātes centra vadītājs	2	

Augstskolas organizētajos kvalifikācijas paaugstināšanasursos jeb metodiskajos semināros piedalās štata un ārštata mācībspēki.

Metodisko semināru organizēšanas kārtība:

1. Semināri tiek organizēti vienu reizi mēnesī 2 akadēmisko stundu apjomā pirmajā un otrajā semestrī. Gadā sanāk 16 akadēmiskās stundas. Kopš 2018. gada rudens semināri tiek organizēti tādā veidā, ka vienu semestri tie notiek katru mēnesi, otrā semestrī – vienas dienas garumā 8 stundu apjomā. Tajā dienā netiek plānotas nodarbības un mācībspēkiem ir iespēja visu dienu mācīties, dalīties pieredzē.
2. Atkarībā no semināru organizēšanas kārtības, to dalībnieki saņem augstskolas RISEBA apliecības par 8 vai 16 stundu konkrēto tēmu apguvi.
3. Metodisko semināru temati tiek plānoti atkarībā no aktualitātēm augstākajā izglītībā Latvijā un pasaulē, kā arī atkarībā no aktualitātēm augstskolas RISEBA studiju procesā. Kā piemēru var minēt: 2017./2018.g. semināru tēmas bija saistītas ar studiju rezultātu izvērtēšanu, sagaidāmo studiju rezultātu formulēšanu, studiju kartēšanu veidošanu, 2018./2019.g. – ar inovatīvu mācību metožu apguvi un digitalizāciju, 2019./2020.g. veltīts starpkultūru komunikācijas un dažādības tēmu apguvei. 2020./2021.g. tiek galvenokārt veltīts moderno digitālo tehnoloģiju pielietošanas apguvei.
4. Mācībspēkiem obligāts noteikums ir apmeklēt vismaz 50% metodisko semināru, par ko viņi iegūst vienu papildus punktu pie ikgadējās mācībspēku izvērtēšanas.
5. Augstskolas RISEBA semināru apmeklējumu var aizstāt arī ar ārzemju kursu, semināru un jebkuru profesionālās pilnveides aktivitāti, uzrādot apliecinošu dokumentu.

Visiem mācībspēkiem Erasmus+ programmas ietvaros ir iespēja apmeklēt citas universitātes ārvalstīs, vadīt nodarbības, apmeklēt ārvalstu pasniedzēju vadītās nodarbības, apgūt jaunas metodes un dalīties pieredzē.

2.3.7. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās, administratīvās (ja piemērojams) un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu.

Arhitektūras un būvniecības studiju virziena studiju programmu mācībspēku darba laika uzskaitē ir veidota, ņemot vērā Augstskolu likuma 4.panta trešās daļas ceturto punktu, 5.panta otrās (prim) daļas 2.punktu, citus saistītos ārējos normatīvos aktus un Augstskolas RISEBA Senātā apstiprinātos Akadēmiskā personāla tipveida slodžu normatīvus. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistītā mācībspēka akadēmisko slodzi veido:

- nodarbību vadīšana,
- prakses vadīšana,
- pārbaudījumu pieņemšana,
- konsultācijas, darbu labošana,
- studiju darbu vadīšana,
- bakalaura un maģistra darbu vadīšana,
- bakalaura darbu un maģistra darbu recenzēšana,
- darbs studiju darba un praksi aizstāvēšanas komisijās,
- darbs Valsts pārbaudījumu komisijās

Augstskolas mācībspēku slodze tiek plānota un uzskaitīta, ievērojot principu – samaksa par konkrēti padarīto darbu. Par katru no iepriekš uzskaitītajiem mācībspēku slodzes veidiem ir paredzēta konkrēta samaksa, atbilstoši RISEBA Senātā apstiprinātajiem Akadēmiskā personāla tipveida slodžu normatīviem.

Mācībspēku slodzi akadēmiskajā gadā plāno atbilstoši studiju programmu plānojumam, slodzes izpildi kontrolē Studiju daļa, salīdzinot mācībspēka plānoto slodzi ar faktisko darba izpildi atskaites perioda beigās.

Mācībspēku, ar to izprotot gan vēlēto akadēmisko personālu, gan viesdocētājus, akadēmiskās slodzes veidošanā, uzskaitē un kontrolē tiek ievēroti vienoti principi, iespēju robežās slodzes veidošanā priekšroku dodot vēlētajam akadēmiskajam personālam.

Līdzīgs princips kā pedagoģiskās slodzes plānošanai un uzskaitēi tiek lietots arī akadēmiskā personāla veiktajam zinātniskajam darbam. Mācībspēku zinātniskajā darbā rekomendējoši ir trīs gadu periodā sagatavot vismaz vienu – trīs zinātniskos rakstus, kas publicēti datu bāzēs SCOPUS vai Web of Science (mācībspēkam trijos gados ir vēlama dalība vismaz vienā starptautiskā pētījumu projektā, kā arī vismaz viena – trīs starptautiski citējama zinātnisko rakstu sagatavošana, katru gadu – vismaz viena studējošā iesaiste RISEBA starptautiskajā zinātniskajā un mākslinieciskās jaunrades darbu konferencē). Vēlētā akadēmiskā personāla zinātniskā darba apjoms akadēmiskajā gadā tiek uzskaitīts un apmaksāts, atbilstoši reāli sasniegtajiem zinātniskā darba rezultātiem.

Mācībspēku veiktā zinātniskā darba samaksu reglamentē RISEBA Senātā apstiprinātais "Nolikums par akadēmiskā personāla dalības nosacījumiem starptautiskās zinātniski - pētnieciskās konferencēs, mākslas simpozijos, izstādēs un audiovizuālo darbu festivālos" un nosaka mācībspēku dalības apmaksu zinātniskā darba veicināšanas aktivitātēs saskaņā ar katrai akadēmiskā amata kategorijai noteikto limitu. Savukārt ar rektores 2014. gada 20. oktobra rīkojumu ir paredzēta apstiprināta autoratlīdzības samaksa par katru zinātnisko publikāciju, kas ir publicēta elektroniskajā datu bāzē Thomson & Reuters, SCOPUS, ELSEVIER, ERIH, un par katru zinātnisko publikāciju, kas ir publicēta A vai B klases zinātniskajos žurnālos.

Apkopojot iepriekš minēto var teikt, ka viesmācībspēku slodzi augstskolā veido viņu plānotā akadēmiskā slodze, bet akadēmiskā personāla slodzi veido viņu plānotā akadēmiskā slodze un pētnieciskā slodze.

Akadēmiskā personāla kvalitātes novērtējums tiek veikts ar regulāru studējošo aptauju palīdzību un sistemātiskiem akadēmiskā personāla savstarpējiem novērtējumiem jeb hospitācijām, kuras kārtību nosaka Akadēmiskā personāla hospitācijas procedūras noteikumi. Arī šie vērtējumi tiek ņemti vērā mācībspēku ikgadējā novērtējumā.

Lai studiju darbā nodrošinātu mūsdienīgu, interaktīvu mācību metožu lietojumu, augstskola regulāri rīko seminārus, mācības, kā arī reizi mēnesī notiek metodiskais seminārs, kurā visvairāk uzmanības tiek veltīts inovatīvām mācību metodēm.

Lai veicinātu mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu, papildus ikgadējam novērtējumam, notiek arī mācībspēku akadēmisko amatu vēlēšanas, atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Mācībspēki akadēmiskajā amatā tiek ievēlēti uz sešiem gadiem. Vēlēšanas ievērojami motivē akadēmisko personālu uzturēt augstus darbības rezultātus. Savukārt augstskolas vadībai tā ir iespēja veikt akadēmiskā personāla kvalitātes novērtēšanu, uzlabošanu un atjaunošanu, paverot jaunas attīstības perspektīvas.

Arhitektūras un būvniecības virziena studiju programmu realizācija ir RISEBA Arhitektūras un dizaina katedras pārraudzībā, bet to satura realizācijā piedalās arī mācībspēki no citām katedrām – Ekonomikas un finanšu katedras un Valodu katedras.

Arhitektūras un būvniecības virziena realizācijā ir iesaistīti 59 mācībspēki, no kuriem:

- 13 ir RISEBA akadēmiskais personāls;
- 46 viesdocētāji.

No 13 akadēmiskā personāla 11 ir ar doktora grādu, kas ir 84,62 % no ievēlētiem pasniedzējiem. Arī no ārštata pasniedzējiem 9 ir ar doktora grādu. Vairāki akadēmiskā personāla pārstāvji un viesdocētāji pasniedz abās Arhitektūras un būvniecības studiju virziena programmās, tādējādi veicinot studiju kursu savstarpēju saskaņotību un pēctecību.

Studiju programmās prioritāri tiek piesaistīti mācībspēki ar doktora zinātnisko grādu un publikācijām, kā arī ar praktisku pieredzi nozarē. Kā viesdocētāji uz RISEBA tiek aicināti uzņēmēji, profesionālo asociāciju pārstāvji, augstskolas beidzēji ar vietējo un starptautisko profesionālo pieredzi. Mācībspēku pieredzi, zināšanas un kompetenci studējošie novērtējuši kā vienu no Arhitektūras un būvniecības virziena studiju programmu būtiskākajiem plusiem.

3.4. tabula

Arhitektūras un būvniecības studiju virzienā iesaistītie mācībspēki

Vadošie pētnieki	3
Pētnieki	1
Docenti	3
Lektori	3
Ārštata mācībspēki	46, tajā skaitā 9 ar doktora zinātnisko grādu

Visi mācībspēki atbilst LR normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, tāpat pirms sadarbības uzsākšanas ar mācībspēkiem tiek pārrunāti darba nosacījumi un RISEBA iekšējās kārtības noteikumi. Ja mācībspēks studiju kursu docē pirmo reizi, obligāts nosacījums ir atklātā nodarbība, kuru hospitē programmas administrācija un/ vai programmas vadošie mācībspēki.

Prioritāte docēt studiju kursus ir akadēmiskā personāla pārstāvjiem ar doktora zinātnisko grādu, līdz ar to šie mācībspēki nodrošina lielāko daļu studiju kursu. Savukārt programmas īstenošanā iesaistītie nozares praktiķi, kas palīdz studējošiem apgūt tieši ar profesijas izvēli saistīts praktiskās iemaņas un zināšanas, tiek iesaistīti specifisku kursu docēšanai, piemēram: Modernas tehnoloģijas arhitektiem u.tml.

Studiju virziena ietvaros akadēmiskais personāls profesionālajās aktivitātēs darbojas trīs virzienos: zinātniski pētnieciskajā, pedagoģiskajā un organizatoriskajā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesei no zinātniskās pētniecības jomas uz pedagoģisko un organizatorisko jomu, tā paaugstinot studiju kvalitāti. Augstskolas zinātnes attīstības politika paredz, ka mācībspēku pētnieciskais darbs tiek ietverts ikgadējā augstskolas mācībspēku izvērtēšanā, kur katrs mācībspēks tiek izvērtēts, ņemot vērā visus trīs profesionālās aktivitātes virzienus. Viens no virzienā iesaistītiem mācībspēki ir Latvijas Zinātnes padomes eksperts (Doc. Dr.sc. ing. Ģirts Frolovs, Inženierzinātnes un tehnoloģijas – Būvniecības un transporta inženierzinātnes).

Mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā ir viena no programmas, kā arī augstskolas RISEBA prioritātēm. Katra studiju gada beigās tiek veikta ikgadējo akadēmiskā personāla un pētnieku darba rezultātu izvērtēšanu, kurā ir noteikts zinātniski-pētnieciskā, akadēmiskā un organizatoriska darba īpatsvars kopējos rezultātos. Virziena vadītājs par sekmīgu virziena vadīšanu var saņemt papildu punktus ikgadējā izvērtēšanas rezultātā. Pašlaik zinātniskā darba īpatsvars ir 0,35 vai 35% kopējā

darba apjomā.

Gadījumā, ja mācībspēks pēdējos divos studiju gados ir piedalījies ar referātu un/vai zināt-nisko rakstu divās starptautiskās zinātniski-pētnieciskās vai akadēmiskās konferencēs Latvijā, Igaunijā vai Lietuvā, vismaz viena to tām ir ikgadējā starptautiskā zinātniskā konference, kuru organizē RISEBA kopā ar Banku augstskolu, viņš var pretendēt uz RISEBA finansējumu dalībai starptautiskā konferencē pilnā apjomā.

RISEBA mācībspēks var pretendēt uz finanšu atbalstu atbilstoši RISEBA Senātā apstiprinātam dokumentam "Nolikums par akadēmiskā personāla zinātnisko pētījumu rezultātu publicēšanos nosacījumiem" - mācībspēks var pretendēt uz finanšu atbalstu (autoratlīdzību) gadījumā, ja zinātniskais raksts tika iekļauts Konferencēs krājuma saturā (Conference Proceedings) un Konferencēs krājums tiek indeksēts zinātniskās datubāzēs Web of Science, SCO-PUS, ERIH, ELSEVIER.

Gadījumā, ja mācībspēks iesniedz savu zinātnisko rakstu publicēšanai RISEBA izdotajos zinātniskos žurnālos "Journal of Business Management" vai žurnālā ADAM Arts (Architecture, Design and Audiovisual Media Arts), autoram tiek nodrošināta teksta redigēšana angļu valodā (proofreading).

Lai piesaistītu un noturētu augsta līmeņa akadēmiskā personāla pārstāvjus, RISEBA seko līdzi nozares tendencēm, nodrošinot konkurētspējīgu darba samaksu un sociālās garantijas mācībspēkiem, kā arī kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas.

Turpinot Arhitektūras un būvniecības studiju virziena paplašināšanu, šobrīd notiek darbs pie jaunas maģistratūras programmas specializācijas ainavu arhitektūrā tiek piesaistīti nozaru profesionāļi kā prioritāti izvirzot doktora zinātnisko grādu un praktisko pieredzi.

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Atbalsts studiju procesā tiek sniegts ar administratīvā personāla (programmu direktori, studiju programmu administratori, klientu apkalpošanas centra darbinieki) un akadēmiskā personāla (mācībspēki, kuratori) palīdzību. Tāpat katrai studējošo grupai tiek nozīmēts grupas vecākais, kurš atbild par būtiskas informācijas pārsūtīšanu studējošiem, grupas saliedēšanu, un tml.

Kā piemēru var minēt studentu atbalsta veidus, kurus viņi saņem no kuratora:

- palīdz studentiem organizēt grupas saliedēšanas un ārpusskolas pasākumus;
- palīdz risināt problemātiskus jautājumus starp studējošo un augstskolu (programmas direktoru, studiju administratoriem, grāmatvedību, kredītu speciālistu utt.);
- regulāri tiek ar grupu, sniedz psiholoģisku atbalstu, iesaka risinājumus (privātu jautājumu un konfliktu risināšana starp studējošiem, u.t.t.)
- informē studentus par dažādiem augstskolas pasākumiem un mudina tajos piedalīties;
- u.c.

Studiju procesā būtiska loma tiek piešķirta arī karjeras un psiholoģiskā atbalsta nodrošināšanai.

Arhitektūras un būvniecības virziena īstenošanas procesā ir cieša sasaiste ar arhitektūras jomas darba devējiem, lai studējošiem sniegtu atbalstu prakses un darbavietu atrašanā. Arhitektūras

programmas pasniedzēji pārstāv vadošus Latvijas un ārzemju arhitektūras birojus – “Arhis”, “Sarma&Norde”, “DJ arhitekti” u.c. Tā iespējams, ne tikai studējošiem nodrošināt prakses vietas, bet arī veidot ciešāku sadarbību studējošo prasmju attīstīšanā. Potenciālie darba devēji tiek iesaistīti kā programmas mācībspēki (Ints Menģelis, Didzis Jaunzems, Andris Kronbergs u.c.). Praktizējošie arhitekti tiek aicināti piedalīties Arhitektūras departamenta semestra projektu skatēs un žūrijās vai kā bakalaura vai maģistra darbu vadītāji un recenzenti.

Tāpat RISEBA ir izveidota struktūrvienība Karjeras Izaugsmes centrs, kur **studējošajiem tiek nodrošināts atbalsts karjeras uzsākšanai un tālākai izaugsmei, nodarbinātības veicināšanai un karjeras plānošanas jautājumu risināšanai.**

RISEBA studentu karjeras attīstības atbalstam radījusi ikgadēju pasākumu ciklu [RISEBA Karjeras dienas](#). Karjeras dienu ietvaros tiek organizētas vieslekcijas, meistarklases, semināri un RISEBA Karjeras diena, aicinot uz ciešāku sadarbību uzņēmumu pārstāvjus, jomu profesionāļus un ekspertus. Studenti tiek atbalstīti ar:

- prakses organizēšanu,
- informatīviem materiāliem par karjeras un pašizaugsmes veicināšanu,
- ekskursijām uz uzņēmumiem,
- vieslekcijām un citiem tematiskajiem pasākumiem,
- aktuālo darba un prakses vakanču piedāvājumu,
- individuālām konsultācijām par karjeras iespējām un dokumentu sagatavošanu,
- RISEBA Karjeras dienu.

Studējošiem, kuri vēlas uzsākt savu biznesu, ir iespēja attīstīt savu biznesa ideju RISEBA Radošajā biznesa inkubatorā.

RISEBA augstskola sniedz arī psiholoģisko atbalstu studentiem. Bieži vien students var saskarties ar situācijām, ar kurām paša spēkiem ir grūti tikt galā, īpaši pēdējo divu gadu laikā, Covid ierobežojumu apstākļos. Atbalsta grupu veido augstskolas RISEBA darbinieki, mācībspēki, absolventi un supervīzijas studenti. Vairāk informācijas par psiholoģisko atbalstu studentiem [šeit](#).

Uzsākot studijas bakalaura studiju programmu līmenī tiek rīkota ievadnedēļa, kurā studējošie tiek iepazīstināti ar studiju procesu, augstskolas vidi, tiek rīkotas tikšanās ar nozares speciālistiem. Maģistra programmu līmenī tas ir viens ievadvakars visu maģistra programmu studentiem, kura ietvaros tiek sniegta vispārīga informācija par augstskolu, kā arī veicināta studentu saliedēšanās (koncepta “Bizness tiekas ar mākslu” ietvaros), kā arī papildus ievadvakars konkrēto programmu studentiem, kurā viņi detalizēti tiek iepazīstināti ar studiju programmas prasībām.

Kā ļoti iedvesmojošu un studentus atbalstošu ikgadējo pasākumu var minēt augstskolas RISEBA Ziemassvētku balli, kurā studenti piedalās kopā ar mācībspēkiem un augstskolas sadarbības partneriem, tai skaitā prakšu devējiem. To organizē Studentu pašpārvalde, iesaistot studentus, mācībspēkus un darbiniekus. Pasākuma video un fotogrāfijas (ar studentu atļauju) tiek ievietotas augstskolas RISEBA mājas lapā un sociālajos tīklos. Tas sekmē studentu un mācībspēku sadarbību, pozitīvas emocijas un augstskolas atpazīstamību.

2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un/ vai mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim

(atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

Arhitektūras un būvniecības virziens tiek īstenots Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas Arhitektūras un dizaina fakultātē, Arhitektūras katedrā. Katedrā tiek īstenotas 2 studiju programmas - akadēmiskā bakalaura studiju programma "Arhitektūra" un profesionālā maģistra studiju programma "Arhitektūra".

Šobrīd Arhitektūras un būvniecības virzienā darbojās 53 mācībspēki, no kuriem 16 ir ar doktora grādu. Pārskata periodā mācībspēku skaits ir nedaudz palielinājies. Arhitektūras un būvniecības virziena mācībspēku sastāvā ir iesaistīti arī 7 ārvalstu pasniedzēji (*R. Bekic, S. Brorson, R. Cordova, E. Duyan, H. Berret, J. D. Postel, G. MacDonald*).

Kopš 2019.gada ir ievēlēti 2 lektori, 2 docenti 1 pētnieks, kā arī pārvēlēti 1 docents, 1 lektors 1 vadošais pētnieks. Kopumā Arhitektūras un dizaina fakultātē vadošo amatu skaits ir pieaudzis par 7 amatiem. (Ievēlētos mācībspēkus skat pielikumā)

RISEBA akadēmiskais personāls aktīvi sadarbojas arī ar Latvijas Zinātņu akadēmiju, trīs mācībspēki (*I. Senņikova, T. Vasiljeva un I. Brence*) ir Valsts Zinātniskās Kvalifikācijas komisijas eksperti. Astonijam augstskolas RISEBA mācībspēkiem tika piešķirtas LZP eksperta tiesības vairākās zinātņu nozarēs, tostarp arī Arhitektūras un būvniecības virziena mācībspēkam Dr.sc. ing. Ģ. Frolovam.

Atbilstoši augstskolas RISEBA misijai un vīzijai, zinātnes attīstības ilgtermiņa mērķis ir nodrošināt zinātnisko izcilību pētījumu virzienos, ievērojot akadēmisko godīgumu un ētiku un sniegt akadēmiskai videi, sabiedrībai un politikas veidotājiem jēgpilnus pētījumu rezultātus Latvijas valsts attīstībai.

Arhitektūras un būvniecības virziena zinātniskās darbības stratēģija izriet no augstskolas RISEBA kopējās Zinātnes attīstības stratēģijas. Zinātnes attīstības stratēģija izstrādāta, ievērojot Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvos un plānošanas dokumentus, tādus kā:

- Augstskolu likums;
- Zinātniskās darbības likums;
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija 2030);
- Eiropas Komisijas stratēģija "Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei";
- Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" stratēģija 2018.-2020. gadam;
- Ministru kabineta noteikumi Nr.322 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”(13.06.2017.) nosaka LKI līmeņiem atbilstošus zināšanu, prasmju un kompetenču aprakstus un izglītības programmu veidu atbilstību LKI/EKI līmeņiem;
- Eligibility Procedures and Accreditation Standards for Business Accreditation;
- CEEMAN Manifesto Changing the Course of Management Development: Combining Excellence with Relevance.

Studiju virziena attīstības stratēģijas galvenie uzdevumi: arhitektūras studiju programmu pilnveidošana un starpdisciplināritātes attīstīšana, atbilstoši tirgus prasībām, radoša pieeja, akadēmiskā personāla profesionālās un pedagoģiskās kvalifikācijas pilnveide, studentu personīgās, akadēmiskās un profesionālās izaugsmes nodrošināšana.

RISEBA mācībspēku zinātniski pētnieciskā darbība tiek plānota saskaņā ar augstskolas mērķiem. Savukārt mācībspēku zinātniski pētnieciskās intereses pamatā saistītas ar studiju kursiem, ko tie pasniedz. Augstskolā departamentu līmenī ir izveidotas mācībspēku pētnieciskās grupas, kurām tiek piesaistīti studējošie. Mācībspēki gan kopā ar studentiem, gan individuāli piedalās

pētnieciskajos projektos, veic pētniecisko darbu, par tā rezultātiem ziņojot starptautiskās konferencēs un gatavojot publikācijas.

Studiju virziena ietvaros akadēmiskais personāls profesionālajās aktivitātēs darbojas trīs virzienos: zinātniski pētnieciskajā, pedagoģiskajā un organizatoriskajā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesei no zinātniskās pētniecības jomas uz pedagoģisko un organizatorisko jomu, tā paaugstinot studiju kvalitāti. Augstskolas zinātnes attīstības politika paredz, ka mācībspēku pētnieciskais darbs tiek ietverts ikgadējā augstskolas mācībspēku izvērtēšanā, kur katrs mācībspēks tiek izvērtēts, ņemot vērā visus trīs profesionālās aktivitātes virzienus.

No izvērtēšanas rezultātiem ir atkarīgs mācībspēka atalgojums, t.i., mācībspēka pētnieciskā darba apmaksa ir ietverta likmē par vienu akadēmisko stundu. Papildus RISEBA zinātnes attīstības politika paredz zinātnisko publikāciju apmaksu prēmijas veidā, ja publikācija ir publicēta starptautiskajās datu bāzēs (*piem., Thomson Reuters Web of Knowledge, Scopus, Elsevier, Erix, A un B klases zinātniskajos žurnālos*). Šāda sistēma veicina mācībspēku motivāciju rakstīt publikācijas un ceļ viņu kvalifikācijas līmeni, paaugstinot arī nodarbību satura kvalitāti un akadēmisko dziļumu. RISEBA zinātnes attīstības politika paredz, ka augstskola apmaksā visus izdevumus, kas saistīti ar mācībspēku dalību zinātniskajās konferencēs un semināros gan Latvijā, gan ārzemēs, ar nosacījumu, ka mācībspēka dalība ārzemju konferencē nodrošinās zinātniskās publikācijas izdošanu kādā no starptautiskajām datu bāzēm vai žurnāliem.

Galvenās Arhitektūras un dizaina fakultātes pētījumu jomas ir arhitektūras un inženierzinātņu konsolidācija un vides disciplīnu ietekme uz arhitektūras attīstību resursu taupīšanas un ilgtspējības paradigmas maiņas ietvaros.

Arhitektūras un dizaina fakultātes darbība atbilst Nacionālajā attīstības plānā izvirzītajiem Latvijas ekonomikas izaugsmes un radošuma un uzņēmējdarbības aktivitātes mērķiem, kas uzplaukuši arī ārpus Rīgas. RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātes darbība veicina pārrobežu sadarbību starp dažādām valstīm, arī ārpus Eiropas savienības, kultūrā un izglītībā, kā arī ekonomikā un vides aizsardzībā. Investīcijas pētniecībā īpaši sekmēja cilvēkresursu piesaisti; inovatīvu ideju izstrāde; pētniecības infrastruktūras un sadarbības uzlabošana augstākajā izglītībā, zinātnē un privātajā sektorā; pētniecības un inovāciju nodošana uzņēmējdarbībai.

RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātes mācībspēku un pētnieku zinātniskās darbības rezultāti veicina Latvijas sabiedrības, tai skaitā tās ekonomikas un kultūras, attīstību. Kopīgs sadarbības darbs ar ārvalstu partneriem pozitīvi ietekmē ES attīstību un tās iedzīvotāju labklājību. Arhitektūras un dizaina fakultātes absolventi savu pētījumu rezultātus realizē Latvijas privātā sektora institūcijās un uzņēmumos, kā arī starptautiskās organizācijās.

Arhitektūras un dizaina fakultāte ievēro nozares prasības un jaunākās tendences un, pētot darba tirgus prasības, piedāvā jaunas studiju programmas augsta līmeņa profesionāļiem, tādējādi atbalstot nozares ar kvalificētiem absolventiem ar pētniecības prasmēm.

Arhitektūras un dizaina fakultātes mācībspēki un pētnieki sniedz konsultācijas un ekspertu ziņojumus un sniedz palīdzību dažādu organizāciju (biznesa) pētījumu komisiju izstrādē un pieņemšanā un fundamentālajos pētījumos. Arhitektūras un dizaina fakultātes sadarbojas ar profesionālajām asociācijām, kas iekļaujas tās pētniecības jomās.

RISEBA mācībspēku zinātniskā darbība tiek finansēta gan no augstskolas ieņēmumiem, gan piesaistot dažādu fondu līdzekļus projektu veidā. Kopumā augstskola zinātniskajai darbībai atvēl vidēji 4-6% no augstskolas budžeta, atkarībā no attiecīgajā gadā piesaistītā finansējuma apjoma projektos. Augstskola RISEBA turpina attīstīt zinātniski-pētnieciskās darbības atbalsta infrastruktūru, nopirkta un instalēta programmatūras Nvivo licences, kvalitatīvo interviju datu apstrādes

nodrošināšanai. Tika organizēta statistikas ekspertu grupa mācībspēku atbalstam kvantitatīvo datu statistisko metožu pielietojumam. Sākot no 11. numura, žurnālā Journal of Business Management iekļautajiem rakstiem tiks nodrošināta angļu valodas rediģēšana (proof-reading).

RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultāte ir samērā jauna – akadēmiskai bakalaura studiju programma “Arhitektūra” darbojas 10 gadus, bet profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra” tikai 3 gadus. 2019.gadā notika maģistra studiju programmas izlaidums, bet 2020.gadā jau tika nodibināta Arhitektūras un būvniecības virziena zinātniskās pētniecības grupa, ko vada mācībspēks Dr. Efe Duyan (TR).

2020.gadā tika veikts Izglītības un zinātnes ministrijas un **Technopolis Group Eesti** Zinātnisko institūciju darbības starptautiskais novērtējums, kura mērķis ir zinātnisko institūciju darbības kvalitātes uzlabošana, starptautiskās konkurētspējas palielināšana, sekmīgāka iekļaušanās Eiropas pētniecības telpā un valsts konkurētspējas palielināšana, kā arī efektīvas un pierādījumos balstītas zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovāciju politikas īstenošana valstī.

Šis novērtējums tika veikts, lai saprastu kādā līmenī atrodas Arhitektūras un dizaina fakultāte ceļā uz zinātnes attīstību virziena ietvaros. Tika saņemts kopējais piešķirtais punktu skaits 1, kas norāda uz zemu pētniecības veikuma līmeni RISEBA Mākslas un tehnoloģiju zinātniskajā institūcijā.

Novērtējuma rezultātā tika saņemti vairāki ekspertu ieteikumi nākamajiem 6.gadiem attiecībā uz Arhitektūras un dizaina fakultāti:

- Aktīva pētniecības vides attīstības vadība institucionālā līmenī.
- Jāizstrādā un jāīsteno plāni doktorantūrā FAD departamentā.
- RISEBA stratēģiskā vīzija jāveido konkrētos Mākslas un tehnoloģiju zinātniskajā institūcijas mērķos, uzdevumos, pavērsienos, konkrētu resursu apzināšanā, kas saskaņota ar finansējuma piešķiršanu. Iestādē ir jāieceļ atbildīga persona, kas pārraudzītu un veicinātu pētniecības platformas ikdienas darbību, nevis ņemot vērā viņu īpašās pētniecības intereses, bet gan ar mērķi izveidot kopīgu, jēgpilni integrētu pētniecības vidi.
- FAD ir jāievieš uz prakses vadīti/mākslinieciski pētījumi balstīti iesniegumi. Izveidojiet salīdzinošās pārskatīšanas kopienas, lai noteiktu, kas ir uz praksi balstīts iesniegums, un iesaistiet ārējos ekspertus, lai sniegtu padomu par to, kas ietver augstas kvalitātes iesniegumus, u.c.

2.4.2. Zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Studiju virziena zinātnisko pētījumu tēmu un tā vadītāju un dalībnieku saraksts tiek apstiprināts uz diviem studiju gadiem un pašreizējais tika pārskatīts un aktualizēts 2018. gada sākumā, RISEBA Zinātniskās Padomes sēdē.

Pētījumu tēmas un vadītāji nozarē Arhitektūra un būvniecība:

1. Docents, Dr. arch. Ilze Paklone: Pilsētas arhitektūra un pilsētvides reģenerācija
2. Vadošais pētnieks Dr. arch. Jānis Lejnieks un lektors Dr. arh. h.c. Jānis Dripe: Liepājas pilsētas vides attīstība, 1918-2018.

Pamatā studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” attīstītais pētījums vienojošais virziens ir **pilsētplānošana (Urban design)** ar tās ietvaros attīstītu atsevišķu objektu, pilsētvides dizaina vai

tehnoloģisko procesu analīzi. Akadēmiskais personāls studiju virziena ietvaros savās profesionālajās aktivitātēs pamatā darbojas divos virzienos – zinātniski pētnieciskajā un arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades darbā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesei no zinātniski pētniecības jomas uz jaunrades un otrādi.

RISEBA mācībspēkiem ir liela pieredze jauno zinātnieku (bakalaura, maģistra un doktora programmu studējošo) iesaistīšanā zinātniskajā darbā, veicot pētījumus projektu ietvaros, veicot individuālus pētījumus kursa darbu, bakalaura un maģistra darbu ietvaros, gatavojot zinātniskus rakstus, prezentējot pētījumu rezultātus zinātniskās konferencēs un biznesa forumos.

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus un veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs.

RISEBA Arhitektūras un dizaina departamenta vadošais pētnieks Jānis Lejnieks ir arī vienīgā profesionālā Latvijas arhitektūras žurnāla „Latvijas arhitektūra” galvenais redaktors. Arhitektūras programmas mācībspēki (Ilze Paklone, Rudolfs Dainis Šmits, Dina Suhanova, Jānis Dripe) regulāri publicē rakstus profesionālajā presē, ir grāmatu un katalogu autori, kā arī izstāžu projektu kuratori.

Pārskata periodā notika arī darbs pie akadēmiska žurnāla ADAMarts otrā numura sagatavošanas darbiem. ADAMarts, žurnāls angļu valodā ar dubulti/anonīmi recenzētiem pētnieciskajiem rakstiem, ar starptautisku redaklējumu, ir veltīts arhitektūras un mediju mākslai Baltijas jūras reģionā. Zinātniskos rakstus, teorētiskos un praktiskos pētījumus, recenzijas un cita veida pieteikumus tika aicināti iesūtīt akadēmiķi, pēc diploma 32 studenti, arhitekti, dizaineri, projektētāji, mediju mākslinieki, antropologi, vēsturnieki, psihologi, sociologi un arī citi interesenti ar specifisku interesi arhitektūras un interjera dizaina, pilsētplānošanas un audiovizuālo mediju mākslas jomās. Pirmais ADAMarts izdevums izdots 2018. gada Augustā. Galvenais redaktors: Jānis Lejnieks, Dr. Arch., Asoc. Profesors un vadošais pētnieks, augstskola RISEBA, redaktore: Dina Suhanova, Mg. Art., lektore, augstskola RISEBA.

Ik gadu tiek izdota bakalauru un maģistru darbu projektu gadagrāmata, kuras veidošanā piedalās paši bakalaura un maģistra programmas absolventi.

RISEBA katru gadu organizē Starptautisko studentu zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades konferenci The Changing World: In Search of New Solutions. Konferencē Arhitektūras un dizaina fakultāte un Mediju un komunikācijas fakultāte regulāri prezentē trīs sekcijas: Biznesa psiholoģija un cilvēkresursu vadība, Reklāma vakar, Šodien, rīt, ko vada un kurēja Reklāmas un sabiedrisko attiecību nodaļa, un Inovatīvi risinājumi audiovizuālajā mākslā un medijos, ko organizē Audiovizuālās mediju mākslas nodaļa.

2019.gadā RISEBA augstskolas telpās notika Latvijas Arhitektu savienības rīkota starptautiska konference “Migrācijas arhitektūra”, kuras līdzkurate bija Arhitektūras un dizaina fakultātes pasniedzēja un programmas direktore Dina Suhanova.

Katru gadu augstskola RISEBA organizē ikgadējo starptautisko zinātnisko Baltijas biznesa vadības konferenci ASBBMC. Piemēram, 2017. gadā konferences nosaukums bija “Ilgtspējīgas organizācijas: izveide un vadīšana nestabilā biznesa vidē”. Konferences ietvaros Arhitektūras un dizaina katedrā norisinājās trīs atklāto lekciju cikls SLICE of ARCHITECTURE kā paralēla sesija:

- Arhitekts un vieslektors Dirks Jans Postels (NL), “Ambīciju pastiprināšana: mūsu dizaina grāmata no šūpuļa līdz šūpulim”.
- 3. kursa studenti un asociētā profesore Ilze Paklone, “Augstskolas pilsētiņas”.
- Arhitekts un vieslektors Barts Melorts (BE), “Ilgtspējīgs bizness”.

FAD studentiem ir svarīgi izmantot iespēju katra studiju gada pavasara semestrī doties studiju pētnieciskajā praksē uz valstīm, kur notiek interesanti arhitektūras procesi; pārskata periodā tas ietvēra Somiju, Spāniju, Nīderlandi, Dāniju, Zviedriju un Itāliju. Līdz šim studenti bijuši tādās Eiropas pilsētās kā Brisele, Stokholma, Kopenhāgena, Barselona, Roterdama, Berlīne, Milāna, Venēcija, Helsinki un Valensija.

2019.gadā RISEBA augstskolas telpās notika Latvijas Arhitektu savienības rīkota starptautiska konference “Migrācijas arhitektūra”, kuras līdzkurate bija Arhitektūras un dizaina fakultātes pasniedzēja un programmas direktore Dina Suhanova.

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

Kopš 2013.gada RISEBA aktīvi darbojas Projektu daļā. Viens no tās uzdevumiem ir informēt RISEBA akadēmisko un administratīvo personālu, kā arī studentus par projektu iespējām, tai skaitā arī pētniecības projektiem. Projektu daļa darbojas šādās jomās: izglītība (mūžizglītība, augstākā izglītība, profesionālā izglītība, tālmācība u.c.), zinātne un pētniecība, uzņēmējdarbības attīstība un uzsākšana, starpvalstu sadarbība, jaunatne (stipendijas, mobilitāte, apmācības), kultūra (māksla, mūzika, arhitektūra, filmu industrija u.c.), sociālā (nodarbinātība, sociālā vide, vienlīdzība, līdztiesības, labdarība, pret diskrimināciju/prekš vardarbību, sabiedrības integrācija u.c.).

Kā vienu no starptautiskās prakses piemēriem var minēt Interreg Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas 2014.-2020. gadam projektu “Vizionāra un uz līdzdalību vērsta attīstības plānošana un integrēta pilsētu pārvaldība ilgtspējīgām pilsētām”, kurā piedalījās gan bakalaura gan maģistra studenti. Sīkāka informācija par projektu ir aplūkojama pie profesionālās maģistra studiju programmas raksturojuma 13.pielikumā. 2018.gadā studenti strādāja pie projekta “Zināšanu jūdze”, kura ietvaros tika pētīta akadēmisko pilsētiņu nākotne, liekot lietā globālu, reģionālu un vietēju gadījumu izpēti attiecībā uz izglītību, pētniecību un jauninājumiem. Plašāka informācija par projektu ir atrodama akadēmiskās bakalaura studiju programmas raksturojuma nodaļā 3.2.6.

2.4.4. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus.

Zinātniski-pētniecisko darbību RISEBA vada un koordinē RISEBA Zinātniskā Padome. RISEBA Zinātniskās padomes sastāvā ir RISEBA Rektore, Studiju Prorektors, pamatdarbā strādājošie

mācībspēki – profesori, fakultāšu dekāni, katedru vadītāji, vadošie pētnieki. RISEBA Zinātniskās padomes darbību vada Zinātņu prorektors. Zinātniskā Padome apstiprina RISEBA fakultāšu zinātniski-pētnieciskās darbības plānus, kontrolē to rezultātus zinātņu mērķu un uzdevumu īstenošanā un izstrādā priekšlikumus zinātniskās darbības pilnveidei. Studiju virziena zinātnisko pētījumu tēmu un tā vadītāju un dalībnieku saraksts tiek apstiprināts uz diviem studiju gadiem un pašreizējais tika pārskatīts un aktualizēts 2018. gada sākumā, RISEBA Zinātniskās Padomes sēdē.

Zinātnes izcilības nodrošināšanai noteikts, ka stratēģijas perioda beigās, 2025.g. Arhitektūras un dizaina fakultātē līdzīgi kā visas augstskolas RISEBA zinātniskā personāla īpatsvars ar doktora zinātnisko grādu sasniegtu 75%. Šobrīd Arhitektūras un dizaina fakultātē 32% pasniedzēju ar doktora grādu un 8% doktora kandidāti, kas kopā sastāda 40%. Fakultāte aktīvi strādā, lai piesaistītu pēc iespējas vairāk mācībspēku ar zinātnisko grādu un izpildītu augstskolas prasību par augstskolas zinātniskā personāla īpatsvaru.

Zinātniskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanai ne retāk ka divas reizes gadā Arhitektūras un būvniecības virziena akadēmiskajam personālam ir jāpiedalās augstskolas RISEBA organizētajos semināros. Promocijas darbu vadītājiem, kuros uzstājas ārvalstu zinātnieki, pētnieki un Latvijas valsts zinātnes institūciju vadošais personāls (Latvijas Zinātņu akadēmija, Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisija, u.c.). Tāpat mācībspēkiem tiek apmaksāta dalība starptautiskos semināros, piemēram, kopš 2019.gada mācībspēki piedalās EDAMBA ziemas skolā (9th EDAMBA-EIASM Consortium on Doctoral Supervision and the New Global Research Landscape).

Arhitektūras un dizaina fakultātē, tāpat kā visā augstskolā ir noteikti vienoti principi zinātniskās darbības organizēšanā. Augstskolas Zinātniskā Padome izskata un apstiprina zinātniski-pētnieciskus virzienus, ar ko nodarbojas akadēmiskais personāls un pētnieki, reizi divos gados pēc zinātniski-pētnieciskā virziena vadītāja iesniegtā darbu plāna.

Augstskola plāno ilgtermiņā turpināt un attīstīt līdzšinējo pieredzi zinātniski-pētniecisko virzienu uzraudzībā un vadīšanā. Par zinātniski-pētnieciskā virziena vadītāju tiek nozīmēts un Zinātniskās Padomes sēdē apstiprināts mācībspēks vai pētnieks, kas atbilst RISEBA izvirzītajiem kritērijiem zinātniski-pētnieciskā virziena vadītājam. Viņš sastāda pētījuma darba plānu pētnieku grupai un iesniedz RISEBA Zinātniskā Padomē apstiprināšanai. Savukārt, katrā virzienā strādājošie pētnieki, akadēmiskai personāls un studenti, kuri veic zinātniski-pētniecisko darbu, atskaitās virziena vadītājam par izdarītiem darbiem. Par sasniegtajiem rezultātiem virziena vadītājs atskaitās Zinātniskai Padomei reizi gadā studiju gada beigās.

Katra studiju gada beigās Biznesa un ekonomikas fakultātes katedru vadītāji un dekāns veic ikgadējo akadēmiskā personāla un pētnieku darba rezultātu izvērtēšanu, kurā ir noteikts zinātniski-pētnieciskā, akadēmiskā un organizatoriska darba īpatsvars kopējos rezultātos. Zinātniskā virziena vadītājs par sekmīgu virziena vadīšanu var saņemt papildus punktus ikgadējā izvērtēšanas rezultātā. Pašlaik zinātniskā darba īpatsvars ir 0,35 vai 35% kopējā darba apjomā. Ilgtermiņa plāno palielināt zinātniskā darba īpatsvaru kopējā ikgadējā izvērtēšanā.

Mācībspēku iesaistīšanās pētnieciskajā darbā tiek motivēta gan ar pilnībā apmaksātu dalību starptautiskās zinātniskās konferencēs, gan finansiālu atbalstu par konkrētiem rezultātiem zinātniskajā darbā.

Augstskola aktīvi atbalsta savu mācībspēku un pētnieku dalību starptautiskajās zinātniski-pētnieciskajās un akadēmiskajās konferencēs, mākslas simpozijos, izstādēs, konkursos un audiovizuālo darbu festivālos Latvijā un ārvalstīs atbilstoši augstskolas Senātā apstiprinātam "Nolikumam par akadēmiskā personāla dalības nosacījumiem starptautiskās zinātniski-pētnieciskās un akadēmiskās konferencēs, mākslas simpozijos, izstādēs un audiovizuālo darbu festivālos". Šim nolūkam katrai katedrai studiju gada sākumā tiek piešķirts augstskolas finansējums (budžets)

zinātniski-pētnieciskajam un mākslinieciskās jaunrades darbam par kuru racionālu izlietojumu ir atbildīgs attiecīgās katedras vadītājs.

Gadījumā, ja mācībspēks pēdējos divos studiju gados ir piedalījies ar referātu un/vai zinātnisko rakstu divās starptautiskās zinātniski-pētnieciskās vai akadēmiskās konferencēs Latvijā, Igaunijā vai Lietuvā, vismaz viena to tām ir ikgadējā starptautiskā zinātniskā konference, kuru organizē RISEBA kopā ar Banku augstskolu, vai atbilstoši pētījuma virzienam, pēdējos divos studiju gados mācībspēks piedalījies starptautiskā mākslas simpozijā, izstādē, konkursā vai audiovizuālo darbu festivālā, viņš var pretendēt uz RISEBA finansējumu dalībai starptautiskā konferencē pilnā apjomā.

Vērtējot iespēju finansiāli atbalstīt mācībspēka dalību konferencē vai konkursā, tiek ņemts vērā arī tas, vai mācībspēks zinātniskajā darbā iesaista arī studentus - RISEBA studentu zinātniskajā konferencē iepriekšējā gadā ir piedalījies vismaz viens students, kura zinātniskais vai mākslinieciskais vadītājs ir bijis konkrētais mācībspēks.

Piešķirtais finansējums katedrai tiek sadalīts atbilstoši katedras zinātniski-pētniecisko virzienu prioritātēm. Pie tam katrs mācībspēks var pretendēt uz dalības apmaksu konferencē vai konkursā atbilstoši savam ikgadējam limitam, kas tiek noteikt atbilstoši mācībspēka akadēmiskam amatam: lektors, docents, asociētais profesors vai profesors.

Svarīgākie pētniecības un inovāciju un sadarbības projekti:

1. Ģ.Frolovs; Invention and Innovation Exhibition MINOX 2016, Ģirts Frolovs, 1st place for the invention "Multi-layered ribbed construction material with adjustable specific load-bearing capacity"
2. Paklone: Project "Measuring the Non-Measurable". Japan, Tokyo, Keio University, Faculty of Science and Technology, Department of Systems Design Engineering, "CO+LABO" Architecture and Urban Design Laboratory, Prof. Darko Radović. Jan. 2012 – Oct. 2015

Svarīgākās akadēmiskā personāla un pētnieku publikācijas:

1. Frolovs, G.; Rocens, K; Sliseris, J. 2017. "Optimal design of plates with cell type hollow core" IOP Conference Series: Materials Science and Engineering, 251 (1) doi:10.1088/1757-899X/251/1/012075
2. Frolovs, G.; Rocens, K; Sliseris, J. "Shear and tensile strength of narrow glued joint depending on the grain direction of plywood plies" Procedia Engineering Vol. 172, (2017), pp. 292-299 ISSN: 1877-7058 doi:10.1016/j.proeng.2017.02.117
3. Jākobsone J. Iedzīvotāju un pārvaldes iesaiste Kuldīgas vēsturiskās pilsētvides apdzīvosanā un kopsanā: Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis, A daļa, 2017, No. 2, Latvijas zinātņu akadēmija, pp. 37-59.
4. Paklone, I., A. Balboa, R. A., Dérive in Singapore: Chinatown/Geylang/Little India/Tampines/Tiong Bahru. In: *Measuring the Non-Measurable 07: Subjectivities in Investigation of the Urban. The Scream, the Shadow and the Mirror*. Radović, ed., Tokyo: IKI (International Keio Institute) & Flick Studio Co. Ltd., 2014, pp. 82-113.
5. Dripe, Jānis. Gunnar Birkerts, National Library of Latvia, Riga. Stuttgart; London: Edition Axel Menges, 2015. 60 p. ISBN 9783932565700.
6. Lejnīeks, Jānis. Divkārsais kūlenis. Juris Monvīds Skalbergs. Modernisms – Postmodernisms, Rīga: Pētergailis, 2018, 152 p., ISBN 978-9984-33-461-5

Arhitektūras un būvniecības virziena mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu un apbalvojumu saraksts par pārskata periodu skat. 14.pielikumā.

2.4.5. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Kā tika minēts 4.2. sadaļā, studējošie pētniecībā tiek iesaistīti pārsvarā noslēguma darba (bakalaura un maģistra darba) un kursa darbu ietvaros. Gan bakalaura, gan maģistra līmeņa studijās tiek docēti studiju kursi pētījumu metodoloģijā, kā arī datu apstrādē.

Gan bakalaura, gan maģistra studiju sākumā studējošie tiek informēti par pētniecības prasmju nozīmi karjeras attīstībā, kā arī iespēju studēt doktorantūrā. Gadījumā, ja studējošais nav drošs par temata izvēli, viņam tiek piedāvātas vairākas iespējas, jo uzņēmumi un institūcijas nereti sadarbojas ar RISEBA, piedāvājot pētīt nozarei aktuālus jautājumus.

Katrā studiju programmā noslēguma darbu temati veido vairākas tematiskas grupas atbilstoši darba tirgus vajadzībām un pētījuma aktualitātēm Eiropas un pasaules zinātniski pētnieciskajā vidē.

Studējošo iesaiste zinātniski pētnieciskajā darbā notiek atbilstoši studiju programmas līmenim – bakalaura vai maģistra, atbilstoši sasniedzamajiem studiju rezultātiem un EKI (Eiropas kompetenču ietvarstruktūras) un LKI (Latvijas kompetenču ietvarstruktūras) prasībām, saskaņā ar studiju sasniedzamo rezultātu kartēšanas struktūru un saturu:

Studenti tiek mudināti piedalīties zinātniskajās konferencēs, lai dalītos savos pētījumu rezultātos.

Katru gadu pavasarī RISEBA norisinās starptautiskā zinātniskā un māksliniecisko jaunrades darbu konference “Mainīgā pasaule – jaunu risinājumu meklējumos”. Konferenci finansiāli atbalsta uzņēmumi, kuri piešķir naudas summu, pirmo godalgoto vietu ieguvējiem.

Rezumējot par katra studiju programmas līmeņa studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā, var teikt, ka:

1. Bakalaura studiju programmu studenti zinātniskajā pētniecībā iesaistās veicot kursa darbus, bakalaura darbus, gatavojot uzstāšanos augstskolas RISEBA starptautiskai studentu zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades konferencei „Mainīgā pasaule – jaunu risinājumu meklējumos”, kā arī atsevišķos gadījumos kopā ar savu zinātnisko vadītāju gatavo rakstus starptautiski recenzētiem rakstu krājumiem.
2. Maģistra studiju programmu studenti zinātniskajā pētniecībā iesaistās izstrādājot maģistra darbus, gatavojot uzstāšanos iepriekš minētajai augstskolas RISEBA starptautiskai studentu zinātniskai konferencei, gatavojot publikācijas starptautiski recenzētos rakstu krājumos un žurnālos, piedaloties zinātniskajos projektos un veicot pētījumus kopā ar mācībspēkiem augstskolas RISEBA zinātniski pētnieciskajos virzienos.

Katru gadu, atbilstoši tirgus prasībām un profesionālajiem darbības virzieniem, tiek papildinātas augstskolas studentu zinātniskās konferences tēmas un piesaistīti jauni sadarbības partneri.

2.4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Augstskola RISEBA velta lielu uzmanību inovatīva studiju satura veidošanai un inovatīvu studiju metožu pielietošanai, sekojot jaunākajām nozares attīstības tendencēm. Būtiska studiju procesa sastāvdaļa ir moodle sistēmā (e-riseba), kurā mācībspēki ievieto studiju materiālus, kā arī nodrošina interaktīvu komunikāciju ar studentiem – ievieto informāciju par pārbaudes darbu rezultātiem, pašpārbaudes testus u.c. Kā minēts iepriekšējās sadaļās, RISEBA bakalaura studiju programmu studentiem ir iespēja kārtot Sulitest par ilgtspējīgas attīstības nosacījumiem un ietver arī jautājumus par inovāciju procesu. RISEBA piemērotās inovatīvas un interaktīvās studiju metodes ļoti bieži aptaujās novērtējuši arī studenti un absolventi.

Ņemot vērā RISEBA konceptu “Bizness tiekas ar mākslu” gan bakalaura, gan maģistra studiju ievadnedēļās studējošiem tiek piemērotas radošas un inovatīvas aktivitātes piemēram, tikšanās ar nozares speciālistiem, Rīgas pilsētas Arhitektu biroja apmeklējums un arhitektoniski svarīgu objektu apmeklējums. Ievadnedēļas piemērs apskatāms 14.v pielikumā "Ievadnedēļas programma"

Studiju process nodrošina vispusīgu pieeju, atbalstot studentu iniciētus pētnieciskos projektus un studiju procesā veiksmīgākos studentus un iesaistot studentus arhitektūras dizaina un mākslinieciski radošajos projektos. Pētniecības un inovācijas process ir balstīts uz specifisku radošo personību; tāpēc ļoti svarīgi ir veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālos aspektus un profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētniecības ietvaros studentiem tiek dota iespēja iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, individuālajiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs.

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

RISEBA, būdama privāta augstākās izglītības iestāde, jau kopš dibināšanas ir vērsta uz starptautisku darbību un atpazīstamību. Sadarbību ar ārvalstu institūcijām reglamentē augstskolas internacionalizācijas stratēģija, kura galvenokārt ir saistīta ar studentu un mācībspēku internacionalizāciju, tādejādi veidojot studiju vidi un nodrošinot pieredzi, kas sagatavo studentus dažāda līmeņa un veida karjerai globālā darba tirgū. Augstskola RISEBA, attīstot starptautisko sadarbību un paplašinot partnerorganizācijas loku, stiprinās savu veikspēju un kapacitāti, kas, savukārt, nodrošinās organizācijas spēju stāties pretī sarežģītiem nacionāliem un starptautiskiem izaicinājumiem nākotnē.

Misija - Stiprināt augstskolas RISEBA starptautisku reputāciju visos darbības virzienos.

Vīzija - Nodrošināt Augstskolas RISEBA atpazīstamību un atzinību starptautiskajā vidē kā augsta līmeņa izglītības iestādi un starptautisku studiju, pētniecības un korporatīvo sakaru centru.

Studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” stratēģiskais mērķis ir dinamiski attīstīt RISEBA augstskolu Latvijas augstākās izglītības sistēmas ietvaros, lai iegūtais grāds un diploms būtu atzīti gan Eiropas mēroga darba tirgū, gan būtu noderīgs izglītības turpināšanai citās Eiropas valstīs.

Internacionalizāciju var iedalīt divos veidos: ārēja internacionalizācija un iekšēja.

1. IEKŠĒJĀ INTERNACIONALIZĀCIJA (visas starptautiskās aktivitātes, kas nav saistītas ar mobilitāti), t.i. augstskolas turpmāka internacionalizācija, lai nodrošinātu studentu izpausmes starptautiskā perspektīvā un attīstītu studentu starptautiskās kompetences
2. ĀRĒJĀ INTERNACIONALIZĀCIJA (visas ar mobilitāti saistītas starptautiskās aktivitātes), t.i. internacionalizācijas attīstība, veidojot sadarbību ar dažādām valstīm un reģioniem un piedāvājot starptautiskas iespējas studentiem un mācībspēkiem

Augstskola RISEBA aktīvi piedalās vairākās vietējās organizācijās, veicinot savu atpazīstamību Latvijā:

- Latvijas Arhitektu savienība
- Nacionālā kultūras pieminekļu mantojuma pārvalde
- Nacionālā Arhitektūras padome kult ministrija
- Latvijas Ainavu arhitektu asociācija
- Valsts kultūrkapitāla fonds
- Biedrība FREE RIGA
- Kim? Laikmetīgās mākslas centrs
- Latvijas Tirdzniecības un Rūpniecības Kamera
- Latvijas darba devēju konfederācija
- Augstākās izglītības eksporta biedrība
- Un daudzās citās

Studējošiem ir iespēja izmantot dažādus sadarbību veidus, tostarp piedalīties partneraugstskolu rīkotajos pasākumos- konferencēs, semināros, projektos, radošajās darbnīcās, vasaras skolās, u.c.

Studiju virzienam “Arhitektūra un būvniecība” ar tajā esošajām programmām ir iespējas sadarboties ar radniecīgām Latvijas Lauksaimniecības universitātes, Rīgas Tehnisko universitātes un Rīgas Celtniecības koledžas studiju programmām, kuras arī iekļautas šajā studiju virzienā (skat. pielikumu Nr.15).

LLU realizē studiju programmu „Ainavu arhitektūra un plānošana”, kuras studiju programma ir izstrādāta pietuvināti RISEBA studiju programmai „Arhitektūra”, līdz ar to puses ir noslēgušas abpusēju sadarbības līgumu par studentu pārņemšanu studiju programmas likvidācijas gadījumā.

Atsevišķi RTU pasniedzēji piedalās kā mācībspēki RISEBA Arhitektūras studiju programmās (E. Bērziņš, Ģ. Frolovs, A. Lešinskis, L. Goldbergs, M. Ilīņa, I. Jurāne).

Augstskolā RISEBA pirms trīs gadiem ir izveidots jauns amats “Studentu karjeras atbalsta speciālists” ar mērķi pastiprināt sniegto atbalstu studējošajiem profesionālajā izaugsmē un karjerā. Viens no amata pienākumiem ir palīdzēt studējošajiem atrast prakses vietas, kas atbilstu attiecīgas studiju programmas prasībām un studiju rezultātiem. Karjeras atbalsta speciālists sniedz interesentiem individuālas konsultācijas par prakses vietu meklēšanu, par CV sagatavošanu, par efektīvu komunikāciju ar uzņēmumiem un tml. Ja studējošais nevar atrast prakses vietu patstāvīgi, karjeras atbalsta speciālists to palīdz atrast, nepieciešamības gadījumā sadarbojoties ar studiju programmas direktoru.

Lielā mērā studējošiem ar prakses vietas atrašanu var palīdzēt arī studiju programmas direktors, pie kura darba devēji vēršas ar prakses vietu piedāvājumiem. Kā vēl viens atbalsta mehānisms prakšu vietu nodrošināšanai studējošajiem ir augstskolas RISEBA noslēgtie tiešie ilgtermiņa

sadarbības līgumi ar nozares pārstāvjiem, kas paredz organizācijas iespēju robežās arī prakšu vietu piedāvāšanu studējošiem.

Augstskolā RISEBA 2012.gadā tika izstrādāts Prakses nolikums, kas nosaka prakses organizēšanas kārtību atbilstoši MK noteikumu Nr.785 "Mācību prakses organizācijas un izglītojamo apdrošināšanas kārtība" (20.11.2012) un MK noteikumu Nr.165 "Noteikumi par profesionālās izglītības iestāžu pedagoģiskā procesa un eksaminācijas centru profesionālās kvalifikācijas ieguves organizēšanai obligāti nepieciešamo dokumentāciju" (06.03.2007) prasībām. 2019.gadā šis prakses nolikums tika uzlabots un 24.09.2019. apstiprināts Metodiskajā padomē. Atbilstoši prakses nolikumam, katrai studiju programmai ir izstrādāta konkrēta prakses programma, ar kuru savlaicīgi tiek iepazīstināti studējošie, prakses vadītāji no augstskolas puses un prakses devēju puses. Ar katru studējošo par katru praksi tiek slēgts trīspusējs līgums par prakses organizēšanu un tiek veidota datu bāze ar visiem prakses devējiem, lai veicinātu veiksmīgu sadarbību ar nozares pārstāvjiem ne tikai prakses nodrošināšanā, bet arī citā veidā iesaistot uzņēmumus studiju procesā. Katrs parakstītais prakses līgums tiek reģistrēts Arhitektūras un dizaina fakultātes prakšu reģistrā.

Katras prakses noslēgumā studējošais iesniedz prakses atskaiti, kuru novērtē pārbaudījumu komisija ar atzīmi, novērtējot darba uzdevumu izpildes noteiktību un precizitāti, aktivitāti un pašiniciatīvu darba veikšanā, radošās spējas, augstskolā iegūto zināšanu līmeni profesionālās darbības veikšanai un prakses laikā veikto uzdevumu apraksta atbilstību prakses programmai.

Visas novērtētās prakses atskaites glabājas, atbilstoši augstskolas nomenklatūrai, 5 gadus.

Pieteikšanās uz Erasmus+ prakses vietām notiek divreiz gadā un jebkurš studējošais, kurš pabeidzis pirmo kursu, var pieteikties konkursam. Pēdējo kursu studenti var izmantot iespējas arī pēc absolvēšanas. Studējošo atlase notiek pēc prakses nolikumā noteiktiem kritērijiem: vidēja atzīme, akadēmisko un finanšu parādu neesamība, studējoša motivācija. Studējošie paši sameklē prakses vietu, kas var būt jebkurš uzņēmums jebkurā Eiropas Savienības valstī, izņemot mītnes valsti. Darba pienākumiem prakses laikā jābūt saskaņotiem ar studiju programmas mērķi. Par Erasmus+ praksi pēc veiksmīgas tās aizstāvēšanas tiek piešķirti kredītpunkti.

Arhitektūras un būvniecības studiju virzienā studiju prakses ir iekļautas profesionālā maģistra studiju programmā kā obligāta sastāvdaļa, kuru laikā students iegūst praktiskas iemaņas strādājot Latvijas un ārvalstu arhitektūras birojos, kā arī valsts un pašvaldību institūcijās.

Studiju programmas vadība uztur saikni ar darba devējiem studējošo prakšu nodrošināšanā. Vairāki uzņēmumi iesaistīti arī studentu praktiskās pētniecības darbā, piedāvājot tiem pētniecības tematus un vietas. RISEBA arhitektūras studiju programmas izstrādātas tā, lai absolventi iegūtu nepieciešamās iemaņas darbam arhitektūras firmās atbilstoši labākajiem standartiem.

RISEBA sadarbojas arī ar nacionālajām profesionālajām asociācijām un organizācijām. Lai nodrošinātu studiju procesa un mācībspēku sadarbību ar profesionālo vidi, RISEBA mācībspēki kā eksperti piedalās valsts, pašvaldības un nevalstisko organizāciju komisijās, darba grupās un konsultatīvajās padomēs:

- J. Dripe, LR Kultūras ministrijas padomnieks, Nacionālās Arhitektūras padomes loceklis, LAS Padomes loceklis, LNB Atbalsta biedrības valdes loceklis, EDZL Rīgas stacijas un areāla starptautiskās žūrijas vadītājs
- A. Kronbergs, LAS Padomes loceklis, Nacionālās Arhitektūras padomes un RVC padomes vadītājs
- D. Suhanova, dalība RCK akreditācijas komisijā.
- I. Paklone, LAS gada balvas rīcības komisijas dalībiece un pasākuma moderators u.c.

Studiju virziena īstenošanas procesā ir cieša sasaiste ar arhitektūras jomas darba devējiem.

Arhitektūras programmas pasniedzēji pārstāv vadošus Latvijas un ārzemju arhitektūras birojus – “Arhis”, “Sarma&Norde”, “DJ arhitekti” u.c. Tā iespējams, ne tikai studējošiem nodrošināt prakses vietas, bet arī veidot ciešāku sadarbību studējošo prasmju attīstīšanā. Potenciālie darba devēji tiek iesaistīti kā programmas mācībspēki (I. Mengēlis, D. Jaunzems, A. Kronbergs u.c.). Praktizējošie arhitekti tiek aicināti piedalīties Arhitektūras departamenta semestra projektu skatēs un žūrijās vai kā bakalaura vai maģistra darbu vadītāji un recenzenti.

Lai stiprinātu saikni ar profesionālo vidi RISEBA, izstrādāta īpaša kārtība un sistemātiski studiju procesā tiek iekļautas arī nozaru un ar to saistīto jomu speciālistu vadītas lekcijas un semināri. Arhitektūras departamentā jau kopš 2011. gada tiek organizēts atklāto **vieslekciju cikls „Slice of Architecture”**.

2019. / 2020. gadā notika sekojošas atklātās vieslekcijas:

- 2020. gada 14. Novembrī **I. Krasinski (UAE)** *Edge Architects* vadītājs stāsta par savu pieredzi tuvajos austrumos un Dubajā bāzēto uzņēmumu.
- 2021. Architect, teacher and PhD candidate **E. Maltceva (RU)** Oktobrī lasīja atklāto lekciju apskatot šādas tēmas un jautājumus: Industrial areas in an urban environment. Ways of renovation. Liquidation or modernization of industrial areas? (architectural and town planning aspect)
- 2022. gada 24. Oktobrī Basics of Design viespasniedzējs **H. Alsiņš (LV)** sniedza lekciju “ What is architecture”.
- 2023. gada 12. Decembrī arhitekts un pilsētplānotājs **A. Feļtins (LV)** sniedza vieslekciju “ Climate Change Adaptation of Urban Blocks”
- 2024. gada 13. Februārī **K. Kaljurand (EE)** no Finnish institute Igaunijā iepazīstina studentus ar “ (Re)configuring Territories” interdisciplinary research program in NARVA.
- 2025. Gada 13. Februārī SLICE OF ARCHITECTURE atvērtā lekcija - EASA 2020 stāstu pēcpusdiena.
- 2026. **gada 1. oktobrī Slice Of Architecture** atvērtā lekcija - arhitekts, pasniedzējs un pētnieks **R. Cordova (MEX)** stāstīja par savu ar arhitektūru saistīto darba pieredzi Meksikā un dažādām pieejām, kuras tiek izmantotas radošajā darba procesā.
- 2027. gada 18.martā atklātā tiešsaistes SLICE OF ARCHITECTURE lekcija. Turku arhitekts un lektors **E. Duyan (TR)**: “Vai arhitektūra ir mākslas forma? Ja tā, vai arhitektūras dizains var parādīties kā kritiska izpausme, kas pārsniedz noteiktas funkcionālās programmas kompozīcijas risinājumu. ”
- 2028. **gada 7.maijā** "Slice of Architecture" atklātais tiešsaistes lekcija ar R. Kordova "V36: Potentials and Opportunities for Reimagining the city" notika tiešsaistē.

Papildus RISEBA Arhitektūras departamenta organizētajām vieslekcijām, studenti ir aicināti apmeklēt arī Latvijas Arhitektu savienības, Arhitektūras muzeja u.c. institūciju atklātās mūžizglītībai paredzētās lekcijas un seminārus.

RISEBA Karjeras izaugsmes centrs un Mākslas studija (Arhitektūras departamenta pasniedzējs A. Kampars) interesentiem organizē specializētus kursus (zīmēšana un gleznošana, mākslas un arhitektūras vēsture), seminārus un atklātās lekcijas dažādos formātos.

Lai dibinātu kontaktus un attīstītu savstarpējo sadarbību ar profesionālajiem arhitektiem RISEBA studentu pašpārvalde katru gadu februārī organizē **jauno arhitektu hokeja turnīru „Arhikauss”** (ArchiCup) profesionālajiem arhitektiem un arhitektūras studentiem.

RISEBA Arhitektūras programmas ir pārstāvētas *NordARK*, kas ir Ziemeļeiropas sadarbības tīkls, kurā iesaistās Skandināvijas un Baltijas valstu Arhitektūras skolas.

2.5.2. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie ārvalstu sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

Studiju virziena sadarbības iespējas ārzemēs nodrošina RISEBA dalība starptautiskās organizācijās, piedalīšanās starptautiskos projektos un dažāda veida noslēgtie sadarbības līgumi ar ārvalstu organizācijām. Augstskola pastāvīgi meklē veidus kā sadarboties un vienojas par sadarbību ar tādām ārvalstu augstākās izglītības iestādēm, kuras ir ieinteresētas studējošo un akadēmiskā personāla apmaiņā, tāpat kā kopēju studiju programmu realizēšanā.

Augstskola RISEBA aktīvi piedalās vairākās starptautiskās organizācijās, veicinot savu atpazīstamību ārzemēs:

- Mākslas institūtu Eiropas līga ELIA - asociācija, kas sevi apvieno augstskolas, kas realizē studiju programmas mākslas un arhitektūras virzienos
- Eiropas Menedžmenta attīstības Fonds (EFMD);
- CEEMAN Starptautiskā Menedžmenta attīstības dinamiskās sabiedrības asociācija
- AACSB Starptautiskā biznesa augstskolu attīstības asociācija
- EAIE Eiropas Starptautiskās izglītības asociācija
- CIDD Starptautiskais Dubultgrādu konsorcijs
- MIB EPAS Konsorcijs
- Baltijas menedžmenta attīstības asociācija BMDA
- Parīzes Tirdzniecības kamera
- Britu tirdzniecības kamera
- Amerikas tirdzniecības kamera
- Īrijas Latvijas tirdzniecības kamera
- Zviedrijas Tirdzniecības kamera
- un daudzās citās.

Studējošiem ir iespēja izmantot dažādus sadarbību veidus:

- Dubultgrāds – saskaņā ar šo līgumu, daļu mācību laika tiek pavadīta RISEBA, bet daļa – augstskolā ārzemēs (mācību ilgums ārzemēs ir atkarīgs no tā, kura universitāte un kura programma tiek izvēlēta). Veiksmīgi nokārtojot eksāmenus un aizstāvot noslēguma darbu abās augstskolās, tiek saņemti gan ārzemju augstskolas diploms, gan RISEBA;

Esam uzsākuši sarunas ar Universidad CEU Cardenal Herrera (Valensija, Spānija) Arhitektūras fakultāti par dubultgrāda ieviešanas iespējām.

- Abpusējas apmaiņas programma – iespēja studēt vienu vai divus semestrus partneruniversitātēs, kuras nepiedalās Erasmus+ programmā;
- ERASMUS+ programma – studiju apmaiņas programma sekmīgākajiem studentiem, kura dod iespēju studēt vienu vai divus semestrus kādas Eiropas Savienības valsts universitātē un saņemt stipendiju, ka arī iziet profesionālo praksi ārvalstīs, kādā no Eiropas Savienības

dalībvalstīm, arī saņemot stipendiju;

- Piedalīties ārvalstu partneraugstskolu rīkotajos pasākumos - konferencēs, semināros, projektos, radošajās darbnīcās, vasaras skolās, u.c.

Šīs starptautiska mēroga sadarbības palīdz studentiem gūt pieredzes apmaiņu, izzināt nozares specifiku attiecīgajā valstī un viņu labākās prakses piemērus, kā arī pieredzēt dažādas mācību metodes, bet Arhitektūras un būvniecības studiju virziena vadībai īstenot studiju programmu mērķi: sagatavot augsti kvalificētus, kompetentus un konkurētspējīgus speciālistus ne tikai Latvijas darba tirgū, bet arī starptautiskajā vidē.

Uz doto brīdi augstskola RISEBA ir noslēgusi vairāk 130 sadarbības līgumus ar Eiropas un trešo valstu augstskolām par studentu un docētāju mobilitāti un citām sadarbības iespējām studiju virziena ietvaros. Izvēloties partneraugstskolu mobilitātes projektus, tiek ņemti vairāki kritēriji tādi kā studiju programmas atbilstība, mobilitāšu organizēšanas iespējas, kopējo pētījumu veikšanas iespējas, kā arī partneraugstskolas reputācija.

Studiju virzienā "Arhitektūra un būvniecība" ir 18 partneraugstskolas 10 valstīs (Kiprā, Dānijā, Vācijā, Lietuvā, Nīderlandē, Polijā, Portugālē, Slovēnijā, Spānijā un Turcijā), skat. piel. ERASMUS+ partneruniversitātes.

Arhitektūras un būvniecības studiju virziena ietvaros veidojas labi priekšnoteikumi sadarbībai zinātniskās pētniecības jomā nacionālajā un internacionālajā līmenī. Ir izveidota sadarbība un notiek pasniedzēju apmaiņa ar Berlīnes Tehnisko Universitāti, Aalto universitāti, Igaunijas Mākslas akadēmiju, CEU Cardinal Herrera University, Spānija, uzsāktas sarunas par sadarbību ar Milānas Politehnisko universitāti. Arhitektūras un dizaina fakultātes viespasniedzēji ir mācībspēki arī Antverpenes, Ģentes un Minsteres universitāšu arhitektūras programmās.

Kopš 2014. gada RISEBA studiju virziena „Arhitektūra un būvniecība” studiju programma „Arhitektūra” ir iesaistīta Eiropas arhitektūras skolu sadarbības projektos.

Pārskata periodā akcentēta sadarbība Ziemeļeiropas virzienā, piesaistot Norvēģu arhitektu *Ole Wiig* kā bakalaura darbu vērtēšanas komisijas priekšsēdētāju, un Igaunijas Mākslas akadēmijas arhitektūras fakultātes bijušo dekānu T. Tammi 2019. gada 29. un 30. janvārī.

Sadarbība ārvalstu institūcijām notiek arī caur studiju praksēm. Papildus profesionālām praksēm, kas ir paredzētas studiju programmas ietvaros, studējošiem ir iespēja piedalīties Erasmus+ programmas prakses mobilitātē. Studējošie var pieteikties praksē jebkurā Eiropas uzņēmumā, kas darbojas attiecināmās studiju programmas jomā, un saņemt Eiropas stipendiju. Pēdējo sešu gadu laikā studējošo skaits, kas piedalījās Erasmus+ prakses mobilitātēs ir divkārtšojies.

Prakses vietu studējošais izvēlas patstāvīgi vai arī vēršas pie Studentu karjeras atbalsta speciālista RISEBA Karjeras izaugsmes centrā, kas piedāvā prakses vietu. Izvēloties prakses vietu, jāņem vērā prakses uzdevumi un to atrisināšanas iespējas, kā arī prakses laikā veicamajiem uzdevumiem jābūt saistītiem ar studiju programmu.

Studiju virzienā "Arhitektūra un būvniecība" pašlaik nav realizēta neviena kopīga vai dubultgrāda programma. RISEBA ir uzrunājusi vairākus partnerus potenciālā dubultgrāda programmas izveidošanai un pašlaik ir sarunu procesā.

Augstskolai kopumā ir pozitīvā pieredze kopīgo programmu realizēšanā.

Dubultgrāda programmas līgumi ir noslēgti četrās augstskolas RISEBA programmās: bakalaura studiju programmās "Eiropas Biznesa Studijas" un "Sabiedriskās attiecības un reklāmas menedžments", kā arī maģistra studiju programmās "Starptautiskais bizness" un "Sabiedrisko attiecību vadība". Kopumā ir noslēgti dubultgrāda līgumi ar sekojošām augstskolām:

- Kedge Business School, Francijā,
- Wurzburg University of Applied Sciences, Vācija
- Regensburg University of Applied Sciences, Vācijā
- Haaga-Helia University of Applied Sciences Somijā,
- ESC Troyes, Francijā,
- Mainz University of Applied Sciences Vācijā,
- Peoples' Friendship University of Russia (РУДН), Krievija

Dubultgrādu programmas ietvaros studējošiem ir iespēja daļu mācību laika pavadīt ārvalstu sadarbības augstskolā, kur mācību ilgums ārzemēs ir atkarīgs no tā, kura universitāte un kura programma tiek izvēlēta. Veiksmīgi nokārtojot eksāmenus un aizstāvot noslēguma darbu abās augstskolās, tiek saņemti gan ārzemju augstskolas diploms, gan RISEBA.

Izvēloties partneraugstskolu dubultgrāda programmas īstenošanai, galvenais kritērijs ir abu augstskolu programmu līdzība gan saturiski, gan programmas sasniedzamo mērķu un rezultātu ziņā. Otrs tikpat būtisks kritērijs ir programmas apjoms kredītpunktos un studiju ilgums. Vēl viens svarīgs kritērijs ir partneraugstskolas reputācija un sasniegumi.

Vienošanās par dubultā grāda programmu palielina abu augstskolu studentiem iespēju iegūt zināšanas, prasmes un pieredzi starptautiskā vidē. Dubultgrāda programmu raksturo augstas pakāpes internacionalizācija, tā nodrošina iespēju studējošiem gūt zināšanas un pieredzi no otras augstskolas labākajiem mācībspēkiem, izmantot bibliotēkas un tehnoloģiju resursus, veidot kontaktus nozarē, kas pēc tam var noderēt profesionālajā darbībā.

Arhitektūras un būvniecības virziena studiju programmās ir uzsāktas sarunas ar Universidad CEU Cardenal Herrera (Valensija, Spānija) Arhitektūras fakultāti par dubultgrāda programmas izveidi ar RISEBA augstskola Arhitektūras un dizaina fakultāti, kas ļautu studentiem iegūt vēl plašākas zināšanas un pieredzi studējot starptautiskā vidē.

2.5.3. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei. Ienākošās un izejošās mācībspēku un studējošo mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaisti augstskolā RISEBA, tai skaitā studiju virzienā "Arhitektūra un būvniecība", reglamentē augstskolā pieņemti dokumenti: internacionalizācijas stratēģija, ikgadējie uzņemšanas noteikumi, ārzemju studējošo uzņemšanas process un citi. RISEBA Internacionalizācijas stratēģija nosaka ārvalstu studējošo mērķa tirgus, kas ir kaimiņvalstis (Lietuva, Igaunija, Krievija), Gruzija, NVS valstis, Ukraina, Eiropas savienība un Dienvidāzijas valstis.

Līdz šim "Arhitektūras un būvniecības" virzienā gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās tika piesaistīti studenti no sekojošām valstīm: Krievija, Uzbekistāna, Kirgizstāna, Kazahstāna, Amerikas savienotās valstis, Lietuva, Baltkrievija, Moldova, Zviedrija.

Pēdējos sešos gados studiju arhitektūras virzienā ir redzama interese no ārvalstu apmaiņu studentiem, un pa sešiem gadiem kopumā RISEBA augstskolu bija izvēlējušies 20 apmaiņas studenti.

Pārskata periodā "Arhitektūras un būvniecības" virzienā uzņemto ārvalstu studentu skaits ir bijis mainīgs, vidēji 2-4 ārvalstu studenti gadā. Taču 2019./2020. studiju gadā uzņemto ārvalstu

studentu skaits pieauga līdz pat 9 studējošiem. Izbraucošo studentu skaits ir 1 līdz 2 studenti studiju gadā. Tā pat studenti ik gadu izmanto programmas Erasmus+ piedāvātās prakses iespējas. Svarīgi atzīmēt, ka Covid-19 pandēmija nav būtiski ietekmējusi apmaiņas programmas darbību, joprojām saglabājas interese no ieobraucošo studentu puses. Savukārt, RISEBA studējoši ir piesardzīgāki, neskatoties uz augošo interesi par mobilitātes programmām.

Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti pārskata periodā ir aplūkojami pielikumā Nr.17.

Augstskola RISEBA ir Augstākās Izglītības Eksporta loceklis, un kopā ar citām Latvijas augstskolām popularizē kvalitatīvās augstākās izglītības iegūšanu Latvijā. Papildus 2019. gada pavasarī augstskola RISEBA parakstīja vienošanos ar Izglītības un zinātnes ministriju par labu praksi ārzemju studentu piesaistē, kas nosaka stingrākus piesaistes kritērijus studējošo kvalitātei un piesaistes procesu un kanālu pilnveidošanai. Minētā vienošanās sastāv no:

1. Vispārīgiem nosacījumiem ārvalstu studējošo piesaistei un viņu studijām Latvijā.
2. Studiju iespēju noteikumiem un izglītības dokumenta saņemšanas.
3. Ārvalstu studējošo atlases kārtības.
4. Nosacījumiem mārketinga pasākumiem ārvalstu studējošo piesaistē un darbā ar komercaģentiem.
5. Studiju un vides atbalsta nodrošināšanas nosacījumiem.
6. Sadarbības noteikumiem ar ministrijas un valsts pārvaldes institūcijām.

Šāda vienošanās ir būtisks atbalsts augstskolai gan ārvalstu studējošo piesaistei, gan studiju procesa uzlabošanai.

Uz doto brīdi, augstskola RISEBA studējošo piesaiste galvenokārt notiek caur piedalīšanos starptautiskajās izstādēs, aģentu tīklu, ka arī potenciālie ārzemju studēt gribētāji piesakās individuāli. 2018./2019. gada mārketinga un ārējo sakaru nodaļu darbinieki apmeklēja 32 izglītības izstādes 8 valstīs un noslēdza 25 jaunus līgumus ar studējošo piesaistes aģentiem atbilstoši noteiktām mērķa valstīm. Ārvalstu studējošo piesaistē tiek izmantoti vairāki komunikācijas kanāli:

- Starptautiskās izglītības izstādes noteiktās mērķa valstīs
- Studējošo piesaistes aģenti
- Kaimiņvalstu vispārējas un profesionālās skolas
- LR Vēstniecības ārvalstīs un Ārvalstu Vēstniecības Latvijā
- Ārvalstu Tirdzniecības un rūpniecības palātas
- Esošie studenti un absolventi

Papildus šiem kanāliem, aktīvi tiek izmantoti arī augstskolas sociālie mēdiji, tādi kā Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn, Youtube un citi.

Starptautisku pieredzi studējošie apgūst arī vieslekcijās, praktiskās nodarbībās un semināros tiekoties ar ārvalstu speciālistiem. Ārvalstu speciālisti pamatā tiek piesaistīti šādos veidos – viņi izrādījuši interesi docēt studiju kursus RISEBA, atsūtot savu portfolio, viņi tiek uzrunāti docēt studiju kursus pēc augstskolas RISEBA organizēto “Starptautisko nedēļu” rezultātiem, izmantojot personīgos kontaktus u.c.

Augstskolas īstenotie starptautiskie projekti ir tikai viens no ārvalstu mācībspēku piesaistes veidiem. Ārvalstu docētāji augstskolai RISEBA tiek piesaistīti arī ERASMUS+ mobilitātes programmas ietvaros. Katru gadu arhitektūras un būvniecības virzienā pasniedz vidēji 6 ārvalstu pasniedzēji no Baltijas valstīm, Austrijas, Beļģijas, Francijas, Nīderlandes, Norvēģijas, Polijas, Vācijas un citām valstīm. (Pielikums Nr.16 (Statistikas dati par ārvalstu studējošiem un mācībspēkiem pārskata periodā 2016.-2021.)).

Mobilitātes dinamika

Ienākošās mācībspēku mobilitātes dinamika pa gadiem ir bijusi mainīga (skat.18.pielikumā).

Docētāji mobilitātes braucienos parasti dodas uz partneraugstskolu organizētām starptautiskām nedēļām, kā arī apmeklē tās augstskolas, ar kurām RISEBA sadarbības programmas (piemēram, University CEU Cardenal Herrera, Valensija, Spānija, Alto University Helsinki, Somija u.c). Ik gadu vidēji no 1 līdz 2 Arhitektūras un būvniecības virziena pasniedzējiem piedalās mobilitātes braucienos.

Ienākošo docētāju un nozares speciālistu apjoms ir lielāks, kas saistīts ar dalību diplomdarbu vērtēšanas komisiju, atklāto lekciju kursu "Slice of Architecture", kuru var apmeklēt visi studenti, semināriem un ārvalstu viesdocētājiem.

Grūtības, ar kurām augstskola saskaras mācībspēku mobilitātē

Tā kā RISEBA īsteno mācībspēku mobilitātes jau vairākus gadus, tai ir noteikta sistēma, kas ļauj mazināt iespējamos riskus un grūtības mācībspēku mobilitātē, tajā pašā laikā tiek ņemti vērā iespējamie izaicinājumi:

- Ienākošās mobilitātes mācībspēka nodarbības temata un sagaidāmo studiju rezultātu atbilstība programmas un studiju kursa prasībām: ar ārvalstu mācībspēkiem iepriekš tiek saskaņots lekciju temats, kā arī pārrunāti sagaidāmie studiju rezultāti, lai tos maksimāli pietuvinātu studiju programmai, kuras ietvaros tiek docēta lekcija;
- Ienākošo mācībspēku lekciju nodrošināšana un iekļaušana lekciju sarakstā, ņemot vērā, ka visas lekcijas mācību gadam tiek saplānotas vēl pirms vieslektoru pieteikuma;
- Ienākošo mācībspēku lekciju kvalitāte gadījumos, kad lekcijas RISEBA tiek docētas pirmo reizi, jo studējošie ir pieraduši pie interaktīvām mācību metodēm, ko ne vienmēr nodrošina ārvalstu mācībspēki;
- Izejošo mācībspēku mobilitāšu īstenošana, jo partneru piedāvājumi lekciju pasniegšanai parasti atnāk mācību gada laikā un notiek konkrētajos datumos, savukārt RISEBA nosacījumi attiecībā un lekciju un nodarbību maiņu ir ļoti stingri;
- Ierobežots finansējums izejošo mobilitāšu nodrošināšanai – nereti mācībspēku skaits, kuri vēlas doties mobilitātēs, ir lielāks nekā pieejamā finansējuma apjoms, līdz ar to ir izstrādāti kritēriji, kas paredz priekšroku mācībspēkiem, kuri piedalās mobilitātēs pirmo reizi, ir sagatavojuši kvalitatīvus studiju kursu aprakstus katedru vadītājiem, un tml.

2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

2.6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Studiju virziens "Arhitektūra un būvniecība" tika akreditēts 2013.gadā uz sešiem gadiem ar tajā iekļauto programmu - akadēmiskā bakalaura studiju programma "Arhitektūra".

No 2016.gada Augstskola RISEBA ieguvusi tiesības īstenot profesionālo maģistra studiju programmu "Arhitektūra".

Saskaņā ar 01.01.2019. grozījumiem Augstskolu likumā studiju virziena "Arhitektūra un būvniecība" akreditācija ir spēkā līdz 2022. gada 31. decembrim.

Šobrīd abas programmas veiksmīgi darbojas, tās ir pieprasītas un aktuālas, par ko liecina studentu skaita pieaugums pārskata periodā.

Apkopojot iepriekšējā studiju virziena un tam atbilstošās studiju programmas akreditācijā ekspertu sniegtās rekomendācijas, redzams, ka tās galvenokārt ir saistītas ar:

1. Vadošo amatu skaitu palielināšanu, studiju programmas ilgtspējības nodrošināšanai;
2. Darbinieku attīstības politikas ieviešanu;
3. Plašāku mobilitātes iespēju nodrošināšanu;
4. Bibliotēkas resursu papildināšanu.

Domājot par "Arhitektūras un būvniecības" studiju programmu ilgtspējību laikā no 2016.gada līdz 2021.gadam ir ievēlēti 2 lektori, 2 docenti, 1 pētnieks un 2 vadošie pētnieki, kā arī pārvēlēti 1 lektors, 1 docents un 1 vadošais pētnieks. Kopumā vadošo amatu skaits pārskata periodā Arhitektūras un dizaina fakultātē ir pieaudzis par 7 amatiem. Uz doto brīdi vadošo amatu skaits ir pieaudzis līdz 10 (skat. pielikumu Akadēmiskā personāla attīstība)

Augstskola regulāri veic darbinieku apmācību un veido metodiskos materiālus kā palīgus ikdienas darbā un darbā ar studentiem (skat. pielikumu Metodiskie semināri). Pēdējo divu gadu laikā īpaši aktuālas mācības kļuva par attālinātā darba metodēm un instrumentiem, kad Covid-19 izraisītā pandēmija piespieda augstskolu pāriet uz attālinātas formas studijām. Īpašs uzsvars tika likts uz tiešsaistes rīku pielietojumu un MOODLE vides izmantošanu studiju nodrošināšanas procesā.

Augstskola RISEBA reizi gadā rīko studentu zinātniski pētniecisko un mākslinieciskās jaunrades darbu konferenci ar mērķi iepazīstināt ar studējošo pētniecības un mākslinieciskās jaunrades darbu rezultātiem RISEBA studiju virzienos, paaugstinot interesi par zinātniskā darba veikšanu. Augstskolas RISEBA rīkotās konferences (skat. pielikumu RISEBA konferences). Ar RISEBA atbalstu 2019.gadā notika starptautiskā konference "Architecture of Migration", kuras organizēšanā un vadīšanā piedalījās Arhitektūras un dizaina fakultātes pasniedzēja un bakalauru programmas direktore Dina Suhanova.

Arhitektūras un būvniecības studiju virzienā akadēmiskā personāla mobilitāte ir mainīga (skat. pielikumu nr.18), ņemot vērā, ka visaktīvāk ārvalstu mācībspēki RISEBA ierodas Starptautisko nedēļu ietvaros, kam, savukārt, ik gadu ir atšķirīga tematika. Attiecīgi tā ietekmē mainās arī iebrāucošo mācībspēku mobilitāšu dinamika. Tā kā RISEBA ir vienīgā augstskola Latvijā, kas ieguvusi starptautisko akreditāciju EPAS, pēdējos gados ir būtiski pārskatīts partneraugstskolu saraksts – sadarbība tiek attīstīta ar augstskolām, kas ieguvušas līdzīgas akreditācijas, savukārt pārtraukta ar tām, kuras nav attīstījušas savu darbību atbilstoši starptautiskiem standartiem.

Iebraucošo pasniedzēju un ekspertu skaits ir lielāks, kas saistīts ar dalību bakalauru un maģistru darbu aizstāvešanas žūrijām. 2020./2021.studiju gadā ir ievērojams akadēmiskā personāla mobilitātes kritums Covid-19 izraisītās pandēmijas dēļ, kad studiju process notika pilnībā attālināti.

Pārskata periodā bagātinājās RISEBA bibliotēkas piedāvājumu skaits (skat.pielikumu Grāmatu pasūtījums 2021) studiju kvalitātes uzlabošanai – strauji pieauga pasūtīto grāmatu skaits angļu valodā, kā arī studējošiem un mācībspēkiem tika piedāvātas iespējas izmantot dažādas

starptautiska līmeņa datu bāzes. Katru gadu studiju programmu direktori RISEBA pieejamā budžeta ietvaros pasūta jaunāko zinātnisko literatūru, ņemot vērā aktualitātes zinātnē, profesionālajā nozarē, atbilstoši formulētajiem studiju rezultātiem.

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas „RISEBA” bibliotēka ir paplašinājusi pieeju studiju virzieniem atbilstoši informācijai, studiju un pētniecības nolūkiem, zinātniskai darbībai, piedāvājot bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus, kā arī pasūtot informācijas resursus no citām bibliotēkām lietošanai uz noteiktu laika periodu (Starpbibliotēku abonements). Studentu iespējas izmantot mācību literatūru ievērojami paplašinājās ar bibliotēka pievienošanos integrēto bibliotēku informācijas sistēmai ALEPH 500. Visai RISEBA bibliotēkas krājumi tika digitalizēti un ievadīti valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā. Tas, savukārt, nodrošināja RISEBA studentiem ievērojami plašāku pieeju studiju virzieniem atbilstoši informācijai, datu bāzēm un preses izdevumiem arī no citu bibliotēku kopkatalogā izvietotajiem krājumiem. Piemēram, tagad RISEBA studējošiem ir iespējas izmantot Latvijas Nacionālās bibliotēkas, kā arī citu augstskolu (LU, RTU, RSU u.c.) bibliotēku piedāvātās datu bāzes.

RISEBA bibliotēka izgāja akreditācijas procesu un no 2016. gada 17.jūnija tika akreditēta Latvijas Kultūras ministrijā un ieguva vietējas nozīmes bibliotēkas statusu.

Ik gadu kvalitatīva studiju procesa atbalstam tiek abonētas un izmantotas datubāzes EBSCO Academic Search Complete (pilnteksta publikācijas humanitārajās un sociālajās zinātnēs), Web of Science (pilnteksta publikācijas dabaszinātnēs, sociālajās, humanitārajās zinātnēs, mākslā u.c.), Emerald (biznesa vadības informācija, lejupielādētas 4116 pilnteksta zinātniskās publikācijas), Greenleaf Publishing PRMEC (e-grāmatas, kas aptver dažādas tēmas: korporatīvā atbildība, biznesa ētika, vides politika un pārvaldība), Leta.lv, Nozare.lv, kas ir pieejamas arī attālināti, lietošanai ārpus augstskolas telpām. Gada beigās abonēto datu bāzu uzturētāji nosūta bibliotēkai e- kolekciju lietojuma statistikas pārskatu, tiek aptaujāti arī augstskolas studiju programmu direktori un programmas apguvei nepieciešamos informācijas resursus (cases, online courses, simulations, video u.c.). Studentu un docētāju vajadzībām bibliotēka abonē preses izdevumus - Dienas bizness, Kapitāls, Ir nauda, Harvard Business Review, Blumberg Business Week, The Economist, DETAIL, A10 u.c.

RISEBA augstskolas mājas lapā ir pieejama informācija par bibliotēku, saites uz tās katalogu un abonētajām datu bāzēm, kā arī nolikumu, izmantošanas noteikumiem.

Docētāji par abonēto datu bāzu piedāvāto resursu kvalitāti, kā rezultātā tiek nolemts par datu bāzu tālāko abonēšanu. Studenti un mācībbspēki ir informēti par studijās noderīgiem brīvpieejas resursiem - datu bāzēm, e-žurnāliem, e-grāmatām, kā arī e-bibliotēkām un ārvalstu pilnteksta izmēģinājuma datu bāzēm, kas pieejamas uz noteiktu laika periodu. Izmēģinājuma datu bāzu pieeja tiek nodrošināta ar Kultūras informācijas sistēmu centra starpniecību. 2018. gadā tika nodrošināti bezmaksas Taylor&Francis Group eBooks izmēģinājumi.

Augstskolas mājas lapā ir izveidota tiešā pieeja gan abonētajām datu bāzēm, gan brīvpieejas resursiem un izmēģinājuma datu bāzēm. Augstskolai ir noslēgts sadarbības līgums ar Harvard

Business Publishing. Docētājiem ir iespēja pasūtīt un lietot, kā arī pavairot studiju vajadzībām nepieciešamo materiālu.

2.6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde.

Pārskata periodā Arhitektūras un būvniecības virzienā tika licencēta jauna studiju programma - profesionālā maģistra studiju programma "Arhitektūra" ar mērķi nodrošināt studējošiem iespēju iegūt vispārējas zināšanas un prasmes arhitektūras jomā un saistītajās nozarēs, iegūt pamatprasmes un iemaņas darbam arhitekta un plānotāja profesijā, lai uzsāktu praktisko darbību sertificēta arhitekta vadībā un sagatavotos turpmākām doktorantūras studijām arhitektūrā vai citām ar vides veidošanas mākslu saistītām studijām.

Kopš 2017./2018. studiju gada profesionālā maģistra studiju programma ir parādījusi sevi kā stabilu un pieprasītu. Vidējais studentu skaits grupā ir 8. Pārskata periodā ir bijuši 3 izlaidumi un tikai viens students ir atskaitīts.

Iepriekšējās akreditācijas vai licencēšanas ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde pievienota 19.pielikumā.

Pielikumi

I - Informācija par augstskolu/ koledžu		
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja attiecināms)		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	1.pielik. Galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi_LV_31.03(2).XLS	1.annex. Galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi_ENG_31.03.XLS
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	2.pielik. RISEBA struktūra_LV_14.04.2021_apstipr. Senātā.pdf	2.pielik. RISEBA struktūra_EN_14.04.2021_apstipr. Senātā.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns	3.pielik. Studiju virziena attīstības plāns_L.docx	Annex 3 The development direction of the study field.docx
Studiju virziena pārvaldības struktūra	4.pielik. Studiju virziena pārvaldības struktūra LV.docx	4.annex. Studiju virziena pārvaldības struktūra_EN.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.	5.pielik. Sadarbības līgums_LV.zip	5.annex. līguma tulkojums_EN.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	6.pielik._ Apliecinājums par kompensācijas garantiju_LV.pdf	6 annex_ Student's loss guaranty_ENG (Apliecinājums par kompensācijas garantiju).pdf
Studiju līguma tipveida paraugs	7.pielikums_Studiju līgums LV.pdf	7 annex_Study contract_213.1-3065ENG.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte		
Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze	8.pielik.Arhitekti darba devēju aptauja _LV.docx	8. annex. Summary of RISEBA Employers' Survey Results of the Faculty of Architecture_ENG.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	9. pielik. Mācībspēki_LV.xlsx	9. annex. Mācībspēki_ENG.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	Mācībspēka_CV_LV.zip	Mācībspēka CV_EN.zip
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstītu apliecinājumu, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	11.pielik._Apliecinājums par valsts val_LV.pdf	11 annex_Apliecinājums par valsts val_EN.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājumu par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vienas B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	12.pielik. Apliecinājums par val. B2 līm._LV.pdf	12 annex_Apliecinājums par val. B2 līm._EN.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Kvantitatīvo datu apkopojums par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un/vai lietiskās pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā	13.pielikums_Kvantitatīvo datu apkopojums_LV.docx	13. annex Compilation of quantitative data on scientific and/or artistic creation activities.docx
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	14.pielik. Akadēmiskā personāla zinātniskie darbi un publikācijas pārskata periodā-4_LV.docx	14.annex. Akadēmiskā personāla zinātniskie darbi un publikācijas pārskata periodā-EN-4.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts ar citām institūcijām, t.sk. par prakses nodrošināšanas līgumiem	15.pielik. Sadarbības līgumu saraksts_LV.docx	15.annex. Sadarbības līgumu saraksts_EN.docx
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	16.pielik_Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem_LV.zip	16. annex_Statistics on foreign students and teaching staff_ENG.zip
Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	17.pielik. Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti_LV (2).docx	17.annex. Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti-EN.docx
Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti	18.pielik. Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti.docx	18.annex. Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti_EN.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūras saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats par saņemtajām rekomendācijām gan iepriekšējā akreditācijā, gan licencēšanas un / vai izmaiņu novērtēšanas procedūrās un/ vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā	19.pielik. Rekomendāciju izpildes pārskats_LABOTS.docx	19. annex Recommendation implementation report.docx
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	RISEBA_IESniegums_Arhitekti_14.06.2022_22_1.1-15_161.edoc	RISEBA_IESniegums_Arhitekti_14.06.2022_22_1.1-15_161.edoc
III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgošanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	5.pielik. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā_ENG.docx	5.pielik. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā_ENG.docx
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	5.pielik. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā_ENG.docx	5.pielik. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā_ENG.docx
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)	5.pielik. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā_ENG.docx	5.pielik. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā_ENG.docx
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	6. pielikums_Tabula par studiju programmas Arhitektūra atbilstību valsts izglītības standartam_LV.docx	6. annex_Table of "Architecture" study program compliance with state education standards_MA_EN.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	9. piel.st.pr. Arhitektūra plāns pilna laika_MA_LV r3.docx	9.piel.st.pr.Arhitektūra plāns pilna laika studijām_MA_EN r3.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
Metodiskie semināri	6.1._Metodiskie semināri.docx
RISEBA organised methodological seminars during the reporting period	6.1.RISEBA organised methodological seminars during the reporting period.docx
Grāmatu pasūtījums	Grāmatu pasūtījums.docx
List of books	List of books.docx
RISEBA konferences	RISEBA konferences.docx
RISEBA conferences	RISEBA conferences_ENG.docx
1.1.1.Studentu skaits virzienā.docx	1.1.1.Studentu skaits virzienā.docx
1.1.1Studentu skaits virzienā EN.docx	1.1.1Studentu skaits virzienā EN.docx
1.1.3_ESG 1.docx	1.1.3_ESG 1.docx
1.1.3.Assessment of standards of ESG Part 1.docx	1.1.3.Assessment of standards of ESG Part 1.docx
5.1. ERASMUS+ Partneruniversitātes.docx	5.1. ERASMUS+ Partneruniversitātes.docx
5.1. ERASMUS+ Partneruniversities.docx	5.1. ERASMUS+ Partneruniversities.docx
Ievēlētie mācībspēki_LV.docx	Ievēlētie mācībspēki_LV.docx
Elected Faculty member.docx	Elected Faculty member.docx
13.v pielik. RISEBA augstākā vadība un lēmēj institūcijas	_pielikums_riseba lēmēj institūcijas_LV.doc
13.v Annex. Senior Management and Decision-making Bodies	_Annex_Senior Management and Decision-making Bodies_ENG.doc
14.v Annex "Introductory Week Program"	Introductory Week Program.pdf
14.v pielik. Ievadnedēļas programma	14.v pielik. Ievadnedēļas programma_LV.docx

7.pielikums.Tabula par Studiju programma Arhitektura iegustamas
kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam.LV.docx

7.pielikums.Tabula par
Studiju programma
Arhitektura iegustamas
kvalifikācijas atbilstību
profesijas
standartam.LV.docx

Arhitektūra (43581)

Studiju virziens	<i>Arhitektūra un būvniecība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Arhitektūra</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>43581</i>
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Zane</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Vēja</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>zane.veja@riseba.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.Arch.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>28308485</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt pilnvērtīgu, inovatīvu, kvalitatīvu un Eiropas Savienības normatīviem atbilstošu arhitektūras izglītību bakalaura programmas līmenī, ar iespēju iegūt profesionālo arhitekta kvalifikāciju, kā arī sagatavot tālākām studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>Vispārējie uzdevumi attiecas uz zināšanu, prasmju un kompetenču iegūšanas nodrošināšanu; Sagatavot studentus patstāvīgai arhitekta praksei, kā arī tālākām studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas</p> <p>Z1: Demonstrē vispārīgas un specializētas teorētiskas zināšanas, pārzina arhitektūras un pilsētplānošanas vēsturi, kā arī izprot mūsdienu arhitektūras un vides veidošanas procesus, sociālo ietekmi, to saikni ar publisko un cilvēku dzīves telpu.</p> <p>Z2: Pārzina jaunākās arhitektūras projektēšanas, pilsētplānošanas metodes un būvniecības tehnoloģijas, kā arī prot tās pielietot praktiski atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai.</p> <p>Z3: Izprot materiālu fizikālo īpašību un pielietojuma pamatprincipus, ēku konstrukciju projektēšanas pamatus, ēkas uzbūvi un tehnisko instalāciju pielietojumu ēkās.</p> <p>Prasmes</p> <p>P4: Demonstrē pamata zināšanas pētnieciskajā darbā un izpratni par zinātnisko kompetenču jomu, kā arī spēj veidot atsauces un kritiski apstrādāt zinātnisko literatūru un dokumentus, darbojoties pētniecībā arhitektūras un pilsētplānošanas jomās.</p> <p>P5: Spēj patstāvīgi izmantot teoriju, jaunākās metodes un iegūtās problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu kvalificētu darbu arhitektūras un plānošanas jomās.</p> <p>P6: Spēj organizēt vienkāršu projektēšanas procesu, pielietot iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas projektēšanā un izvērtēt tās gaitā pieņemtos lēmumus.</p> <p>Kompetences:</p> <p>K7: Demonstrē izpratni par sadarbības un komunikācijas kompetenču jomām – spēj izmantot zinātniskās un profesionālās jomas specifisko terminoloģiju, kā arī spēj darboties projektēšanas grupā, spēj noformēt un pasniegt projektēšanas risinājumu mutiski, grafiski un rakstiski, lietojot atbalsta zinātnes un tehnoloģijas (tēlotājmāksla, statistika, CAD u.c.) mērķtiecīgā un radošā veidā.</p> <p>K8: Izprot sociālo kompetenču jomas nozīmi arhitektūras projektēšanas procesā – demonstrē izpratni par sociālajiem aspektiem, ēku un uzbūvētās fiziskās pilsētvides dzīves ciklu un ietekmi uz apkārtējo vidi, ilgtspējības, kā arī uzbūvētās vides drošības un vides pieejamības jautājumiem.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	140
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība, iestājpārbaudījums zīmēšanā un dokuments, kas apliecina angļu valodas prasmes (atbilstošs CE angļu valodas eksāmena līmenis, vai IELTS vai TOFEL sertifikāts).
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Inženierzinātņu bakalaura grāds arhitektūrā un pilsētu plānošanā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	RĪGA	MEŽA IELA 3, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1048

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Salīdzinājumā ar iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas brīdi studiju programma "Arhitektūra" ir papildināta ar vairākiem studiju kursiem. Papildinājumi veikti gan balstoties uz nozares aktualitātēm zinātnes jomā, gan studējošo vēlmēm (studējošo aptaujas rezultāti, skatīt pielikumā Nr.11) un tiek ieviesti izvēles daļā (C daļa). 2018./2019. gadā ieviests studiju kurss "Virtuālā realitāte" un 2020./2021. gadā ieviests studiju kurss "Modernās tehnoloģijas arhitektiem".

Akadēmiskā personāla sastāvam piesaistīti papildus docētāji –A. Dolmate, E. Markuss, E. Duyan, S. Brorson, F. Martinez u.c.

Pēdējo četru gadu laikā papildināts studiju kursa "Projektēšanas pamati I" saturs – šī kursa vadošais mācībspēks R.D. Šmits ieviesis izmaiņas balstītas uz izglītības koncepcijām, procesiem un metodoloģiju, ko izstrādājis Džons Hejduks (1929-2000), arhitekts un pedagogs. Šī pieeja koncentrējas uz telpiskām, literārām un konceptuālām idejām, kas ir būtiskas arhitektūras lomai un līdzdalībai kultūras veidošanā, kas risina jautājumus, kas pārsniedz arhitektūras pragmatiskās prasības vai tehniskās prasības. Studiju kursa uzdevumi ir pilnveidoti un papildināti, iekļaujot sistemātisku procesu ar šādiem būtiskiem soļiem: iztēlojieties, zīmējiet, izveidojiet un pārbaudiet. Šis process prasa, lai studenti pārbaudītu savas acīmredzamās idejas un atgrieztos pie iepriekšējiem soļiem, tik bieži, cik nepieciešams, līdz gala rezultāts (produkts) atspoguļo iedomāto. Iztēle ir atkarīga no realitātes. Apmaiņa starp šiem diviem nosacījumiem notiek, zīmējot, veidojot modeļus un testējot, kā rezultātā rodas izdomāta ideja, ko Hejduks dēvēja par "domas artefaktu". Šo metodiku papildina lekcijas, pētījumi, precedentu pētījumi un piešķirtā literatūra, kas pēta ar konkrēto problēmu saistītos teorētiskos un mūsdienu jautājumus. Sasniedzamais mērķis ir iepazīstināt pirmā kursa studentus ar procesu, kurā tiek ņemti vērā gan telpiskie, gan konceptuālie aspekti, un atklāt arhitektūras poētisko potenciālu, lai komunicētu idejas, kas atšķir arhitektūru no vienkāršas būvniecības.

2020.studiju gadā tika veiktas izmaiņas studijuursos "Arhitektūras teorija un kritika" I un II - saturā un formā – sākotnēji šie studiju kursi tika pasniegti seminārveidā – studiju materiāls pasniegts koncentrēti, visu studiju kursu izklāstot nedēļas garumā, tagad kursa forma izvērstā divu semestru garumā, un tie sastāv no teorētiskajām lekcijām, lasīšanas, eseju rakstīšana, un izpētes rakstu darbu daļām. Saturiski, studiju kursa "Arhitektūras teorija un kritika I" substance iepazīstina ar arhitektūras vārdu nozīmi un izvēlēto ietekmīgo tekstu, manifestu un traktātu nozīmi, sākot no *Vitruvius* līdz Parametrismam, un skaidrojot, kā šie rakstītie teksti ir ietekmējuši arhitektūras attīstību un idejas, ko tie vēsta. Studentiem, kas iepazīstināti ar šiem tekstiem, tiek uzdots: lasīt un rakstīt kritiski, reflektēt, aprakstīt un formulēt savus argumentus rakstiski un mutiski, izsakot tēzi, antitēzi un sintēzi. Savukārt, studiju kursa "Arhitektūras teorija un kritika II" saturs turpina secīgi pētīt pirmās kursa daļas ieviestās koncepcijas un idejas, galvenokārt koncentrējoties uz 20. un 21. gadsimtiem un vēl pamatīgāk iedziļinoties idejās un arhitektūras domās, manifestos un traktātos šajā periodā. Studentiem jāizpēta, kā šīs idejas ir ietekmējušas arhitektūru, un jāattīsta prasmes

kritiski analizēt un paust savus argumentus gan rakstiski, gan mutiski.

Kā arī akadēmiskajai bakalaura studiju programmai “Arhitektūra” izveidots secīgs turpinājums, profesionālā maģistra studiju programma. Viens no studiju virziena attīstības punktiem paredzēja 2016. gadā sagatavot un iesniegt pilnvarotajā institūcijā (AIC) licencēšanas iesniegumu maģistra studiju programmai, nodrošinot studiju virziena attīstību un pilnveidi. Turpmākajos divos gados tika veikta attiecīgās studiju programmas izstrāde, un 2018. gadā tika izsludināta pirmā ziemas uzņemšana. Savukārt, 2019. gada Februārī tika uzsākts pirmais, profesionālā maģistra studiju programmas “Arhitektūra”, studiju gads.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Arhitektūra” studiju ilgums un apjoms veidots atbilstoši MK noteikumiem Nr. 240 (2014.gada 13.maijā (prot. Nr.28 18.§) “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”. Kopējais studiju ilgums sastāda 3,5 gadus, 140 kredītpunktus (210 ECTS), un tiek īstenota pilna laika klātienes studijās. Bakalaura studiju programma sastāv no obligātās daļas (95 kredītpunkti), ierobežotās izvēles daļas (39 kredītpunkti) un izvēles daļas (6 kredītpunkti). Detalizētu pārskatu par programmas rādītājiem skatīt 6. Pielikumā. Iegūstamais akadēmiskais grāds - Inženierzinātņu bakalaurs arhitektūrā un pilsētu plānošanā.

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Arhitektūra” stratēģiskais mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt vispārējās zināšanas arhitektūras jomā un saistītajās disciplīnās, iegūt pamatprasmes un iemaņas darbam arhitekta un plānotāja profesijā, kā arī sagatavot tālākām studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs. Iegūstamais Inženierzinātņu bakalaurs arhitektūrā un pilsētu plānošanā nodrošina LKI 6. līmeni. Studiju programmas ilgums un apjoms nodrošina lielu daļu no arhitektu profesijai izvirzītajiem pamatuzdevumiem (“Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām” MK noteikumi Nr. 264. Rīgā 2017. gada 23. maijā (prot. Nr. 27 11. §), tādējādi nodrošinot atbilstošu un konkurētspējīgu bakalaura studiju programmu. Bakalaura studiju programmas lietderība tiek vērtēta kā augsta, tā pilnībā sagatavo absolventus ar nepieciešamajām prasmēm, lai studētu maģistra studiju programmā, un vēlāk, atbilstoši LAS arhitektu sertificēšanās kārtībai, pretendētu uz arhitekta sertifikātu.

Kopš 2019. gada februāra programmai kā loģisks turpinājums izveidota RISEBA profesionālās maģistra studiju programma „Arhitektūra”, kas ir izstrādāta tā, lai pēc tās absolvēšanas studentiem būtu gan praktiskās iemaņas un kompetences, gan arī nozares konceptuālo nostādņu apzināšanai nepieciešamās teorētiskas zināšanas. Profesionālā maģistra izglītība kopā ar arhitekta licencēšanas prasībās noteikto trīs gadu praksi arhitektu birojā dod iespēju pretendēt uz patstāvīgu arhitekta prakses sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par arhitektūras projektu.

Tā kā Akadēmiskās bakalaura studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir apgūt vispārējās zināšanas, iegūt pamat prasmes un iemaņas darbam arhitektūras jomā, kā arī sagatavoties tālākām studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs. Šie izvirzītie mērķi ir cieši saistīti ar izvirzītajiem uzņemšanas nosacījumiem, jo lai iestātos šajā studiju programmā,

papildus vidējā izglītības dokumentam, nepieciešams kārtot iestājpārbaudījumu zīmēšanā, iesniedzams portfolio un dokuments, kas apliecina angļu valodas prasmes (atbilstošs CE angļu valodas eksāmena līmenis, vai IELTS vai TOFEL sertifikāts). Par papildus izvirzītajiem uzņemšanas nosacījumiem ir izdots AIP lēmums un tas ir pievienots sadaļā *Citi pielikumi*.

Arhitekta izglītība arvien izteiktāk iegūst pārrobežu projektu statusu – RISEBA vadība šo apstākli uztver kā attīstības iespēju abām arhitektūras programmu studiju saturam un metodēm. Svešvalodu lietojumam augstskolas studijās ir arī vēsturiskās saknes, jo Rīgu kā augošu, industriālu pilsētu arvien ir raksturojis kosmopolītisms un multikulturālisms kā vairāku kultūru līdzāspastāvēšana un mijiedarbība – 19.gs.beigās un 20.gs.sākumā arhitektūru Rīgā studēja vācu un krievu valodās. Latviešu valodā arhitektūra tiek mācīta pēdējos 95 gadus, bet tagad jau 10 gadus RISEBA Arhitektūras skolā bakalaura studijas notiek angļu valodā, kas ļauj studiju procesā iesaistīt ārvalstu studējošos un elastīgi piesaistīt ārvalstu docētājus un nozares ekspertus. Dažādu kultūru un reģionālās izcelsmes personu kopdarbība studiju programmas realizācijā kā tāda rada kreatīvas studiju laboratorijas vidi, kura ļauj studentiem īstenot viņu profesionālos un pētnieciskos nodomus. RISEBA vadība kopā ar Arhitektūras skolas vadību atzīst šādas studiju metodes efektivitāti un uzskata, ka to nepieciešams uzturēt un attīstīt arī profesionālās maģistra programmas ietvaros.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Globālās ekonomiskās krīzes iespaidā Latvijā no 2010. – 2012. gadam būtiski samazinājās arhitektūras pakalpojumu pieprasījums valstī. Attiecīgi samazinājās arī arhitektu skaits birojos (23% samazinājums), tomēr jau sākot ar 2013. gadu arhitektūras pakalpojumu pieprasījuma apjoms valstī pieaug. Arhitektūras nozare iekļaujas Latvijas valsts radošo industriju sektorā. Sektora apgrozījums kopumā ir aptuveni viens miljards eiro vidēji gadā. Lielākās radošo industriju nozares apgrozījuma jomā ir reklāmas aģentūru darbība, datorprogrammēšana, mēbeļu ražošana un arhitektūras pakalpojumi; to apgrozījuma kopsumma veido aptuveni 64% no radošo industriju sektora kopējā ikgadējā apgrozījuma.

Līdz 2011. gadam Latvija bija vienīgā valsts reģionā ar vienu arhitektūras skolu. Informācijai – Igaunijā pašreiz ir trīs arhitektūras skolas, Lietuvā – četras. Svarīgi akcentēt, ka augstskolas RISEBA Arhitektūras skola ir arī vienīgā privātā arhitektūras skola Baltijas reģionā, kurā arhitektūras studijas tiek finansētas no privātpersonu līdzekļiem.

Jāuzsver, ka studiju programmai ir konkurences spējīga studiju maksa Latvijas un Eiropas Savienības pilsoņiem un pastāvīgajiem iedzīvotājiem studiju maksa ir noteikta ar 20% atlaidi no standarta cenas 4200 EUR / 6000 EUR. Studējošiem pieejama viena budžeta vieta par labām sekmēm. Pieejamas dažādas studiju maksas atlaides, cita starpā par sasniegumiem sportā un izcilību studijās, kā arī sociālā atbalsta stipendijas.

Studiju programmas absolventu nodarbinātības novērtējums.

Kamēr nav izveidots Valsts izglītības informācijas sistēmas Studējošo un absolventu reģistrs un augstskola nesaņem informāciju no tās, RISEBA ir noslēgusi tiešu sadarbības līgumu ar Centrālo statistikas pārvaldi par informācijas saņemšanu bez atlīdzības par RISEBA absolventiem atbilstoši augstskolas programmu struktūrai un studējošo profiliem. No 2016.-2020. gadam Augstskola izmantoja šos statistikas datus, kā arī no 2017.-2019. gadam paralēli publiski pieejami IZM

monitoringa dati. Jaunāki dati, par 2021. studiju gadu, vēl nav pieejami.

Katru gadu RISEBA saņem datus par absolventu nodarbinātību, profesijām, nozarēm u.c. un izmanto to programmu pilnveidošanā.

Saskaņā ar CSP datiem uz 2019.gada janvāri, absolventu nodarbinātība ir 76,47%, kas liecina par augstu studiju kvalitāti un prasmju nepieciešamību darba tirgū. Arī 2020. gadā absolventu nodarbinātība nenoslīdēja zemāk par 70% sliekšni, tā bija 72.73%.

Tabulā attēloti dati no CSP par pārskata periodu no 2016.-2020. gadam.

2.tabula

Nodarbinātie attiecīgā gada absolventi, Arhitektūra	2016	2017	2018	2019	2020
	78,60%	66,67%	70,00%	76,47%	72.73%

Prakses vietas studējošie lielākoties atrod un izvēlas patstāvīgi. Studiju virziena īstenošanas procesā ir cieša sasaiste ar arhitektūras jomas darba devējiem. Arhitektūras programmas mācībspēki pārstāv vadošus Latvijas un ārzemju arhitektūras birojus – “Arhis”, “Sarma&Norde”, “DJ arhitekti”, “Kvites” u.c. Tā iespējams, ne tikai studējošiem nodrošināt prakses vietas, bet arī veidot ciešāku sadarbību studējošo prasmju attīstīšanā. Potenciālie darba devēji tiek iesaistīti kā programmas mācībspēki (I. Mengelis, D.Jaunzems, A.Kronbergs, R. D. Šmits u.c.). Praktizējošie arhitekti tiek aicināti piedalīties Arhitektūras departamenta semestra projektu skatēs un žūrijās vai kā bakalaura vai maģistra darbu vadītāji un recenzenti.

2020.gadā Arhitektūras programmas absolventi iesaistījās arī Karjeras dienu pasākumā Paneldiskusijā “Architecture and design”, piedaloties diskusijā un runājot par industrijas standartiem un nākotni.

Kopš 2019.gada RISEBA augstskolai ir pieejami dati no Izglītības un Zinātnes ministrijas IZM absolventu monitoringa. Pēc šiem datiem bakalaura un maģistra studiju programmu “Arhitektūra”:

- taksācijas gadā no 2017.gada studiju programmu “Arhitektūra” absolventiem bija nodarbināti 100%
- taksācijas gadā no 2017.gada absolventiem bija nodarbināti 76,9%
- Savukārt 2019. taksācijas gadā no 2018.gada absolventiem nodarbināti 60%

Balstoties uz CSP datiem un IZM absolventu monitoringu pārskata periodā katru gadu vidēji tiek nodarbināti 70% studiju programmas “Arhitektūra” absolventi, kas pierāda, ka studiju laikā iegūtās zināšanas un iemaņas atbilst tirgus prasībām, un ir uzskatāms kā ļoti labs rādītājs.

Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas

Studiju programma “Arhitektūra” gan studiju laikā, gan pēc absolvēšanas tiek veicināta sadarbība ar nozares darba devējiem un profesionālajām organizācijām.

Studiju virziena programmas direktors koordinē sadarbību ar attiecīgo nozaru speciālistiem un profesionālajām asociācijām, iesaistot profesionāļus studiju programmu padomēs. Programmu padomes uzdevumi ir:

- izvērtēt attiecīgo studiju programmu, atbilstoši esošajai situācijai tirgū un nozarē,
- programmu padome apstiprina ikgadējos studiju programmu raksturojumus;
- sniegt ieteikumus programmas pilnveidošanai vai izmaiņām programmā;
- pārskatīt sadarbību ar biznesa vidi un ieteikt jaunus sadarbības projektus.

Studiju programmas vadība uztur saikni ar darba devējiem studējošo prakšu nodrošināšanā. Vairāki uzņēmumi iesaistīti arī studentu praktiskās pētniecības darbā, piedāvājot tiem pētniecības tematus un vietas. RISEBA arhitektūras studiju programmas izstrādātas tā, lai absolventi iegūtu nepieciešamās iemaņas darbam arhitektūras firmās atbilstoši labākajiem standartiem.

RISEBA sadarbojas arī ar nacionālajām profesionālajām asociācijām un organizācijām. Lai nodrošinātu studiju procesa un mācībspēku sadarbību ar profesionālo vidi, RISEBA mācībspēki kā eksperti piedalās valsts, pašvaldības un nevalstisko organizāciju komisijās, darba grupās un konsultatīvajās padomēs:

- J.Dripe, LV Kultūras ministrijas padomnieks, Nacionālās Arhitektūras padomes loceklis, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) Padomes loceklis, LNB Atbalsta biedrības valdes loceklis, EDZL Rīgas stacijas un areāla starptautiskās žūrijas vadītājs
- A.Kronbergs, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) Padomes loceklis, Nacionālās Arhitektūras padomes un RVC padomes vadītājs
- D.Suhanova, dalība RCK (Rīgas Celtniecības koledžas) akreditācijas komisijā.
- I.Paklone, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) gada balvas rīcības komisijas dalībniece un pasākuma moderators.
- J.Lejnieks, Nacionālās kultūras pieminekļu mantojuma pārvaldes (NKMP) Zinātniskās padomes biedrs.
- Dainis Rudolfs Šmits, LAS biedrs, Kultūras ministrijas izveidotās NAP (Nacionālās arhitektūras padomes) loceklis

Studiju programmas absolventu perspektīvas atbilstoši arhitektūras nozares un vidējā un ilgtermiņa darba tirgus attīstības tendencēm ir vērtēamas ar pozitīvu augšupejošu līkni. Salīdzinoši ar citām Eiropas valstīm (Itālijā 2,6; Vācija 1,3; Igaunija 0,6; Spānija 1,2) Latvijā arhitektu īpatsvars uz 1000 iedzīvotājiem ir – 0,4, kas liecina, par salīdzinoši brīvu un atvērtu darba tirgu. Saskaņā ar absolventu aptauju rezultātiem lielākā daļa darba devēju veido labi zināmi nozares profesionāļi un studiju programmas mācībspēks. Šeit minēti uzņēmumi, kuri pārskata periodā nodarbinājuši visvairāk studiju programmas "Arhitektūra" absolventus: "Arhis", "Sarma&Norde", "DJ arhitekti", "Kvites", "Procel", "Baseform architects", Diānas Zalānes arhitektu birojs, "Vincents", Zaigas Gailis arhitektu birojs, "UPB", "Open AD" u.c.

Studiju kursu daudzveidība un studiju kursu praktisko uzdevumu pielāgošana atbilstoši tā brīža aktualitātēm nodrošina absolventus ar atbilstošām zināšanām, lai pēc studijām iekļautos darba tirgū un būtu gatavi nākotnē nepieciešamajām prasmēm un kompetencēm.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studiju programma ir uzsākusi savu darbību tikai 2011./2012. studiju gadā, šajā laika periodā kopējais studentu skaits ir palielinājies gandrīz trīs reizes (skatīt pielikumu Nr.5). Studentu skaita pieaugums ir saistīts ar programmas attīstību, kvalitātes uzturēšanu un atsauksmēm no absolventiem. Tā kā studijas notiek angļu valodā, novērojams arī starptautisko studentu pieaugums.

Imatrikulēto studentu skaits

Pārskata periodā 2017./2018. Studiju gadā bija 54 studējošie, no kuriem 7 bija starptautiskie

studenti. 2018./2019. Studiju gadā studentu skaits sasniedza 65, no kuriem 12 bija starptautiskie studenti. Savukārt 2019./2020. Studiju gadā studējošo skaits noturējās tik pat augsts - 65 studentu, no kuriem, jau 17 bija starptautiskie studenti. 2020./2021. Studiju gadā programmā bija 80 studenti, no kuriem 12 bija starptautiski studenti (attēlu ar studentu dinamiku skatīt attēlā Nr.5. Pielikumā).

Starptautisko studentu plūsmas bija no dažādām valstīm: Krievija, Uzbekistāna, Kirgizstāna, Kazahstāna, Amerikas savienotās valstis, Lietuva, Baltkrievija, Moldova, Zviedrija.

Absolventu skaits

2017./2018. studiju gadā kopējais imatrikulēto skaits programmā "Arhitektūra" sasniedza 10, no kuriem 2 bija ārvalstu studenti. 2018./2019. Studiju gadā pirmo reizi absolvēja abu studiju programmu "Arhitektūra" studenti – gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās. Bakalaura studiju programmas imatrikulēto skaits bija 18, no kuriem 1 bija ārvalstu students. 2019./2020. Studiju gadā imatrikulēto skaits bija 6, no kuriem 1 bija ārvalstu students. Savukārt 2020./2021. Studiju gadā imatrikulēto skaits bija 13, no kuriem 3 bija ārvalstu studenti.

Studējošo atbirums

2017./2018. Studiju gadā kopējais atskaitīto studentu skaits programmā "Arhitektūra" sasniedza 10 studentus: pirmajā kursā 3, otrajā 5 un trešajā 2 studenti. Galvenie atbiruma iemesli – akadēmiskie parādi un finansiālas problēmas. 2018./2019. Studiju gadā atskaitīto studentu skaits samazinājās uz 6 studentiem: 2 studenti pirmajā, otrajā un ceturtajā kursā. Galvenie atbiruma iemesli – akadēmiskie parādi, finansiālas problēmas kā arī noslēguma darba nekvalitatīva izstrāde. 2019./2020. Studiju gadā kopējais atskaitīto studentu skaits samazinājās uz 4 studentiem: 2 studenti pirmajā kursā, viens students trešajā, un 1 students ceturtajā kursā. Galvenie atbiruma iemesli – akadēmiskie parādi un finansiālas problēmas. 2020./2021. Studiju gadā kopējais atskaitīto studentu skaits nedaudz pieauga kā iepriekšējā gadā, tas sasniedza 6 studentus: 2 studenti pirmajā kursā, trīs student otrajā kursā, 1 students ceturtajā kursā. Galvenie atbiruma iemesli – akadēmiskie parādi un finansiālas problēmas.

Kopumā, pārskata periodā, vislielākais studentu atbirums vērojams pirmajā un otrajā kursā, tas skaidrojams ar apjomīgu studiju programmā apgūstamo teorētisko un praktisko iemaņu kopumu. Tā kā studiju programmas sasniedzamais mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt vispārējās zināšanas arhitektūras jomā un saistītajās disciplīnās, iegūt pamatprasmes un iemaņas darbam arhitekta un plānotāja profesijā, kā arī sagatavot tālākām studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs – tad salīdzinoši lielu papildus apjomu sastāda patstāvīgs darbs ārpus studiju kursu kontaktstundām.

Studijas pilna laika klātie, angļu valodā, katra kursā viena budžeta vieta – augstskolas subsidēta.

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju kursu saturs ir veidots balstoties uz studiju programmas “Arhitektūra” mērķi, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas mērķis ir iegūt plašas un visaptverošas zināšanas arhitektūras jomā, kā arī nodrošināt zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. Bakalaura studiju programmas saturs nodrošina zinātniski pamatotu, plaša profila studiju rezultātu sasniegšanu.

Zināšanas

ARH-Z1: Demonstrē vispārīgas un specializētas teorētiskas zināšanas, pārzin arhitektūras un pilsētplānošanas vēsturi, kā arī izprot mūsdienu arhitektūras un vides veidošanas procesus, sociālo ietekmi, to saikni ar publisko un cilvēku dzīves telpu.

ARH-Z2: Pārzina jaunākās arhitektūras projektēšanas, pilsētplānošanas metodes un būvniecības tehnoloģijas, kā arī prot tās pielietot praktiski atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai.

ARH-Z3: Izprot materiālu fizikālo īpašību un pielietojuma pamatprincipus, ēku konstrukciju projektēšanas pamatus, ēkas uzbūvi un tehnisko instalāciju pielietojumu ēkās.

Prasmes

ARH-P4: Demonstrē pamata zināšanas pētnieciskajā darbā un izpratni par zinātnisko kompetenču jomu, kā arī spēj veidot atsauces un kritiski apstrādāt zinātnisko literatūru un dokumentus, darbojoties pētniecībā arhitektūras un pilsētplānošanas jomās.

ARH-P5: Spēj patstāvīgi izmantot teoriju, jaunākās metodes un iegūtās problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu kvalificētu darbu arhitektūras un plānošanas jomās.

ARH-P6: Spēj organizēt vienkāršu projektēšanas procesu, pielietot iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas projektēšanā un izvērtēt tās gaitā pieņemtos lēmumus.

Kompetences

ARH-K7: Demonstrē izpratni par sadarbības un komunikācijas kompetenču jomām – spēj izmantot zinātniskās un profesionālās jomas specifisko terminoloģiju, kā arī spēj darboties projektēšanas grupā, spēj noformēt un pasniegt projektēšanas risinājumu mutiski, grafiski un rakstiski, lietojot atbalsta zinātnes un tehnoloģijas (tēlotājmāksla, statistika, CAD u.c.) mērķtiecīgā un radošā veidā.

ARH-K8: Izprot sociālo kompetenču jomas nozīmi arhitektūras projektēšanas procesā – demonstrē izpratni par sociālajiem aspektiem, ēku un uzbūvētās fiziskās pilsētvides dzīves ciklu un ietekmi uz apkārtni, vidi, ilgtspējības, kā arī uzbūvētās vides drošības un vides pieejamības jautājumiem.

Katrs studiju kurss nodrošina 2 līdz 4 programmas rezultātu sasniegšanu. Pārskatāmā veidā to var redzēt programmas kartējumā (skat.8. pielikumu). RISEBA ir izstrādāts “Studiju kartēšanas metodiskais materiāls”, kas nosaka programmas kartēšanas principus, modeļus, posmus un

metodes.

Metodiskajā materiālā ir norādīta katras programmas rezultātu sasaistes nepieciešamība ar Latvijas kvalifikācijas ietvara (LKI) un Eiropas augstākās izglītības kvalifikācijai (EKI) ietvara prasībām, kas arī ir norādīts studiju programmas "Arhitektūra" kartēšanas materiālos.

Pirms studiju kursa apraksta izveides katrs mācībspēks no programmas direktora saņem programmas kartēšanas kopsavilkumu, lai studiju kursam nodefinētu atbilstošus studiju rezultātus, saturā iekļautu attiecīgās prasmes un attieksmes, profesionālās zināšanas un kompetences.

2018./2019.gadā tika pilnveidotas studiju kursu aprakstu formas, tādējādi katram mācībspēkam nodrošinot pārskatāmu studiju programmas un kursa rezultātu sasaisti. Visi studiju kursu apraksti ir pievienoti Pielikumā Nr. 10. Balstoties uz studiju kursa rezultātiem, mācībspēki plāno atbilstošas pārbaudes metodes zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Studiju kursu apraksti tiek ievietoti e.riseba platformā, tādējādi nodrošinot to pieejamību visiem mācībspēkiem, lai novērstu tēmu dublēšanos.

Studiju programma balstās uz obligāto zināšanu bloku, kas sniedz vispārējās zināšanas un pamatzinātni par arhitektūras nozari. Studiju kursi dalās 9 moduļos:

- Arhitektūras projektēšana,
- Tēlotājmāksla,
- Būvniecības tehnoloģijas,
- Projektu vadība, ekonomika un tiesības,
- Pilsētplānošana,
- Arhitektūras vēsture un teorija,
- Humanitārie un sociālie priekšmeti,
- Prakse,
- Bakalaura darbs.

Bakalaura studiju programmas metodiskā uzbūve iekļauj sevī loģiski secīgu studiju uzdevumu izpildes kompleksu:

- Studiju programmas līmenī;
- Noteikta studiju moduļa līmenī;
- Noteikta studiju kursa (priekšmeta) līmenī.

Tādējādi, katra studiju kursa realizācija dod savu ieguldījumu katra atsevišķa studiju moduļa izpildē un atbilstoši arī kopējā studiju programmas mērķa sasniegšanā.

Minētie kursi vienmērīgi sadalīti pa visu studiju ilgumu, proti, 3,5 gadiem. Studiju programma veidota tā, lai katrā studiju gadā iegūtās zināšanas nodrošinātu nākamā studiju gada studiju vielas uzsākšanu kvalitatīvā līmenī, iegūstot arvien dziļākas un nopietnākas zināšanas arhitektūras jomā, piemēram, arhitektūras projektēšana, ēku uzbūve, konstrukcijas, tehnoloģijas un būvniecība, arhitektūras vēsture, teorija un kritika. Studiju programma ietver sevī visu šo dažādo, bet papildinošo jomu zināšanas, kā arī sniedz studējošiem analītiskās domāšanas un problēmu risināšanas prasmes, sniedzot zināšanas un praktiskās iemaņas, kas ļauj sekmīgi darboties arhitektūras nozarē. Studiju process tiek organizēts moduļos, kur katrs nākamais priekšmetu posms izriet no iepriekš apgūtā mācību priekšmeta.

Programma pilnā mērā atbilst LV Ministru kabineta 2014. gada 13. Maijā izdotajiem noteikumiem Nr. 240 par valsts akadēmiskās izglītības standartu (prot. Nr.28 18.§), kas reglamentē akadēmiskās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas obligāto saturu, proti, studiju kursi un studiju moduļi veido studiju programmu obligātās, ierobežotās izvēles un izvēles daļas.

- Obligātā daļa (ne mazāk kā 50 KP) – 95 KP (Obligātajā daļā ietverta Bakalaura darba izstrāde

un aizstāvēšana, 10 KP),

- Ierobežotās izvēles daļa – 39 KP (Ierobežotās izvēles daļā ietverta arī mācību un pētnieciskā prakse, 6 KP)
- Izvēles daļa – 6 KP.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Arhitektūra” sastāv no obligātajiem studiju kursiem (A daļa), ierobežotās izvēles studiju kursiem (B daļa), izvēles studiju kursiem (C daļa), mācību/pētnieciskās prakses, valsts pārbaudījuma – bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana. Studiju programmas “Arhitektūra” plānu pilna laika studijām skatīt 9. pielikumā.

Gala pārbaudījums ir Bakalaura darbs (10 KP), kas sastāv no teorētiskās un praktiskās daļas:

- Teorētiskā daļa (A daļa) ir rakstisks izpētes un zinātniskais bakalaura izpētes darbs par kādu no arhitektūras vai pilsētvides attīstības jomas tēmām.
- Praktiskā daļa (B daļa) jeb radošais darbs ir pilnvērtīgi izstrādāts arhitektūras vai pilsētvides attīstības projekta priekšlikums. Radošais darbs ir pamatots un saistīts ar A daļas izpēti.

Bakalaura darbs, inženierzinātņu bakalaura akadēmiskā grāda arhitektūrā iegūšanai, ir analītisks pētījums ar zinātniskā darba elementiem vides veidošanas mākslā par studentam individuāli uzdotu un Arhitektūras katedras sēdē apstiprinātu tematu.

Saskaņā ar LV Ministru kabineta 2014. gada 13. Maijā izdotajiem noteikumiem Nr. 240 par valsts akadēmiskās izglītības standartu (prot. Nr.28 18.§), kas reglamentē akadēmiskās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas obligāto saturu, neparedz obligātu prakses iekļaušanu studiju programmā, taču ņemot vērā, to, ka lielākā daļa studējošo turpinās studijas otrā līmeņa arhitekta profesionālā augstākās izglītības studiju programmās un / vai profesionālā maģistra studiju programmās, kuras reglamentē Latvijas Republikas Ministru kabineta 2014. gada 26. augusta izdotie noteikumi Nr. 512 par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, kas paredz praksi 26 KP apjomā, RISEBA realizētajā akadēmiskajā bakalaura studiju programmā „Arhitektūra” ir ieviesta daļa no kopējās nepieciešamās prakses 6 kredītpunktu apjomā.

Bakalaura studiju programma tiek veidota no vairākiem moduļiem. Katrs modulis sastāv no vairākiem studiju kursiem, kuri paredzēti kādas konkrētas vielas apgūšanai, izpratnes un analītiskās domāšanas attīstīšanai. Katram studiju kursam ir sagatavots studiju kursa apraksts, ar kuru studējošais tiek iepazīstināts pirms studiju kursa lasīšanas. Studiju kursa aprakstā tiek iekļauta informācija par tā mērķi, uzdevumiem, kontaktstundu apjoma, sagaidāmiem rezultātiem noklausoties studiju kursu, nodarbību tēmām, pārbaudes veidiem, ieteicamo literatūru u.c.

Studiju programma īsteno nozares jaunāko tehnoloģiju apguvi un to praktisko pielietojumu un nodrošina nepieciešamo spēju, prasmju un zināšanu apguvi atbilstoši Arhitekta profesijas standartam bakalaura līmenī, kas ļautu sekmīgi konkurēt darba tirgū.

Studiju programma pamatā balstās uz obligāto zināšanu bloku, kas sniedz vispārējās zināšanas un pamat izpratni par arhitektūras nozari:

- Bakalaura studiju programmas obligātajā zināšanu bloka saturā ietver inženierzinātnes, nozares un arhitektūras apakšnozares pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju – 56 KP.
- Zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas – 15 KP.
- Zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā – 24 KP.

Studiju programmas moduļu satura aktualizācija notiek pirms katra mācību gada, plānojot studiju moduļos “Arhitektūras dizains” un “Pilsētplānošana” mācību uzdevumus, kas tiek izvēlēti kopā ar attiecīgā kursa mācībspēkiem, nozares speciālistiem un programmas direktoru. Mācību uzdevums

kursā “Projektēšanas pamati II”, kurā studenti projektē viengimeņu dzīvojamo ēku, tiek izvēlēta aktuāla, reāla novietne, kuru mācību procesa laikā tiek apmeklēta un radīts pēc iespējas reālāks dizaina piedāvājums. Attiecīgi, studiju kursus “Arhitektūras projektēšana I”, “Arhitektūras projektēšana II”, “Arhitektūras projektēšana III” un “Arhitektūras projektēšana IV” studenti katru gadu projektē attiecīgo būvi konkrētai vietai/apkaimei aktuālā atrašanās vietā un tai nepieciešamo funkciju. Piemēram, 2017. gadā studenti gatavoja piedāvājumus Latvijas Nacionālā teātra piebūvei, 2019. gadā Putnu salas daudzdzīvokļu ēkas dizaina piedāvājumu, 2020. gadā peldošās koncertzāles piedāvājumu, kā arī daudzus citus Rīgas pilsētai aktuālus projektus.

Zinātnes attīstība arhitektūras un būvniecības nozarēs attīstās gan projektēšanas tehnoloģijās projektēšanas vidē, gan būvniecības tehnoloģijās praksē. Šādas tendences studentiem tiek aktualizētas un pasniegtas katru gadu studiju moduļa “Būvniecības tehnoloģija” studiju kursā “Būvniecības tehnoloģiju pamati” un Būvniecības tehnoloģijas un prakse I-III” praksē apmeklējot un analizējot attiecīgajā studiju gadā aktuālos būvniecības objektus. Kā arī modulī “Tēlotājmāksla” studiju kursā “Datormediji arhitektūrā”, “Datorprogrammu pielietojums I”, “Datorprogrammu pielietojums II” apgūstot jaunākās projektēšanas palīgiekārtas – datorprogrammas.

Papildus moduļu satura aktualitātes tiek nodrošinātas piedāvājot jaunus, aktuālus izvēles daļas priekšmetus. Kā, piemēram 2018./2019. gadā ieviests brīvās izvēles (C) kurss “Virtuālā realitāte” un 2020./2021. gadā ieviests brīvās izvēles (C) kurss “Modernās tehnoloģijas arhitektiem”.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju procesa īstenošanā tiek ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un īstenoti šādā veidā:

- 1) Studiju kursu docētāji ņem vērā un respektē studentu dažādību un viņu vajadzību daudzveidību, izmantojot dažādus programmas īstenošanas veidus, atbilstoši studentu iespējām.
- 2) Studiju kursi tiek apgūti studentu un mācībspēku sadarbības procesā, kur atbilstoši situācijai tiek pielietotas dažādas mācīšanas metodes: mono loģiska - lekcijas un praktiskie demonstrējumi; analogiska - konstruktīvas sarunas, diskusijas, radošās metodes; pētnieciskās metodes – literatūras studijas, mācību ekskursijas, semināri, dzīvie projekti (*lavē projekts*), maketēšana, materiāl zināšanu iegūšana caur praktisko apmācību u.c. Veicot pētniecisko darbu, studenti izmanto kvalitatīvās, kvantitatīvās un datu matemātiskās apstrādes metodes. Tiek izmantotas dažādas

darba formas – grupu darbs, individuālais darbs, patstāvīgais darbs.

3) Tiek veicināta studējošo patstāvība, piedāvājot studentiem mācību metodes, kur viņi var individuāli vai grupā sagatavot un demonstrēt savas zināšanas, prasmes un attieksmi. Tajā pašā laikā tiek nodrošināta mācībspēka vadība un atbalsts, iedvesmojot, motivējot un sniedzot mutisku vai rakstisku atgriezenisko saiti.

4) Mācībspēku un studentu savstarpējās attiecībās tiek veicināta studējošo un mācībspēku abpusēja cieņa, veidojot pozitīvu emocionālo fonu un radošu sadarbību. Augstskolā darbojas Ētikas komisija, kur nepieciešamības gadījumā tiek izskatītas ētiska rakstura sūdzības.

5) Augstskolā eksistē atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai. Sūdzību izskatīšanas procesu vada Kvalitātes vadītājs, pieaicinot programmas direktoru un katedras vadītāju, nepieciešamības gadījumā – Studiju departamenta vadītāju vai studiju prorektoru.

6) Regulāri tiek izvērtētas pedagoģiskās metodes, mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas veidi. Aktuālie jautājumi tiek apspriesti katedras sēdēs, Metodiskās padomes sapulcēs, kā arī mācībspēkiem tiek organizēti metodiskie semināri, ekskursijas un dažādas mācības.

Realizējot studentcentrētu pieeju, īpaša uzmanība tiek pievērsta studiju rezultātu vērtēšanai:

1) Mācībspēki pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes, saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā. Tas notiek metodiskajos semināros, katedras sēdēs, darbojoties projektos, kā arī mācoties viena no otra un savstarpēji hospitējot nodarbības.

2) Pārbaudes darbi, vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publiskoti. Kopā ar studiju kursa aprakstu tie tiek ievietoti MOODLE vidē, pārrunāti pirmajā nodarbībā. Nepieciešamības gadījumā tie tiek izsūtīti individuāli pa e-pastu vai pārrunāti konsultācijā.

3) Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātus – zināšanās, prasmēs un attieksmē.

4) Studenti saņem atgriezenisko saiti, un ja nepieciešams, mācībspēks sniedz padomus un atbalstu mācīšanās procesa uzlabošanai.

5) Tiek ņemta vērā studentu dažādību un atsevišķos gadījumos piemēroti studentiem atvieglojoši apstākļi, piem., iesniegšanas termiņa pagarināšana.

6) Vērtēšana tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām, tā ir konsekventa, taisnīga un piemērojama visiem studentiem.

7) Sasniegto studiju rezultātu vērtēšanu veic mācībspēks, pats students (pašizvērtēšana), citi studenti (savstarpējā vērtēšana). Ja studiju kursu docē vairāki mācībspēki, tad eksāmena darbu vērtē vairāki docētāji.

8) Augstskolā darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai.

Arhitektūras un dizaina fakultātē, kurā studējošie ir no visas pasaules, respektīvi mācību vide ir starptautiska - studentcentrētas mācīšanās principu ievērošana ir ārkārtīgi svarīga. Studiju procesa īstenošanā tiek ņemti vērā šādi studentcentrētas mācīšanas un mācīšanās principi:

1. Tiek respektēts studentu kontingents un viņu vajadzību daudzveidība, veidojot piemērotus mācīšanās ceļus, atbilstoši iespējām, tiek izmantoti dažādi programmas īstenošanas veidi un atbilstoši apstākļiem tiek izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes.
2. Studiju procesa laikā tiek veicināta studējošā tieksme uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošinot mācībspēka vadību un atbalstu.
3. Starp mācībspēkiem un studējošiem tiek veicināta abpusēja cieņa, sadarbība un nepārtraukta mijiedarbība.

Studiju programmā "Arhitektūra" tiek izmantotas dažādas studiju metodes, gan lekcijas, gan praktiskās nodarbības. Mācību procesā liela nozīme tiek piešķirta praktiskajām apmācībām, kuras raksturīgas tieši šai studiju programmai. Praktiskās, jeb radošās nodarbības tiek īstenotas sešu semestru garumā, Arhitektūras projektēšanasursos - Projektēšanas pamati I,II, Arhitektūras

projektēšana I, II, III, IV. Šajos studijuursos notiek profesionālo prasmju un kompetenču iegūšana, kas tiek nodrošināta lekciju, maketu veidošanas, diskusiju, konsultāciju, mācību ekskursiju veidā. Papildus šiem kursiem, jau no 2011. gada, piesaistot neatkarīgus nozares speciālistus tiek organizētas atklātās lekcijas – “Slice of Architecture” lekciju cikls, kur visa semestra garumā, vidēji reizi mēnesī tiek organizēta publiska lekcija. Atklāto lekciju tēmas un autori apskatāmi tabulā Nr.3

Tabula Nr.3

Atklāto lekciju tēmas un pasniedzēji

2016/2017 - 2020/2021. gadā notika sekojošas atklātās vieslekcijas:

1. 2017.gada 3. Novembrī SLICE OF ARCHITECTURE - arhitekts **Andres Alver (EE)** ar lekciju “Water dependent architecture –case of Estonia”.
2. 2017.gada 17. Novembrī SLICE OF ARCHITECTURE- arhitekts un profesors **Matti Rautiola (FI)** “Water dependent architecture –case of Finland”.
3. 2018.gada 1. Martā SLICE OF ARCHITECTUREatvērtā lekcija - profesors un “ Bauhaus center in Telaviv” dibinātājs **Micha Gross** ar tēmu “The architectural development of Tel Aviv from the beginning to the White City”.
4. 2018.gada 19. Aprīlī SLICE OF ARCHITECTUREatvērtā lekcija - arhitektūras doktors CEU UCH University, Valencia profesors **Andres Ros Campos (ES)** ar lekciju “ Analogies in Architecture”.
5. 2018.gada 5. Aprīlī SLICE OF ARCHITECTUREatvērtā lekcija - teātra režisors, scenogrāfs Valmieras teātra festivāla radošais direktors **Reinis Suhanovs** ar lekciju “Urban space as a source for theatre performance”.
6. 2018.gada 8. Martā SLICE OF ARCHITECTUREatvērtā lekcija - arhitekts **Francisco Martinez (ES)** ar lekciju “ Under Construction”.
7. 2017.gada 21. Decembrī SLICE OF ARCHITECTUREatvērtā lekcija - arhitekts **Niklāvs Paegle** ar lekciju “ Ideas in Architecture. Venice Biennale” dalījās pieredzē strādājot un veidojot Venēcijas biennāles ekspozīciju.
8. 2017.g.16. Novembrī SLICE OF ARCHITECTUREatvērtā lekcija - arhitekts **Dainis Rūdolfs Šmits** ar lekciju “Grand Egyptian Museum -Giza to Eternity” dalījās pieredzē strādājot pie vērienīgā Gizas muzeja Ēģiptē.
9. Arhitekta un dizainere **Elīna Dobeļe** ar atklāto lekciju “Architecture a shoe” 2. Oktobrī.
10. Oktobrī notika trīs Latvijā nozīmīgu arhitektu, rakstnieku un redaktoru koplekcija “Writing, publishing & curating for architecture” **Ieva Zibārte, Jānis Lejnietis un Jānis Dripe**.
11. gada 18. Oktobrī SLICE OF ARCHITECTURE atklātā lekcija no nevalstiskās organizācijas **(BE) Communa**.
12. PhD kandidāts, pētnieks no Ņujorkas Universitātes **Da Hyungs Jeong** ar vieslekciju “National Question: Postmodern Tendencies in Late Soviet Architecture” 29. Novembrī.
13. gada 14. Novembrī **Ivar Krasinski (UAE) Edge Architects** vadītājs stāsta par savu pieredzi tuvajos austrumos un Dubajā bāzēto uzņēmumu.
14. Architect, teacher and PhD candidate **Elena Maltceva (RU)** Oktobrī lasīja atklāto lekciju apskatot šādas tēmas un jautājumus: Industrial areas in an urban environment. Ways of renovation. Liquidation or modernization of industrial areas? (architectural and town planning aspect)
15. 2019.gada 24. Oktobrī Basics of Design viespasniedzējs **Harijs Alsiņš (LV)** sniedza lekciju “ What is architecture”.
16. gada 12. Decembrī arhitekts un pilsētplānotājs **Aleksandrs Feļtins (LV)** sniedza vieslekciju “ Climate Change Adaptation of Urban Blocks”
17. 2019.gada 13. Februārī **Kadri Kaljurand (EE)** no Finnish institue Igaunijā iepazīstina studentus ar “ (Re)configuring Territories” interdisciplinary research program in NARVA.

18. 2020.gada 13. Februārī SLICE OF ARCHITECTURE atvērtā lekcija - EASA 2020 stāstu pēcpusdiena.
19. 2021.gada 17. Septembrī **Karļina Mežecka** (LMA / Keramikas nodaļas absolvente) iepazīstinās ar savu mākslas darbu / konceptuālo objektu VIDUSJŪRAS BASEINS, kas top Tēlniecības kvadriennāles, Rīga 2020, ietvaros.
20. **2021.gada 1. oktobrī**notika **Slice Of Archietcture** lekcija, kuru vadīs arhitekts, pasniedzējs un pētnieks **Ramon Cordova (MEX)**. Ramons stāstīs par savu ar arhitektūru saistīto darba pieredzi Meksikā un dažādām pieejām, kuras tiek izmantotas radošajā darba procesā.
21. 2021.gada 18. Martā Turku arhitekta un lektora **Efe Duyan (TR)** vadītajā atklātajā lekcijā tika apskatīta - arhitektūras un mākslas jēdzienu- līdzāspastāvēšana. Autors uzdod jautājumus, lai rosinātu diskusiju par kritisko arhitektonisko domāšanu.
22. 2021.gada 15. Aprīlī atvērtais tiešsaistes lekciju cikls turpinājās ar **Dr. Arch., Susanne Brorson (DE)** lekciju par darbu viņas Berlīnes arhitektūras studijā, pieredzi pārbaudot dažādas metodes un pieejas, īpašu uzmanību pievēršot ainavu arhitektūrai.
23. 2021.gada 7. Maijā, viespasniedzējs un arhitekts **Ramon Kordova** kopā ar citiem sabiedriskā labuma organizācijas FREE Riga biedriem turpināsies "Slice of Architecture" atklātais tiešsaistes lekciju cikls. Lekcija " V36: Potentials and Opportunities for Reimagining the city".

Papildus RISEBA Arhitektūras departamenta organizētajām vieslekcijām, studenti ir aicināti apmeklēt arī Latvijas Arhitektu savienības, Arhitektūras muzeja u.c. institūciju atklātās mūžizglītībai paredzētās lekcijas un seminārus.

RISEBA Karjeras izaugsmes centrs un Mākslas studija interesentiem organizē specializētus kursus (zīmēšana un gleznošana, mākslas un arhitektūras vēsture), seminārus un atklātās lekcijas dažādos formātos.

Svarīga ir iespēja katrā studiju gadā, pavasara semestrī, studentiem doties mācību pētnieciskajā praksē uz valstīm, kur noris aktuāli arhitektūras procesi – pārskata periodā tā bija Somija, Itālija un Spānija. Iepriekšējos gados studenti apmeklēja tādas pilsētas kā Brisele, Stokholma, Kopenhāgena, Barselona, Roterdama, Berlīne. Diemžēl, 2020. gadā COVID-19 pandēmijas dēļ tika atcelts plānotais brauciens uz Venēciju, un studenti tika aicināti apskatīt un analizēt jaunākos publisku būvju piemērus tepat, Rīgā.

RISEBA studentiem studiju laikā ir iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, diskutēt ar mācībspēkiem, konsultantiem, pieaicinātajiem ekspertiem un studiju biedriem. Studijās tiek izmantotas problēmcentrētas mācīšanas stratēģijas. Visi studiju mācību un palīgmateriāli studentiem ir brīvi pieejami studiju laikā e-studiju vidē. www.e.riseba.lv atrodamas arī norādes par papildu informācijas avotiem, zinātniskiem rakstiem un pētījumiem, mācību un konkrēto jautājumu apguvei, kā arī materiāli pašvadītas mācīšanās veicināšanai (piemēram, mājās veicamie uzdevumi, papildus temati ar pašpārbaudes testi). Nepieciešamības gadījumā tiek organizētas papildus attālinātas (izmantojot *Zoom*) un klātienē konsultācijas, studenti saņem uzdevumus meklēt informāciju internetā un zinātniskās datu bāzēs, kā arī strādāt grupās – gatavojot kopējo projektu vai prezentācijas materiālus.

Katra studiju kursa beigās studentiem elektroniski tiek lūgts aizpildīt novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā realizācijas metodēm, gan mācībspēku kompetencēm un darba stilu. Līdz ar to studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam. Tāpat studentu pārstāvji tiek iesaistīti programmas padomēs un satversmes sapulcēs, nodrošinot viņu viedokļa pārstāvniecību lēmumu pieņemšanā.

Regulāri (vismaz 2 reizes semestrī – formāli un ikdienā – neformāli) notiek komunikācija ar studiju programmas direktoru, izrunājot neskaidros jautājumus, papildus konsultējot un atbalstot

studentus. Mācībspēkiem ir izstrādāta „Docētāja rokasgrāmata”, kurā sniegts skaidrojums par nodarbību plānošanu, gatavošanos tām, norisi un vērtēšanu.

RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem:

- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
- akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;
- prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktām prasību un zināšanu prasībām.

Studējošo zināšanu kvalitāti RISEBA vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu, atbilstoši LV pieņemtajiem ECTS (European Credit Transfer System) standartiem un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem.

Augstskolā ir noteikti divu veidu pārbaudījumi - obligātie un citi pārbaudījumi. Obligāto pārbaudījumu (piemēram, kontroldarbs, eksāmens) izpilde studentiem ir obligāta. Ja tie nav izpildīti, gala atzīme par studiju kursu nevar tikt izlikta. Obligāto pārbaudījumu skaits studiju kursā ir noteikts ar rektora rīkojumu un ir atkarīgs no kredītpunktu skaita studiju kursā. Papildu obligātajiem pārbaudījumiem mācībspēks pēc saviem ieskatiem var iekļaut studiju kursā, piemēram, mājas darbus, testus, patstāvīgos darbus, seminārus, utt. Tie ir - citi pārbaudījumi. To skaitu un veidu nosaka pats mācībspēks, kā arī studiju kursa aprakstā (un izliekot gala atzīmi) norāda citu pārbaudījumu svaru studenta gala vērtējumā.

Katrs mācībspēks savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmā un aprakstā norādītos obligātos un citus pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs semestrī ietekmē studiju kursa gala vērtējumu.

Obligāto pārbaudes veidu nosaka mācībspēks, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Eksāmenu, kontroldarbu, patstāvīgo darbu, studiju darbu un prakšu rezultātus vērtē ar atzīmi 10 baļļu sistēmā. Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 akadēmiskajām stundām.

Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski, gan organizēti testu veidā e.riseba.lv. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

4.tabula

Apguves līmenis	Vērtējums %	Atzīme	Skaidrojums	Aptuvena ECTS atzīme	Vērtēšanas kritēriji: zināšanas, prasmes un iemaņas
ļoti augsts	96-100	10	Izcili With distinction	A	Zināšanas, kas pārsniedz studiju programmas prasības, liecina par patstāvīgiem pētījumiem, par problēmu dziļu izpratni.
	90-95	9	Teicami Excellent	A	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, iegūta prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas.
augsts	80-89	8	Ļoti labi Very good	B	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, taču reizēm trūkst dziļākas izpratnes un spējas zināšanas patstāvīgi piemērot sarežģītākajiem jautājumiem.
	70-79	7	Labi Good	C	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējami arī atsevišķi mazāk svarīgi trūkumi zināšanu apgūvē.
vidējs	60-69	6	Gandrīz labi Almost good	D	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējamas atsevišķu lielāku problēmu nepietiekoši dziļa izpratne.
	50-59	5	Viduvēji Satisfactory	E	Visumā apgūtas studiju programmas prasības, kaut arī konstatējama vairāku svarīgu problēmu nepietiekami dziļa izpratne.
	40-49	4	Gandrīz viduvēji Almost satisfactory	E/FX	Visumā apgūtas studiju programmas prasības, konstatējamas vairāku svarīgu problēmu nepietiekama izpratne un grūtības iegūto zināšanu

23

© RISEBA, 2013

AKREDITĀCIJAS IESNIEGUMS studiju virziena
„ARHITEKTŪRA UN BŪVNICĪBA” akreditācijai

					praktiskā izmantošanā.
zems	26-39	3	Vāji Bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču nav spēju tās praktiski izmantot.
	10-25	2	Ļoti vāji Very bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču citās svarīgākās problēmās pilnīgi trūkst orientācijas.
	1-9	1	Ļoti ļoti vāji Very, very bad	Fail	Nav izpratnes par studiju kursa pamat problemātiku.

Zemākais pozitīvais vērtējums bakalaura studiju programmai ir četras balles (gandrīz viduvēji). Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā.

Arhitektūras projektēšanasursos - Projektēšanas pamati I,II, Arhitektūras projektēšana I, II, III, IV un Bakalaura praktiskā B daļa, atskaite saturu un kvalitāti, kā arī studējošo prezentācijas prasmi

vērtē ar RISEBA rīkojumu nozīmēta komisija, 10 baļļu sistēmā summējot iegūto vērtējumu piecās kategorijās:

- oriģinalitāte (idejas un projekta ieceres - koncepcijas kvalitāte);
- pastāvīgums un konsekvence ar kādu iecere tiek pārvērsta un izstrādāta par pilnvērtīgu arhitektūras projektu, izmantoto metožu atbilstība darba uzdevumam;
- prezentācijas materiāla estētiskās kvalitātes (tehniskie rasējumi, zīmējumi, skices, diagrammas, instalācijas, skulptūras, teksti, attēli, kolāžas, video filmas vai citas reprezentācijas tehnikas);
- darba procesa nepārtrauktība (projektēšanas darba nepārtrauktība, klātbūtne projektēšanas studijā arhitektūras projektēšanasursos, spēja ņemt vērā un izmantot saņemto kritiku un komentārus, -vēlme eksperimentēt, gatavībā izmantot atlases (trial and error) metodi;
- formālie kritēriji (termiņu ievērošana, prasību ievērošana, uzdevuma programmas izpilde).

Katrā no kategorijām ir iespējams saņemt maksimāli 2 punktus, minimāli 0 punktus. 2 punkti tiek piešķirti par izcilu sniegumu, 0 tiek piešķirta par vāju sniegumu, 1 punkts tiek piešķirts par vidēju sniegumu. Apvienojot rezultātu kas iegūts visās piecās kategorijās iegūst procentuālu atzīmi 10 baļļu sistēmā.

Bakalaura darbs

Bakalaura studiju beigās ir jāizstrādā, jāuzraksta un jāaizstāv bakalaura darbs. Lai sekmīgi izpildītu visu kursu apjomu un iegūtu bakalaura grādu, bakalauriem savā noslēguma darbā ir jādemonstrē gan studiju procesā iegūtās akadēmiskās zināšanas, gan atbilstoši savai izvēlētajai kvalifikācijai iegūtās praktiskā darba iemaņas. Trešā mācību gada beigās studentiem ir jāizvēlas sava bakalaura darba tēma un praktiskās daļas uzdevums. Bakalaura darbs – 10 KP, un sastāv no divām savstarpēji saistītām daļām.

- A daļa (Teorijas daļa) rakstisks izpētes un zinātniskais bakalaura izpētes darbs;
- B daļa (Praktiskā daļa) radošais darbs - izstrādāts arhitektūras projekts, dizaina priekšlikums. Radošais darbs ir pamatots un saistīts ar A daļas izpēti.

Teorētiskā daļa ir bakalaura līmeņa pētījums par kādu no arhitektūras vai pilsētvides attīstības jomas tēmām. Praktiskā daļa – pilnvērtīgs arhitektūras vai pilsētvides attīstības projekts. Darbs inženierzinātņu bakalaura akadēmiskā grāda arhitektūrā iegūšanai ir analītisks pētījums ar zinātniskā darba elementiem vides veidošanas mākslā par studentam individuāli uzdotu un Arhitektūras departamenta sēdē apstiprinātu tematu. Bakalaura darba mērķis ir apliecināt studenta gatavību patstāvīgi veikt pētījumu:

- demonstrējot telpiskās un analītiskās domāšanas prasmi;
- izvēloties adekvātus tēmas izpētes līdzekļus un metodes;
- mērķtiecīgi izstrādājot teorētiskā darba strukturālo plānu un apzinot pētāmās problēmas;
- specifiskos aspektus;
- nostiprinot patstāvīga darba iemaņas un spēju publiski aizstāvēt savu darbu;
- pierādot sagatavotību studiju turpināšanai arhitektūras izglītības nākamajā posmā.

Bakalaura darba izstrādi vada RISEBA struktūrvienības mācībspēks ar akadēmisko vai zinātnisko grādu, ne zemāku par arhitektūras maģistru. Var tikt arī pieaicināts konsultants par atsevišķiem specifiskiem jautājumiem. Bakalaura darbs tiek recenzēts. Bakalaura vadītāju un recenzentu apstiprina studiju programmas direktors un katedras dekāns. Par recenzentu var būt persona ar

akadēmisko vai zinātnisko grādu, ne zemāku par arhitektūras maģistru. Recenzijā jāatspoguļo temata aktualitāte, projekta izpildes kvalitāte, darba pozitīvie rādītāji un trūkumi, kā arī dod slēdzienu par to, vai ir iespējams piešķirt bakalaura akadēmisko grādu. Studiju programmas uzsākšanu, mācības, iespējamo kursu secību, kā arī sekmīgu studiju programmas apguvi reglamentē RISEBA Senātā apstiprinātie normatīvie dokumenti un RISEBA nolikums par arhitektūras bakalaura darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts Inženierzinātņu bakalaura akadēmiskais grāds arhitektūrā. Studiju programmas bakalaura diploma un tā pielikuma paraugu skatīt 1.pielikumā un 2.pielikumā.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Bakalaura studiju programmā ir iekļauta mācību un pētnieciskā prakse: mācību prakse tiek realizēta kā arhitektūras un plānošanas studiju braucieni (*field trips*) uz ārvalstīm, tikšanās ar šo valstu arhitektūras un pilsētplānošanas biroju vadītājiem, viesošanos un sadarbību ar citu valstu augstskolām; pētnieciskā prakse – izpētes darba veikšana bibliotēkās un arhīvos pirms studiju brauciena, analīze atrodoties braucienā un atskaites veikšana un iesniegšana pēc brauciena. Pandēmijas COVID-19 laikā mācību un pētnieciskā prakses uzdevums tika pielāgots iespējām, tā tika realizēta līdzvērtīgā formātā, atrodoties tepat uz vietas – Latvijā. Prakses uzdevumi, mērķi un sasniedzamie rezultāti palika nemainīgi.

Mācību un pētnieciskā prakse - 6 KP (9 ECTS)

Studentiem, uzsākot studiju procesu, tiek dots uzdevums patstāvīgi sameklēt un apkopot noteiktu informācijas apjomu, kas dod pieredzi informācijas ieguves, apkopošanas un apstrādes procesā, risinot kādu noteiktu pētniecisku vai profesionālu uzdevumu. Studentiem tiek doti organizatoriska rakstura uzdevumi, kas prasa ne tikai individuālu darbu, bet arī spēju organizēt dažādus nepieciešamus resursus uzdevuma izpildīšanai.

Mācību un pētnieciskā prakse ir saistīta ar arhitektūras jomas profesionālo specifiku, noslēdzot pirmos trīs apmācību gadus, atbilstoši apgūto zināšanu un prasmju līmenim. Praksi vada un koordinē prakses vadītājs. Prakse jāaizstāv termiņā, saskaņā ar studiju grafiku.

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus, kā rezultātā veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan

Latvijā, gan ārvalstīs. Studiju prakse noris studiju īstenošanas valodā – angļu.

Pārskata periodā studenti apmeklēja tādas valstis kā Somiju, Itāliju un Spāniju. Iepriekšējos gados studenti apmeklēja tādas valstis kā Brisele, Stokholma, Kopenhāgena, Barselona, Roterdama, Berlīne. Diemžēl 2020. Gadā COVID-19 pandēmijas dēļ tika atcelts plānotais brauciens uz Venēciju, un studenti tika aicināti apskatīt un analizēt jaunākos publisku būvju piemērus tepat, Rīgā. Studiju braucienu piemēri atspoguļoti 5.tabulā.

Pielikumā 11.b. mācību un pētnieciskās prakses organizācijas un plānojuma apraksts.

Tabula Nr.5

Prakses braucienu saraksts 2017.-2020. gads				
Nr.	Datums	Prakses vieta	Studentu grupa	Augstskolas organizētājs
1	2017. gads 4.-9. jūnijs	Helsinki, Somija	1.un 2. kurss	D. Suhanova I. Mengēlis
2	2017. gads 5.-9. jūnijs	Milāna, Itālija	3.kurss	V. Celmiņš
3	2018. gads 4-8. jūnijs	Venēcija, Itālija	1., 2., 3., kurss	D. Suhanova, I. Mengēlis
4	2019. gads 4.-8. Februāris	Valensija, Spānija	1., 2., 3., kurss	D. Suhanova I.Mengēlis F.Martinez
5	2020. gads Maijs	Rīga	1., 2., 3., kurss	J. Dripe, Z. Vēja
6	2021. gads Maijs	Rēzekne	3.kurss	Z. Vēja

Studiju prakses aprakstus skatīt pielikumā Nr.10.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Bakalaura noslēgumu darbu tēmas ir cieši saistītas ar pētniecības aktualitātēm Latvijā un pasaulē.

Katru gadu arhitektūras un dizaina fakultātes programmu direktori kopā ar konsultatīvo padomi pārskata aktualitātes un izvirza vienotu virstēmu. Noslēguma darbu tēmu un zinātnisko vadītāju izvēle notiek gan individuāli, gan ieteikumu veidā no fakultātes vadības puses. Paralēli jau nostabilizējusies ikgadēja sadarbība ar lielāko pilsētu pašvaldībām, kurās tiek apzinātas reģionālās aktualitātes un potenciālie projekti, kuri tiek piedāvāti studentiem, tādējādi nodrošinot gan starpdisciplināru sadarbību, gan izvēlēto noslēguma darbu tēmu aktualitāti. Turpmāk tekstā ir uzskaitītas pēdējo gadu virstēmas, un studentu noslēguma darbu tēmas. Kopš 2016. Gada noslēguma darbi tiek izdoti kataloga veidā.

2016.gada janvārī RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātē, lai saņemtu inženierzinātņu bakalaura grādu arhitektūrā, savus projektus prezentēja jau otrais izlaidums. Gadagrāmatā, kas fakultātes pirmā publikācija, apkopoti visi bakalaura darbu projekti; pie katra no tiem pievienots apraksts un īsa autora biogrāfija. Gandrīz puse no studentu projektiem saistīta ar dažādām kultūras ēku tipoloģijām - tika radīts unikāls projekts Baltijas tautu kultūras, izglītības un zinātnes centram Esplanādē, Rīgā (A. Alksniņš), meklēts potenciāls neizmantota ūdenstornā Valmierā refunkcionēšanai par vēstures ekspozīciju un mūsdienu izstāžu centru (S. Krastiņa), studenti strādāja pie esošu kultūras ēku rekonstrukcijas un paplašināšanas iespējām Liepājā. Liepājas pilsēta pārstāvēta trīs studentu projektos. Tika pārskatīta Liepājas muzeja programma un atrasts potenciāls to ar funkcionālas restrukturizācijas un jaunas piebūves palīdzību pārvērst par lokālas nozīmes kultūras un izglītības centru (M. Zavicka). Liepājas ostas termināļa būves projekts (K. Pickaine) tika izmantots kā instruments degradētas bijušās Padomju Savienības armijas bāzes teritorijas revitalizācijai un deindustrializācijai. Meklējot mūsdienīgu spēles telpu, tika izstrādāts projekts Liepājas teātra ēkas pārbūvei un paplašinājumam (P. Cars).

Rīgas vēsturiskā centra kvartālu struktūrā tika atrasta vieta Mediatēkai kā sociālas mijiedarbības vietai (K. Kleinbergs), atvērts bijušās alus rūpnīcas kvartāls Valdemāra ielā (K. Skujiņa) un pašreizējās Skonto halles vietā izstrādāts Rīgas Mūzikas teātra projekts (J. Vaicis). Divi no projektiem pievērsa uzmanību mājokļa jautājumiem: mijiedarbojoties arhitektūrai un tās kontekstam, mērķtiecīgā hibrīdprojektā tika apvienotas trīs dažādu paaudžu vajadzības pēc dzīves telpas (R. Ginters), un tika meklētas Rīgas neapdzīvoto ēku attīstības iespējas veidojot pašvaldības dzīvojamo

fondu (L. Treija). Īslaicīgā izmantošana un pagaidu arhitektūras objekti tika piemēroti kā reģenerācijas stratēģija degradētās teritorijas attīstībai Torņakalnā (E. Šveisbergs).

Telpiskās attīstības priekšlikums Jēkabpils vecpilsētas laukumam pētīja pieejas vēsturiski veidojušās un sarežģītas sabiedriskās pilsēttelpas pārkvalifikācijai (Z. Teselska). Attīstības priekšlikums Engures ostas un tās apkārtnes teritorijas attīstībai (J. Bērziņš) tika izstrādāts, ņemot vērā "sarūkošās pilsētas" fenomenu un piemērojot to ostu ciematiem. Saulkrastu attīstība tika plānota saistībā ar sezonālu sarūkšanu, meklējot pievilcīgas publiskās izklaides un atpūtas funkcijas bijušās zivju pārstrādes rūpnīcas pārbūvei (R. Žeigure).

Ar pārliecību un noteiktu pretenziju uz risinājuma originalitāti tika veidoti visi 2017.gada 15 bakalaura darbi - pārsteidzoši tēmu dažādībā un ģeogrāfiskajā plašumā. No Liepājas līdz Ludzai, neaizmirstot arī Rīgu. Skolas starptautisko ievirzi akcentē gājēju ielas projekts Samarkandā un dažādu valstu profesionāļu iesaiste bakalauru darbu vadīšanā. Saturisko dažādību un bakalaura darbu aktualitāti nodrošina tradicionālā sadarbība ar dažādu reģionu būvvaldēm un pilsētu arhitektiem. Par tradīciju kļuvis arī nopietns un izvērsts bakalaura darbu teorētiskais pētījums, kas ietver atsaucē uz pasaules arhitektūras tendencēm un veido pamatu nopietniem pilsētplānošanas risinājumiem vai detalizētam apjomu dizainam. Labākos bakalauru darbus raksturo vēsturiskais, telpiskais, sociālais un funkcionālais konteksts ar dažādu periodu pilsētvides un industriālo mantojumu no 19. gs. Liepājas un Pauls M. Berči arhitektūras līdz Rīgas padomju laika tipveida skolām un mikrorajoniem. 2017. gada bakalauru darbu tēmas skatīt pielikumā Nr.12.

2018.gadā arhitektūras fakultātes studenti strādāja zem virstēmas - Projekti zināšanu teritorijām. Šī gada bakalaura darba projektu visaptverošā tēma tika radīta RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātes arhitektūras dizaina studijā "Zināšanu jūdze" 2017. gadā Rīgā. Piecos mēnešos desmit studenti un trīs pasniedzēji pētīja akadēmisko pilsētu nākotni, liekot lietā globālu, reģionālu un vietēju gadījumu izpēti attiecībā uz izglītību, pētniecību un jauninājumiem.

Izvēlēta teritorija iekļāvās projekta *Live Baltic Campus* īstenoto aktivitāšu ģeogrāfiskajā darbības laukā Rīgā un galveno valsts akadēmisko pilsētu perspektīvajā attīstībā. Priekšlikumā iekļautie iztēles bagātie scenāriji drīzāk bija domāti kā atgriezeniski un alternatīvi, nevis atbilstoši oficiālajai plānošanas politikai. Priekšlikumā iekļauto akadēmisko pilsētu - Latvijas Universitātes, Rīgas Tehniskās universitātes, RISEBA un Rīgas Stradiņa universitātes - attīstības plāni tika pārveidoti saskaņotākā un dinamiskākā zināšanu tīklā.

"Zināšanu jūdze" tika veidota, pamatojoties uz vērtībām, kas ir savstarpēji saistāmas ar jaunajām tendencēm pilsētu un universitātes pilsētu dizainā Baltijas jūras reģionā un ārpus tā: gājēju piekļuve, dzīvošanas ērtības, zaļās teritorijas un pievilcīgas publiskās zonas. Projektā pēc iespējas efektīvāk tika likts lietā dažādu universitāšu ģeogrāfiskais tuvums, radot priekšlikumus jauniem gājēju un ritenbraucēju celiņiem, kā arī aktivitāšu vietām publiskajās zaļajās zonās. Koncentrēšanās uz pieejamību un atvērtību var uzlabot ne tikai sadarbību starp četrām universitāšu administratīvajām un akadēmiskajām struktūrām, bet arī pašreizējo un nākotnes rajona iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Lai "Zināšanu jūdze" Rīgā kļūtu par aktuālo radošuma un jauninājumu vietu un transformētu pilsētu tā, lai tā atbilstu dažādo pilsētas iedzīvotāju vajadzībām, tādās jaunas pilsētvides īpašības kā RISEBA studentu definētās būtu jāiekļauj un jānosaka par prioritāti jau sākotnējos plānošanas un izstrādes posmos. Ierosinātajā Rīgas "Zināšanu jūdzes" projektā tika mēģināts abstraktas un slēgtas zināšanu apguves telpas transformēt atvērtās un pieejamās zināšanu apguves vietās un padarīt šo teritoriju lietderīgi izmantojamu ne tikai studentiem un uzņēmumiem, bet arī plašākai sabiedrībai un vietējai kopienai, tik tiešām domājot par pilsētu kopumā. 2018. gada bakalaura darbu tēmas skatīt pielikumā Nr.12.

2019.gadā studiju programmu "Arhitektūra" absolvēja arī pirmie desmit profesionālā maģistra grāda ieguvēji, tādējādi noslēguma darbu bukleta nosaukums ieguva saukli - Pakāpiens (*Stepping stone*).

Profesionālās arhitektūras studijas RISEBA tiek rīkotas divos ciklos. Projekta tēmas iekļauj iztēles principus, profesionālo un sociālo atbildību, sociālā labuma jēdzienu un ceļu uz telpisku pilnību un patiesu ilgtspēju. Ar lepnumu īstenojam uz studentiem vērstu mācību pieeju, kas iekļauj ciešu studentu dalību studiju procesa attīstībā. Arhitektūras studijās mūsu mērķis ir veicināt kritiski domājošu, radošu personību attīstību, kas padara mūsu augstskolu īpašu.

Pirmā līmeņa grāds arhitektūrā ir tikai atspēriena punkts jauno arhitektu turpmākajā attīstībā. Arī pēc maģistrantūras studijām absolventus gaida aizraujošs ceļš karjeras turpmākajās gaitās, starptautiskās darba iespējās, turpmākos pētījumos, praktisko iemaņu attīstībā un zināšanu paplašināšanās, apvienojot arhitektūru un pilsētplānošanu ar citām disciplīnām. 2019. gada bakalaura darbu tēmas skatīt pielikumā Nr.12.

2020.gada arhitektūras bakalaura un maģistra programmu absolventu virsuzdevums bija robežsituācijas (*Borders and boundaries*). Mūsu Arhitektūras skolai arvien svarīga ir bijusi studentu sapratne par globāliem jautājumiem, iesaiste savas valsts un pilsētas aktuālo problēmu profesionālā diskursā un sociāli aktīva pozīcija. Tā bija arī netieša studentu atbilde uz RISEBA augstskolas telpās 2019. gada novembrī notikušo UIA (*The International Union of Architects*) reģionālo konferenci *Architecture of Migration*, kas aplūkoja migrāciju kā mūžsenu sabiedrības fenomenu, kur ļaunu plūsmas ir saistītas ar urbanizācijas procesiem un cilvēces mobilitāti.

Mūsu studenti veidoja reālus pārrobežu sadarbības modeļus ar arhitektūras līdzekļiem, analizēja pilsētas un dabas teritoriju robežsituācijas, trauslos modernās arhitektūras un mantojuma saskarpunktus un objektus, kas tieši domāti labai robežu funkcionalitātei.

2020.gada bakalauru darbu tēmas skatīt pielikumā Nr.12.

2020.gada bakalaura un maģistra programmu absolventu vienojošā tēma bija gan robežsituācijas (boarders un boundaries), kuru iedvesmoja LAS – UIA organizētā reģionālā konference Architecture of Migration, gan arī 2020. gada pavasara semestrī RISEBA Arhitektūras fakultātei un INTERREG noslēdzies starptautisks sadarbības projekts “Augmented Urbans”, kurā tika jautāts vai, paplašinot realitāti, mēs varam identificēt un palielināt esošo pilsētu un ģeogrāfisko apstākļu vērtību? Izsakot apgalvojumu, ka “Esoša konteksta izveide vai mainīšana kā arī jaunu funkciju prasību uzlikšana esošajiem apstākļiem var veicināt situācijas, kas palielina vietējā konteksta vērtību”. Šis savstarpēji saistītais, delikātais pilsētu konteksts un ģeogrāfiskās atrašanās vietas, kuras apzināti un viennozīmīgi pakļautas politiskajiem, sociālajiem un ekonomiskajiem spēkiem, tiekot kavētas, var apturēt delikātu sociālo apmaiņu, devalvēt pilsētas apstākļus un pat apdraudēt zināmās kultūras tradīcijas un prakses.

Kad šādas dinamiskas plūsmas un spēki, kas ir būtiski pilsētvides un kultūras attīstībai, izsīkst, arhitekti tiek aicināti palīgā atrast mehānismus un idejas, kas spētu izveidot scenāriju, ievērojot šos jaunus ierobežojumus. Vai šajā limitētajā struktūrā arhitektūra var piedāvāt iespējas vai uzlabot apstākļus, lai tās iedzīvotājiem piedāvātu “pārejas rituālus”, lai pārvarētu šo pašreizējo neskaidrību un dezorientācijas nosacījumus?

Atbildes uz šiem mainīgajiem apstākļiem un ietekmēm savos noslēguma darbos notvēra vai alternatīvi mēģināja saglabāt radošu anonimitāti neietekmējoties, RISEBA FAD absolventi, kuri 2021. gada Janvāra beigās aizstāvēja un ieguva akadēmisko bakalaura un profesionālo maģistra grādu arhitektūrā. Ņemot vērā dažādos šķēršļus un sarežģījumus gan starptautiskas žūrijas uzņemšanā, gan noslēguma projektu realizācijā izmantojot ierobežoto piekļuvi konsultācijām ar mācībspēkiem, studenti veiksmīgi paveica un aizstāvēja projektus, savukārt žūrijas locekļi no piecām dažādām valstīm sniedza daudzveidīgus un dinamiskus komentārus, atrodot kopīgu valodu un atzīmējot tos projektus, kuri izcēlās ar ievērojamiem arhitektūras risinājumiem. Šeit minētas vairākas aktuālas noslēguma darbu tēmas:

- *Izglītības iestādes jaunbūve atbilstoši projektam “Skola 2030”,*
- *Baložu vidusskolas piebūves jaunbūve izmantojot moduļu sistēmu,*
- *Lielupes vēsturisko piestātņu, no Dubultiem līdz Slokai, revitalizācija. Ūdens satiksme un piestātnes kā būtiska Jūrmalas pilsētas daļa,*
- *Latvijas Universitātes botāniskā dārza revitalizācija,*
- *Dizaina kritēriji mūsdienīgas vides radīšanai bērnu dārzos Siguldā. Bērnu dārza jaunbūve Siguldā,*
- *Apātiskās kultūras centra mezgls Āgenskalnam,*
- *Daudzfunkcionāla ēka, kas apvieno krematoriju ar piemiņas / sēru un svinīgu telpu*
- *Maza Mēroga Strukturālās Stratēģijas Defragmentētām Vidēm: Zaļo un Pilsētu Biotopu Atjaunošana Cēsīs,*
- *Dizaina priekšlikums pēc-pandēmijas dzīvošanas un darba tipoloģijas izveide Rīgas pilsētas centrā,*
- *Ēku ekspluatācijas izmaksu samazināšana dizaina procesa laikā,*
- *Mārupes pašvaldības daudzfunkcionāls kultūras un pakalpojumu centrs,*
- *Spriedze starp Skaistuma un Ilgtspējības koncepcijām arhitektūrā. Rūpnieciskās apbūves atdzīvināšana,*
- *Modulāro slimnīcas ēku būvniecības process. Pagaidu Neatliekamās Medicīnas centra*

novietošana pie Paula Stradiņa Klīniskās slimnīcas.

Pārskata periodā studentu bakalaura darbi vērtēti skalā no 6-10 ballēm, kas katrā studiju gadā atšķiras. Gan 2016./2017.studiju gadā visvairāk 36% studējošo saņēma vērtējumu 7(labi) un 8(ļoti labi), gan arī 2017./2018.studiju gadā visvairāk – 33% bakalaura darbu saņēma vērtējumu 7(labi) un 8(ļoti labi). 2018./2019.studiju gadā vērtējumu 7 (labi) saņēma 40% studējošo, 8 (ļoti labi) – 20% studējošo un 9 (izcili) – 30%. Vērtējums 10 (izcili) pēdējo divu gadu laikā ir bijis vienam studējošajam. Gan 2019./2020 studiju gadā visvairāk - 28% bakalaura darbu saņēma vērtējumu 7(labi) un 8(ļoti labi), gan 2020./2021 studiju gadā 33% bakalaura darbu saņēma vērtējumu 7(labi) un 8(ļoti labi). Savukārt 2021. gadā visvairāk 46% studējošo saņēma vērtējumu 7 (labi). Skatīt 6. tabulā.

6.tabula

Noslēguma darbu novērtējumu sadalījums

Balles	2016	2017	2018	2019	2020	2021
6	7%	13%	10%	17%	17%	15%
7	36%	33%	40%	28%	33%	46%
8	36%	33%	20%	28%	33%	15%
9	14%	20%	30%	22%	-	15%
10	7%	-	-	5%	17%	8%

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais sekmīgais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts akadēmiskā bakalaura grāds arhitektūrā. Bakalaura darbus vērtē valsts pārbaudījumu komisija piecu locekļu sastāvā, kurā ir iekļauti gan augstskolas RISEBA, citas zinātniskās institūcijas un profesionālās vides pārstāvji.

Jāatzīmē, ka vērtējumu katru gadu ietekmē arī tas, cik daudz grupā ir studenti, kuru bakalaura darbi ir izstrādāti augstā kvalitātē, ar lielu zinātnisko vai praktisko pienesumu.

Valsts pārbaudījumu komisijai ir tiesības un iespēja izvirzīt atzinībai tos bakalaura darbus, kas bijuši ļoti augstas kvalitātes. Kopumā katrā aizstāvēšanā, apbalvošanai tiek izvirzīts viens bakalaura darbs.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Minēto programmas resursu un nodrošinājuma detalizētu aprakstu skatīt šī pašnovērtējuma

ziņojuma II. daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. kritērijos sniegtajā informācijā.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Minēto programmas resursu un nodrošinājuma detalizētu aprakstu skatīt šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. kritērijos sniegtajā informācijā.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju procesā piedalās docētāji, vieslektori un zinātniskie vadītāji no Latvijas un ārvalstu augstskolām. Katram studiju kursam tiek plānoti viens vai divi mācībspēki (dažos studijuursos arī trīs). Vairāku mācībspēku iesaiste studiju kursam ļauj labāk izmantot katra indivīda specializāciju, un pieaicinot studiju kursa pasniegšanā vairākus mācībspēkus-ekspertus, tiek paaugstināta studiju kvalitāte. Svarīga studiju programmas īstenošanas politika ir piesaistīt arvien vairāk ārvalstu mācībspēkus.

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Arhitektūra" akadēmiskā personāla statistiska 2020./2021. mācību gadā ir sekojoša: programmā kopumā ar dažādu noslodzi (un nelielām izmaiņām visā pārskata periodā, to starpā semestru griezumā) ir iesaistīti 48 mācībspēki – t.sk. 6 ārvalstu mācībspēki (12.5 %) un 7 Arhitektūras departamenta ievēlētie mācībspēki (14.5%).

Starp Arhitektūras departamenta ievēlētie mācībspēkiem 5 ir ar Dr. grādu (I. Paklone, Ģ. Frolovs, J. Lejnīks, J. Jākobsone, J. Dripe), kas ir 10.4 % no visu mācībspēku kopuma vai 71.4% no ievēlēto

mācībspēku kopuma.

Uz pārskata periodu ir sekojoša ievēlēto mācībspēku statistika:

- 5 ar doktora grādu,
- 2 ar maģistra grādu,

Kā viens no izvirzītajiem mērķiem turpmākajiem pieciem gadiem – palielināt ievēlēto mācībspēku skaitu, tai skaitā ar Dr. grādu. To iespējams īstenot 2 veidos:

- 1) piesaistot jaunus ievēlēto mācībspēkus programmai ar Dr. grādu,
- 2) paaugstinot esošo mācībspēku kvalifikāciju,
- 3) piesaistot arvien vairāk ārvalstu viesmācībspēkus.

Jāatzīmē, ka Arhitektūras jomā izaugsme un profesionālā kvalitāte jāskata arī nozīmīgu publikāciju un profesionālās izcilības aspektā – grāmatas, publikācijas, uzvaras konkursos un prestižās arhitektūras skatēs noteikti ir mācībspēka kvalitātes rādītājs.

Visiem mācībspēkiem, kuriem nav zinātnes doktora grāda vai profesionālā doktora grāda ir pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs pietiekams praktiskā darba stāžs. Katrs mācībspēks atbilst Augstskolu likuma 39. punktam un ir sasnieguši piecu gadu praktiskā darba stāžu savā nozarē, skatīt mācībspēku CV pielikumā.

2021.gada vasarā tika nodibināta studiju programmas “Arhitektūra” zinātnes grupu, kuru vada mācībspēks Dr. Efe Duyan (TR).

Zinātnes grupa izveidota abām studiju programmām, ar mērķi izveidot zinātnisko pamatbāzi doktora studiju programmas izveidei.

RISEBA mācībspēku zinātniski pētnieciskā darbība tiek plānota saskaņā ar Augstskolas mērķiem. Savukārt mācībspēku zinātniski pētnieciskās intereses pamatā saistītas ar studiju kursiem, ko tie pasniedz. Augstskolā departamentu līmenī ir izveidotas mācībspēku pētnieciskās grupas, kurām tiek piesaistīti studējošie. Mācībspēki gan kopā ar studentiem, gan individuāli piedalās pētnieciskajos projektos, veic pētniecisko darbu, par tā rezultātiem ziņojot starptautiskās konferencēs un gatavojot publikācijas.

Studiju virziena ietvaros akadēmiskais personāls profesionālajās aktivitātēs darbojas trīs virzienos: zinātniski pētnieciskajā, pedagoģiskajā un organizatoriskajā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesei no zinātniskās pētniecības jomas uz pedagoģisko un organizatorisko jomu, tā paaugstinot studiju kvalitāti. Augstskolas zinātnes attīstības politika paredz, ka mācībspēku pētnieciskais darbs tiek ietverts ikgadējā Augstskolas mācībspēku izvērtēšanā, kur katrs mācībspēks tiek izvērtēts, ņemot vērā visus trīs profesionālās aktivitātes virzienus.

Studiju virzienu zinātnisko pētījumu tēmu un to vadītāju saraksts tiek apkopots un apstiprināts uz 2 studiju gadiem un tiks pārskatīts un aktualizēts 2018./2019. studiju gada sākumā, RISEBA Zinātniskajā Padomes sēdē.

Studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” zinātnisko pētījumu tēmu un to vadītāju saraksts:

1. Ilze Paklone – “Pilsētas arhitektūra un pilsētvides reģenerācija”.
2. Vadošais pētnieks Dr.arch. Jānis Lejnietis un lekt. Dr.arch.h.c. Jānis Dripe – „Liepājas pilsētvides attīstības aspekti 1918 – 2018”.

Pamatā studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” attīstītais pētījums vienojošais virziens ir pilsētplānošana (*Urban design*) ar tās ietvaros attīstītu atsevišķu objektu, pilsētvides dizaina vai

tehnoloģisko procesu analīzi. Akadēmiskais personāls studiju virziena ietvaros savās profesionālajās aktivitātēs pamatā darbojas divos virzienos – zinātniski pētnieciskajā un arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades darbā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesi no zinātniski pētniecības jomas uz jaunrades un otrādi.

RISEBA mācībspēkiem ir liela pieredze jauno zinātnieku (bakalaura, maģistra un doktora programmu studējošo) iesaistīšanā zinātniskajā darbā, veicot pētījumus projektu ietvaros, veicot individuālus pētījumus kursa darbu, bakalaura un maģistra darbu ietvaros, gatavojot zinātniskus rakstus, prezentējot pētījumu rezultātus zinātniskās konferencēs un biznesa forumos.

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus un veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs.

RISEBA Arhitektūras un dizaina departamenta vadošais pētnieks Jānis Lejnieks ir arī vienīgā profesionālā Latvijas arhitektūras žurnāla „Latvijas arhitektūra” galvenais redaktors. Arhitektūras programmas mācībspēki (Ilze Paklone, Dina Suhanova, Jānis Dripe, Zane Vēja, Rudolfs Dainis Šmits, Atis Kampars, Efe Duyan, Zane Tetere-Šulce, Didzis Jaunzems) regulāri publicē rakstus profesionālajā presē, ir grāmatu un katalogu autori, kā arī izstāžu projektu kuratori.

8.tabula

Akadēmiskā personāla zinātniskie darbi un publikācijas pārskata periodā

Dr.arch. J. Lejnieks	J.Lejnieks(2019) -Žurnāls “Latvijas Arhitektūra” – <i>slejas Process</i> , Nr. 138 – 143. J.Lejnieks (2018) -“ <i>Juris Monvids Skalbergs Divkārtšais kūlenis. Modernisms - Postmodernisms</i> ” J.Lejnieks, J.Dripe (2021) - “Pilsēta starp jūru un ezeriem”. Liepājas arhitektūras 100 gadi.
Dr.h.c.arch. J.Dripe	J.Dripe, U.Bratuškins, V.Holcmane u.c. (2019) - Brošūra “ <i>Architectural Policies of Latvia</i> ”, LAS, 71.lpp J.Dripe, J.Lejnieks, “Domājot par Rīgu” J.Dripe, (2015)-« <i>Gunnar Birkerts National Library of Latvia, Riga</i> ” J.Dripe,(2020) -Žurnāls Enerģijas pasaule – numura viesis, <i>par Rīgu runājot</i> , Nr.4. J.Dripe. J.Lejnieks, (2021) - “Pilsēta starp jūru un ezeriem”. Liepājas arhitektūras 100 gadi.
Mg. art D.Suhanova	A.Klimek, I.Ziogou, A.Michopoulos, T.Zachariadis, S.Gulma, D.Suhanova, M.Agbonlahor, S.Jung-Waclik. (2019) - “ <i>Green roofs dissemination regarding their potential contribution in addressing the UHI effect.</i> ” Acta Innovations. pp.71-85. 10.32933/ActaInnovations.31.8
J.Jākobsons	(2018).“ <i>Practical guide. Measures for heat loss prevention in historical buildings, using the experience of the Baltic and Scandinavian States</i> ” un raksts tajā “ <i>The Pearls of Kuldīga town – historic wooden-frame log buildings – measures for heat loss prevention</i> ” pp. 10-25. Pieejams tiešsaistē: http://www.llbm.lv/wp-content/uploads/2018/05/PRACTICAL_GUIDE.pdf (2017) “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” -“ <i>Iedzīvotāju un pārvaldes iesaiste Kuldīgas vēsturiskās pilsētvides apdzīvošanā un kopšanā</i> ”; A daļa, Nr. 2, pp.37-59. Pieejams tiešsaistē: http://www.lza.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=3924&Itemid=400http://www.lza.lv/LZA_VestisA/71_2/4_Jana_Jakobsone.pdf
Mg. art Atis Kampars	A.Kampars, (2020) - Žurnāls ‘Latvijas Arhitektūra’ - “ <i>Aktuāla dilemma — ziedot vai neizdot LKP CK jeb Pasaules tirdzniecības centra ēku koncertzāles būvniecībai</i> ”Nr. 149
Barch R.D.Šmits	R.D.Šmits, (2020) -Žurnāls “Latvijas Arhitektūra” – <i>sleja</i> , Nr.139. R.D.Šmits, (2021) -Žurnāls “Latvijas Arhitektūra” – <i>teorija</i> , Nr.150. R.D.Šmits, (2021) - Žurnāls “Latvijas Arhitektūra” – <i>izglītība</i> , Nr.153.

Dr. Arch E.Duyan	<p>E.Duyan, (2021) Design & Theory Journal - "Tame Modernism: The Manifestos of Sedad Hakki Eldem and Orhan Veli Kanik", 1302-2636</p> <p>E.Duyan, (2021) Megaron Journal - "Architectural Space as Metaphor: Hikmet's Narrative Spaces".</p> <p>E.Duyan, (2020) HRPUB Linguistics and Language Journal - <i>The Architectural Experience and the Configuration of Narrative Spaces in Hikmet's Poetry</i>, ISSN: 2331-6438</p> <p>E.Duyan, (2020) - HRPUB Linguistics and Language Journal, "The Poetics of Space: Nazim Hikmet's Straw-Blond" ISSN: 2331-6438</p> <p>E.Duyan, (2020) - Design & Theory Journal, "Le Corbusier's Museum as a Critical Attitude", ISSN: 1302-2636, N 201, 15, 28, pp. 122-137.</p> <p>E. Ceylan & E. Duyan, Architecture and Autonomy (2018) - "The Possibility of Autonomy of Architecture and The Problematic of the Daily Life", Türkiye: Dakam Publishers, ISBN: 978-605-5120-73-3, pp. 134-147.</p> <p>E.Duyan, (2018) - MSFAU Social Sciences Journal - "The Textual Role of Space: The Spatial Expression of Death in Radu Vancu's Poetry", ISSN: 1309-4815, 15, 276-284</p> <p>E.Duyan, (2017) - AZ ITU Journal of the Faculty of Architecture - "Le Corbusier's Exhibition Pavilion: The Heterogeneous Character of His Modernism Between Representation and Functionalism", ISSN: 1302-8324, 14, 3, 181-194.</p>
Z.Tetere-Šulce	<p>(2021) - Design boom - "Open AD upcycled material offcuts and leftovers to form pop-up restaurant interior in Latvia".</p> <p>Pieejams tiešsaistē: www.designboom.com/architecture/open-ad-upcycles-material-offcuts-leftovers-restaurant-interior-latvia-03-10-2021/</p> <p>(2021) - Dwell - "You can sleep under the stars at these glass-and-steel cabins in Latvia"</p> <p>Pieejams tiešsaistē: www.dwell.com/article/ziedlejas-wellness-resort-cabins-open-ad-52dfdc2</p> <p>(2021) Contemporis - "Planters filled with bonsai trees cover the exterior of this building",</p> <p>Pieejams tiešsaistē: www.contemporis.com/planters-filled-with-bonsai-trees-cover-the-exterior-of-this-building/</p> <p>(2021)-ArchDaily - "Family home in Pāvilsta",</p> <p>Complete article: www.archdaily.com/957042/family-home-in-pavilsta-open-ad</p>
Mg. arch D.Jaunzems	<p>D.Jaunzems, L.Dumbere, (2021) - Žurnāls "Ir", interview "Sava ceļa gājējs"</p> <p>Pieejams tiešsaistē: https://ir.lv/2021/11/03/sava-ceļa-gājējs/</p> <p>B.Vērpe, (2021) - DEKO, "Latvian Pavilion at Dubai EXPO 2020"</p> <p>(2021) - magazine "FOLD", «Expo 2020» Latvijas paviljons — «DJA»</p> <p>(2021) - magazine "International New Landscape", "Wicker Pavillion"</p> <p>A.Čivle, (11.2020) - "Baltic Outlook", interview "Contemporary thinking", pp.44-50.</p> <p>Pieejams tiešsaistē: https://www.airbaltic.com/about/press/outlook/uploads/november2020.pdf</p> <p>(2020) - magazine "International New Landscape", "View Terrace in Valmiera"</p>
Mg.psych, J.Žakemo	<p>Jacquemod, J., (2021) - The meaning of relationship quality by the business leaders: results of a qualitative study. In <i>Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference</i>, No. 6, 271-284.</p> <p>Jacquemod, J., (2021.) - Organisational innovativeness: the role of LMX. <i>Journal of Economics and Management Research</i>, Vol. 9, 6 - 24.</p> <p>Jacquemod, J., (2021.) - The impact of the Leadership Ethicality on Organisational Innovativeness, mediated by organisational trust. Latvian data. In: X.Lu, J.Ciulla (Ed.). <i>Ethics, Innovation, and Well-being in Business Ethics and Economy</i>. Shanghai Academy of Social Sciences Press.</p> <p>Khan, M., Shah, S.F., Jacquemod, J., (2021.) - Export Diversification Potential and Structural Transformation in Pakistan, Accepted for publication in SAGE Open.</p> <p>Darša, Z., Žakemo, J. (2020.) Liderības stils un vadītāju-padoto mijiedarbības saistība. Rezeknes Academy of Technologies. Pieņemts publicēšanai.</p> <p>Ali Shah,S., Hussain, A., Khan, M., Jacquemod, J., Shah, Z. 2020. Determinants of Systematic Risk in Commercial Banks of Pakistan. <i>International Journal of Economics and Financial Issues</i>, 10(2),1-5.</p> <p>Misbah Ud Din, Julija Jacquemod, Abdul Basit, Sayyam, Ihsan Ullah., 2019. Impact of Corporate Governance Practices on Earnings Management: Case Study of Cement Industry in Pakistan. <i>International Journal of Social Science archives</i>, Vol. 2, No.1, 44-54.</p>
Mg. arch. Z.Vēja	<p>Z.Vēja, (2016)-Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - jauns vārds, <i>Jēkabpils Vecpilsētas laukums</i>, Nr. 124.</p> <p>Z.Vēja, (2019)-Žurnāls "Latvijas Arhitektūra", Nr. 142.</p> <p>J.Dripe, Z.Vēja, (2020)-Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - izglītība, <i>Robežsituācijas</i>, Nr. 147.</p> <p>R.D.Smits, Z. Vēja, (2021)-Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - izglītība, <i>nospiedumi uz pārmaiņu sliekšņa</i>, Nr.153.</p>
Dr.arch. I.Paklone	<p>Japanese magazine «a+u» dedicates an issue to Latvian architecture</p> <p>Nº555 «Feature: Latvia — Architecture Unfolding».</p> <p>The guest editor of the issue is Dr. Arch. Ilze Paklone</p> <p>(PhD work in Tokyo University)</p>

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programmas "Arhitektūra" akadēmiskā personāla statistiskā situācija laika periodā no 2016.-2020. studiju gadam.

Akadēmiskā personāla attīstības jautājumi Arhitektūras programmu ietvaros ir jāskata ar sekojošām atkāpēm (piezīmēm):

Laika faktors – Arhitektūras programmas ir salīdzinoši jauna (10 gadi) parādība RISEBA 25 gadu augstākās izglītības pakalpojumu sniegšanas pieredzē.

Mēroga faktors – Arhitektūras programmas kopumā un tajā iesaistītais pašu (ievēlēto)

mācībspēks ir skaitliski tik mazs (7 cilvēki), ka jebkura personāliju izmaiņa rada būtiskas izmaiņas skaitļu attiecību (%) jomā.

Mainības faktors – ir tikai seši pirmie bakalaurs programmas produkti un trīs maģistra programmas (izlaidumi, programmas beidzēji) un secinājumi par kvalitāti; tikai ar 2017. gada februāri sāka maģistra programmas īstenošana ar fiziski citādu un no akadēmisko prasību viedokļa atšķirīgu personu loku.

1. Programmas docēšanā **piesaistīti** šādi **ievēlētie** mācībspēki: Jānis Dripe, Rudolfs Dainis Šmits, Frolovs Ģirts, Jākobsons Jana, Jaunzems Didzis, Ilze Paklone.
2. Programmas docēšanā **piesaistīti** šādi **viesmācībspēki**: Helēna Gūtmane, Harijs Alsiņš, Ramon Cordova (MX), Susanne Brorson (DE), Māris Bārdiņš, Andris Kronbergs, Solveiga Lauva-Brice, Inguna Romanova, Edgars Mucenieks, Toms Trigubs, Agris Dzilna, Jānis Kreicburgs, Zane Tetere-Šulce, Dace Kalvāne, Zane Vēja, Uldis Jaunzems-Pētersons, Rudolf Bekič (AT), Jūlija Žakemo, Egīls Markuss, Lauris Goldbergs, Viesturs Celmiņš, Jānis Rušenieks, Efe Duyan (TR), Francisco Martinez (ES) u.c.
3. Studiju kursus vairs **nedocē** šādi **ievēlētie mācībspēki**, vai arī mācībspēki, kuriem ir beidzies ievēlēšanas termiņš: Dina Suhanova (sadarbība turpināta vasaras skolu organizēšanā).
4. Studiju kursus vairs **nedocē** šādi **viesmācībspēki**: Dina Suhanova, Ints Menģelis, Sven Verbruggen (BE), Roberts Riekstiņš, Malgorzata M. Olchowska (BE), Tommas Stellmach (DE), Udo Garitzmann, Manten Devriendt, Liene Jākobsons, Linda Krūmiņa, Austris Mailītis, Inga Karlštrēma u.c.

Kopumā studiju programmā “Arhitektūra” veiktās mācībspēku sastāva izmaiņas pārskata periodā vērtējamas pozitīvi, jo sekmīgai studiju programmas īstenošanai ir nepieciešama nozares speciālistu klātbūtne.

Tā kā visi piesaistītie viesmācībspēki ir nozares profesionāļi, viņu piesaiste notiek pēc rotācijas principa, kas atkarīga no viņu pamatdarba noslodzes. Mācībspēku mainības faktors jāatzīmē kā pozitīva iezīme arhitektūras projektēšanas kursu ritējumā. Vidēji viens viesmācībspēks studiju programmā pasniedz 2-4 semestrus. Mācībspēku CV skatīt pielikumā.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata

periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku sadarbība tiek veidota kopīgās programmas padomes sanāksmēs, publikāciju izstrādē, dalībā studiju projektos, dalībā konferencēs. Atsevišķos gadījumos tiek organizēta dažādu mācībspēku tikšanās, t.sk. pēc studentu lūguma. Jāatzīmē, ka regulāri notiek mācībspēku hospitācijas. Visas šīs aktivitātes nodrošina studiju kvalitātes pilnveidi un atbalstītu jaunākajām nozares un zinātnes tendencēm. Kopumā vērtējot, studiju programmas direktors ir pamatkontaktpersona sadarbībai ar studējošajiem un mācībspēku, lai risinātu problēmsituācijas (saprast iemeslus, atrast risinājumu) vai arī kopīgi strādātu pie studiju programmas attīstības, iespēju robežās atbalstot katru lietderīgu iniciatīvu. Programmas direktors vienmēr cenšas iesaistīties un risināt dažādas problēmu situācijas un savlaicīgi komunicēt ar studējošajiem un mācībspēkiem par dažādiem neskaidriem jautājumiem.

Mācībspēku sadarbība un pieredzes apmaiņa ir būtiska studiju kursa satura izstrādē un studiju kursu plānošanā. Kā piemēram:

- Studiju kursu "Projektēšanas pamati I, II" docē 3 dažādi mācībspēki – R. Dainis Šmits, Ramon Cordova un Harijs Alsiņš. Visi trīs mācībspēki kopā ar programmas direktoru katra semestra sākumā vienojas par aktuālo semestra uzdevumu, mērķiem un sagaidāmajiem rezultātiem. Tādas paša veida sadarbības notiek pārējo projektēšanas studiju kursu, "Arhitektūras projektēšana I-IV", ietvaros.
- Studiju kursu "Projektēšanas pamati I" un "Vizuālo struktūru teorijas pamati un kompozīcija" docētāji vienojās par studiju kursu sasaisti. Studiju kursā "Vizuālo struktūru teorijas pamati un kompozīcija" docētājs Atis Kampars sniedz teorētisko zināšanu bāzi, kuras praktiski tiek pielietotas studiju kursā "Projektēšanas pamati".
- Studiju kursus "Pilsētplānošana" un "Projektēšanas pamati IV" izveidota sasaite. Mācībspēki Zane Vēja un Ilze Paklone vienojās par konkrētā projektēšanas kursa uzdevuma sasaisti, tādējādi dodot iespēju studējošajiem paralēli projektēšanas studijām apgūt pilsētplānošanas teoriju un analīzi.

Dažādu nozaru mācībspēki sadarbojas publicējoties zinātniskajos žurnālos, kā arī uzstājoties zinātniskajās konferencēs gan vietēja, gan starptautiska mēroga. Jāatzīmē arī sadarbība projektos, kur mācībspēki gūto pieredzi izmanto studiju procesā, piemēram:

- 2018.gada jūlijā – pirmā akadēmiskā žurnāla "ADAMarts" izdošana ar fakultātes studentu (Līga Treija, Andis Alksniņš) un mācībspēku (Atis Kampars, Dina Suhanova) zinātniski pētnieciskajiem rakstiem. Galvenais redaktors: Dr.arch., RISEBA vadošais pētnieks Jānis Lejnieks, numura redaktore: Mg.art. Dina Suhanova.
- 2018.gada maijā iznāca publikācija – studiju darbs 5. sējumos 3. kursa studentu projektam par Cēsu pilsētas attīstības iespējām sarūkošo reģionālo pilsētu kontekstā. Mācībspēki, darba vadītāji: Ilze Paklone, Viesturs Celmiņš, Thomas Stellmach.

- Mācībspēki I. Paklone, D. Suhanova, R.D.Šmits, un viesmācībspēki V. Celmiņš, I. Menģelis iesaistīti Cēsu novada pašvaldības iepirkuma "Projekta "Augmented Urbans" telpiskās izpētes un plānošanas studiju kursa organizēšana" realizācijā no 2019. gada 10. jūnijam līdz 2020. gada 10. oktobrim.
- 2019.gada februārī FAD lektore D. Suhanova, viesmācībspēki I. Menģelis, F. Martinez piedalās starptautiskā arhitektūras darbnīcā Connecta sadarbības augstskolā CEU Cardinal Herrera University Valensijā.
- Arhitektu plenērs Aizputē 2019. gadā 9.-12. maijā – "Wooden architecture heritage of Aizpute". Projekta vadītājs un programmas koordinators J.Dripe. Lektori: J.Dripe, J.Jākobsone, M.Belfrage Klimek u.c.
- Mācībspēku sadarbība noris studiju virziena organizētajā Starptautiskā vasaras skolā "FestivaLand" laika posmā no 2018.-2021.gadam. Vasaras skola notiek sadarbībā ar Valmieras pašvaldību un Valmieras vasaras teātra festivālu. Dalībnieki, kurus vadīja dizaina profesionāļi, ģenerēja idejas, kā arī apguva koka konstrukciju būvniecības pamatus, lai teātra festivāla centrā izveidotu īslaicīgu telpisko instalāciju audiovizuālajiem piedzīvojumiem. Studentus vadīja starptautiska mācībspēku un arhitektu komanda - Reinis Suhanovs, viesmācībspēks Rūdolfs Bekičs (LV/AU), Kārlis un Arnita Melzobi (Gauss Arhitekti), Sille Pihlak (EE), Aigars Lauzis, lektors R. Dainis Šmits, Kuratore – lektore Dina Suhanova.

Studējošo skaits katrā kursā variē no 16-24 studentiem. Studiju kursus "Projektēšanas pamati", "Arhitektūras projektēšana I-IV" uz katriem 8 studentiem paredzēts viens mācībspēks, kurš ir nozares profesionālis. Katram kursam tiek piesaistīti gan vietējie, gan starptautiski mācībspēki, tādējādi nodrošinot gan individuālu pieeju katram studentam, gan kopumā augstu mācību kvalitāti, kas orientēta uz starptautisku nozares tirgu.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	Diploms_Diploma_pielikums_LV_21.01.20.zip	Diploms - B ARH - LV + ENG (1).zip
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	AIP_lēmums_LV.zip	AIP_lēmums_tukot-en_gh_ZV.docx
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	5.pielik. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā "Arhitektūra_13.06.22.docx	5 Annex Statistical data on students of the Architecture programme_ENG.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	6. pielikums_Tabula par studiju programmas Arhitektūra atbilstību valsts izglītības standartam_LV.docx	6 Annex The table on the Compliance of the Programme "Architecture" to State Education Stand_ENG.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām	7. pielik.Tabula par Studiju programmā "Arhitektūra" iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam_LV.docx	7 Annex A table on the compliance of the qualification obtained within the study programme of "Architecture" to a professional standard.t_ENG.docx
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	8.pielik. Studiju programmas "Arhitektūra" studiju kursu kartējums atbilstoši LKI un EKI kritērijiem_LV.docx	8.pielik. Studiju programmas "Arhitektūra" studiju kursu kartējums atbilstoši LKI un EKI kritērijiem_EN.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	9.pielik. Studiju programmas „Arhitektūra” plāns pilna laika studijām_LV.docx	9.pielik. Studiju programmas „Arhitektūra” plāns pilna laika studijām_EN.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	BAR_ARH_kursa_apraksti.zip	BAR_ARH_kursa_apraksti.zip
Studējošo prakses organizācijas apraksts	11.B pielik_Macibu_un_petnieciska_prakse_study_practice_I_II_III.docx	11.B pielik_Macibu_un_petnieciska_prakse_study_practice_I_II_III.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināto ekspertu tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piedāvāt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	Nr_41_Riseba_Bak_arhitekti_250_Atzinums.zip	ATTESTATION_55.p_RISEBA_EN.zip

Arhitektūra (47581)

Studiju virziens	<i>Arhitektūra un būvniecība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Arhitektūra</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>47581</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Rudolfs Dainis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Šmits</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>rudolfsdainissmits@riseba.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>MATS Dipl. Arh.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29515554</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt vispārējas zināšanas un prasmju arhitektūras jomā un saistītajās nozarēs , iegūt pamatprasmis un iemaņas darbam arhitekta un plānotāja profesijā, lai uzsāktu praktisko darbību sertificēta arhitekta vadībā kā arī sagatavot tālākām doktorantūres studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs. Profesionālā maģistra izglītība kopā ar arhitekta licencēšanas prasībās noteikto divu gadu praksi arhitektu birojā dod iespēju pretendēt uz patstāvīgu arhitekta prakses sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par arhitektūras projektu.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>Profesionālās maģistra programmas arhitektūrā vispārējie uzdevumi attiecas uz zināšanu, prasmju un kompetenču iegūšanas nodrošināšanu sagatavot studentus patstāvīgai arhitekta praksei, kā arī tālākām studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>ARH-Z1 Izprot arhitektūras vēsturiskās evolūcijas nozīmi saistībā ar tehnoloģiju, zinātnes ideju un mākslu attīstību. Orientējās arhitektūras un plānošanas procesos Latvijā un starptautiskajā vidē.</p> <p>ARH-Z2 Izprot arhitekta specifisko zināšanu mijiedarbību ar citām zinību nozarēm vai profesijām. Orientējas un spēj skaidrot sociālekonomiskos procesus (demogrāfija, dzīves kvalitāte, ekoloģija, kultūra, u.c.) Eiropā un pasaulē. Spēj raksturot un skaidrot arhitektūras un pilsētplānošanas procesus un to sociālo, ekonomisko un vides ietekmi individuāli, grupā, komandā vai institūcijā.</p> <p>AEH-Z3 Pārzina un orientējās biznesa vadības un līderības psiholoģijā, spēj salīdzināt teorijas, to pielietojumu un integrētu tās organizācijas vidē. Definē un kritiski izvērtē zinātniski pētnieciskā darba metodoloģijas teorētiskās nostādnes un kā tos sintizē un atspoguļot arhitektūras procesos.</p> <p>ARH-P1 Spēj veidot arhitektūras un pilsētplānošanas projektus, vēršot uz inovatīviem risinājumiem, strukturētas vides izveidi, attīstot profesionālā pašnovērtējuma un analītiskās domāšanas iemaņas. Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.</p> <p>ARH-P2 Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.</p> <p>ARH-P3 Spēj izmantot uzņēmējdarbības prasmes, lai veiktu arhitekta profesionālās un sociālās funkcijas. Spēj demonstrēt analītisku izpratni par arhitektūras studiju un profesijas saturu un profesionāli argumentēt viedokli saziņā ar nozares profesionāļiem vai citu nozaru pārstāvjiem.</p> <p>ARH-K1 Pārzina dažādas pilsētplānošanas un arhitektūras koncepcijas, veidus, formas un modeļus, un to pielietošanas iespējas privātā un publiskā sektorā. Spējas patstāvīgi formulēt, noteikt un komunicēt savas profesionālās darbības mērķus, lai veiktu jaunrades arhitektūras nozarē, dizainā vai starpdisciplīnu jomās.</p> <p>ARH-K2 Darbojas uzņēmumu projektos un organizāciju vadībā, nepieciešamības gadījumā veidojot sadarbību ar citu nozaru profesionāļiem un integrējot dažādu jomu zināšanas pētnieciskās problēmas risināšanā.</p> <p>ARH-K3 Veic pētniecisko darbību arhitektūras, pilsētplānošanas un ainavu arhitektūras teoriju un prakses attīstībai, pielietojot vadības psiholoģijas un vadībzinību iegūtās zināšanas un izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	80

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Ir iegūts inženierzinātņu bakalaura grāds arhitektūrā vai tam pielīdzināma izglītība un dokuments, kas apliecina angļu valodas prasmes (atbilstošs CE angļu valodas eksāmena līmenis, vai IELTS vai TOFEL sertifikāts).</i>
iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds arhitektūrā</i>
iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Arhitekts</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	RĪGA	MEŽA IELA 3, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1048

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Salīdzinājumā ar iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas brīdi profesionālā maģistra studiju programma "Arhitektūra" ir papildināta ar vairākiem studiju kursiem. Papildinājumi veikti gan balstoties uz nozares aktualitātēm zinātnes jomā, gan studējošo vēlmēm (studējošo aptaujas rezultātiem) un tiek ieviesti izvēles daļā (C daļa). 2018./2019. gadā tika ieviests maģistra studiju kurss "Design Process and Project Management".

Maģistra studiju programmai tika pievienoti projektēšanas procesa un projektu vadības kursi, lai nodrošinātu studentiem profesionālās prakses kursu, kurā tuvāk apskatīta arhitekta loma klienta, darbuzņēmēja un darba devēja attiecībās. Šajā kursā tiek aplūkota arhitekta kā projektēšanas procesa vadītāja un administratora loma, informējot par kvalitatīvu rasējumu un dokumentācijas nozīmi, kas nosaka projektu, kvalitātes prasības un izmaksas. Projektēšanas procesa vadība kontrolē šos projekta aspektus un samazina projekta riskus visām ieinteresētajām pusēm.

Akadēmiskā personāla sastāvam piesaistīti papildus docētāji – R. D. Šmits, E. Duyan, S. Brorson, F. Martinez, M. Bārdiņš, H. Alsiņš, R. Cordova, u.c., kuri lasa lekcijas vai arī vada maģistra programmas diploma darbus.

Programmas plānotā specializācija "Ainavu arhitektūra un urbānisms"

Papildus plānotas izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas brīdi. Maģistra studiju programmu "Arhitektūra" plānots papildināt ar specializāciju "Ainavu arhitektūra un urbānisms". Programmā tiks ieviesta iespēja 2023.g. pavasara semestrī izvēlēties studējošo interesēm atbilstošu specializāciju.

Studējošajiem programmā "Arhitektūra" ir iespēja izvēlēties sev piemērotāko specializācijas jomu un iegūt atbilstošu profesionālo kvalifikāciju. Studējošie, kuri izvēlas specializēties "Ainavu arhitektūra un urbānisms" (turpmāk- Ainavu arhitektūra), iegūst arhitekta profesionālo kvalifikāciju. Specializācija tiek īstenota iepriekš izstrādātās moduļu sistēmas ietvaros, radot iespēju ieinteresētiem studentiem aizstāt daļu no pamata kursiem ar specializācijas kursiem. Plānotie 9 jaunie izvēles priekšmeti, prakse Ainavu arhitektūras jomā un ārtelpas projektēšanas darbnīcas vērsti uz padziļināto mācību vielas apguvi ainavu arhitektūras un pilsētplānošanas jomā. Lai īstenotu specializāciju, tika papildināti esošie un izstrādāti 17 jaunie kursu apraksti un akadēmiskā personāla sastāvam piesaistīti 7 docētāji – S. Skudra, A. Ušča, I. Vircavs, M. Sprudzāne, I. Rukšāne, M. Geldof, H. Gūtmane.

Papildus piešķiramās profesionālās kvalifikācijas maiņai programmā, salīdzinot ar iepriekšējo akreditāciju, tika izstrādātas vairākas izmaiņas studiju kursus, kuras pamatā ir saistītas ar plānoto specializāciju ieviešanu programmā.

Maģistra studiju programmas 2. moduļa Arhitektūras studiju (A daļa) pielāgotie studiju kursi

paredzēti visiem studentiem, ieskaitot tos, kuri specializējas Ainavu arhitektūrā.

Sekojošiem studiju kursiem tiek mainīts apjoms, samazinot kredītpunktus un / vai kursu saturs, to pielāgojot Ainavu arhitektūras specializācijai :

1. Teorētiskās nostādnes pilsētplānošanā un pilsētvides dizainā (Theoretical Approaches to Urban planning and Design) 2 KP (saturs tiek samazināts un papildināts sekojoši) ;
 1. "Modernisms un pilsētas arhitektūra" (Modernity & The Architecture of The City) 1 KP;
 2. Teorētiskās nostādnes un ideju vēsture ainavu arhitektūrā (History of ideas and theoretical approaches to landscape architecture) 1 KP;
2. Pirmā semestra prakse Arhitektūras pārvaldes institūcijā / projektēšanā / specializācija ainavu arhitektūrā (Internship - Designing, Research, Creativity / specialization LA & urbanism) 4 KP (saturiski 4. moduļa prakse pielāgota Ainavu arhitektūras specializācijai)
3. "Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē": 2 KP tiek samazināti uz 1KP un papildināts ar "Ainavas kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē" (Landscape heritage in modern urban environment) 1 KP
4. moduļa Arhitektūras studiju (A daļas) sekojoši studija virziena kursi tiek aizvietoti ar jauniem specializācijas Ainavu arhitektūras kursiem:
5. "Dizaina process un projekta vadīšana" 2 KP - kurss tiek aizvietots ar jaunu priekšmetu "Prakse Arhitektūras pārvaldes institūcijā/ projektēšanā/specializācija ainavu arhitektūrā" 2 KP;
6. "Nozares starptautisko projektu vadība – nacionālie un starptautiskie aspekti" 2 KP - Moduļa A daļas kurss tiek aizvietots ar "Ainavas tiesiskais regulējums projektēšanā un būvniecībā" 2KP;
7. "Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē" 2 KP- tiek aizvietots ar jauno kursu "Ainavas kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē" (Landscape heritage in modern urban environment) 2KP;
8. "Vadības psiholoģija" 2 KP - tiek aizvietota ar jauno kursu "Ainavu dizaina psiholoģija"(Psychology of landscape design) 2 KP;
9. "Maģistra projekta izstrāde arhitektūrā" (Master Thesis Project in Architecture) 4 KP - tiek aizvietots specializācijai "Ainavu arhitektūras Maģistra projekta izstrāde" (Master Thesis Project Development in landscape architecture and urbanism) 4 KP;
10. Otrā semestra prakse Arhitektūras pārvaldes institūcijā/projektēšanā (Internship - Designing, Research, Creativity) 6 KP tiek aizvietota ar praksi Arhitektūras pārvaldes institūcijā/ projektēšanā/specializācija Ainavu arhitektūrā " 6 KP;

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" Arhitektūras un dizaina fakultātes (FAD) maģistra programma koncentrējas uz arhitektūru, pilsētplānošanu un profesionālo praksi. Šīs jaunās specializācijas nodrošināšana ainavu arhitektūrā un urbānismā ir būtisks un nepieciešams studiju virziens, kas apvieno gan profesionālus arhitektūras maģistra grādus, gan zināšanas, praktiskās iemaņas un kompetenci ainavu un urbānistikas jomā, kas pašlaik netiek piedāvātas citās vietējās universitātēs.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un

lietderības novērtējums.

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA" pozicionē sevi kā augstākās izglītības institūciju, kurā „*business tiekas ar mākslu*”. Augstskolas RISEBA stiprā puse ir tieši studiju programmas, kuras attīsta kompetences biznesa un vadībinību virzienā (Biznesa vadība, Biznesa psiholoģija, E-bizness, Eiropas biznesa studijas, Vadības psiholoģija un supervīzija, Projektu vadība, Personāla vadība, u.c), jo šajā apmācības jomā augstskolai jau ir 30 gadu pieredze un panākumi.

Augstskola RISEBA atbilstoši 2012. gada 25. septembrī izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem Nr. 668 „Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumu” 4. pielikumam realizē **studiju virzienu „Arhitektūra un būvniecība”**.

Studiju programmas, kas ietilpst studiju virzienā „Arhitektūra un būvniecība”:

1. **Akadēmiskā bakalaure studiju programma „Arhitektūra”**, akreditēta līdz 2019. gada 3. decembrim (akreditācijas komisijas lēmums Nr. 3751 2012. gada 10. septembrī). Akreditācija vēlreiz pagarināta līdz 2022.g 31. decembrim.
2. **Profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra”** (ar licencēšanas komisijas 2016. gada 14. decembra lēmumu Nr. 32 - L piešķirta licence 2 gadu un 80 KP maģistra programmas uzsākšanai 2017. gada februārī).

“Arhitektūras un būvniecības” studiju virziena **Akadēmiskā bakalaure studiju programma „Arhitektūra”** un **Profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra”** loģiski iekļaujas kopējā augstskolas RISEBA stratēģiskajā mērķī kļūt par starptautiski atzītu biznesa, mākslas un tehnoloģiju universitāti. Veiksmīgai augstskolas stratēģijas īstenošanai, atbilstoši vienotās Eiropas augstākās izglītības sistēmas veidošanas un reformēšanas norisei (saskaņā ar Boloņas procesa mērķiem), definētas šādas stratēģiskās attīstības prioritātes:

1. Studiju programmu klāsta konsolidācija atbilstoši mūsdienu tendencēm un nākotnes izaicinājumiem;
2. Zinātnes attīstība;
3. Internacionalizācija;
4. Akadēmiskā personāla attīstība;
5. Attiecību pilnveidošana ar absolventiem;
6. Mūžizglītības attīstība;
7. Tehniski attīstīta, multidisciplināra pasniegšana un studiju atbalstoša vide;
8. Augstskolas zīmola stiprināšana;
9. Sociālās atbildības sekmēšana.

Viens no studiju virziena attīstības punktiem paredzēja 2016. gadā sagatavot un iesniegt pilnvarotajā institūcijā (AIC) licencēšanas iesniegumu maģistra studiju programmai, nodrošinot studiju virziena attīstību un pilnveidi. Ar AIC Studiju programmu licencēšanas komisijas 2016. gada 14. decembra lēmumu Nr. 32 - L tika piešķirta licence ar 2017.g. 10. jan. 2 gadu un 80 KP Profesionālā maģistra studiju programmas “Arhitektūra” uzsākšanai 2017. gada februārī.

Kopš 2019. gada februāra programmai kā loģisks turpinājums izveidota RISEBA profesionālās maģistra studiju programma „Arhitektūra”, kas ir izstrādāta tā, lai pēc tās absolvēšanas studentiem būtu gan praktiskās iemaņas un kompetences, gan arī nozares konceptuālo nostādņu apzināšanai nepieciešamās teorētiskas zināšanas. Profesionālā maģistra izglītība kopā ar arhitekta licencēšanas prasībās noteikto trīs gadu praksi arhitektu birojā dos iespēju pretendēt uz patstāvīgu arhitekta prakses sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par arhitektūras projektu.

2019.gadā jaunajā profesionālajā maģistra studiju programmā absolvēja pirmie desmit studenti.

Profesionālā maģistra studiju programmas „Arhitektūra” studiju ilgums ir 2 gadi, 80 kredītpunkti (120 ECTS), kas tiek īstenota pilna laika klātienes studijās. Nodarbības tiek plānotas darba dienās - ceturtdienu un piektdienu vakaros, un sestdienās. Vienā studiju gadā ir 2 semestri un viena semestra ilgums ir 20 nedēļas. Iegūstamais profesionālais maģistra grāds arhitektūrā. Šāds apgūstamais kredītpunktu skaits iekļauj un īsteno praktiski visas LR arhitekta profesijas standartā definētās profesionālās prasības (Ministru kabineta 2014.gada 26. augusta noteikumiem Nr.512).

Akadēmiskās profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” stratēģiskais mērķis ir

- nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt vispārējas zināšanas un prasmes arhitektūras jomā un ar to saistītajās nozarēs;
- iegūt pamatprasmes un iemaņas darbam arhitekta un plānotāja profesijā, lai uzsāktu praktisko darbību sertificēta arhitekta vadībā;
- sagatavot tālākām doktorantūras studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs.

Iegūstamais profesionālais maģistra grāds arhitektūrā, nodrošina LKI 7. līmeni

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt profesionālās studijas, kas ir atbilstošas ACE (*Architects Council of Europe*) un UIA (starptautiska arhitektu savienība) rekomendācijām un profesijas standartam un sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgus speciālistus darbam Latvijā un ārvalstīs.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā izstrādāšanas institucionālais mērķis ir nodrošināt pilna apjoma arhitektūras studiju piedāvājumu RISEBA arhitektūras nozares studējošajiem, stiprinot arhitektūras un mākslas studiju virzienu mijiedarbību ar citām RISEBA studiju nozarēm.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā akadēmiski-profesionālie mērķi ir sekojoši:

1. Īstenot maģistra profesionālo studiju programmu ar arhitektūras nozares prasībām atbilstošu un darba tirgū (vietējā un starptautiskā) konkurētspējīgu izglītības saturu un metodēm.
2. Sekmēt katras arhitektūras maģistra programmā studējošās personas individuālu profesionālās projektēšanas, pētniecības, jaunrades un sociālo prasmju attīstību.
3. Piedāvāt daudzveidīgu arhitektūras nozares izglītības saturu plašākā nozares izpētes virzienā un sekmējot arhitektūras procesu mijiedarbību ar ekonomisko vidi.
4. Aktīvi un pastāvīgi iesaistīties Eiropas un, īpaši, Ziemeļvalstu arhitektūras, dizaina un mākslas izglītības institūciju tīklā

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt vispārējas zināšanas un prasmju arhitektūras jomā un saistītajās nozarēs, iegūt pamatprasmes un iemaņas darbam arhitekta un plānotāja profesijā, lai uzsāktu praktisko darbību sertificēta arhitekta vadībā kā arī sagatavot tālākām doktorantūras studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs. Profesionālā maģistra izglītība kopā ar arhitekta licencēšanas prasībās noteikto divu gadu praksi arhitektu birojā dod iespēju pretendēt uz patstāvīgu arhitekta prakses sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par arhitektūras projektu. Šie izvirzītie mērķi ir cieši saistīti ar izvirzītajiem uzņemšanas nosacījumiem, jo lai iestātos šajā studiju programmā, papildus akadēmiskā inženiera bakalaura grāds, iesniedzams jaunrades un prakses iegūtās projekta portfolio un dokuments, kas apliecina angļu valodas prasmes (atbilstošs CE angļu valodas eksāmena līmenis, vai IELTS vai TOFEL sertifikāts).

Arhitekta izglītība arvien izteiktāk iegūst pārrobežu projektu statusu. Augstskolas RISEBA vadība šo apstākli uztver kā attīstības iespēju abām arhitektūras programmu studiju saturam un metodēm.

Svešvalodu pielietojumam augstskolas studijās ir arī vēsturiskās saknes, jo Rīgu kā augošu, industriālu pilsētu arvien ir raksturojis kosmopolītisms un multikulturālisms kā vairāku kultūru līdzāspastāvēšana un mijiedarbība. 19.gs.beigās un 20.gs.sākumā arhitektūru Rīgā studēja vācu un krievu valodās. Latviešu valodā arhitektūra tiek mācīta pēdējos 95 gadus, bet tagad jau 10 gadus RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātē (FAD) bakalaura studijas notiek angļu valodā un profesionālā maģistra programma jau četrus gadus, kas ļauj studiju procesā iesaistīt ārvalstu studējošos, kā arī elastīgi piesaistīt ārvalstu docētājus un nozares ekspertus. Maģistra studiju programmā tiek piesaistīti bakalaura studiju programmu absolventi no Latvijas (tai skaitā, Rīgas Tehniskās Universitātes absolventi), gan arī no citām valstīm. Dažādu kultūru un reģionālās izcelsmes personu kopdarbība studiju programmas realizācijā rada kreatīvas studiju laboratorijas vidi, kas ļauj studentiem īstenot viņu profesionālos un pētnieciskos nodomus. RISEBA vadība kopā ar Arhitektūras skolas vadību atzīst šādas studiju metodes efektivitāti un uzskata, ka to nepieciešams uzturēt un attīstīt arī profesionālās maģistra programmas ietvaros.

Programmas specializācija Ainavu arhitektūrā un pilsētplānošanā

Sākot ar 2023.g. pavasara semestri maģistra programmā piedāvās specializāciju "Ainavu arhitektūrā un pilsētplānošanā". Specializācijas "Ainavu arhitektūrā un pilsētplānošanā" mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt teorētiskas zināšanas, iemaņas un nepieciešamās kompetences Ainavu arhitektūrā, lai spētu strādāt ar ārtelpas pārveidošanas projektiem un tajos iesaistītām pusēm, izprast ārtelpas struktūru mijiedarbību, veikt zaļās infrastruktūras publiskās un privātās ārtelpas izpēti, projektēšanu un labiekārtojuma projektu vadību. Specializācija paredz veicināt analītisko domāšanu un pētniecības iemaņas, kas veicina interesi un attīsta spējas veikt starpdisciplināros pētījumus arhitektūras, ainavu arhitektūras un pilsētplānošanas saskarē. Specializācija "Ainavu arhitektūrā un pilsētplānošanā" dos iespēju papildus pastāvīgajam arhitekta prakses sertifikātam, izpildot trīs gadu prakses ainavu arhitektūras projektēšanā prasību, pretendēt uz ainavu arhitekta sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par ārtelpas pārveidošanas projektu izstrādi un vadību. Specializācija ir loģisks turpinājums Ainavu arhitektūras kursam bakalaura līmenī, dodot iespēju studējošiem ar interesi ainavu arhitektūrā padziļināt zināšanas maģistra studiju programmā. Studiju programmu **nosaukums** "Ainavu arhitektūra un pilsētplānošana" balstās uz Eiropas Ainavu konvencijas pamatnostādņiem, starptautiskiem jomas aprakstiem, kā arī uz Latvijas Ainavu arhitekta profesijas standartu.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Globālās ekonomiskās krīzes iespaidā Latvijā no 2010. – 2012. gadam būtiski samazinājās arhitektūras pakalpojumu pieprasījums valstī. Attiecīgi samazinājās arī arhitektu skaits birojos (23% samazinājums). Tomēr sākot ar 2013. gadu arhitektūras pakalpojumu pieprasījuma apjoms valstī pieaug. Arhitektūras nozare iekļaujas Latvijas valsts radošo industriju sektorā. Sektora apgrozījums kopumā ir aptuveni viens miljards eiro vidēji gadā. Lielākās radošo industriju nozares apgrozījuma jomā ir reklāmas aģentūru darbība, datorprogrammēšana, mēbeļu ražošana un arhitektūras pakalpojumi. To apgrozījuma kopsumma veido aptuveni 64% no radošo industriju sektora kopējā ikgadējā apgrozījuma.

Līdz 2011. gadam Latvija bija vienīgā valsts reģionā ar vienu *arhitektūras skolu*. Informācijai – Igaunijā patreiz ir trīs arhitektūras skolas, Lietuvā – četras. Svarīgi akcentēt, ka augstskolas RISEBA Arhitektūras skola ir arī vienīgā privātā *arhitektūras skola* Baltijas reģionā, kurā arhitektūras studijas

tiek finansētas no privātpersonu līdzekļiem.

Profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra”

Jāuzsver, ka studiju programmai ir konkurences spējīga studiju maksa Latvijas un Eiropas Savienības pilsoņiem un pastāvīgajiem iedzīvotājiem studiju maksa ir noteikta ar 20% atlaidi. Pilna laika studijas (2 gadi): 6000 EUR/gadā. Pilna laika studiju maksa ar atlaidi Latvijas pilsoņiem un patstāvīgajiem iedzīvotājiem (2 gadi): **4800 EUR/gadā**. Atklājot profesionālo maģistra programmu “Arhitektūra” 2017. gadā, pirmajā studiju gadā visiem studējošajiem tika piešķirta papildus 720 EUR atlaide “Jauna programma”. Studējošiem pieejama viena budžeta vieta par labām sekmēm. Pieejamas dažādas studiju maksas atlaides, cita starpā par sasniegumiem sportā un izcilību studijās, kā arī sociālā atbalsta stipendijas.

Studiju programmas absolventu nodarbinātības novērtējums.

Kamēr nav izveidots Valsts izglītības informācijas sistēmas Studējošo un absolventu reģistrs un augstskola nesaņem informāciju no tās, RISEBA ir noslēgusi tiešu sadarbības līgumu ar Centrālo statistikas pārvaldi par informācijas saņemšanu bez atlīdzības par RISEBA absolventiem atbilstoši augstskolas programmu struktūrai un studējošo profiliem. Katru gadu RISEBA saņem datus par absolventu nodarbinātību, profesijām, nozarēm u.c. un izmanto to programmu pilnveidošanā. *Saskaņā* ar CSP datiem uz 2019.gada janvāri, studiju virziena programmas “Arhitektūra” maģistra studiju programmas absolventu nodarbinātība ir 90,00%, kas liecina par augstu studiju kvalitāti un prasmju nepieciešamību darba tirgū.

Tabulā attēloti dati no CSP par pārskata periodu no 2019.-2020. gadam.

2.tabula

Nodarbinātie attiecīgā gada absolventi, Arhitektūra	2019	2020
	90.00%	N/A

Prakses iespējas

Prakses vietas studējošie lielākoties atrod un izvēlas patstāvīgi. Studiju virziena īstenošanas procesā ir cieša sasaiste ar arhitektūras jomas darba devējiem. Arhitektūras programmas mācībspēki pārstāv vadošus Latvijas un ārzemju arhitektūras birojus – “Arhis”, “Sarma&Norde”, “DJ arhitekti”, “UPBJ”, “Kvites” u.c. Tā ir iespēja ne tikai studējošiem nodrošināt prakses vietas, bet arī veidot ciešāku sadarbību studējošo prasmju attīstīšanā. Potenciālie darba devēji tiek iesaistīti kā programmas mācībspēki (Ints Menģelis, Didzis Jaunzems, Andris Kronbergs, Rudolfs Dainis Šmits, u.c.). Praktizējošie arhitekti tiek aicināti piedalīties Arhitektūras un dizaina katedras semestra projektu skatēs un žūrijās, vai kā bakalaura, vai maģistra darbu vadītāji un recenzenti.

2020.gadā Arhitektūras programmas absolventi iesaistījās arī Karjeras dienu pasākumā, piedaloties Panel diskusijā “Architecture and design”, runājot par industrijas standartiem un nākotni.

Kopš 2019.gada augstskolai RISEBA ir pieejami dati no Izglītības un Zinātnes ministrijas IZM absolventu monitoringa. Pēc šiem datiem bakalaura un maģistra studiju programmu “Arhitektūra”:

- taksācijas gadā no 2017.gada studiju programmu “Arhitektūra” absolventiem bija nodarbināti 100% ;
- Savukārt 2019. taksācijas gadā no 2018.gada absolventiem nodarbināti 60%;
- taksācijas gadā no 2017.gada absolventiem bija nodarbināti 76,9%.

Balstoties uz CSP datiem un IZM absolventu monitoringu pārskata periodā katru gadu vidēji tiek nodarbināti 70% studiju programmas “Arhitektūra” absolventi, kas pierāda, ka studiju laikā iegūtās zināšanas un iemaņas atbilst tirgus prasībām un ir uzskatāms kā ļoti labs rādītājs.

Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas

Studiju programma “Arhitektūra” gan studiju laikā, gan pēc absolvēšanas tiek veicināta sadarbība ar nozares darba devējiem un profesionālajām organizācijām.

Studiju virziena programmas direktors koordinē sadarbību ar attiecīgo nozaru speciālistiem un profesionālajām asociācijām, iesaistot profesionālus studiju programmu padomēs. Programmu padomes uzdevumi ir:

- izvērtēt attiecīgo studiju programmu, atbilstoši esošajai situācijai tirgū un nozarē,
- programmu padome apstiprina ikgadējos studiju programmu raksturojumus;
- sniegt ieteikumus programmas pilnveidošanai vai izmaiņām programmā;
- pārskatīt sadarbību ar biznesa vidi un ieteikt jaunus sadarbības projektus.

Studiju programmas vadība uztur saikni ar darba devējiem studējošo prakšu nodrošināšanā. Vairāki uzņēmumi iesaistīti arī studentu praktiskās pētniecības darbā, piedāvājot tiem pētniecības tematus un vietas. RISEBA arhitektūras studiju programmas izstrādātas tā, lai absolventi iegūtu nepieciešamās iemaņas darbam arhitektūras firmās atbilstoši labākajiem standartiem.

Sadarbība ar nacionālām profesionālajām asociācijām un organizācijām

RISEBA sadarbojas arī ar nacionālajām profesionālajām asociācijām un organizācijām. Lai nodrošinātu studiju procesa un mācībspēku sadarbību ar profesionālo vidi, RISEBA mācībspēki kā eksperti piedalās valsts, pašvaldības un nevalstisko organizāciju komisijās, darba grupās un konsultatīvajās padomēs:

- Jānis Dripe, Latvijas nacionālās bibliotēkas arhitekts un LNB Atbalsta biedrības valdes loceklis, LR Kultūras ministrijas padomnieks, Nacionālās Arhitektūras padomes loceklis, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) Padomes loceklis, EDZL Rīgas stacijas un areāla starptautiskās žūrijas vadītājs
- Andris Kronbergs, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) Padomes loceklis, Nacionālās Arhitektūras padomes un RVC padomes vadītājs
- Dina Suhanova, dalība RCK (Rīgas Celtniecības koledžas) akreditācijas komisijā.
- Ilze Paklone, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) gada balvas rīcības komisijas dalībniece un pasākuma moderators.
- Jānis Lejnieks, Nacionālās kultūras pieminekļu mantojuma pārvaldes (NKMP) Zinātniskās padomes biedrs.
- Rudolfs Dainis Šmits, LAS biedrs, Kultūras ministrijas izveidotās NAP (Nacionālās arhitektūras padomes) loceklis un Latvijas arhitektūras standarta izstrādātāja dalībnieks.
- Helēne Gūtmane, ainavu arhitekte, Latvijas Ainavu arhitektu asociācijas biedre. Valdes priekšsēdētāja / 2019; Krievijas Nacionālās balvas ainavu arhitektūrā locekle, Maskava, Krievija / 2012-2018; IFLA WORLD darba grupas IFLA/UIA vadītāja /2015- šobrīd; Rīgas pilsētas arhitekta biroja biedre / 2013 – šobrīd; Rīgas pilsētvides institūta līdzdibinātāja, valdes locekle / 2011-2018;

Studiju programmas absolventu perspektīvas atbilstoši arhitektūras nozares un vidējā un ilgtermiņa darba tirgus attīstības tendencēm ir vērtējamas ar pozitīvu augšupejošu līkni. Salīdzinoši ar citām Eiropas valstīm (Itālija 2,6; Vācija 1,3; Igaunija 0,6; Spānija 1,2) Latvijā arhitektu īpatsvars uz 1000 iedzīvotājiem ir – 0.4, kas liecina par salīdzinoši brīvu un atvērtu darba tirgu. Saskaņā ar absolventu aptauju rezultātiem lielākā daļa darba devēju veido labi zināmi nozares profesionāļi un

studiju programmas mācībspēks. Šeit minēti uzņēmumi, kuri pārskata periodā nodarbinājuši visvairāk studiju programmas "Arhitektūra" absolventus: "Arhis", "Sarma & Norde", "UPB", "DJ arhitekti", "Mailītis Architects", "Kvites Architects", "Procel", "Baseform architects", Diānas Zalānes arhitektu birojs, "Vincents", Zaigas Gales arhitektu birojs, "Open AD" u.c.

Kopš 2019. gada maģistra studiju programma piedāvā absolventiem prakses iespējas vadošos arhitektūras birojos pie praktizējošiem arhitektiem, kuri pasniedz RISEBA Arhitektūras fakultātē. Šīs ciešās attiecības starp studentiem un profesionāliem arhitektiem nodrošina lielisku prakses iespēju tīklu ar vadošajiem arhitektūras birojiem Latvijā, piemēram:

1. DJ Arhitekti ir Latvijā aktuāla arhitektūras prakse, kas saņēmusi daudzus apbalvojumus un goda rakstus. Kopš 2017. gada Didzis Jaunzems fakultātes pasniedzējs un pasniedzējs ir saņēmis neskaitāmas profesionālas balvas arhitektūrā, scenogrāfijā un ainavu dizainā. Vairāki mūsu studenti un nesenie bakalaura un maģistra studiju programmu absolventi šobrīd strādā šajā praksē par praktikantiem.
2. UPB viens no vadošajiem arhitektūras, būvniecības un ražošanas uzņēmumiem Latvijā un Skandināvijā ir veiksmīgi nodarbinājis FAD bakalaura un profesionālā maģistra programmas absolventus.
3. Andris Kronbergs, Arhis partneris (un Riseba FAD goda profesors) vada godalgotu arhitektūras praksi Latvijā un ir nodrošinājis prakses iespējas vairākiem bakalaura un maģistra programmu absolventiem.

Profesionālās arhitektūras maģistra programmas uzsākšana 2017. gadā ir piesaistījusi vietējos un starptautiskos studentus un palielinājusi arhitektūras programmas kopējo vērtību. Maģistrantūras absolventi ir atraduši veiksmīgas darba iespējas ne tikai Latvijā, bet arī starptautiskā mērogā. ERASMUS+ studenti pēc maģistrantūras absolvēšanas ir arī stažējušies arhitektūras birojos dažādās valstīs, tostarp: Norvēģijā, Spānijā un citur.

Studiju kursu daudzveidība un studiju kursu praktisko uzdevumu pielāgošana atbilstoši tā brīža aktualitātēm nodrošina absolventus ar atbilstošām zināšanām, lai pēc studijām iekļautos darba tirgū un būtu gatavi nākotnē nepieciešamajām prasmēm un kompetencēm.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Profesionālā maģistra studiju programma ir uzsākusi savu darbību tikai 2017./2018. studiju gadā. Šajā laika periodā kopējais studentu skaits nav mainījies. (skatīt 5.pielikumu). Studentu skaita pieaugums šobrīd nav palielinājies, bet studiju programma stabili piesaista jau četrus gadus vidēji 9 studentus gadā. Tas ir saistīts ar to, ka studijas var apvienot ar praksi, programmas attīstību un kvalitātes uzturēšanu un atsauksmēm no absolventiem. Tā kā studijas notiek angļu valodā, novērojams ka turpinām piesaistīt starptautiskos studentus vai vietējos studentus, kuri ir ieguvuši bakalaura grādu ārzemēs vai ieguvušu bakalaura grādu arhitektūrā Rīgas Tehniskajā universitātē .

Imatrikulēto maģistra programmas studentu skaits

Pārskata periodā no 2017./2018. studiju gadā bija 10 studējošie, no kuriem 4 bija starptautiskie studenti. 2018./2019. studiju gadā studentu skaits sasniedza 19, no kuriem 2 bija starptautiskie studenti. Savukārt 2019./2020. studiju gadā studējošo skaits noturējās tik pat augsts - 19 studentu, no kuriem 2 bija starptautiskie studenti. 2020./2021. studiju gadā maģistra studiju programmā bija

16 studenti, no kuriem neviens nebija starptautisks students. Studējošo skaits no 2019.g. līdz 2021.gadam samazinājies no 19 studentiem līdz 16. No maģistra studijas programmas ieviešanas līdz 2021.gadam ir absolvējuši 28 maģistra studenti.

Statistika rāda, ka liela daļa no FAD bakalaura absolventiem uzreiz neizvēlas turpināt maģistra studijas. Neskatoties uz to, ka maģistra studiju programmas studentu skaits ir stabils, sākot no 2019. gada no 10 maģistra studiju programmas studentiem tikai 4 studenti no viņiem bija FAD bakalaura programmas absolventi, pārējie bija ieguvuši bakalaura grādu citur. Lai gan augstskolai RISEBA būtu izdevīgi, ja bakalaura programmas absolventi turpinātu studijas FAD maģistrantūrā, RISEBA pilnībā atbalsta studentus, kuri nolemj iegūt starptautisko darba pieredzi vai turpināt studijas ārzemēs.

Bakalaura studiju programmas absolventi lielākoties vispirms izšķiras par labu strādāt praksē un / vai turpināt maģistra studijas ārzemēs. Piemēram, 2021. gadā vairāki mūsu nesenie absolventi tika uzņemti ļoti konkurētspējīgās starptautiskās arhitektūras programmās:

- FAD bakalaura programmas absolvents saņēma pilnu stipendiju Maiami universitātē Floridā, ASV augstu novērtētajā arhitektūras programmā.
- FAD bakalaura programmas absolvents tika uzņemts divās vadošajās konkurētspējīgajās Skandināvijas arhitektūras skolās: Oslo School of Architecture (AHO) un Umea School of Architecture, Zviedrijā.

Abas augstāk minētās skolas ir ļoti cienījamās ar augstām iestāšanās prasībām un liecina par RISEBA FAD kopējo arhitektūras programmas kvalitāti, mācībspēku ieguldījumu un studentu sniegumu.

Absolventu skaits

2019./2020. studiju gadā pirmo reizi absolvēja abu studiju programmu "Arhitektūra" studenti – gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās. Maģistra studiju programmas imatrikulēto skaits bija 10, no kuriem 1 bija ārvalstu students. Savukārt 2020./2021. Studiju gadā imatrikulēto skaits bija 8, no kuriem 2 bija ārvalstu studenti.

Studējošo atbirums

2018./2019. studiju gadā atskaitīto studentu skaits samazinājās uz 9 studentiem, 1 students no pirmā kursa. Galvenie atbiruma iemesli – akadēmiskie parādi, finansiālas problēmas, kā arī noslēguma darba nekvalitatīva izstrāde.

2019. /2020. un 2020. /2021. studiju gadi bez atskaitītiem studentiem.

Maģistra studiju programma ir veidota, lai studenti var apvienot mācības ar praksi. Pilna laika klātienes studijas tiek organizētas darba dienu vakaros un sestdienās, lai studējošie varētu apvienot mācības ar praksi. Mācības notiek angļu valodā. Katrā kursā viena budžeta vieta ir augstskolas subsidēta.

Maģistra programmās starptautisko studentu plūsmas bija no dažādām valstīm: Kazahstāna, Horvātijas un Moldovas.

Zemāk esošajā tabulā norādīts maģistrantūras studentu skaits, kurā iekļauts studējošo skaits, ārvalstu student skaits programmā, kā arī absolventu skaits. Šī programma piesaista strādājošus tās individuālās pieejas un elastības dēļ. Mēs sagaidām stabilu izaugsmi, jo šī programma ļauj studentiem gan studēt, gan strādāt pilna laika darbu, vienlaikus pildot prakses prasības.

Profesionālā maģistra studiju programma "Arhitektūra" tika uzsākta 2017.gadā un pirmie studenti absolvēja šo programmu 2019.gadā.

Statistikas dati par studējošajiem maģistra studiju programmā "Arhitektūra"

Studiju gads	Studējošo skaits studiju programmā	Ārvalstu Studentu skaits	Mītnes valsts	Studiju kurss		Absolventu skaits	Atskaitīti	
				1.kurss	2.kurss		2.kurss	2.kurss
2017/2018	10	0	Latvija, Kazahstāna, Moldova, Horvātija	10	0			
2018/2019	18	2		9	10	10	1	
2019/2020	17	2		9	8	8		
2020/2021	16	1		7	9	10		

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

Skat. apakšnodaļu "Sadarbība un internacionalizācija" punktā 2.5.2. par starptautisko sadarbību.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studijuursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniegamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniegtajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Augstskolas RISEBA arhitektūras maģistra programmas modelis atbilst Latvijas Republikas arhitekta profesijas standartam kā pamata prasībām zināšanu, prasmju, iemaņu un kompetenču noteikšanai, kuras speciālistam ir nepieciešamas sekmīgai profesionālo un sociālo uzdevumu izpildei. Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” paredz, ka tās sekmīgas absolvēšanas rezultātā absolvents ir sasniegjis šādus **studiju rezultātus**:

Programmas mērķi, uzdevumi un plānotie rezultāti

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt profesionālās studijas, kas ir atbilstošas ACE (*Architects Council of Europe*) un UIA (starptautiska arhitektu

savienība) rekomendācijām un profesijas standartam un sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgus speciālistus darbam Latvijā un ārvalstīs.

Programmas mērķi

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā izstrādāšanas institucionālais mērķis ir nodrošināt pilna apjoma arhitektūras studiju piedāvājumu RISEBA arhitektūras nozares studējošajiem, stiprinot arhitektūras un mākslas studiju virzienu mijiedarbību ar citām RISEBA studiju nozarēm.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā akadēmiski-profesionālie mērķi ir sekojoši:

1. Īstenot maģistra profesionālo studiju programmu ar arhitektūras nozares prasībām atbilstošu un darba tirgū (vietējā un starptautiskā) konkurētspējīgu izglītības saturu un metodēm.
2. Sekmēt katras arhitektūras maģistra programmā studējošās personas individuālu profesionālās projektēšanas, pētniecības, jaunrades un sociālo prasmju attīstību.
3. Piedāvāt daudzveidīgu arhitektūras nozares izglītības saturu plašākā nozares izpētes virzienā un sekmējot arhitektūras procesu mijiedarbību ar ekonomisko vidi.
4. Aktīvi un pastāvīgi iesaistīties Eiropas un, īpaši, Ziemeļvalstu arhitektūras, dizaina un mākslas izglītības institūciju tīklā.

Programmas uzdevumi

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā vispārējie uzdevumi attiecas uz, pirmkārt, zināšanu, prasmju un kompetenču iegūšanas nodrošināšanu un, otrkārt, uz augstskolas studiju kultūras veidošanu:

1. Patstāvīgi darboties nozarē, pilnvērtīgi īstenojot arhitektam izvirzītās profesionālās prasības.
2. Patstāvīgi pilnveidot savas kompetences tradicionālos vai netradicionālos izziņas virzienos.
3. Izstrādāt un komunicēt praktiski un teorētiski inovatīvas idejas kopā ar arhitektūras nozares vai starpnozaru speciālistiem.
4. Kritiski vērtēt un analītiski argumentēt aktuālos un vēsturiskos nozares procesus un nozares plašāko sociālo un kultūras nozīmi.
5. Līdzvērtīgi sazināties ar arhitektūras nozares profesionāļiem, intelektuāļiem un ekspertiem angļu valodā.
6. Patstāvīgi formulēt un izstrādāt teorētiskus konceptus un būt spējīgiem turpināt izglītošanos doktora studiju līmenī Latvijā vai ārvalstīs.
7. Nodrošināt un pastāvīgi pilnveidot studijām labvēlīgu vidi, kura veicina profesionālu, akadēmisku un demokrātisku studējošo un docētāju sadarbību.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā tiešie uzdevumi attiecas uz noteikta veida satura un metožu nodrošinājumu programmā:

1. Sniegt iespēju studējošajiem iegūt padziļinātas, maģistra līmenim atbilstošas teorētiskās zināšanas un profesionālu izpratni, prasmes un kompetenci arhitektūrā un pilsētplānošanā. Sagatavot arhitektu praksei.
2. Sagatavot konkurētspējīgus speciālistus, kuri spēj efektīvi sniegt kvalitatīvus pakalpojumus sabiedrībai kopumā, valsts, pašvaldību institūcijām un privātajam sektoram.
3. Veicināt studējošo teorētiskās un praktiskās zināšanas arhitektūrā un pilsētplānošanā saistībā ar RISEBA nodrošināto resursu – nepastarpinātu pieeju biznesa jomas kompetencēm (vadībizinībās, vadības psiholoģijā, reklāmas menedžmentā, pētniecības metodēs, valodu apguvē, u.c.).
4. Nodrošināt padziļinātu zināšanu iegūšanu pētniecības metodoloģijā, attīstot studējošo spējas un prasmes izstrādāt un realizēt pētījuma projektus un tos kvalitatīvi prezentēt.

Plānoto rezultātu apraksts

Augstskolas RISEBA arhitektūras maģistra programmas modelis atbilst Latvijas Republikas arhitekta profesijas standartam kā pamata prasībām zināšanu, prasmju, iemaņu un kompetenču noteikšanai, kuras speciālistam ir nepieciešamas sekmīgai profesionālo un sociālo uzdevumu izpildei. Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” paredz, ka tās sekmīgas absolvēšanas rezultātā absolvents ir sasniedzis šādus **studiju rezultātus**:

Zināšanas

ARH-Z1 Izprot arhitektūras vēsturiskās evolūcijas nozīmi saistībā ar tehnoloģiju, zinātnes ideju un mākslu attīstību. Orientējās arhitektūras un plānošanas procesos Latvijā un starptautiskajā vidē.

ARH-Z2 Izprot arhitekta specifisko zināšanu mijiedarbību ar citām zinību nozarēm vai profesijām. Orientējas un spēj skaidrot sociālekonomiskos procesus (demogrāfija, dzīves kvalitāte, ekoloģija, kultūra, u.c.) Eiropā un pasaulē. Spēj raksturot un skaidrot arhitektūras un pilsētplānošanas procesus un to sociālo, ekonomisko un vides ietekmi individuāli, grupā, komandā vai institūcijā.

AEH-Z3 Pārzina un orientējās biznesa vadības un līderības psiholoģijā, spēj salīdzināt teorijas, to pielietojumu un integrētu tās organizācijas vidē. Definē un kritiski izvērtē zinātniski pētnieciskā darba metodoloģijas teorētiskās nostādnes un kā tos sintezē un atspoguļot arhitektūras procesos.

Prasmes

ARH-P1 Spēj veidot arhitektūras un pilsētplānošanas projektus, vērstus uz inovatīviem risinājumiem, strukturētas vides izveidi, attīstot profesionālā pašnovērtējuma un analītiskās domāšanas iemaņas. Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.

ARH-P2 Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.

ARH-P3 Spēj izmantot uzņēmējdarbības prasmes, lai veiktu arhitekta profesionālās un sociālās funkcijas. Spēj demonstrēt analītisku izpratni par arhitektūras studiju un profesijas saturu un profesionāli argumentēt viedokli saziņā ar nozares profesionāļiem vai citu nozaru pārstāvjiem.

Kompetences

ARH-K1 Pārzina dažādas pilsētplānošanas un arhitektūras koncepcijas, veidus, formas un modeļus, un to pielietošanas iespējas privātā un publiskā sektorā. Spējas patstāvīgi formulēt, noteikt un komunicēt savas profesionālās darbības mērķus, lai veiktu jaunrades arhitektūras nozarē, dizainā vai starpdisciplīnu jomās.

ARH-K2 Darbojas uzņēmumu projektos un organizāciju vadībā, nepieciešamības gadījumā veidojot sadarbību ar citu nozaru profesionāļiem un integrējot dažādu jomu zināšanas pētnieciskās problēmas risināšanā.

ARH-K3 Veic pētniecisko darbību arhitektūras, pilsētplānošanas un ainavu arhitektūras teoriju un prakses attīstībai, pielietojot vadības psiholoģijas un vadībzinību iegūtās zināšanas un izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas.

Studiju programmas sastāvdaļu vispārējs raksturojums

Atbilstoši Augstskolu likuma 56.2. pantam, studiju programma ir strukturēta pēc studiju moduļu principa, kas nodrošina satura un studēšanas metožu pārskatāmību, kā arī iespēju pārdomāti plānot

un mērķtiecīgi attīstīt programmu. Moduļu princips ļauj veidot elastīgas saites starp praktisko un teorētisko studiju priekšmetu grupām un sekmē studējošo orientāciju profesionālās darbības vidē. Programmas ir veidota, ņemot vērā tādus starptautiski atzītus maģistra cikla studēšanas principus kā satura orientētība uz studējošo interešu ievērošanu (*student centered learning*), individuālo plānu respektēšana (*independent studies*) un nozares specifisko kompetenču attīstību.

Katra maģistra programmas studiju kursa apraksts tiek veidots saskaņā ar RISEBA izstrādātu un apstiprinātu formu. Kursa aprakstā tiek definētas prasības studiju kursa apguves uzsākšanai, norādīti studiju kursa īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, raksturoti studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamās prasības un vērtēšanas vispārējie kritēriji, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai atbilstošais studiju kursa saturs, norādīts studiju kursa kalendārs, norādīta obligātā literatūra un papildliteratūra, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija.

Saskaņā ar 2011.gada 1.augustā veiktajiem grozījumiem Augstskolu likumā, kur likuma 56.1 pants nosaka prasības studiju kursa aprakstiem, tie ir sagatavoti un apstiprināti RISEBA noteiktajā kārtībā un ievietoti MOODLE vidē. Studiju moduļu apraksta metodika ir veidota saskaņā ar Augstskolu likuma 56.2.pantu un izklāsta studiju modulim piesaistītos mērķus, sasniedzamos studiju rezultātus, norāda plānojumu programmas ietvaros, nosauc modulī iekļautos studiju kursus. Maģistra profesionālo studiju programmas „Arhitektūra” struktūru veido 5 studiju moduļi, kuru apraksts nosaka:

- Studiju moduļa mērķi un sasniedzamos studiju rezultātus
- Studiju kursus, kas iekļauti studiju modulī
- Moduļa un tajā ietilpstošo kursu kredītpunktu apjomu
- Studiju laika plānojumu
- Moduļa satura un studēšanas metožu izklāstu

Arhitektūras maģistra studiju programmas kodolu veido konsekventa maģistra darba izstrāde visā programmas laikā. Programmas struktūras pamatprincips ir tās laika grupējums saturiski un metodiski vienotos programmas lielumos – studiju moduļos, katram no tiem definējot funkciju un saturisko īpatnību maģistra studiju procesā. Nosacījums par maģistra darbu kā studēšanas centrālo objektu (Modulis Nr.1. „Maģistra darbs”) ļauj fokusēt studiju saturu uz, pirmkārt, studējošās personas talanta, pieredzes un interešu realizāciju maģistra darbā un, otrkārt, uz galveno programmai noteikto specializāciju – pilsētplānošanu un BIM (*Building Information Modelling*). Abas nosauktās komponentes līdzsvaro programmas saturu, jo visu pārējo moduļu funkcija un nozīme tiek saprasta attiecībā pret maģistra darba izstrādes prasībām un arhitekta specializācijas nosacījumiem

Katrs studiju kurss nodrošina 2 līdz 4 programmas definēto rezultātu sasniegšanu. Pārskatāmā veidā to var redzēt programmas kartējumā (skat.8. pielikumu). RISEBA ir izstrādāts “Studiju kartēšanas metodiskais materiāls”, kas nosaka programmas kartēšanas principus, modeļus, posmus un metodes.

Metodiskajā materiālā ir norādīta katras programmas rezultātu sasaistes nepieciešamība ar Latvijas kvalifikācijas ietvara (LKI) un Eiropas augstākās izglītības kvalifikācijai (EKI) ietvara prasībām, kas arī ir norādīts studiju programmas “Arhitektūra” kartēšanas materiālos.

Pirms studiju kursa apraksta izveides katrs mācībspēks no programmas direktora saņem programmas kartēšanas kopsavilkumu, lai studiju kursam nodefinētu atbilstošus studiju rezultātus, saturā iekļautu attiecīgās prasmes un attieksmes, profesionālās zināšanas un kompetences. 2020 gadā tika pilnveidotas studiju kursu aprakstu formas, tādējādi katram mācībspēkam nodrošinot pārskatāmu studiju programmas un kursa rezultātu sasaisti. Visi studiju kursu apraksti ir pievienoti Pielikumā Nr. 10. Balstoties uz studiju kursa rezultātiem, mācībspēki plāno atbilstošas

pārbaudes metodes zināšanās, prasmēm un kompetencēm. Studiju kursu apraksti tiek ievietoti e.riseba platformā, tādējādi nodrošinot to pieejamību visiem mācībspēkiem, lai novērstu tēmu dublēšanos.

Studiju programma balstās uz obligāto zināšanu bloku, kas sniedz vispārējas zināšanas un pamatizpratni par arhitektūras nozari. Studiju kursi dalās 5 moduļos :

- Modulis Nr. 1 - Maģistra projekts & Maģistra darbs;
- Modulis Nr. 2 - Arhitektūras studijas: nozares prakses & teorijas jaunākie sasniegumi un problemātika Tēlotājmāksla;
- Modulis Nr. 3 - Prakse Darbība : prakse institūcijās, projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē;
- Modulis Nr. 4 - Vadībizinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas;
- Modulis Nr. 5 - Individuālās izvēles studijas.

1.1. tabula

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” studiju moduļu plāns

Nr.	Programmas moduļa nosaukums	Semestri				KP	KP modulim	Procentos
		1	2	3	4			
1.	Maģistra projekts & Maģistra darbs						26	32,5%
1.1.	Maģistra darba projekta izstrāde	4	4	4		12		
1.2.	Maģistra darba izstrāde				14	14		
2.	Arhitektūras studijas: nozares prakses & teorijas jaunākie sasniegumi un problemātika	4	4	4		12	12	15%
3.	Prakse						26	32,5%
3.1.	Prakse I. Darbība nozares institūcijās	2	4	2		8		
3.2.	Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē	6	6	6		18		
4.	Vadībizinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas	2	2	2	4	10	10	12,5%
5.	Individuālās izvēles studijas	2		2	2	6	6	7,5%
Kredītpunkti kopā:		20	20	20	20	80	80	100%

Studiju moduļu mērķu, satura un sasniedzamo rezultātu apraksts

Modulis Nr.1 “Maģistra darbs”: 26 KP (39 ECTS)

Kredītpunktu sadalījums programmas četros semestros ir: 4 + 4 + 4 + 14 = 26 KP.

Modulis "*Maģistra darbs*" ir programmas galvenais (kodola) elements, kura galvenais mērķis ir **nodrošināt nepārtrauktu maģistra darba ideju un praktisko risinājumu attīstību visā programmas studiju laikā.**

Moduļa "*Maģistra darbs*" saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Spēj patstāvīgi formulēt un komunicēt savas darbības radošos un sociālos mērķus arhitektūras, dizaina vai starpnozaru profesionālajā vidē.
- Demonstrē analītiski-kritiskas attieksmes un spēj novērtēt laikmetīgās jaunrades kopsakarības ar kultūras un biznesa vidi.
- Spēj patstāvīgi sintezēt informāciju un izstrādāt priekšnosacījumus jaunu zināšanu radīšanai, starpnozaru zinību vai profesionālās darbības nozaru kontekstā.
- Izprot arhitektūras procesu plašāko pētniecisko nozīmi un sociālo lomu.
- Brīvi komunicē idejas vismaz vienā svešvalodā.

Katrā no pirmajiem trijiem maģistra studiju semestriem tiek plānoti KP maģistra darba ideju izstrādāšanai un koncepta sagatavošanai, darbam nepieciešamās informācijas apzināšanai un apguvei, un konsultācijām ar darba vadītāju. Ceturtajā semestrī 14KP ir paredzēti maģistra gala darba teorētiski-praktiskās un/vai teorētiskās daļas izstrādei.

Tā kā RISEBA arhitektūras maģistra programmas mērķis ir studējošo individuālo talantu un interešu attīstība, moduļa uzdevums ir panākt pastāvīgu, docētāja pārraudzītu darbu pie maģistra darba konceptu attīstības. Katra (no pirmo triju) studiju semestra noslēgumā notiek pārbaudījums, kurā maģistrants ar projektu/referātu atskaitās par paveikto pie maģistra darba, norādot apgūtos informācijas avotus, paskaidrojot konceptu attīstības iemeslus un nozīmi, un veicot korekcijas maģistra darba izstrādes plānā. Trešā semestra noslēgumā maģistrants iesniedz izstrādātu maģistra darba saturu, ievadu ar hipotēzes priekšlikumu un pilnu izmantoto informācijas avotu sarakstu.

Ceturtais semestris ir paredzēts maģistra gala darba izstrādei trīs galvenajos formāli orientējošos virzienos:

1. Teorētiski-praktiski izstrādāts, individuāls arhitektūras projekts, kuru veido projekta grafiskais sastāvs (plāni, griezumī, fasādes, makets, vizualizācijas) kopā ar tematiski un saturiski saistītu analītisku tekstu 45 lpp. apjomā.
2. Teorētiska arhitektūras problemātikas analīze, kā tematiski un saturiski vienots analītisks teksts 65 lpp. apjomā, kuru papildina saturu paskaidrojošas darba autora izgatavotas shēmas, plāni, zīmējumi vai diagrammas.
3. Teorētiski izklāstīta un analizēta individuāla darbība vai līdzdarbība arhitektūras vai plānošanas projektā, kā analītiski-teorētisks pārskats 65 lpp. apjomā par maģistra darba autora piedalīšanos arhitektūras projekta īstenošanā, kurā tiek skaidroti viņa veiktie darbi, uzticētie pienākumi un demonstrēts ieguldījums projekta realizācijā. Šā virziena darbiem obligāti jāpievieno norādes par projekta autoru vai, nepieciešamības gadījumā, projekta vadītāja un/vai profesionāla arhitekta atsauksme ar paveiktā darba eksternālo novērtējumu.

Maģistra darba izstrādes sekmēšanai un tā kvalitātes prasību nodrošināšanai programmas pēdējā (ceturtajā) semestrī ir plānoti 6kp kursiem, kuri neietilpst "*Maģistra darba*" moduļa saturā, bet ir sadalīti starp moduli Nr.4 "*Uzņēmējdarbība, vadībizinības, valodu studijas*" (4kp) un moduli Nr.5 "*Izvēles kursi vai individuālās studijas*" (2kp). Šo 6kp izmantošana ir paredzēta studējošās personas aktuālu maģistra darba izstrādes problēmu risināšanai, piemēram, akadēmiskās rakstīšanas angļu valodā konsultēšanai, tātad saturiski vai metodiski piesaistīta maģistra darbam.

Maģistra darba izstrādes moduļa 1., 2. un 3. semestrī tiek plānotas koncentrēta satura teorētiskas lekcijas vai praktiskas nodarbības (jaunrades darbnīcas vai *workshop*), kuru mērķis ir sekmēt

maģistra darba attīstību visās tā komponentēs. Moduļaursos var ietilpt arī īsu akadēmisku priekšlasījumu sērijas, kuras īsteno pieaicināti lektori vai arhitekti, lai izklāstītu specifiskus jautājumus par arhitektūras tēmām vai zinātnes atklājumiem. Pieaicināto speciālistu atlasī nosaka maģistra programmas studējošo aktuālās, ar maģistra projekta izstrādi saistītās intereses. Moduļa lekcijas vai akadēmiskās aktivitātes tiek novērtētas ar ieskaiti, bet semestra noslēgumā katrs maģistrants kārto eksāmenu referāta/ prezentācijas formā par semestrī apgūto tēmu iespaidu uz maģistra darba projektu.

Moduļa *“Maģistra darbs”* nozīme parādās arī iestāšanās nosacījumos kā prasība reflektantam iesniegt maģistra darba orientējošu priekšlikumu – projekta tēzes, kuras tiek apspriestas pārrunu pārbaudījuma laikā. Tēžu projekta esamība potenciāli ļauj plānot kārtējā studiju semestra saturu, jo tiek iegūta informācija par studentu interešu virzieniem, kas ļauj piesaistīt to realizēšanai atbilstošos docētājus, tāpēc moduļa funkcijas sniedzas no iestāšanās brīža līdz programmas gala darba aizstāvēšanai.

Modulis Nr.2 “Arhitektūras studijas”: 12 KP (18 ECTS)

Kredītpunktu sadalījums programmas trijos semestros ir: 4 + 4 + 4 = 12 KP.

Moduļa *“Arhitektūras studijas”* mērķis ir **nodrošināt laikmetīgās arhitektūras nozares aktuālo tendenču skaidrojumu un nozīmi eksakto un humanitāro zinātņu atziņu kontekstā.**

Moduļa *“Arhitektūras studijas”* saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Prot atlasīt, vispārināt un pielietot aprobētas vai inovatīvas inženierzinātņu un humanitāro zinātņu nozaru idejas un metodes.
- Demonstrē analītiski fundamentālu izpratni par arhitektūras nozares saturu un prot izskaidrot nozares procesu nozīmi.
- Spēj patstāvīgi nodarboties ar nozares pētniecību, izstrādājot starpdisciplināras ievirzes idejas.
- Prot profesionāli un akadēmiski skaidri argumentēt idejas saziņā ar nozares speciālistiem, vai profesionāli piesaistītiem speciālistiem.

“Arhitektūras studiju” moduļa loma maģistra programmas saturā ir sniegt zināšanas, prasmes un kompetences arhitektūras projektēšanā un pilsētplānošanā kā programmas galvenajā specializācijas virzienā. Īpaša nozīme tiek piešķirta studējošā personības attīstībai un arhitekta profesionālo prasmju pilnveidošanai.

Katra *“Arhitektūras studiju”* moduļa semestra saturā ietilpst lekcijas par aktuālajām tendencēm arhitektūras nozarē, jauno materiālu un tehnoloģiju attīstību. Moduļa kursu saturs var tikt paplašināts ar īsām vieslekcijām par-zinātniskās domas attīstības virzieniem matemātikā, filozofijā, psiholoģijā, mākslā un taml. Šo kursu saturs ir plānots un orientēts uz maģistra darbu tēmas izstrādes papildināšanu un saturisko bagātināšanu un katrs atsevišķs kurss noslēdzas ar pārbaudījumu ieskautes formā.

Moduļa *“Arhitektūras studijas”* ietvaros plānots realizēt šādus kursus:

1. Psiholoģija arhitektūras uzņēmējdarbības un darba tirgus kontekstā (PhD. Greg McDonald): 2 KP.
2. Teorētiskās nostādnes pilsētplānošanā un pilsētvides dizainā (Dr.arh. Ilze Paklone): 2 KP
3. Arhitektūras ideju vēsture – profesionālie, politiskie, demogrāfiskie un sociālie aspekti (Mg. arh. Visvaldis Sarma): 2 KP.
4. Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē (Dr.arh.Jana Jākobsone): 2 KP
5. Pilsētplānošanas dokumentu izstrādes metodoloģija, profesionālie un sociālie aspekti (PhD.

Doc. geogr. Andis Kublačovs): 2 KP.

6. Akvatektūra (ūdensmalu arhitektūra) Rīgas un Ziemeļeiropas metropoļu kontekstā (Mg.arh. Egons Bērziņš): 2 KP

Modulis Nr.3 „Prakse”: 26 KP (39 ECTS)

Kreditpunktu sadalījums pirmajos trijos semestros: 8 + 10 + 8 = 26 KP.

„Prakses” modulis ir daļa no profesionālās arhitektūras maģistra programmas obligātā satura un tā apjumu profesionālajā arhitektūras maģistra studiju programmā nosaka MK noteikumu Nr.512 prasība par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartā noteikto prakses apjumu maģistra profesionālajā studiju programmā. Arhitektūras maģistra programmā prakses kā studiju procesa sastāvdaļas loma ir nodrošināt studējošos ar iespējām pārbaudīt zināšanas, prasmes un kompetences arhitekta profesionālās darbības vidē, tostarp, objektu un vides projektēšanā, nozares pētniecībā, jaunradē, projektu vadīšanā un biroja darbā. Tāpēc RISEBA arhitektūras maģistra programmas ietvaros „Prakses” modulim ir noteikti divi galvenie mērķi:

- **nodrošināt studējošo ar tiešu profesionālās darbības pieredzi arhitektūras nozarē vai tai pietuvinātā nozarē (8KP),**
- **attīstīt studējošo projektēšanas un pētniecības prasmes, kā arī paplašināt viņu izpratni par vizualizācijas kultūru (18KP).**

Saskaņā ar šo nostāju prakse tiek dalīta divos virzienos:

1. „Prakse I. Darbība nozares institūcijās” (8KP), kurā studējošais, saskaņā ar prakses līgumu, praktizējas arhitekta uzraudzībā projektēšanas birojā (4KP) vai ar arhitektūras procesu pārvaldību saistītā institūcijā (4KP). Šī prakses forma tieši sagatavo maģistra programmas beidzēju darbam licencēta arhitekta pārraudzībā trīs gadu laikā pēc arhitektūras maģistra diploma iegūšanas un veido 31% no prakses kopējā laika. Līdztekus tam prakse birojā ļauj studiju laikā iedibināt profesionālas darba attiecības ar potenciālo darba devēju, veidot paredzamu profesionālās izaugsmes procesu līdz arhitekta licences saņemšanai un radīt priekšnosacījumus koleģiālām attiecībām ar nozares speciālistiem un ekspertiem.

Virziena „Prakse I” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Spēj akadēmiski skaidri sazināties un profesionāli sadarboties ar nozares speciālistiem vai nozares pārraudzības institūciju speciālistiem.
 - Pārzina profesionālās darbības nozares funkcionēšanas principus.
2. „Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē” (18KP) ir individuāli orientētā prakse, kas var izpausties vairākos veidos kā studējošā patstāvīga piedalīšanās ārpus augstskolas projektēšanas, pētniecības vai jaunrades aktivitātēs, kā arī vadība vai līdzdalība sociālos, kultūras vai uzņēmējdarbības projektos. Projektu prakses ietvaros notiek arī teorētiskā sagatavošana projektu vadībā un prakses ietvaros var tikt piedāvāti īsi studiju kursi – no izvēles kursu piedāvājuma vai šim uzdevumam speciāli sagatavoti, ja tie saskan ar prakses uzdevumu. Šī prakses forma tiek veidota saskaņā ar RISEBA definēto arhitektūras maģistra studiju mērķi – studējošo individuālās attīstības sekmēšanu un plānu respektēšanu un veido 69% no prakses kopējā laika. Prakses uzdevumi tiek individuāli plānoti un saskaņoti ar programmas vadību.

Virziena „Prakse II” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Spēj formulēt un izstrādāt teorētiski-praktisku ideju kopumus.
- Spēj patstāvīgi pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes tradicionālos vai nekonvencionālos jaunrades vai pētniecības virzienos.

- Pārziņa arhitektūras objektu un pilsētvides projektēšanas principus un spēj sekmīgi pielietot zināšanas praktiskajā projektēšanā.

Ārpus augstskolas prakses rezultātus ieskaita par plānotu un programmas vadības atzītu studējošā strādāšanu vai praktizēšanos uz līguma pamata arhitekta birojā vai praktizēšanos arhitektūras procesu administrēšanā valsts vai pašvaldības institūcijās vai citā RISEBA atzītā un dokumentētā formā. Abu prakses veidu mērķis ir apgūto zināšanu aprobācija, arhitekta un pilsētplānotāja profesijai nepieciešamo profesionālo zināšanu un prasmju attīstība praktisku problēmu risināšanai, izpildot individuālo prakses uzdevumu. Katram studentam kvalifikācijas prakses laikā ir prakses vadītājs. Prakses noslēgumā ir jāveic atskaite par savas prakses darbību un tā jāaizstāv.

Prakses organizācijā, to mērķus un uzdevumus nosaka studiju programmas prasības un Prakšu nolikums, kurš ir apstiprināts RISEBA noteiktajā kārtībā RISEBA piedāvātās iespējamās prakses vietas apliecina sagatavotie nodomu protokoli par studējošo prakses nodrošināšanu (skat. 4. pielikumu).

Modulis Nr.4 " Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas":

10 KP (15 ECTS)

Kreditpunktu sadalījums programmas četros semestros ir: 2 + 2 + 2 + 4 = 10 KP

Moduļa mērķis ir **nodrošināt arhitekta profesionālai darbībai nepieciešamās zināšanas par dialoga veidošanu ar sabiedrību, uzņēmējdarbību, projektu vadību, pētniecības metodēm un valodu apguvi.**

Moduļa "*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*" saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Izprot kultūras un biznesa procesu savstarpējo mijiedarbību un ģenealoģiju.
- Izprot arhitektūras nozares speciālo zināšanu attiecības ar citu nozaru zināšanām.
- Orientējas profesionālās darbības tiesisko regulējumu pamatprincipos.
- Pārziņa kvalitatīvās pētniecības metodes un akadēmiskās domu izteiksmes formas.
- Pārvalda angļu valodu līmenī, kas nepieciešams starptautiski atzīta valodas sertifikāta iegūšanai studijām 3.augstākās izglītības ciklā (doktora programmā).

Modulī "*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*" iekļauto kursu saturs aplūko situācijas, kas atbilst arhitekta birojā darba specifikai un komunikācijai ar klientiem. Profesionālai projektu vadībai tiek pievērsta īpaša nozīme, jo būtiska daļa no arhitekta darba saistās ar objektu un vides plānošanu, kā arī ar atbildību par vides un ekoloģijas konceptu iestrādi attīstības plānos. Kvalificētu, arhitektūras maģistra līmenim atbilstošu svešvalodu apguvi nodrošina RISEBA docētāji – valodu speciālisti, kuri izmanto starptautiski aprobētas valodu mācīšanas metodes un testēšanas sistēmas.

Moduļa saturu nodrošina RISEBA Arhitektūras un dizaina nodaļas, biznesa un ekonomikas fakultātes, kā arī Mediju un komunikācijas nodaļas fakultāšu mācībspēki, iesaistot arhitektūras maģistra programmas studējošos sadarbībā ar citu studiju virzienu studentiem, tādā veidā tieši īstenojot augstskolas devīzi "*business tiekas ar mākslu*".

Moduļa Nr.4 "*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*" ietvaros plānots realizēt šādus kursus:

1. Uzņēmumu dibināšana un vadīšana (Mg.soc. Iveta Cīrule) 2 KP
2. Tiesiskais regulējums projektēšanā un būvniecībā (Dr.jur. Jānis Rušenieks) 2KP
3. Nozares starptautisko projektu vadība – nacionālie un starptautiskie aspekti (Mg.sc.administr., Ivars Ruņģis) 2KP

4. Starpnozaru un sociālais dialogs (Mg.soc. Iveta Cīrule) 2 KP
5. Ilgtspējīgas vides problemātika (Dr.psych.Greg McDonald) 2 KP
6. KP
7. Akadēmiskās rakstīšanas metodes (Dr.art., doc. Astra Spalvēna): 2 KP
8. Pētniecības metodoloģijas principi (Dr.sc.administr., asoc.prof. Iveta Ludviga): 2 KP

Modulis Nr.5 “Individuālās izvēles studijas”: 6 KP (9 ECTS).

Izvēles vai individuālo studiju kredītpunktu sadalījums programmas pirmajā, trešajā un ceturtajā semestros ir attiecīgi: 2 + 2 + 2 = 6 KP.

Moduļa mērķis ir **stimulēt studējošo iniciatīvu un radošās aktivitātes**, integrējot studējošo individuālos sasniegumus un profesionālo interešu izvēli studiju programmas saturā.

Moduļa “*Individuālās izvēles studijas*” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Spēj individuāli vai kopā ar profesionāļu vai pētnieku grupā realizēt patstāvīgi radītus jaunrades vai pētnieciskos projektus.
- Spēj izrādīt iniciatīvu un uzņemties profesionālus pienākumus.

Izvēles kursu izvēle ir principiāli brīvs studējošā lēmums ar nosacījumu, ka studējošais saskaņo un argumentē savu aktivitāšu izvēli maģistra tēmas izstrādes kontekstā. Ar individuālajām studijām tiek saprastas visu veidu aktivitātes, ko studējošais programmas apguves laikā veic profesijā (projektē) vai jaunradē (gatavo izstādes), vai pētniecībā (publicējas) ar nosacījumu, ka šīs studijas ir RISEBA mācībspēku pārraudzītas un, nepieciešamības gadījumā, arī konsultētas.

Par kredītpunktu skaita piešķiršanu individuālajās studijās lemj maģistra programmas padome. Programma neparedz noteiktu kursu vai aktivitāšu piedāvājumu “*Individuālās izvēles studijas*” modulī, pieņemot, ka studējošā brīvo izvēli nosaka nepieciešamība attīstīt maģistra darba tēmu un izstrādes. Moduļa kredītpunkti ir vienmērīgi izdalīti programmas pirmā, trešā un ceturtā semestru laikā. Ceturtajā – programmas gala darba izstrādes semestrī plānotie 2 izvēles kredītpunkti rada iespējas izvēlēties priekšmetu, kas sekmē maģistra darba izstrādes gaitu un kvalitāti.

Moduļa “*Individuālās izvēles studijas*” ietvaros plānots piedāvāt galvenokārt RISEBA nodrošinātus studiju kursus, tomēr brīvās izvēles ietvaros studējošie drīkst izvēlēties jebkuras augstskolas piedāvātu izvēles kursu. Moduļa izvēles kursu piedāvājums ir šāds:

1. Formveides studijas. (Mg.art. Aigars Bikše, viesprofesors).
2. Objektu telpas vizualizēšanas metodes. (Mg.art. Atis Kampars)
3. Gleznniecība: telpa un krāsa. (Mg.art. Ieva Taranda, vieslektore)

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Maģistra studija programmas zinātnes un jaunrades sasniegumi

RISEBA FAD ir uzsākusi starptautisku pozicionēšanas programmu, akcentējot Rīgas, Latvijas un Baltijas reģiona īpašās vēsturiskās, sociālās un telpiskās īpašības un kvalitātes. Zemāk minētais ir

tā apliecinājums. Bakalaura un maģistra studenti, kuru darbi ir tieši saistīti ar šiem projektiem, izmantojot "design by research" pieeju, projektu rezultāti ir saņēmuši vietējo un starptautisko atzinumu.

2016.gadā Japānā nāca klajā žurnāla „**a+u**”(„**Architecture & Urbanism**") speciālizdevums Nr. 555 „Feature: Latvia – Architecture Unfolding”. Numura viesredaktore ir RISEBA FAD docente un arhitektūras pētniece Dr. arch. Ilze Paklone.

2017.G. publikācija 2 sējumos – **“Beyond Education: Knowledge Mile Pardaugava” un “Part 2: Spatial Plan”**, pasniedzēji: Thomas Stellmach, Doc. Ilze Paklone, Viesturs Celmiņš 3. kursa studenti

2017.gadā nāca klajā RISEBA zinātnisko rakstu krājums **“Business Meets Art: Beyond the Traditional Approach to Education, Management and Business”** (zinātniskās redaktore Dr. Irina Sennikova, Dr. Tatjana Vasiljeva), kurā iekļauts arī Arhitektūras un dizaina departamenta profesora un pētnieka Jāņa Lejnieka raksts “Built Heritage as a Financial Asset in Riga after 1991”.

2018. gada izdots RISEBA FAD un AVMM akadēmiskā žurnāla *ADAMarts* pirmais numurs. Žurnāls angļu valodā ar dubulti/anonīmi recenzētiem pētnieciskajiem rakstiem, ar starptautisku redaklējumu, ir veltīts arhitektūras un mediju mākslai Baltijas jūras reģionā.

2018.g. un 2019.g. Aizputē, Latvijā notika Starptautiski arhitektūras studentu plenēri. Jana Jākobsone līdztekus kolēģiem ir eksperte un pasniedzēja plenērā, kurā piedalās arhitektūras studenti no Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas “RISEBA” Arhitektūras programmas, Viļņas Mākslas Akadēmijas Klaipēdas Arhitektūras un dizaina fakultātes, Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes, kā arī ainavu arhitektūras studenti no Latvijas Lauksaimniecības universitātes. Informācija pieejama [šeit](#)

FAD dekāna un maģistra programmas direktors v.i. Dr.h.c.arch. Jānis Dripe ir bijis pasaules lielākās arhitektūras izstādes – Venēcijas arhitektūras biennāles divu pēdējo Latvijas ekspozīciju (2016. un 2018. gads) komisārs.

2019.gada februārī Soorim Mākslas centrā un maijā Korea Foundation Gallery Seulā atklāta Latvijas arhitektūrai veltīta izstāde **“Latvia. Architecture at Convergence”**. Kuratores un grafiskā dizaina autores – FAD docenta Ilze Paklone Phd , Dace Penke, ar Latvijas vēstniecības Japānā un Latvijas vēstniecības Korejā, kā arī ar izdevniecības Shinkenchikusha žurnāla “a+u” atbalstu.

2020.g. FAD mācībspēki maģistra programmas docente I.Paklone, D.Suhanova un lektors R.D.Šmits un viespasniedzēji V. Celmiņš, I. Menģelis iesaistīti Cēsu novada pašvaldības iepirkuma "Projekta "Augmented Urbans" telpiskās izpētes un plānošanas studiju kursa organizēšana" realizācijā no 2019. gada 10. jūnijam līdz 2020. gada 10. oktobrim.

2020.gadā jaunais FAD dekāns un maģistra programmas direktors Rudolfs Dainis Šmits MATS Dipl. Arh. piedalījās vairākās vietējās un starptautiskās izstādes tai skaitā Latvijā, Igaunijas Modernās Mākslas muzejā un ceļojošā izstādē ASV. 2020.g. Džona Heiduka Projekts Rīga pārpublicācija un 2. cēliens domāts, lai iepazīstinātu studentus un profesionāļus ar Heiduka idejām un pedagoģiskajām metodēm un arhitektūras diskursu veicināšanai saņemta Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) un Amerikas Latviešu apvienības Kultūras fonda (ALA KF) finansiālo atbalstu. Grāmatas publikācijā tika iesaistīti RISEBA FAD absolventi, vieslektori, vietējie un ārzemju pasniedzēji, arhitekti, mākslinieki un dzejnieki.

(Papildus informāciju par sasniegumiem skatīt pielikumu)

RISEBA FAD zinātniskās nozares un jaunrades jomas salīdzinot ar konkurenci

RISEBA FAD tieši ir salīdzināma ar RTU Arhitektūras fakultāti, kuras pirmsākumi 2019.gadā ir tieši

150 gadu aspektā skatāmi. Plašākā kontekstā FAD sevi salīdzina ar Aalto universitātes arhitektūras studiju programmu Somijā, Tallinas un Viļņas mākslas akadēmijas arhitektūras programmām Igaunijā un Lietuvā, tās regulārajām (gada izdevumiem) publikācijām, programmu raksturojošiem izdevumiem, akadēmisko un zinātnisko darbību. RISEBA FAD darbība vērsta uz augšminēto institūciju līmeņa analīzi un sasniegšanu, kā arī savas specifiskās nišas veidošanu.

Zinātnes nozares un jaunrades potenciāls

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus un veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs.

2020.g. Technopolis zinātniskā novērtējuma atskaitē sniedz sekojošas rekomendācijas nākamajam sešu gadu periodam:

1. Algot pilna laika pētnieku FAD maģistra programmas atbalstam
2. Sniegt priekšlikumus FAD doktorantūras programmas ieviešanai nākotnē
3. Palielināt pētniecības publikāciju skaitu un publicēt tās oficiālos izdevumos.
4. Izstrādāt praktiskus/mākslinieciskajā izpētē balstītus pieteikumus
5. Izstrādāt iniciatīvas pašreizējam personālam iesaistīties doktorantūras izpētē kā nepilnas slodzes darbā un palielināt algas šīm kvalifikācijām.
6. gadā atbilstoši *Technopolis* ieteikumiem FAD dekāns uzaicināja asociēto profesoru Efi Dujanu (*Efe Duyan*) pievienoties RISEBA FAD, lai izveidotu un vadītu jaunu pētniecības nodaļu sadarbībā ar augstskolas RISEBA pašreizējo pētniecības nodaļu. Šī tikko izveidotā pētniecības nodaļa darbosies kā platforma, lai atbalstītu esošo maģistra studiju programmas studentu pētniecību un pilna laika doktorantūras pētniekus ar ieceri īstenot RISEBA FAD doktorantūras programmu turpmākajos piecos gados.

Lai tehniski atbalstītu jauno pētniecības nodaļu, RISEBA FAD mērķis ir paralēli attīstīt pētniecības laboratoriju šajā pašā periodā. Laboratorijā plāno veikt arhitektūras dizaina, urbānā dizaina, pasaules mantojuma dokumentācijas izpēti (**Ārkārtas dokumentācija un apdraudētā kultūras mantojuma diagnoze**) un strādāt ar teoriju papildus praktiskai sadarbībai un starpdisciplīnu darbam, integrējot arhitektūrā novatoriskas tehnoloģijas. Sagaidāms, ka šī pētniecības laboratorija būs mājvieta vairākiem pētniecības projektiem grupās un individuāli un nepieciešamās biroja telpas, aprīkojums un administratīvais personāls. RISEBA Audiovizuālā un mediju fakultāte ir piekritusi dalīties savā plānotajā laboratorijas telpā. Šī pagaidu laboratorijas vide pašlaik ir izstrādes procesā, savukārt izstrādē ir plāni par lielākas laboratorijas telpas izbūvi, kas darbotos kā augstskolas RISEBA pētniecības centrs.

Kopš 2021. gada norit pastāvīgs darbs pie pētniecības komandas izveides, un nodaļā ir iecelts komandas vadītājs uz pusslodzi, lai koordinētu procesu. Ir izstrādāts pētniecības aktivitāšu ietvars, iekļaujot konkrētus aktivitāšu mērķus, piemēram, ieteicamo žurnālu un konferenču sarakstus.

Sagaidāms, ka pētniecības nodaļa kopīgos un izstrādās pētniecības idejas, īstenos apstiprinātas pētniecības aktivitātes un pieteiksies dažādiem grantiem un finansējumam, piemēram, Erasmus+, ERC, Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas grantiem un citiem avotiem.

Vidējā termiņa mērķi iekļauj starptautisku konferenču sērijas, kuras fakultāte uzsāks 2023. gada

sākumā.

Ilgtermiņa mērķu vidū ir doktorantūras programmas izveide ciešā sadarbībā ar pētniecības un laboratorijas aktivitātēm.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju procesa īstenošanā tiek ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un īstenoti šādā veidā:

1. Studiju kursu docētāji ņem vērā un respektē studentu dažādību un viņu vajadzību daudzveidību, izmantojot dažādus programmas īstenošanas veidus, atbilstoši studentu iespējām.
2. Studiju kursi tiek apgūti studentu un mācībspēku sadarbības procesā, kur atbilstoši situācijai tiek pielietotas dažādas mācīšanas metodes: monoloģiskā - lekcijas un praktiskie demonstrējumi; dialogiskā - konstruktīvas sarunas, diskusijas, radošās metodes; pētnieciskās metodes - literatūras studijas, mācību ekskursijas, semināri, dzīvie projekti (*live projects*), maketēšana, materiālzināšanu iegūšana caur praktisko apmācību u.c. Veicot pētniecisko darbu, studenti izmanto kvalitatīvās, kvantitatīvās un datu matemātiskās apstrādes metodes. Tiek izmantotas dažādas darba formas - grupu darbs, individuālais darbs, patstāvīgais darbs.
3. Tiek veicināta studējošo patstāvība, piedāvājot studentiem mācību metodes, kur viņi var individuāli vai grupā sagatavot un demonstrēt savas zināšanas, prasmes un attieksmi. Tajā pašā laikā tiek nodrošināta mācībspēka vadība un atbalsts, iedvesmojot, motivējot un sniedzot mutisku vai rakstisku atgriezenisko saiti.
4. Mācībspēku un studentu savstarpējās attiecībās tiek veicināta studējošo un mācībspēku abpusēja cieņa, veidojot pozitīvu emocionālo fonu un radošu sadarbību. Augstskolā darbojas Ētikas komisija, kur nepieciešamības gadījumā tiek izskatītas ētiska rakstura sūdzības.
5. Augstskolā eksistē atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai. Sūdzību izskatīšanas procesu vada Kvalitātes daļas vadītāja, pieaicinot programmas direktoru un katedras vadītāju, nepieciešamības gadījumā - Studiju departamenta vadītāju vai studiju prorektoru.
6. Regulāri tiek izvērtētas pedagoģiskās metodes, mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas veidi. Aktuālie jautājumi tiek apspiesti katedras sēdēs, Metodiskās padomes sapulcēs, kā arī mācībspēkiem tiek organizēti metodiskie semināri, ekskursijas un dažādas mācības.

Realizējot studentcentrētu pieeju, īpaša uzmanība tiek pievērsta studiju rezultātu vērtēšanai:

1. Mācībspēki pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes, saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā. Tas notiek metodiskajos semināros, katedras sēdēs, darbojoties projektos, kā arī mācoties viena no otra un savstarpēji hospitējot nodarbības.
2. Pārbaudes darbi, vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekšpublicēti. Kopā ar studiju kursa aprakstu tie tiek ievietoti MOODLE vidē, pārrunāti pirmajā nodarbībā. Nepieciešamības gadījumā tie tiek izsūtīti individuāli pa epastu vai

pārrunāti konsultācijā.

3. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus – zināšanās, prasmēs un attieksmē.
4. Studenti saņem atgriezenisko saiti, un ja nepieciešams, mācībspēks sniedz padomus un atbalstu mācīšanās procesa uzlabošanai.
5. Tiek ņemta vērā studentu dažādību un atsevišķos gadījumos piemēroti studentiem atvieglojoši apstākļi, piem., iesniegšanas termiņa pagarināšana.
6. Vērtēšana tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām, tā ir konsekventa, taisnīga un piemērojama visiem studentiem.
7. Sasniegto studiju rezultātu vērtēšanu veic mācībspēks, pats students (pašizvērtēšana), citi studenti (savstarpējā vērtēšana). Ja studiju kursu docē vairāki mācībspēki, tad eksāmena darbu vērtē vairāki docētāji.
8. Augstskolā darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai.

Arhitektūras un dizaina fakultātē, kurā studējošie ir no visas pasaules, respektīvi mācību vide ir starptautiska - studentcentrētas mācīšanās principu ievērošana ir ārkārtīgi svarīga. Studiju procesa īstenošanā tiek ņemti vērā šādi studentcentrētas mācīšanas un mācīšanās principi: tiek respektēts studentu kontingents un viņu vajadzību daudzveidība, veidojot piemērotus mācīšanās ceļus, atbilstoši iespējām, tiek izmantoti dažādi programmas īstenošanas veidi un atbilstoši apstākļiem tiek izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes. Studiju procesa laikā tiek veicināta studējošā tieksme uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošinot mācībspēka vadību un atbalstu. Starp mācībspēkiem un studējošiem tiek veicināta abpusēja cieņa, sadarbība un nepārtraukta mijiedarbība.

Kopš 2011. gada, piesaistot neatkarīgus nozares speciālistus tiek organizētas atklātās lekcijas – “Slice of Architecture” lekciju cikls, kur visa semestra garumā, vidēji reizi mēnesī tiek organizēta publiska lekcija. Atklāto lekciju tēmas un mācībspēki apskatāmi pielikumā.

Papildus RISEBA Arhitektūras departamenta organizētajām vieslekcijām (Slice of Architecture un citi) , studenti ir aicināti apmeklēt arī Latvijas Arhitektu savienības, Arhitektūras muzeja u.c. institūciju atklātās mūžizglītībai paredzētās lekcijas un seminārus.

RISEBA studentiem studiju laikā ir iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, diskutēt ar mācībspēkiem, konsultantiem, pieaicinātajiem ekspertiem un studiju biedriem. Studijās tiek izmantotas problēmcentrētas mācīšanas stratēģijas. Visi studiju mācību un palīgmateriāli studentiem ir brīvi pieejami studiju laikā e-studiju vidē. www.e.riseba.lv atrodamas arī norādes par papildu informācijas avotiem, zinātniskiem rakstiem un pētījumiem, mācību un konkrēto jautājumu apguvei, kā arī materiāli pašvadītas mācīšanās veicināšanai (piemēram, mājās veicamie uzdevumi, papildus temati ar pašpārbaudes testi). Nepieciešamības gadījumā tiek organizētas papildus attālinātas (izmantojot Zoom) un klātienē konsultācijas, studenti saņem uzdevumus meklēt informāciju internetā un zinātniskās datu bāzēs, kā arī strādāt grupās – gatavojot kopējo projektu vai prezentācijas materiālus (skatīt sīkāk pielikumā).

Katra studiju kursa beigās elektroniski studentiem tiek lūgts aizpildīt novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā realizācijas metodēm, gan mācībspēku kompetencēm un darba stilu. Līdz ar to studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam (skatīt sīkāk pielikumā XX). Tāpat studentu pārstāvji tiek iesaistīti programmas padomēs un satversmes sapulcēs, nodrošinot viņu viedokļa pārstāvniecību lēmumu pieņemšanā. Regulāri (vismaz 2 reizes semestrī – formāli un ikdienā – neformāli) notiek komunikācija ar studiju programmas direktoru, izrunājot neskaidros jautājumus, papildus konsultējot un atbalstot studentus.

Mācībspēkiem ir izstrādāta „Viesdocētāja rokasgrāmata”, kurā sniegts skaidrojums par nodarbību

plānošanu, gatavošanos tām, norisi un vērtēšanu (skati sīkāk pielikumu).

RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem:

1. vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
2. akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;
3. prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktām prasmju un zināšanu prasībām.

Studējošo zināšanu kvalitāti RISEBA vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu, atbilstoši LR pieņemtajiem ECTS (European Credit Transfer System) standartiem un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem. Augstskolā ir noteikti divu veidu pārbaudījumi - obligātie un citi pārbaudījumi. Obligāto pārbaudījumu (piemēram, kontroldarbs, eksāmens) izpilde studentiem ir obligāta. Ja tie nav izpildīti, gala atzīme par studiju kursu nevar tikt izlikta. Obligāto pārbaudījumu skaits studiju kursā ir noteikts ar rektora rīkojumu un ir atkarīgs no kredītpunktu skaita studiju kursā. Papildu obligātajiem pārbaudījumiem mācībspēks pēc saviem ieskatiem var iekļaut studiju kursā, piemēram, mājas darbus, testus, patstāvīgos darbus, seminārus, utt. Tie ir - citi pārbaudījumi. To skaitu un veidu nosaka pats mācībspēks, kā arī studiju kursa aprakstā (un izliekot gala atzīmi) norāda citu pārbaudījumu svaru studenta gala vērtējumā.

Katrs mācībspēks savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmā un aprakstā norādītos obligātos un citus pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs semestrī ietekmē studiju kursa gala vērtējumu. Obligāto pārbaudes veidu nosaka mācībspēks, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Eksāmenu, kontroldarbu, patstāvīgo darbu, studiju darbu un prakšu rezultātus vērtē ar atzīmi 10 baļļu sistēmā. Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 akadēmiskajām stundām.

Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski, gan organizēti testu veidā e.riseba.lv. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kursu apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

Studiju rezultātu vērtēšanas rādītāji

Maģistrantu zināšanu kvalitāte tiek vērtēta pamatojoties uz Latvijas Republikā apstiprināto 10 baļļu vērtēšanas sistēmu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem. Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

1. Kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā (skat. 3.2. tabulu) vai ieskaite (ieskaitīts, neieskaitīts);
2. Kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits, atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

RISEBA studiju rezultātu vērtēšanas sistēma					
Apguves līmenis	Vērtējums %	Atzīme	Skaidrojums	Aptuvenā ECTS atzīme	Vērtēšanas kritēriji: zināšanas, prasmes un iemaņas
ļoti augsts	96-100	10	Izcili With distinction	A	Zināšanas, kas pārsniedz studiju programmas prasības, liecina par patstāvīgiem pētījumiem, par problēmu dziļu izpratni.
	90-95	9	Teicami Excellent	A	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, iegūta prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas.
	80-89	8	Ļoti labi Very good	B	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, taču reizēm trūkst dziļākas izpratnes un spējas zināšanas patstāvīgi piemērot sarežģītākajiem jautājumiem.
augsts	70-79	7	Labi Good	C	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējami arī atsevišķi mazāk svarīgi trūkumi zināšanu apgūvē.
	60-69	6	Gandrīz labi Almost good	D	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējamas atsevišķu lielāku problēmu nepietiekoši dziļa izpratne.
	50-59	5	Viduvēji Satisfactory	E	Visumā apgūtas studiju programmas prasības, kaut arī konstatējama vairāku svarīgu problēmu nepietiekami dziļa izpratne.
vidējs	40-49	4	Gandrīz viduvēji Almost satisfactory	E/FX	Visumā apgūtas studiju programmas prasības, konstatējamas vairāku svarīgu problēmu nepietiekama izpratne un grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā.

	26-39	3	Vāji Bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču nav spēju tās praktiski izmantot.
zems	10-25	2	Ļoti vāji Very bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču citās svarīgākās problēmās pilnīgi trūkst orientācijas.
	1-9	1	Ļoti ļoti vāji Very, very bad	Fail	Nav izpratnes par studiju kursa pamatproblemātiku.

Maģistra darbs

Modulis “*Maģistra darbs*” ir programmas galvenais (kodola) elements, kura galvenais mērķis ir nodrošināt nepārtrauktu maģistra darba ideju un praktisko risinājumu attīstību visā programmas studiju laikā.

Tā kā RISEBA arhitektūras maģistra programmas mērķis ir studējošo individuālo talantu un interešu attīstība, moduļa uzdevums ir panākt pastāvīgu, docētāja pārraudzītu darbu pie maģistra darba konceptu attīstības. Katra (no pirmo triju) studiju semestra noslēgumā notiek pārbaudījums, kurā maģistrants ar projektu/referātu atskaitās par paveikto pie maģistra darba, norādot apgūtos informācijas avotus, paskaidrojot konceptu attīstības iemeslus un nozīmi, un veicot korekcijas maģistra darba izstrādes plānā. Trešā semestra noslēgumā maģistrants iesniedz izstrādātu maģistra darba saturu, ievadu ar hipotēzes priekšlikumu un pilnu izmantoto informācijas avotu sarakstu.

Maģistra darba izstrādi vada RISEBA struktūrvienības mācībspēks ar akadēmisko vai zinātnisko grādu, ne zemāku par arhitektūras maģistru. Var tikt arī pieaicināts konsultants par atsevišķiem specifiskiem jautājumiem. Maģistra darbs tiek recenzēts. Maģistra darba vadītāju un recenzentu apstiprina studiju programmas direktors un katedras dekāns. Par recenzentu var būt persona ar akadēmisko vai zinātnisko grādu, ne zemāku par arhitektūras maģistru. Recenzijā jāatspoguļo temata aktualitāte, projekta izpildes kvalitāte, darba pozitīvie rādītāji un trūkumi, kā arī dod slēdzienu par to, vai ir iespējams piešķirt profecianālo maģistra grādu. Studiju programmas uzsākšanu, mācības, iespējamo kursu secību, kā arī sekmīgu studiju programmas apguvi reglamentē RISEBA Senātā apstiprinātie normatīvie dokumenti un RISEBA nolikums par arhitektūras maģistra darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts profecianālais maģistra grāds arhitektūrā. Studiju programmas maģistra diploma un tā pielikuma paraugu skat. Pielikumā.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo praksi uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un

novērtējumu.

Profesionālā maģistra studiju programmā ir iekļauta mācību un pētnieciskā prakse, piemēram, arhitektūras un plānošanas studiju braucieni (*field trips*) Latvijā vai arī uz ārvalstīm, tikšanās ar šo valstu arhitektūras un pilsētplānošanas biroju vadītājiem, viesošanos un sadarbību ar citu valstu augstskolām; pētnieciskā prakse – izpētes darba veikšana Latvijas un citu Eiropa savienības dalībvalstu, un ārpus Eiropa savienības trešo valstu bibliotēkās, arhīvos un pētniecības institūtos. Šie studiju braucieni un pētniecības praktikums iekļauj sadarbību ar vietējo sektoru, nekustamā īpašuma attīstītājiem, nevalstiskajām organizācijām, vietējām pašvaldībām un valsts aģentūrām (piemēram, Latvijas ministriju, Urbāno institūtu, Free Riga un citām organizācijām). Piemērs:

2020.gadā Latvijas ministrija rīkoja starptautisku simpoziju, uz kuru tika aicināti RISEBA FAD maģistrantūras studenti un studentu komandas no vadošajām arhitektūras fakultātēm Igaunijā, Lietuvā un Latvijā (RTU). Studentu komandas saņēma uzdevumu pētīt, analizēt un noteikt, vai ir atbilstoši pārveidot esošo gadsimta vidus modernisma ēku, kas ir saglabājusies Rīgas centrā no padomju laikiem, lai tajā izvietotu jauno akustisko koncertzāli. Katra studentu komanda virtuāli prezentēja darbu: pētījumu, gadījuma studijas un secinājumus/vai ieteikumus objekta izmantošanai. Šāda veida konkurējošā izpēte un komandu sadarbība ļauj studentiem attīstīt savas pētnieciskās spējas, nostiprināt prezentācijas iemaņas un saziņas prasmes un paplašināt savu uztveri un zināšanas par konkrētu problēmu, un attīstīt kompetenci, strādājot ar starptautiskiem studentiem ar vienu noteiktu problēmu. Šāda veida starptautiskā prakse ļauj studentiem attīstīt radošo domāšanu, pārrunu un angļu valoda prasmes reāllaika vidē.

2019.gadā maģistrantūras studenti piedalījās pētniecības projektā “Augmented Urbans” (*Interreg finansējums*), kas iekļāva plašu pētniecības un dizaina priekšlikumu izstrādi urbānās intervences risinājumiem Cēsu pašvaldībā. Papildus studentu pētījumiem un datu apkopošanai tika rīkotas izbraukuma ekskursijas uz Cēsīm, lai tiktos ar pašvaldības pārstāvjiem. Cēsu Tūrisma aģentūra rīkoja gida vadītas ekskursijas, lai pārbaudītu dažādus objektus Cēsīs, kurus studenti apskatīja dizaina priekšlikumu izstrādei. Sagatavotos priekšlikumus prezentēja Cēsu pašvaldības pārstāvjiem, un ieteiktie dizaina priekšlikumi un intervences idejas tika uzņemtas ar aplausiem. Tika sagatavota publikācija, dokumentējot dizaina darbu un novatorisko dizaina risinājumu priekšlikumus, mainot dabiskos, tradicionālos un urbānos apstākļus, lai attīstītu jaunas funkcijas un piesaistītu tūrisma.

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus un veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs. Studiju prakse noris studiju īstenošanas valodā – angļu.

Modulis “Prakses” (“Internship”)

„Prakses” modulis ir daļa no profesionālās arhitektūras maģistra programmas obligātā satura un tā apjomu profesionālajā arhitektūras maģistra studiju programmā nosaka MK noteikumu Nr.512 prasība par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartā noteikto prakses apjomu maģistra profesionālajā studiju programmā. Arhitektūras maģistra programmā prakses kā studiju procesa sastāvdaļas loma ir nodrošināt studējošos ar iespējām pārbaudīt zināšanas, prasmes un

kompetences arhitekta profesionālās darbības vidē, tostarp, objektu un vides projektēšanā, nozares pētniecībā, jaunradē, projektu vadīšanā un biroja darbā. Tāpēc RISEBA arhitektūras maģistra programmas ietvaros „Prakses” modulim ir noteikti divi galvenie mērķi:

1. **nodrošināt studējošo ar tiešu profesionālās darbības pieredzi arhitektūras nozarē vai tai pietuvinātā nozarē** (8kp),
2. **attīstīt studējošo projektēšanas un pētniecības prasmes, kā arī paplašināt viņu izpratni par arhitektūras projektu institucionālo virzību, to prezentāciju un vizuālo kultūru** (18kp).

Saskaņā ar šo nostāju prakse tiek dalīta divos virzienos:

„Prakse I. Darbība nozares institūcijās” (8kp), kurā studējošais, saskaņā ar prakses līgumu, praktizējas arhitekta uzraudzībā projektēšanas birojā (4kp) vai ar arhitektūras procesu pārvaldību saistītā institūcijā (4kp). Šī prakses forma tieši sagatavo maģistra programmas beidzēju darbam licencēta arhitekta pārraudzībā trīs gadu laikā pēc arhitektūras maģistra diploma iegūšanas un veido 31% no prakses kopējā laika. Līdztekus tam prakse birojā ļauj studiju laikā iedibināt profesionālas darba attiecības ar potenciālo darba devēju, veidot paredzamu profesionālās izaugsmes procesu līdz arhitekta licences saņemšanai un radīt priekšnosacījumus koleģiālām attiecībām ar nozares speciālistiem un ekspertiem.

Virziena „Prakse I” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

1. Spēj akadēmiski skaidri sazināties un profesionāli sadarboties ar nozares speciālistiem vai nozares pārraudzības institūciju speciālistiem.
2. Pārzina profesionālās darbības nozares funkcionēšanas principus.

„Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē” (18kp) ir individuāli orientētā prakse, kas var izpausties vairākos veidos kā studējošā patstāvīga piedalīšanās projektēšanas, pētniecības vai jaunrades aktivitātēs ārpus augstskolas, kā arī vadība vai līdzdalība sociālos, kultūras vai uzņēmējdarbības projektos. Projektu prakses ietvaros notiek arī teorētiskā sagatavošana projektu vadībā un prakses ietvaros var tikt piedāvāti īsi studiju kursi – no izvēles kursu piedāvājuma vai šim uzdevumam speciāli sagatavoti, ja tie saskan ar prakses uzdevumu. Šī prakses forma tiek veidota saskaņā ar RISEBA definēto arhitektūras maģistra studiju mērķi – studējošo individuālās attīstības sekmēšanu un plānu respektēšanu un veido 69% no prakses kopējā laika. Prakses uzdevumi tiek individuāli plānoti un saskaņoti ar programmas vadību.

Virziena „Prakse II” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

1. Spēj formulēt un izstrādāt teorētiski-praktisku ideju kopumus.
2. Spēj patstāvīgi pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes tradicionālos vai nekonvencionālos jaunrades vai pētniecības virzienos.
3. Pārzina arhitektūras objektu un pilsētvides projektēšanas principus un spēj sekmīgi pielietot zināšanas praktiskajā projektēšanā.

Ārpus augstskolas prakses rezultātus ieskaita par plānotu un programmas vadības atzītu studējošā strādāšanu vai praktizēšanos uz līguma pamata arhitekta birojā vai praktizēšanos arhitektūras procesu administrēšanā valsts vai pašvaldības institūcijās vai citā RISEBA atzītā un dokumentētā formā. Abu prakses veidu mērķis ir apgūto zināšanu aprobācija, arhitekta un pilsētplānotāja profesijai nepieciešamo profesionālo zināšanu un prasmju attīstība praktisku problēmu risināšanai, izpildot individuālo prakses uzdevumu. Katram studentam kvalifikācijas prakses laikā ir prakses vadītājs. Prakses noslēgumā ir jāveic atskaite par savas prakses darbību un tā jāaizstāv.

Piedāvātās iespējamās prakses vietas apliecina sagatavotie nodomu protokoli vai līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu. Noslēgta trīspusēja vienošanās starp RISEBA FAD prakses

vadītāju, studentu un darba devēju. Prakses līgumi un saziņa ar vietējiem studentiem un darba devējiem tiek gatavota un norit latviešu valodā. Prakses līgumi un saziņa ar starptautiskiem (ārzemju) studentiem un darba devējiem tiek gatavota un norit angļu valodā. Ja maģistrantūras studenti iestāšanās laikā nestrādā, maģistrantūras programmas direktors piedāvās nodarbinātības ieteikumus vai sniegs atbalstu iespējamo nodarbinātības iespēju atrašanai, iesaistot mācībspēkus vai vieslektoros.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

RISEBA arhitektūras skola ir jauna un ambicioza. Un kā vienīgā privātā arhitektūras skola Baltijas reģionā, tā tiecas ievērtēt labāko no arhitektūras izglītības tradīcijām Ziemeļu Eiropā un sekot jaunākajām starptautiskām tendencēm vienlaikus. Rīga, kā Baltijas reģiona metropole ar dinamisku ostu un lidostu un UNESCO aizsargātu vēsturisko centru, kas ietver izcilu jūgendstila un ķīķa arhitektūras mantojumu un pilsētu, kuru ar vien ir raksturojis kosmopolītisms un multikulturālā sabiedrība, ir teicams fons un laboratorija arhitektūras un urbānisma studijām ģeogrāfiski plašam interesentu lokam. Profesionālās maģistra programmas noslēgumu darbu tēmas ir cieši saistītas ar pētniecības aktualitātēm Rīgas unikālā kontekstā, Latvijā un pasaulē. Katru gadu arhitektūras un dizaina fakultātes programmu direktori kopā ar konsultatīvo padomi pārskata aktualitātes un izvirza vienotu virstēmu. Noslēguma darbu tēmu un zinātnisko vadītāju izvēle notiek gan individuāli, gan ieteikumu veidā no fakultātes vadības puses. Paralēli jau nostabilizējusies ikgadēja sadarbība ar lielāko pilsētu pašvaldībām, kurās tiek apzinātas reģionālās aktualitātes un potenciālie projekti, kuri tiek piedāvāti studentiem, tādējādi nodrošinot gan starpdisciplināru sadarbību, gan izvēlēto noslēguma darbu tēmu aktualitāti. Turpmāk tekstā ir uzskaitītas pēdējo gadu virstēmas, un studentu noslēguma darbu tēmas. Kopš 2019. Gada maģistra programmas noslēguma darbi kopā ar bakalaura darbiem tiek izdoti kataloga veidā.

2019.gada janvārī RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātē (FAD), lai saņemtu Profesionālā maģistra grādu arhitektūrā, savus projektus prezentēja pirmais izlaidums pirmajiem desmit profesionālā maģistra grāda Arhitektūrā ieguvējiem : B. Bitaitis, V. Arestova, R. Rinkule, L. Treija, Z. Vēja, K. Tretjakova, J. Konokova, J. Grivkova, Z. Priedeslaipa un S. Kvite-Belte.

Pirmā izlaiduma maģistra darbus vērtēja komisija ar priekšsēdētāju Dr. Arch. S. Verbruggen (BE) , arhitektu un RISEBA Goda profesoru A. Kronbergu (LV), arhitektiem un vieslektoriem R. D. Šmitu (LV/US), N. Paegli (LV/AU), mākslas teorētiķi un lektoru A. Kamparu (LV) tās sastāvā.

2019. gadā studiju programmu “ Arhitektūra” absolvēja pirmie desmit Profesionālā maģistra grāda ieguvēji, tādējādi noslēguma darbu bukleta nosaukums ieguva saukli - Pakāpiens. Gadagrāmatā, kas ir FAD pirmā publikācija, apkopoti visi maģistra un bakalaura darbu projekti; pie katra no tiem pievienots apraksts un īsa autora biogrāfija. Gandrīz puse no studentu projektiem saistīta ar dažādām kultūras ēku tipoloģijām tika radīts .

RISEBA FAD maģistrantūras studiju programmas absolventu noslēguma darbu bukleta ievadziņojumā teikts: “Mēdz teikt, ka arhitektūra nav profesija – tas ir dzīvesveids. Un, tiklīdz esat tajā iesaistīties, vairs nav iespējas izstāties. Arhitektūra mūs ieskauj, un mēs esam izteikti atkarīgi no tās nodrošinātās telpas. Rūpējoties par savām pilsētām un lauku teritorijām, pārvietojamies pašu veidotās telpās, vēlamies veidot efektīvas pilsētas, kas pamatojas uz cilvēciņu pieeju, un vēlamies būt efektīvi un novatoriski. Arhitektūras studijas nav vienkāršas, bet darbs arhitektūrā ir vēl grūtāks. Tas prasa pacietību, izturību un pastāvīgu intelektuālo izaugsmi. Arhitekti mēcās būt par arhitektiem visu mūžu. Un nav tāda vecuma, kad arhitekta gaitām būtu liekams punkts. Nav arī tāda vecuma, kad būtu par agru parūpēties par apkārtējo vidi, – vai tas būtu mājas pagalms vai galds, kur pildām vidusskolas mājasdarbus.”

Profesionālās arhitektūras studijas RISEBA tiek rīkotas divos ciklos. Projekta tēmas iekļauj iztēles principus, profesionālo un sociālo atbildību, sociālā labuma jēdzienu un ceļu uz telpisku pilnību un patiesu ilgtspēju. Ar lepnumu īstenojam uz studentiem vērstu mācību pieeju, kas iekļauj ciešu studentu dalību studiju procesa attīstībā. Arhitektūras studijās mūsu mērķis ir veicināt kritiski domājošu, radošu

personību attīstību, kas padara mūsu augstskolu īpašu.

Pirmā līmeņa grāds arhitektūrā ir tikai atspēriena punkts jauno arhitektu turpmākajā attīstībā. Arī pēc maģistrantūras studijām absolventus gaida aizraujošs ceļš dažādās karjeras turpmākajās gaitās: starptautiskās darba iespējās, turpmākos pētījumos, praktisko iemaņu attīstībā un zināšanu paplašināšanās, apvienojot arhitektūru un pilsētplānošanu ar citām disciplīnām.

- **2019.g. gadā pirmais** izstrādātās profesionālās maģistra darbu tēmas Kolektīvo privāto pasūtījumu ieviešanas iespējas Latvijā. Sadarbībā balstīts dzīvošanas modelis Mūkusalā.
- Pilsētvides industriālo krastmalu teritoriju attīstība. Andrejsalas piemērs. Urbānā dizaina piedāvājums bijušās ostas teritorijai Andrejsalas dienvidu daļā.
- Pilsētplānošanas kritēriju noteikšana dārzu kooperatīvu pārplānošanai ilgtspējīgās piepilsētu teritorijās. Rīgas aglomerācija, Saulkrastu pašvaldība. Saulkrastu novada teritorijas “Silmala” lokālplānojums, mainot teritorijas lietošanas veidu no dārzkopības uz dzīvojamo.
- Administratīvais process būvprojektu realizācijā kā pilsētu attīstību ietekmējošs faktors. Plānošanas dokumenti kā rīks administratīvā sloga mazināšanā Rīgā.
- Patilte – neizmantotās telpas atdzīvināšana zem paceltiem infrastruktūras objektiem. Publiskās ārtelpas attīstības vīzija zem dzelzceļa infrastruktūras posmā no Krasta ielas līdz Prāgas ielai, Rīga.
- Vecrīgas pamatvērtību raksturīgās pazīmes un to nozīme nacionālā kultūras mantojuma saglabāšanā. Scenāriji Vecrīgas pamatvērtību reģen-erācijai Doma laukumā.
- Kultūrvēsturiski vērtīgo ēku ilgtspējīga pārbūve pilsētas vēsturiskajā centrā. Triangula Bastions: Ilgtspējīgas attīstības priekšlikums.
- Efektīvās mācību vides dizaina kritēriji 21. gadsimta pirmsskolas iestādē Rīgas pilsētā. LEA starptautiska bērnudārza un senioru rezidences izveide Rīgā, Skanstes apkaimē.
- Satelītpilsētas metropoles kontekstā: Salaspils identitātes stiprināšana, pilnveidojot pilsētas publisko ārtelpu. Prioritāri attīstāmās teritorijas Salaspils publiskajā ārtelpā: Nometņu ielas revitalizācijas priekšlikums.
- Būvgružu samazināšana dizaina procesa laikā. Būvgružu samazināšana dizaina procesa laikā.

2019.gadā izstrādāto maģistra darbu tēmas

- Kolektīvo privāto pasūtījumu ieviešanas iespējas Latvijā. Sadarbībā balstīts dzīvošanas modelis Mūkusalā;
- Pilsētvides industriālo krastmalu teritorijas attīstība. Andrejsalas piemērs. Urbānā dizaina piedāvājums bijušās ostas teritorijai Andrejsalas dienvidu daļā;

- Pilsētplānošanas kritēriju noteikšana dārzu kooperatīvu pārplānošanai ilgtspējīgās piepilsētu teritorijās. Rīgas aglomerācija, Saulkrastu pašvaldība. Saulkrastu novada teritorijas "Silmala" lokālplānojums, mainot teritorijas lietošanas veidu no dārzkopības uz dzīvojamo;
- Administratīvais process būvprojektu īstenošanā kā pilsētu attīstību ietekmējošs faktors. Plānošanas dokumenti kā rīks administratīvā sloga mazināšanai Rīgā;
- Patilte – neizmantotās telpas atdzīvināšana zem paceltiem infrastruktūras objektiem. Publiskās ārtelpas attīstības vīzija zem dzelzceļa infrastruktūras posmā no Krasta ielas līdz Prāgas ielai Rīgā;
- Vecrīgas pamatvērtību raksturīgās pazīmes un to nozīme nacionālā kultūras mantojuma saglabāšanā. Scenāriji Vecrīgas pamatvērtību reģenerācijai Doma laukumā;
- Kultūrvēsturiski vērtīgo ēku ilgtspējīga pārbūve pilsētas vēsturiskajā centrā. Triangula bastions: ilgtspējīgas attīstības priekšlikums;
- Efektīvas mācību vides dizaina kritēriji 21. gadsimta pirmsskolas iestādē Rīgā. LEA starptautiskā bērnudārza un senioru rezidences izveide Rīgā Skanstes apkaimē;
- Satelītpilsētas metropoles kontekstā: Salaspils identitātes stiprināšana, pilnveidojot pilsētas publisko ārtelpu. Prioritāri attīstāmās teritorijas Salaspils publiskajā ārtelpā: Nometņu ielas revitalizācijas priekšlikums;
- Būvgružu mazināšana projektēšanas fāzē. Būvgružu mazināšana projektēšanas procesā.

2019.gada noslēguma darbu novērtējums raksturojams kā labs. Maģistra darbi tika novērtēti 10 baļļu sistēmā: 6 balles (2 absolventiem), 7 balles (1 absolventiem), 8 balles (5 absolventiem), 9 balles (2 absolventiem).

2019.gadā Baltijas arhitektu savienību asociācijas (BAUA) jauno arhitektu balvu maģistra darbu kategorijā saņēma augstskolas RISEBA absolvente **R. Rinkule**. Uz BAUA arhitektūras skolu absolventu balvu kopumā pretendēja septiņu Baltijas arhitektūras skolu 16 izcilākie bakalaura un maģistra programmu studentu darbi, tostarp arī četrus Latvijas jauno arhitektu darbi. RISEBA FAD maģistra programmas pirmais absolvents jau sasniedza starptautisku atzinību.

2020.gada arhitektūras bakalaura un maģistra programmu absolventu virszuddevums bija robežsituācijas (*Borders and boundaries*). Mūsu Arhitektūras skolai arvien svarīga ir bijusi studentu sapratne par globāliem jautājumiem, iesaiste savas valsts un pilsētas aktuālo problēmu profesionālā diskursā un sociāli aktīva pozīcija. Tā bija arī netieša studentu atbilde uz RISEBA augstskolas telpās 2019. gada novembrī notikušo UIA (*The International Union of Architects*) reģionālo konferenci *Architecture of Migration*, kas aplūkoja migrāciju kā mūžsenu sabiedrības fenomenu, kur ļaunu plūsmas ir saistītas ar urbanizācijas procesiem un cilvēces mobilitāti.

Mūsu studenti veidoja reālus pārrobežu sadarbības modeļus ar arhitektūras līdzekļiem, analizēja pilsētas un dabas teritoriju robežsituācijas, trauslos modernās arhitektūras un mantojuma saskarpunktus un objektus, kas tieši domāti labai robežu funkcionalitātei. Lūk maģistra darbu tēmas un minētā saikne ar robežsituācijām skatīt pielikumā Nr. 12, 2020.g. aktuālas noslēguma maģistra darbu tēmas.

2020.gada noslēguma darbu novērtējums raksturojams kā labs. Maģistra darbi tika novērtēti 10 baļļu sistēmā: 6 balles (1 absolventam), 7 balles (4 absolventiem), 8 balles (2 absolventiem), 9 balles (1 absolventam).

2020.gada bakalaura un maģistra programmu absolventu vienojošā tēma bija gan robežsituācijas (*boarders un boundaries*), kuru iedvesmoja LAS – UIA organizētā reģionālā konference *Architecture of Migration*, gan arī 2020. gada pavasara semestrī RISEBA Arhitektūras fakultātei un INTERREG noslēdzies starptautisks sadarbības projekts "*Augmented Urbans*", kurā tika jautāts vai, paplašinot realitāti, mēs varam identificēt un palielināt esošo pilsētu un ģeogrāfisko apstākļu vērtību? Izsakot

apgalvojumu, ka "Esoša konteksta izveide vai mainīšana kā arī jaunu funkciju prasību uzlikšana esošajiem apstākļiem var veicināt situācijas, kas palielina vietējā konteksta vērtību". Šis savstarpēji saistītais, delikātais pilsētu konteksts un ģeogrāfiskās atrašanās vietas, kuras apzināti un viennozīmīgi pakļautas politiskajiem, sociālajiem un ekonomiskajiem spēkiem, tiekot kavētas, var apturēt delikātu sociālo apmaiņu, devalvēt pilsētas apstākļus un pat apdraudēt zināmās kultūras tradīcijas un prakses.

Kad šādas dinamiskas plūsmas un spēki, kas ir būtiski pilsētvides un kultūras attīstībai, izsīkst, arhitekti tiek aicināti palīgā atrast mehānismus un idejas, kas spētu izveidot scenāriju, ievērojot šos jaunus ierobežojumus. Vai šajā limitētajā struktūrā arhitektūra var piedāvāt iespējas vai uzlabot apstākļus, lai tās iedzīvotājiem piedāvātu "pārejas rituālus", lai pārvarētu šo pašreizējo neskaidrību un dezorientācijas nosacījumus?

Atbildes uz šiem mainīgajiem apstākļiem un ietekmēm savos noslēguma darbos notvēra vai alternatīvi mēģināja saglabāt radošu anonimitāti neietekmējoties, RISEBA FAD absolventi, kuri 2021. gada Janvāra beigās aizstāvēja un ieguva akadēmisko bakalaura un profesionālo maģistra grādu arhitektūrā. Ņemot vērā dažādos šķēršļus un sarežģījumus gan starptautiskas žūrijas uzņemšanā, gan noslēguma projektu realizācijā izmantojot ierobežoto piekļuvi konsultācijām ar mācībspēkiem, studenti veiksmīgi paveica un aizstāvēja projektus, savukārt žūrijas locekļi no piecām dažādām valstīm sniedza daudzveidīgus un dinamiskus komentārus, atrodot kopīgu valodu un atzīmējot tos projektus, kuri izcēlās ar ievērojamiem arhitektūras risinājumiem.

(Skatīt pielikumā Nr. 12, 2021.g. aktuālas noslēguma maģistra darbu tēmas)

2021.gada kopējais novērtējums raksturojams kā labs. Maģistra darbi tika novērtēti 10 ballu sistēmā: 6 balles (1 absolventiem), 7 balles (5 absolventiem), 8 balles (2 absolventiem), 9 balles (0 absolventiem), 10 balles (2 absolventiem).

Pārskata periodā studentu maģistra darbi vērtēti skalā no 5 -10 ballēm, kas katrā studiju gadā atšķiras. Gan 2019. / 2020 studiju gadā visvairāk – 10% maģistra darbu saņēma vērtējumu 7 (labi) un 50% saņēma vērtējumu 8 (ļoti labi). Vidējā atzīme 7.7/10 (77%). 2020. / 2021. studiju gadā rezultāti pasliktinājās 50% maģistra darbu saņēma vērtējumu 7 (labi) un 25% saņēma vērtējumu 8 (ļoti labi) un vidējā atzīme 7.4/10 (74%). Savukārt 2021. Gadā jau uzlaboja vidējo rezultātus 50% studējošo saņēma vērtējumu 7 (labi) un 20% saņēma vērtējumu 8 (ļoti labi) bet divi saņēma vērtējumu 10 (Teicami) vidējā atzīme 7.7/10 (77%). Skatīt 5.tabulā.

Profesionālā maģistra studiju programma "Arhitektūra" tika uzsākta 2017.gadā un pirmie studenti absolvēja šo programmu 2019.gadā.

5.tabula

Noslēguma darbu novērtējumu sadalījums

Balles	2019		2020		2021	
	Projekti	%	Projekti	%	Projekti	%
6	2	20%	1	12.5%	1	10%
7	1	10%	4	50%	5	50%

8	5	50%	2	25%	2	20%
9	2	20%	1	12.5%	-	-
10	-	-	-	-	2	20%

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais sekmīgais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts akadēmiskā maģistra grāds arhitektūrā. Maģistra darbus vērtē valsts pārbaudījumu komisija piecu locekļu sastāvā, kurā ir iekļauti gan augstskolas RISEBA, citas zinātniskās institūcijas un profesionālās vides pārstāvji.

Jāatzīmē, ka vērtējumu katru gadu ietekmē arī tas, cik daudz grupā ir studenti, kuru maģistra darbi ir izstrādāti augstā kvalitātē, ar lielu zinātnisko vai praktisko pienesumu. Valsts pārbaudījumu komisijai ir tiesības un iespēja izvirzīt atzinībai tos bakalaura un maģistru darbus, kas bijuši ļoti augstas kvalitātes. Kopumā katrā aizstāvēšanā, apbalvošanai tiek izvirzīts 1 maģistra darbs.

Valsts komisija maģistra diplomdarbus ir novērtējusi pozitīvi, kā augstas kvalitātes darbus. Tomēr esam novērojuši, ka vairāki maģistranti, kā arī bakalaura studiju programmas studenti galvenokārt koncentrējas uz pētniecību vai tehniskiem jauninājumiem, nevis dizaina idejām un projektīvu arhitektūru. Šī tēma ir pārrunāta ar mācībspēkiem, diplomdarbu vadītājiem un eksaminācijas komisiju.

Noslēgumā ir jāpiebilst, ka maģistrantiem varētu noderēt papildatbalsts un papildu atskaides punkti, kas ļautu studentu izvēlēties diplomdarbu tēmas izstrādāt atbilstoši arhitektūras disciplīnai un nodrošināt, ka literatūras izpēte, pētījumu metodoloģija, gadījumu izpēte un secinājumi patiešām palīdz studentiem rast un izstrādāt labākus arhitektūras risinājumus. Arhitektūras disciplīnu no inženierzinātnes un būvniecības atšķir arhitektūras elementi un divas galvenās daļas – telpa un gaisma. Tādējādi rūpīga maģistrantūras progresa uzraudzība nodrošina, ka pētījumi un teorētiskā izpēte ļauj īstenot kvalitatīvu arhitektūras risinājumu un personīgās arhitektūras valodas attīstības pieeju, aizstājot pārmērīgo pētniecībai pievērsto uzmanību (lai gan arī tā ir svarīga) un pragmatiskos un tehniskos aspektus. Šī projektīvā pieeja, kurā arhitektūras apguves procesā tiek līdzsvarots dizains, teorija un tehnoloģija, ir būtiska kvalitatīvu rezultātu nodrošināšanai un ļauj RISEBA FAD saglabāt panākumus, kas jau ir tikuši gūti pēdējos desmit gados, un turpināt izaugsmi. Nolūks ir īstenot pētījumus un projektus, kas paplašina arhitektūras dizaina robežas, iekļaujot ilgtspējības un veiktspējas aspektus (*New Bauhaus*), kā arī piedalīties kultūras veidošanā un radīt tādas apstākļus, kas veicina telpisko un sociālo iesaisti.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Minēto programmas resursu un nodrošinājuma detalizētu aprakstu skatīt šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. kritērijos sniegtajā informācijā.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Minēto programmas resursu un nodrošinājuma detalizētu aprakstu skatīt šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. kritērijos sniegtajā informācijā.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju procesā piedalās docētāji, vieslektori un zinātniskie vadītāji no Latvijas un ārvalstu augstskolām. Katram studiju kursam tiek plānoti viens vai divi mācībspēki (dažos studijuursos arī trīs). Vairāku mācībspēku iesaiste studiju kursam ļauj labāk izmantot to specializāciju, un pieaicinot studiju kursa pasniegšanā vairākus mācībspēkus-ekspertus, tiek paaugstināta studiju kvalitāte. Svarīga studiju programmas īstenošanas politika ir piesaistīt arvien vairāk ārvalstu mācībspēkus.

Akadēmiskās baklaura studiju programmas un profesionālās maģistra studiju programmas "Arhitektūra" akadēmiskā personāla statistiska 2020.g./2021.g. ir sekojoša: programmā kopumā ar dažādu noslodzi (un nelielām izmaiņām semestru griezumā) ir iesaistīti 53 mācībspēki – t.sk. 7 ārvalstu mācībspēki (12.5 %) un 7 Arhitektūras departamenta ievēlētie mācībspēki (14.5%).

Starp Arhitektūras departamenta ievēlētie mācībspēkiem 5 ir ar Dr. grādu (I. Paklone, Ģ. Frolovs,

J.Lejnieks, J. Jākabsons, J.Dripe), kas ir 10.4 % no visu mācībspēku kopuma vai 74% no ievēlēto mācībspēku kopuma.

Uz pārskata periodu ir sekojoša ievēlēto mācībspēku statistika:

- 4 ar doktora grādu,
- 3 ar maģistra grādu,

Kā viens no izvirzītajiem mērķiem turpmākajiem pieciem gadiem – palielināt ievēlēto mācībspēku skaitu, tai skaitā ar Dr. grādu. To iespējams īstenot 2 veidos:

- 1) piesaistot jaunus ievēlēto mācībspēkus programmai ar Dr. grādu,
- 2) paaugstinot esošo mācībspēku kvalifikāciju,
- 3) piesaistot arvien vairāk ārvalstu viesmācībspēkus.

Jāatzīmē, ka Arhitektūras jomā izaugsme un profesionālā kvalitāte jāskata arī nozīmīgu publikāciju un profesionālās izcilības aspektā – grāmatas, publikācijas, uzvaras konkursos un prestižās arhitektūras skatēs noteikti ir mācībspēka kvalitātes rādītājs.

Visiem mācībspēkiem, kuriem nav zinātnes doktora grāda vai profesionālā doktora grāda ir pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs pietiekams praktiskā darba stāžs. Katrs mācībspēks atbilst Augstskolu likuma 39. punktam un ir sasnieguši piecu gadu praktiskā darba stāžu savā nozarē, skatīt mācībspēku CV pielikumā.

2021.gada vasarā tika nodobināta studiju programmas “Arhitektūra” zinātnes grupu, kuru vada mācībspēks Dr. Efe Duyan (TR). Stratēģiskais lēmums izveidot zinātnisko grupu un iecelt jaunu vadītāju amatā ir tieši saistīts ar 2020.g Technopolis zinātnisko novērtējuma rekomendācijām. Kā liecina *Technopolis* ziņojums, tas veicinās FAD iesaisti valsts un starptautisko stipendiju saņemšanas procesā, lai gūtu ārējos pētniecības ieņēmumus kā pētniecības attīstības resursu un piesaistītu/finansētu doktorantūras studentus.

Zinātnes grupa izveidota abām studiju programmām, ar mērķi izveidot zinātnisko pamatbāzi doktora studiju programmas izveidei.

RISEBA mācībspēku zinātniski pētnieciskā darbība tiek plānota saskaņā ar augstskolas mērķiem. Savukārt mācībspēku zinātniski pētnieciskās intereses pamatā saistītas ar studiju kursiem, ko tie pasniedz. Augstskolā departamentu līmenī ir izveidotas mācībspēku pētnieciskās grupas, kurām tiek piesaistīti studējošie. Mācībspēki gan kopā ar studentiem, gan individuāli piedalās pētnieciskajos projektos, veic pētniecisko darbu, par tā rezultātiem ziņojot starptautiskās konferencēs un gatavojot publikācijas.

Studiju virziena ietvaros akadēmiskais personāls profesionālajās aktivitātēs darbojas trīs virzienos: zinātniski pētnieciskajā, pedagoģiskajā un organizatoriskajā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesei no zinātniskās pētniecības jomas uz pedagoģisko un organizatorisko jomu, tā paaugstinot studiju kvalitāti. Augstskolas zinātnes attīstības politika paredz, ka mācībspēku pētnieciskais darbs tiek ietverts ikgadējā augstskolas mācībspēku izvērtēšanā, kur katrs mācībspēks tiek izvērtēts, ņemot vērā visus trīs profesionālās aktivitātes virzienus.

Studiju virzienu zinātnisko pētījumu tēmu un to vadītāju saraksts tiek apkopots un apstiprināts uz 2 studiju gadiem un tiks pārskatīts un aktualizēts 2018./2019. studiju gada sākumā, RISEBA Zinātniskajā Padomes sēdē.

Studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” zinātnisko pētījumu tēmu un to vadītāju saraksts:

1. Ilze Paklone – “Pilsētas arhitektūra un pilsētvides reģenerācija”.
2. Vadošais pētnieks Dr.arch. Jānis Lejnietis un lekt. Dr.arch.h.c. Jānis Dripe – „Liepājas pilsētvides attīstības aspekti 1918 – 2018”.

Pamatā studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” attīstītais pētījums vienojošais virziens ir pilsētplānošana (Urban design) ar tās ietvaros attīstītu atsevišķu objektu, pilsētvides dizaina vai tehnoloģisko procesu analīzi. Akadēmiskais personāls studiju virziena ietvaros savās profesionālajās aktivitātēs pamatā darbojas divos virzienos – zinātniski pētnieciskajā un arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades darbā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesei no zinātniski pētniecības jomas uz jaunrades un otrādi.

RISEBA mācībspēkiem ir liela pieredze jauno zinātnieku (bakalaura, maģistra un doktora programmu studējošo) iesaistīšanā zinātniskajā darbā, veicot pētījumus projektu ietvaros, veicot individuālus pētījumus kursa darbu, bakalaura un maģistra darbu ietvaros, gatavojot zinātniskus rakstus, prezentējot pētījumu rezultātus zinātniskās konferencēs un biznesa forumos.

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus un veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs.

RISEBA Arhitektūras un dizaina departamenta vadošais pētnieks Jānis Lejnietis ir arī vienīgā profesionālā Latvijas arhitektūras žurnāla „Latvijas arhitektūra” galvenais redaktors. Arhitektūras programmas mācībspēki (Jānis Lejnietis Phd , Ilze Paklone Phd , Dina Suhanova, Jānis Dripe Phd , Jana Jākobsone Phd , Efe Duyan, Zane Vēja, Rudolfs Dainis Šmits, Atis Kampars) regulāri publicē rakstus profesionālajā presē, ir grāmatu un katalogu autori, kā arī izstāžu projektu kuratori.

Akadēmiskā personāla zinātniskie darbi un publikācijas pārskata periodā

Dr.arch. J. Lejnietis	J.Lejnietis(2019) -Žurnāls “Latvijas Arhitektūra” – <i>slejas Process</i> , Nr. 138 – 143. J.Lejnietis (2018) -“ <i>Juris Monvīds Skalbergs Divkārtšais kūlenis. Modernisms - Postmodernisms</i> ” J.Lejnietis, J.Dripe (2021) - “Pilsēta starp jūru un ezeriem”. Liepājas arhitektūras 100 gadi.
Dr.h.c.arch. J.Dripe	J.Dripe, U.Bratuškins, V.Holcmane u.c. (2019) - Brošūra “ <i>Architectural Policies of Latvia</i> ”, LAS, 71.lpp J.Dripe, J.Lejnietis, “Domājot par Rīgu” J.Dripe, (2015) - « <i>Gunnar Birkerts National Library of Latvia, Riga</i> ” J.Dripe,(2020) - Žurnāls <i>Enerģijas pasaule</i> – numura viesis, <i>par Rīgu runājot</i> , Nr.4. J.Dripe, J.Lejnietis, (2021) - “Pilsēta starp jūru un ezeriem”. Liepājas arhitektūras 100 gadi.
Mg. art Dina Suhanova	A.Klimek, I.Ziougou, A.Michopoulos, T.Zachariadis, S.Gulma, D.Suhanova, M.Agbonlahor, S.Jung-Waculik. (2019) - “ <i>Green roofs dissemination regarding their potential contribution in addressing the UHI effect.</i> ” <i>Acta Innovations</i> . pp.71-85. 10.32933/ActaInnovations.31.8

J. Jākobsone	<p>(2018). "Practical guide. Measures for heat loss prevention in historical buildings, using the experience of the Baltic and Scandinavian States" un raksts tajā "The Pearls of Kuldīga town - historic wooden-frame log buildings - measures for heat loss prevention" pp. 10-25. Pieejams tiešsaistē: http://www.lbm.lt/wp-content/uploads/2018/05/PRACTICAL_GUIDE.pdf</p> <p>(2017) "Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis" - "Iedzīvotāju un pārvaldes iesaiste Kuldīgas vēsturiskās pilsētvides apdzīvošanā un kopšanā", A daļa, Nr. 2, pp.37-59. Pieejams tiešsaistē: http://www.lza.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=3924&Itemid=400http://www.lza.lv/LZA_VestisA/71_2/4_Jana_Jakobsone.pdf</p>
Mg. art Atis Kampars	<p>A.Kampars, (2020) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - "Aktuāla dilemma — ziedot vai neziedot LKP CK jeb Pasaules tirdzniecības centra ēku koncertzāles būvniecībai" Nr. 149</p>
R.D. Šmits MATS BARCH	<p>R.D. Šmits, (2020) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - <i>sleja</i>, Nr.139. R.D. Šmits, (2021) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - <i>teorija</i>, Nr.150. R.D. Šmits, (2021) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - <i>izglītība</i>, Nr.153. R.D. Šmits, I. Malovickis, R. Salīšs, A. Dzenis, republication of John Hejduks, <i>The Riga Project, translation and ACT II</i>, (Arhitekti, 2021), ISBN 978-9934-9057-0-4</p>
Dr. Arch E. Duyan	<p>E.Duyan, (2021) Design & Theory Journal - "Tame Modernism: The Manifestos of Sedad Hakki Eldem and Orhan Veli Kanik", 1302-2636 E.Duyan, (2021) Megaron Journal - "Architectural Space as Metaphor: Hikmet's Narrative Spaces". E.Duyan, (2020) HRPUB Linguistics and Language Journal - <i>The Architectural Experience and the Configuration of Narrative Spaces in Hikmet's Poetry</i>, ISSN: 2331-6438 E.Duyan, (2020) - HRPUB Linguistics and Language Journal, "The Poetics of Space: Nazim Hikmet's Straw-Blond" ISSN: 2331-6438 E.Duyan, (2020) - Design & Theory Journal, "Le Corbusier's Museum as a Critical Attitude", ISSN: 1302-2636, N 201, 15, 28, pp. 122-137. E. Ceylan & E. Duyan, Architecture and Autonomy (2018) - "The Possibility of Autonomy of Architecture and The Problematic of the Daily Life", Türkiye: Dakam Publishers, ISBN: 978-605-5120-73-3, pp. 134-147. E.Duyan, (2018) - MSFAU Social Sciences Journal - "The Textual Role of Space: The Spatial Expression of Death in Radu Vancu's Poetry", ISSN: 1309-4815, 15, 276-284 E.Duyan, (2017) - AZ ITU Journal of the Faculty of Architecture - "Le Corbusier's Exhibition Pavilion: The Heterogeneous Character of His Modernism Between Representation and Functionalism", ISSN: 1302-8324, 14, 3, 181-194.</p>
Z.Tetere-Šulce	<p>(2021) - Design boom - "Open AD upcycled material offcuts and leftovers to form pop-up restaurant interior in Latvia". Pieejams tiešsaistē: www.designboom.com/architecture/open-ad-upcycles-material-offcuts-leftovers-restaurant-interior-latvia-03-10-2021/ (2021) - Dwell - "You can sleep under the stars at these glass-and-steel cabins in Latvia" Pieejams tiešsaistē: www.dwell.com/article/ziedlejas-wellness-resort-cabins-open-ad-52dfdc2 (2021) Contemporist - "Planters filled with bonsai trees cover the exterior of this building", Pieejams tiešsaistē: www.contemporist.com/planters-filled-with-bonsai-trees-cover-the-exterior-of-this-building/ (2021)-ArchDaily - "Family home in Pāvilosta", Complete article: www.archdaily.com/957042/family-home-in-pavilosta-open-ad</p>

Mg. arch D.Jaunzems	<p>D.Jaunzems, L.Dumbere, (2021) - Žurnāls "lr", interview "Sava ceļa gājējs" Pieejams tiešsaistē: https://lr.lv/2021/11/03/sava-cela-gajejs/ B.Vērpe, (2021) - DEKO, "Latvian Pavilion at Dubai EXPO 2020" (2021) - magazine "FOLD", «Expo 2020» Latvijas paviljons — «DJA» (2021) - magazine "International New Landscape", "Wicker Pavillion" A.Čivle, (11.2020) - "Baltic Outlook", interview "Contemporary thinking", pp.44-50. Pieejams tiešsaistē: https://www.airbaltic.com/about/press/outlook/uploads/november2020.pdf (2020) - magazine "International New Landscape", "View Terrace in Valmiera"</p>
Mg.psych, J.Žakemo	<p>Jacquemod, J., (2021) - The meaning of relationship quality by the business leaders: results of a qualitative study. In <i>Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference</i>, No. 6, 271-284. Jacquemod, J., (2021.) - Organisational innovativeness: the role of LMX. <i>Journal of Economics and Management Research</i>, Vol. 9, 6 - 24. Jacquemod, J., (2021.) - The impact of the Leadership Ethicality on Organisational Innovativeness, mediated by organisational trust. Latvian data. In: X.Lu, J.Ciulla (Ed.). <i>Ethics, Innovation, and Well-being in Business Ethics and Economy</i>. Shanghai Academy of Social Sciences Press. Khan, M., Shah, S.F., Jacquemod, J., (2021.) - Export Diversification Potential and Structural Transformation in Pakistan, Accepted for publication in SAGE Open. Darša, Z., Žakemo, J. (2020.) Līderības stils un vadītāju-padoto mijiedarbības saistība. Rezeknes Academy of Technologies. Pieņemts publicēšanai. Ali Shah,S., Hussain, A., Khan, M., Jacquemod, J., Shah, Z. 2020. Determinants of Systematic Risk in Commercial Banks of Pakistan. <i>International Journal of Economics and Financial Issues</i>, 10(2),1-5. Misbah Ud Din, Julija Jacquemod, Abdul Basit, Sayyam, Ihsan Ullah., 2019. Impact of Corporate Governance Practices on Earnings Management: Case Study of Cement Industry in Pakistan. <i>International Journal of Social Science archives</i>, Vol. 2, No.1, 44-54.</p>
Mg. arch. Z.Vēja	<p>Z.Vēja, (2016) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - jauns vārds, Jēkabpils Vecpilsētas laukums, Nr. 124. Z.Vēja, (2019) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra", Nr. 142. J.Dripe, Z.Vēja, (2020) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - izglītība, Robežsituācijas, Nr. 147. R.D. Šmits, Z. Vēja, (2021) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - izglītība, nospiedumi uz pārmaiņu sliekšņa, Nr.153.</p>
Dr.arch. I.Paklone	<p>Japanese magazine «a+u» dedicates an issue to Latvian architecture №555 «Feature: Latvia — Architecture Unfolding». The guest editor of the issue is Dr. Arch. Ilze Paklone (PhD work in Tokyo University)</p>

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programmas "Arhitektūra" akadēmiskā personāla statistiskā situācija laika periodā no 2016.-2020. studiju gadam.

Akadēmiskā personāla attīstības jautājumi Arhitektūras programmu ietvaros ir jāskata ar sekojošām atkāpēm (piezīmēm):

Laika faktors – Arhitektūras programmas ir salīdzinoši jauna (10 gadi) parādība RISEBA 30 gadu augstākās izglītības pakalpojumu sniegšanas pieredzē.

Mēroga faktors – Arhitektūras programmas kopumā un tajā iesaistītais pašu (ievēlēto)

mācībspēks ir skaitliski tik mazs (8 cilvēki), ka jebkura personāliju izmaiņa rada būtiskas izmaiņas skaitļu attiecību (%) jomā.

Mainības faktors – ir tikai seši pirmie bakalaurs programmas produkti un trīs maģistra programmas (izlaidumi, programmas beidzēji) un secinājumi par kvalitāti; tikai ar 2017. gada februāri sāka maģistra programmas īstenošana ar fiziski citādu un no akadēmisko prasību viedokļa atšķirīgu personu loku. Maģistra studiju programmas docenti un lektori arī lasa lekcijas maģistra studiju programmā un vada projektēšanas kursus bakalaurs studijas programmas studentiem.

1. Programmas docēšanā **piesaistīti** šādi **ievēlētie** mācībspēki: Jānis Dripe, Rudolfs Dainis Šmits, Ģirts Frolovs Ģirts, Jana Jākobsons, Ilze Paklone, Dirk Jan Postel un citi. gada oktobrī RISEBA FAD dekāns Dr. Jānis Dripe nodeva pienākumus jaunajam dekānam Rudolfam Dainim Šmitam MATS Dipl. Arch., lektoram un arhitektam ar starptautisku pieredzi. Jānis Dripe ir uzņēmies jaunus izaicinājumus kā Latvijas Nacionālās bibliotēkas galvenais arhitekts un saglabā savu amatu FAD kā vadošais pētnieks.
2. Programmas docēšanā **piesaistīti** šādi **viesmācībspēki**: Helēna Gūtmane, Rudolfs Dainis Šmits, Harijs Alsiņš, Ramon Cordova (MX), Susanne Brorson (DE), Māris Bārdiņš, Andris Kronbergs, Solveiga Lauva-Brice, Inguna Romanova, Edgars Mucenieks, Toms Trigubs, Agris Dzilna, Jānis Kreicburgs, Zane Tetere-Šulce, Dace Kalvāne, Zane Vēja, Uldis Jaunzems-Pētersons, Rudolf Bekič (AT), Jūlija Žakemo, Egīls Markuss, Lauris Goldbergs, Viesturs Celmiņš, Jānis Rušenieks, Efe Duyan (TR), Francisco Martinez (ES) u.c.
3. Studiju kursus vairs **nedocē** šādi **ievēlētie mācībspēki**, vai arī mācībspēki, kuriem ir beidzies ievēlēšanas termiņš: Dina Suhanova (sadarbība turpināta RISEBA FAD vasaras skolu organizēšanā).
4. Studiju kursus vairs **nedocē** šādi **viesmācībspēki**: Dina Suhanova, Ints Menģelis, Sven Verbruggen (BE), Roberts Riekstiņš, Malgorzata M. Olchowska (BE), Tommas Stellmach (DE), Udo Garitzmann, Manten Devriendt, Liene Jākobsons, Linda Krūmiņa, Austris Mailītis, Inga Karlštrēma u.c. Tomēr sadarbība ar Malgožatu Olhovsku (*Malgorzata M. Olchowska*) turpinās, viņa piedalās FAD vasaras skolās, un viņas zīmējumu, gravīru un skulptūru attēli ir iekļauti RISEBA FAD atbalstītajā Džona Hejduka (*John Hejduk*) atkārtotajā izdevumā *The Riga Project and Act II* (Arhitekti 2021).

Kopumā studiju programmā “Arhitektūra” veiktās mācībspēku sastāva izmaiņas pārskata periodā vērtējamas pozitīvi, jo sekmīgai studiju programmas īstenošanai ir nepieciešama nozares speciālistu klātbūtne. Tas veicina dinamisku vidi mācībspēkiem un studentiem, apvienojot profesionālu praksi, akadēmisko darbu un pētniecību.

Tā kā visi piesaistītie viesmācībspēki ir nozares profesionāļi, viņu piesaiste notiek pēc rotācijas principa, kas atkarīga no viņu pamatdarba noslodzes. Mācībspēku mainības faktors jāatzīmē kā pozitīva iezīme arhitektūras projektēšanas kursu ritējumā. Vidēji viens viesmācībspēks studiju programmā pasniedz 2 līdz 4 semestrus. Mācībspēku CV skatīt pielikumā Nr.11.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu

terminš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku sadarbība tiek veidota kopīgās mācībspēku programmas padomes sanāksmēs, publikāciju izstrādē, dalībā studiju projektos, dalībā konferencēs. Atsevišķos gadījumos tiek organizēta dažādu mācībspēku tikšanās, t.sk. pēc studentu lūguma. Jāatzīmē, ka regulāri notiek mācībspēku hospitācijas. Visas šīs aktivitātes nodrošina studiju kvalitātes pilnveidi un atbalstītu jaunākajām nozares un zinātnes tendencēm. Kopumā vērtējot, studiju programmas direktors ir pamatkontaktpersona sadarbībai ar studējošajiem un mācībspēku, lai risinātu problēmsituācijas (saprast iemeslus, atrast risinājumu) vai arī kopīgi strādātu pie studiju programmas attīstības, iespēju robežās atbalstot katru lietderīgu iniciatīvu. Programmas direktors vienmēr cenšas iesaistīties un risināt dažādas problēmu situācijas un savlaicīgi komunicēt ar studējošajiem un mācībspēkiem par dažādiem neskaidriem jautājumiem.

Mācībspēku sadarbība un pieredzes apmaiņa ir būtiska studiju kursa satura izstrādē un kursu plānošanā. Kā piemēram:

- 2019–2021; maģistra programmas kurss “Ūdens tekstūra”, ko māca Egons Bērziņš (RTU), praktisks mācību kurss, ir ticis papildus izstrādāts sadarbībā ar R. Daini Šmitu, ņemot vērā Rīgas pašreizējās krasta līnijas stāvokli, lai atjaunotu piekrastes aktivitāti, pieejamību un savienojamību, lietojot gatavus priekšmetus un atkārtoti pārstrādājamus materiālus un alternatīvās enerģijas resursus. Krasta līnijas projekts sakrīt arī ar Rīgas pilsētas plānošanas departamenta plāniem radīt savienojumus ar krasta līnijas vidi. Sadarbībā ar viesprofesori Susanni Brūsoni (*Susanne Brorson*) PhD (*HS Wismar*) šī tēma tika iekļauta bakalaura programmas dizaina studiju kursā. Susannes Brūsones personīgā akadēmiskā pētniecība iekļauj piekrastes apbūves tipoloģijas gar Baltijas jūru. Šīs sadarbības rezultātā radās kopīgs projekts, kas ir saņēmis STO fonda (DE) finansiālo atbalstu, lai rīkotu dizaina semināru un pētītu iespējas izmantot peldošas struktūras, kas savienotu RISEBA FAD un RTU augstskolu teritoriju. Šī ūdensmalas tēma sabalsojas arī ar Rudolfa Daiņa Šmita pētījumu un lekcijām, kas pēta un priekšplānā izvirza Džona Hejduka (arhitekta/pasniedzēja) poētiskos projektus, kuri piedāvā gan īstus, gan iedomātus ceļojumus, kas ir dokumentēti Vladivostokā (Rīgas-

Baikāla-Vladivostokas triloģija) 1989. gadā. Šie ceļojumi apskata lokācijas ūdens malās un pagaidu un peldošu struktūru ierīkošanu atbilstoši pašreizējiem pilsētvides apstākļiem. Šādu mācībspēku atbalstītu projektu panākumi rosina personīgo interesi un iesaisti studentos ar atbilstošiem projektiem, kas tiek piedāvāti pētniecības dizaina semināros, un reāllaika projektiem, kas "ienes" akadēmisko projektus publiskajā vidē.

- Projekts "Augmented Urbans" (2016–2021), dalībnieki un RISEBA FAD pētījums. Telpiskie scenāriji kūrorta teritoriju kopradei Cēsīs – šajā projektā piedalījās FAD bakalaura un maģistra programmu studenti. Šo projektu uzsāka Ilze Paklone, Dina Suhanova, Viesturs Celmiņš un tajā iesaistījās Rudolfs Dainis Šmits, apliecinot sadarbību starp programmas direktoru, mācībspēkiem, vieslektoriem un Cēsu pašvaldību. RISEBA FAD kurss ir noslēdzies ar trim maģistra un pieciem bakalaura līmeņa studiju projektiem. Kursa studija mērķis bija attīstīt maza un vidēja mēroga pilsētas un zaļo teritoriju telpiskos scenārijus, lai ieviestu eko-kūrorta stratēģijas Cēsu Pilsētā. Projektu rezultāti apkopoti bukletos un planšetēs teksta un vizuāli telpisku skatījumu veidā. Studenti prezentēja priekšlikumus Cēsu pašvaldības pārstāvjiem ar izciliem rezultātiem un iesaisti. (Skatīt "Citi pielikumi" **"AUGMENTED URBANS" PROJEKTS, DALĪBNIEKI UN RISEBA FAD PĒTĪJUMI : TELPISKIE SCENĀRIJI KŪRORTA TERITORIJU KOPRADEI CĒSĪS**)
- 2020.gadā FAD vadošais pētnieks (bijušais dekāns) Jānis Dripe PhD, arī pārstāvēdams Kultūras ministriju, rīkoja starptautisku semināru, kurā tika aicināti piedalīties FAD maģistratūras studenti. Ilze Paklonē PhD vadīja studentu komandu, kas vērtēja iespēju pārveidot un attīstīt par koncertzāli modernisma ēku Elizabetes ielā 2, Rīgā. Dalībnieki bija arhitektūras studentu komandas no Igaunijas un Lietuvas arhitektūras fakultātēm. Šī sadarbība starp FAD mācībspēkiem sniedza maģistratūras studentiem izaicinošu iespēju piedalīties starptautiskā seminārā, kas iekļāva gadījuma studiju izpēti, dizaina priekšlikumu sagatavošanu un ideju apmaiņu starp citām arhitektūras fakultātēm Baltijā. Šis priekšlikumu simpozījs ļāva fakultātei vadīt studentu izpēti, kas sniedza izšķirošu ieguldījumu koncertzāles attīstībā un tās galīgās atrašanās vietas noteikšanā.

Dažādu nozaru mācībspēki sadarbojas publicējoties zinātniskajos žurnālos, kā arī uzstājoties zinātniskajās konferencēs gan vietēja, gan starptautiska mēroga. Jāatzīmē arī sadarbība projektos, kur mācībspēki guļo pieredzi izmanto studiju procesā, piemēram:

- 2018.gada jūlijā – pirmā akadēmiskā žurnāla "ADA Marts" izdošana ar fakultātes studentu (Līga Treija, Andis Alkšņains) un mācībspēku (Atis Kampars, Dina Suhanova) zinātniski pētnieciskajiem rakstiem. Galvenais redaktors: Dr.arch., RISEBA vadošais pētnieks Jānis Lejnietis, numura redaktore: Marat. Dina Suhanova.
- 2018.gada maijā iznāca publikācija – studiju darbs 5. sējumos 3. kursa studentu projektam par Cēsu pilsētas attīstības iespējām sarūkošo reģionālo pilsētu kontekstā. Mācībspēki, darba vadītāji: Ilze Paklonē, Viesturs Celmiņš, Tomaš Stellmach.
- FAD mācībspēki I.Paklone, D.Suhanova un viesmācībspēki R.D. Šmits, V. Celmiņš, I. Menģelis iesaistīti Cēsu novada pašvaldības iepirkuma "Projekta "Augmented Urbans" telpiskās izpētes un plānošanas studiju kursa organizēšana" realizācijā no 2019. gada 10. jūnijam līdz 2020. gada 10. oktobrim.
- 2019.gada februārī FAD lektore D. Suhanova, viesmācībspēki I. Menģelis, F. Martinez piedalās starptautiskā arhitektūras darbnīcā Connecta sadarbības augstskolā CEU Cardinal Herrera University Valensijā.
- Arhitektu plenērs Aizputē 2019. gadā 9.-12. maijā – "Wooden architecture heritage of Aizpute". Projekta vadītājs un programmas koordinators J.Dripe. Lektori: J.Dripe, J.Jākobsone, M.Belfrage Klimek u.c.
- Mācībspēku sadarbība noris studiju virziena organizētajā Starptautiskā vasaras skolā "FestivaLand" laika posmā no 2018-2021.gadam. Vasaras skola notiek sadarbībā ar

Valmieras pašvaldību un Valmieras vasaras teātra festivālu. Dalībnieki, kurus vadīja dizaina profesionāļi, ģenerēja idejas, kā arī apguva koka konstrukciju būvniecības pamatus, lai teātra festivāla centrā izveidotu īslaicīgu telpisko instalāciju audiovizuālajiem piedzīvojumiem. Studentus vadīja starptautiska mācībspēku un arhitektu komanda - Reinis Suhanovs, viesmācībspēks Rūdolfs Bekičs (LV/AU), Kārlis un Arnita Melzobi (Gaiss Arhitekti), Sille Pihlak (EE), Aigars Lauzis, lektors R.Dainis Šmits, Kuratore – lektore Dina Suhanova.

- 2020 “Architecture of Migration” Conference. Šo konferenci vadīja Dina Suhova, Riseba FAD bakalaura programmu direktore, un Dagnija Smilga (arhitekta, pētniece un kuratore, ETER dibinātāja). Šo divu dienu pasākumu rīkoja Latvijas Arhitektu savienība (LAS) un Baltijas Arhitektu savienību asociācija (BAUA). Kuratora ziņojums: šīs konferences mērķis bija paplašināt izpratni par “migrāciju” ārpus tās tradicionālās uztveres un atšifrēt ierastākās nozīmes. “Arhitektūra šajā kontekstā tiek uzskatīta par sistēmu, virzības līdzekli un priekšnoteikumu – ne tikai apdzīvojamu ēku, bet fizisku telpas un netveramu saikņu infrastruktūru”.

Maģistra studējošo skaits katrā kursā variē no 8 līdz 10 studentiem. Studiju kursus “Maģistra darbs”, “Arhitektūra”, uz katriem 8 studentiem paredzēts viens mācībspēks, kurš ir nozares profesionālis. Katram kursam tiek piesaistīti gan vietējie gan starptautiski mācībspēki, tādējādi nodrošinot gan individuālu pieeju katram studentam, gan kopumā augstu mācību kvalitāti, kas orientēta uz starptautisku nozares tirgu.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	Diploms_dipl. pielikums_LV.zip	Diploms_dipl.pielikums_ENG.zip
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	5.pielik. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā "Arhitektūra_finish_MA_rev 01.docx	5 annex Statistical data on students of the Professional Master's Study Programme Architecture.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	6. pielik.Tabula par studiju programmas Arhitektūra atbilstību valsts izglītības standartam_MA_LV.docx	6. annex_Table of "Architecture" study program compliance with state education standards_MA_EN.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām	7.1 pielikums_MA programma Arhitektura modulu atbilstību profesijas standartam_LV.zip	7.1 Annex_Table of compliance and requirements for the qualification_EN.zip
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam	Programmas_atbilstiba_citiem_ar_nozari_saistitajiem_normativajiem_aktiem_LV.docx	Consistency of the programme with other sectoral acts.docx
Studiju kursu/ modulu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	8. pielik. Studiju programmas Arhitektūra studiju kursu kartējums atbilstoši LKI un EKI kritērijiem_MA_LV.doc	8. pielik. Studiju programmas Arhitektūra studiju kursu kartējums atbilstoši LKI un EKI kritērijiem_MA_EN.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	9. piel.st.pr. Arhitektūra plāns pilna laika_ MA_LV r3.docx	9.piel.st.pr.Arhitektūra plāns pilna laika studijām_MA_EN r3.docx
Studiju kursu/ modulu apraksti	MAR_ARH_kursu_apraksti.zip	MAR_ARH_kursu_apraksti.zip
Studējošo prakses organizācijas apraksts	Prakses dokumenti_LV.zip	about intership_EN.zip
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		